

Smart Gas: toča pripomb

MARJAN KEMPERLE

V dveh dneh skupno 70 pripomb k načrtu uplinjevalnika, ki ga namerava družba Smart Gas zgraditi v neposredni bližini izliva Timave. Ponedeljkovim 34 tržaške pokrajine se je včeraj pridružil še 36 urbanistične komisije devinsko-nabrežinske občine.

In to še ni vse.

Sinoči so se sestali predstavniki srenj devinsko-nabrežinske občine in pričakovati je nove pomisleke. Zato ni težko napovedati, da se bo - do 22. septembra, ko zapade rok za njihovo prijavo - usula na nesojeni uplinjevalnik družbe Smart Gas prava toča pripomb.

Tolikšen odziv pomeni dvoje. Prvič: da krajevnemu prebivalstvu in institucijam ni vseeno, kaj se dogaja (ali se bo dogajalo) v njihovi neposredni bližini, in kakšen vpliv bi lahko imela na njihovo življenje in na njihovo ozemlje tako vsiljiva gospodarska struktura.

In drugič: če je načrt izzval tolikšne pripombe, pomeni, da je pomanjkljiv. Tako iz vidika spoštovanja zakonskih določil, kot tudi zaradi številnih nedorečenosti, med katerimi so krajevni upravitelji izrecno izpostavili finančno vzdržljivost projekta.

Krajevni upravi in domačini so iznesli svoje pripombe o uplinjevalniku. Njihova mnenja niso obvezujoča.

O načrtu bo - med drugimi - odločala deželna uprava. Kako bo ukrepala, ni znano. Težko pa bo zanj zatisniti oči pred tolikšnimi utemeljenimi pomisleki ljudi, ki živijo nekaj sto metrov od izliva Timave.

RIM - Premier Matteo Renzi včeraj govoril v obeh vejah parlamenta

Program »1000 dni« zadnji vlak za Italijo

STRASBOURG - Z veliko večino glasov

Parlament EU včeraj ratificiral pridružitveni sporazum z Ukrajino

BRUSELJ / STRASBOURG - Evropski parlament je včeraj v Strasbourgu z veliko večino ratificiral sporazum o krepitvi vezi EU z Ukrajino, imenovan pridružitveni sporazum, in to simbolično vzporedno s potrditvijo sporazuma v ukrajinskem parlamentu. Številni evropski poslanci so sicer izrazili presenečenje in nezadovoljstvo zaradi zamika uveljavitve trgovskega dela sporazuma.

Na 9. strani

RIM - Predsednik vlade Matteo Renzi je včeraj v obeh vejah parlamenta predstavil svoj program »tisočih dni«. Poudaril je, da je to zadnja priložnost za Italijo, da se izvleče iz težav in se ponovno povzpne na pot gospodarske rasti. Renzi je posegel v parlamentu ravno v dneh ko je Organizacija za kooperacijo in gospodarski razvoj (OECD) objavila zelo zaskrbljujoče podatke, ki zadevajo Italijo in govorijo o tem, da je gospodarska rast Italije najslabša na seznamu evropskih držav. Predsednik vlade je naglasil pomen reform, ki jih je začela uresničevati vlada, od zagona gospodarstva do pravosodja, institucionalnih reform in reforme dela. Hipoteza o predčasnih volitvah po njem pride v poštev le v primeru, da parlament ne bi bil sposoben izpeljati navedenih reform.

Na 9. strani

TRST - Knjigo je uredil prof. Elvio Guagnini

Predstavitev zbirke spisov Borisa Pahorja Venuti a galla

8

NABREŽINA Proti plinskemu terminalu

NABREŽINA - Urbanistična komisija devinsko-nabrežinske občine je v presoji o vplivu na okolje izrekla negativno mnenje o načrtu uplinjevalnika, ki ga namerava družba Smart Gas zgraditi na območju Lokavca v tržaški občini nedaleč od izliva Timave. Sklep je bil odobren soglasno, podkrepilo pa ga je 36 pripomb. Občinski odbor bo danes vzel sklep na znanje in ga nato posredoval deželni upravi.

Na 4. strani

V Čedadu o deželni zdravstveni reformi

Na 3. strani

Marc Chagall v Milanu

Na 11. strani

V Rupi se začena gradnja nasipov

Na 12. strani

Tržič še brez stališča o uplinjevalniku

Na 12. strani

Naročanje za preglede še naprej v lekarnah

Na 5. strani

ŠKOTSKA - Dan pred referendumom

»Yes« ali »No«

Dr. Peter Brown o Škotih, Veliki Britaniji in (skupni?) prihodnosti

Jutri zjutraj bodo na Škotskem odprli volišča. Okrog štiri milijone volilnih upravičencev bo vzelo v roke glasovnico, na kateri bo pisalo: »Ali bi morala biti Škotska neodvisna država?«

O referendumu, na katerem bodo odločali o prihodnosti Škotske, smo se pogovorili z direktorjem in ustanoviteljem tržaške šole angleškega jezika British School dr. Petrom Brownom (na sliki FOTODAMJ@N), Angležem iz Portsmoutha. Brown, ki je odličen poznavalec britanskega notranje-političnega dogajanja, se je v Trst preselil leta 1971.

Na 10. strani

GORICA - Begunci Župan in prefekt sta si navzkriž

GORICA - »Šotore, postavljene v središču mesta, je treba čim prej odstraniti.« Tako poudarja župan Ettore Romoli, ki je zaskrbljen, da bi »nespametna odločitev o postavitvi šotorišča sredi mesta« lahko oškodovala Gorico. Župan bo poslal zahtevo po odstranitvi šotorov notranjemu ministrstvu Angelinu Alfano, predsednici dežele FJK Debori Serracchiani in prefektu Vittoriju Zappalortu, ki pa je včeraj izjavil, da je bila ureditev šotorišča nezogibna rešitev.

Na 13. strani

SOVODNJE - Zabrnili so gradbeni stroji Kotalkališče na Peči bo končno dobilo streho

12

SLOVENIJA - Položaj na poplavljenih območjih se umirja, škodo še ocenjujejo

Voda se postopoma umika, sanacija v teku

LJUBLJANA - Voda na najbolj prizadetih območjih po poplavih minuli konec tedna v Sloveniji se umika, za njo pa je ostalo razdejanje, ki ga v navezi z vojsko odpravljajo gasilci, pripadniki civilne zaštite in prostovoljci. Poleg sanacije poteka že tudi ugotavljanje škode, na terenu pa so že tudi zavarovalniški ocenjevalci. Prve ukrepe napoveduje že tudi vlada.

Krka se je včeraj umaknila s kostonjeviškega otoka, kjer je potekalo čiščenje, spiranje naplavin in razkuževanje poplavljenih stanovanj. Pri delu so civilni zaščiti pomagali gasilci in vojak, akcijo čiščenja pa naj bi končali danes. Škodo so začeli popisovati včeraj, popis pa bodo predvidoma končali prihodnji teden. Sicer naj bi bilo po prvih in grobih ocenah v vsej občini škode za tri do štiri milijone evrov.

Na kostonjeviškem otoku tudi že poteka sanacija objektov, težavo pri tem pa imajo z zagotavljanjem razvlaževalcev prostora. Ob poplavih leta 2010 jih je občina dobila - mestno jedro je namreč zaščiten kot spomenik - s posredovanjem ministrstva za kulturo, to pa zdaj nima denarja oz. 7000 evrov, ki jih za njihov 14-dnevni najem potrebuje občina.

Krka je večinoma odtekla tudi iz poplavljenih šentjernejskih vasi. Tamkajšnji župan Franc Hudoklin je za STA pojasnil, da so ceste že prevozne. Sanirajo tudi ceste in popisujejo škodo, ki v občini po prvih in grobih ocenah presega milijon evrov.

S popisovanjem škode zaradi povodnji nadaljujejo tudi občinske komisije v Spodnjem Podravju. Kot je pojasnil župan Podlehnik Marko Maučič, sama povodenj, razen škode na kmetijskih pridelkih in nekaj malega poškodb cest, drugih težav ni povzročila. Več težav imajo z razmočenim terenom, ki se plazi in uničuje cestno infrastrukturo in kmetijska zemljišča. Tudi v občini Zavrč so začeli popisovati škodo, pri tem pa so jo za zdaj ocenili na dobrega pol milijona evrov. Vendar to ni dokončna ocena, saj se plazovi še vedno sprožajo,

Razmere v Pomurju se prav tako umirjajo, čeprav iz ravninskih vasi še vedno črpajo vodo. Gladina potokov se počasi znižuje, upada pa tudi Mura, čeprav v spodnjem toku le za malenkost. Največ težav so imeli včeraj na območju Lendave, še vedno pa so zaliti tudi številni objekti. Kot je povedal lendavski župan Anton Balažek, so razmere pri njih od petka precej kritične in dramatične, saj so imeli nevarnost vsako noč.

V Pomurju se voda še ni povsem umaknila, čeprav Mura upada

čine in dramatične, saj so imeli nevarnost vsako noč.

V Pomurju se tako gasilci, prostovoljci in vojak v veliki meri ukvarjajo še z nujnimi sanacijskimi in zaščitnimi ukrepi, raste pa tudi zaskrbljenost zaradi škode v kmetijstvu. Ta bo velika, saj je po nekaterih informacijah prizadeta skoraj polovica vseh kmetov v pokrajini ob Muri, še posebej polja s koruzo. Ker občinske komisije in tudi zavarovalnice še ugotavljajo nastalo škodo, za zdaj še ni moč dokončno reči, ali bo ta preseгла prag 0,3 promila državnega proračuna, ko vlada sproži postopke sanacije z državno pomočjo.

Minister za kmetijstvo in okolje v odhodu Dejan Židan, ki bo tudi v novi vladi kmetijski minister, je včeraj obiskal poplavljen območje na Dolenjskem in se srečal s predstavniki kmetijstva ter vodarji. Minister pričakuje, da bo prva ocena preseгла 2,5 milijona evrov in s tem omenjeni prag za izvedbo uradnega popisa škode, ki bo temelj za pripravo državnega sanacijskega programa.

Ker že s posredovanji ob poplavi izčrpane občine potrebujejo pomoč države, je o stanju obvestil mandatarja Mira Cerarja, s katerim sta se dogovorila, da v najkrajšem času pogledajo, ali so še možni kakšni ukrepi za interventno pomoč poplavljenim občinam. (STA)

SLOVENIJA - Jutri DZ o ministrski ekipi

Pristojni odbori podprli še zadnjih 6 kandidatov

LJUBLJANA - Pred pristojnimi parlamentarnimi odbori so včeraj zasliali še zadnje šesterico kandidatov za ministre v vladi Mira Cerarja. Svoje načrte in prioritete pred poslanci so najprej razgrnili kandidatki za notranjo in zdravstveno ministrico Vesna Györkös Žnidar in Milojka Kolar ter kandidat za infrastrukturnega ministra Peter Gašperšič, nato pa še kandidat za ministra za javno upravo Boris Koprivnikar. Vsi štirje kandidati sodijo v »ministrsko kvoto« SMC. Popoldne sta bili na vrsti še ministrski kandidatki iz DeSUS-a, in sicer Irena Majcen, ki je kandidatka za ministrico za okolje in prostor, odbor DZ za kulturo pa je zaslial kandidatko Julijano Bizjak Mlakar.

Kot je bilo pričakovati je vseh šest kandidat in kandidatov dobi-

lo podporo pristojnih parlamentarnih odborov. Predstavitev Györkös Žnidarjeve je pristojni odbor podprl z 11 glasovi za in 5 proti, Kolarjevo z 10 za in 6 proti, Majceno z 10 za in 5 proti, Bizjak Mlakarjevo z 9 za in 4 proti, od obeh moških kandidatov pa je Gašperšič v odboru dobil 10 glasov za in 6 proti, Koprivnikar pa 11 za in 6 proti.

Pred njimi je preizkus pred matičnimi delovnimi telesi DZ že uspešno prestalo deset ministrskih kandidatov, zaslišanih v petek oziroma ponedeljek. S tem so se zaslišanja končala, o celotni kandidatni listi pa bodo poslanci odločali na jutrišnji izredni seji. Če bodo večinsko potrdili listo, bo Slovenija dobila svojo 12. vlado, od kar je samostojna država.

Zlati roli za filma Razredni sovražniki in Gremo mi po svoje 2

LJUBLJANA - Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev je skupaj z Društvom slovenskega animiranega filma in Festivalom slovenskega filma podelilo zlati roli filmoma Roka Bička in Mihe Hočevarja. Bičkov Razredni sovražnik je prejel zlato rolo za preseženih 50.000 gledalcev, Hočevarjev Gremo mi po svoje 2 pa veliko zlato rolo za preseženih 125.000 gledalcev. Zlati roli so ustvarjalcem filma izročili na 17. festivalu slovenskega filma, ki je minuli teden potekal v Portorožu, so sporočili z Društva slovenskih filmskih ustvarjalcev. Bičkov Razredni sovražnik je pot po kinematografih začel lani sredi septembra, že konec oktobra pa si je prislužil prvo zlato rolo za 25.200 obiskovalcev. Hočevarjev film je v kinematografe prišel lani v začetku novembra in si v manj kot tednu dni prislužil prvo zlato rolo. Evropska filmska akademija (EFA) pa je včeraj v Rigi, ki je letošnja Evropska prestolnica kulture in kjer bo potekala 27. podelitev nagrad EFA, sporočila seznam 50 filmov, med katerimi bodo izbrali letošnje nominirance za nagrade. Na seznamu je tudi slovenski film, celovečerni prvenec Roka Bička Razredni sovražnik. Nominirance bo EFA sporočila 8. novembra na Festivalu evropskega filma v Sevilji, nagrade EFA pa bodo podelili 13. decembra v Rigi.

Bavčar vložil zahtevek za varstvo zakonitosti

LJUBLJANA - Tudi nekdanji predsednik uprave Istrabenz Igor Bavčar, ki ga je Okrožno sodišče v Ljubljani lani obsodilo na sedem let zapor zaradi napeljevanja k zlorabi položaja in pranja denarja, je včeraj na vrhovno sodišče vložil zahtevek za varstvo zakonitosti. Nekdanji prvi mož Pivovarne Laško Boško Šrot je zahtevek vložil že v začetku tega meseca. Šrot je bil v zadevi Istrabenz obsojen na pet let in 10 mesecev zaporne kazni. V zahtevku za varstvo zakonitosti je zaprosil tudi za odlog prestajanja kazni. V zaporu na Dobu se mora zglasiti 3. oktobra. Bavčar je včeraj za STA povedal, da še ni prejel poziva za prestajanje zaporne kazni. Pojasnil je tudi, da je v zahtevku za varstvo zakonitosti zlasti izpostavil nasprotja med sodbama prvostopenjskega in drugostopenjskega sodišča ter materialnopravne in procesne kršitve.

EVROPSKA UNIJA - Poročilo ECRI o Sloveniji

Komisija za boj proti rasizmu pozdravlja sprejete ukrepe in opozarja na probleme

V poročilu zapisanih tudi več priporočil - Glavna zadevajo Rome in izbrisane

STRASBOURG - Evropska komisija za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) je danes objavila četrto poročilo o Sloveniji. Predsednik ECRI Christian Ahlund je izpostavil pozitivne ukrepe, obenem pa opozoril na številna odprta vprašanja, na primer globoko zakoreninjeno vseprisotno diskriminacijo proti Romom in negativni odnos do izbranih.

Slovenija je od objave tretjega poročila o Sloveniji februarja 2007 do decembra lani naredila napredek na številnih področjih, ki jih je poročilo obravnavalo. Tako je leta 2010 ratificirala protokol k Evropski konvenciji o človekovih pravicah. Sprejela je tudi pomembne ukrepe za izboljšanje položaja Romov, vključno z zakonom o romski skupnosti in nacionalnim programom ukrepov za Rome. Vsi Romi imajo dostop do predšolskega izobraževanja, država usposablja romske pomočnike, vzpostavljani so bili številni projekti za zaposlovanje in vključevanje Romov v javna dela, ugotavlja poročilo. Navkljub tem izboljšavam pa Romi v Sloveniji po navedbah poročila še vedno živijo v izoliranih naseljih pod minimalnimi

standardi in jim je pogosto ohranjen dostop do pitne vode.

Med pozitivnimi ukrepi, ki jih je Slovenija že sprejela, so tudi ukrepi za izbrisane, ki so dobili možnost retroaktivne prijave stalnega prebivališča, sprejet pa je bil tudi zakon o odškodninskih shemah za izbrisane.

Je pa v porastu sovražni govor na internetu in je v glavnem usmerjen proti Romom, pripadnikom skupnosti LGBT in muslimanom. Poleg tega pa v Sloveniji ni organa, ki bi bil neodvisen od policije in tožilstva ter pooblaščen za obravnavo domnevnih primerov slabega ravnanja policije, vključno z rasističnim ali rasno diskriminatornim vedenjem, v svojem poročilu poudarja ECRI.

Zato ECRI slovenskim organom oblasti med številnimi priporočili priporoča tri najpomembnejša, ki jih bo ECRI ponovno ovrednotil v roku dveh let. V sodelovanju z vsemi vpletenimi stranmi bo treba najprej poiskati rešitev za popolnoma neodvisen specializiran nacionalni organ za boj proti diskriminaciji, vključno z rasno diskriminacijo, ki bo začel z delovanjem takoj, ko bo mogoče.

Položaj Romov v Sloveniji se je izboljšal, vendar pa bo treba še marsikaj storiti

Prav tako bo treba poiskati primerno in pravično rešitev za povračilo škode izbrisanim, v skladu z razsodbo Evropskega sodišča za človekove pravice, treba pa je tudi določiti pravni status vseh izbranih, ki želijo pridobiti slovensko državljanstvo oz. stalno prebivališče v Sloveniji.

Tretje priporočilo pa se nanaša na Rome in pravi, da je treba v Sloveniji sprejeti nujne ukrepe, ki bodo zagotovili, da bodo imeli vsi Romi urejen dostop do pitne vode oz. dostop do pitne vode v neposredni bližini svojih naselij, kjer je to še vedno težava, še priporoča ECRI. (STA)

UKVE - Predstavitev monografije Nataše Gliha Komac

Žive tradicije in praznično leto Slovencev Kanalske doline

Predstavitev je sodila v sklop prireditev ob 40-letnici delovanja Slorija

UKVE - Umivanje lobanje zadnjega pokojnika in njeno zavijanje v prt je ritual, ki je bil od nekdaj tabu tema, pa čeprav je bil ta razširjen v vsaj tridesetih slovenskih župnijah. Značilen je bil tudi za Ukve, Žabnice in Ovčjo vas, glavne vasi v Kanalski dolini, kjer se je ta poseben arhaičen pogrebni obred ohranil še konec devetdesetih let prejšnjega stoletja, medtem ko je drugod zamrl sredi petdesetih let. Gre vsekakor za nek unikum južnoslovenskega prostora, ritual pa so prevzeli tudi sosednji narodi. Kljub temu da se o njem ni smelo govoriti, so obred že proučevali in o njem pisali raziskovalci, kot sta bila Milko Matičetov in Hrvoj Maister, njegovo prisotnost v Kanalski dolini pa je do potankosti analizirala Nataša Gliha Komac. Njeno monografijo z naslovom »Ljudska religioznost v Kanalski dolini: o umiti in v prt zaviti lobanji« so predstavili v petek v prostorih Slovenskega kulturnega središča Planika v Ukvah.

Prisotni so bili tudi predstavniki Slovenskega raziskovalnega inštituta iz Trsta, ki letos praznuje 40-letnico delovanja oziroma raziskovanja različnih vidikov slovenske skupnosti v Italiji in njenega doživljanja identitete ter jezika in kulture. Publikacijo Nataše Gliha Komac, ki je tudi sama članica Slorija, so namreč predstavili tudi v sklopu prireditev ob tem pomembnem jubileju inštituta. Knjigo so namreč skupaj izdali Sks Planika, Slori, Inštitut za slovensko narodopisje in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša (oba delujeta pod okriljem Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti).

O vsebini publikacije in njenem pomenu pa sta po uvodnih pozdravih Rudija Bartalotha za Sks Planika in Zaire Vidau v imenu Slorija podrobneje govorili recenzentka Karmen Kenda Jež (pri recenziji je sodelovala tudi Monika Kropelj) in sama avtorica Nataša Gliha Komac.

Raziskovalko, ki je leta 1996 kot študentka prišla v Kanalsko dolino in tam začela poučevati slovenščino, je to območje posebej navdihnilo in postalo glavni predmet njenih raziskav. Njeno delovanje je bilo v zadnjih petnajstih letih še posebno plodno in intenzivno, saj je izdala tri monografije, dela na skoraj vseh slovenskih univerzah, ukvarja se s slovaropisjem in projektom Slovenskega lingvističnega atlasa in še bi lahko naštevali. Njeno delo pa je vselej označeval interdisciplinarni pristop, ki je vsekakor še zlasti za razumevanje in analiziranje trojezičnega območja, kot je Kanalska dolina, nujno potrebno. In sad te interdisciplinarnosti je tudi monografija o ljudski religioznosti na tem območju, saj je v njej predstavljena tukajšnja slovenska jezikovna skupnost skozi čas s posebnim poudarkom na poučevanju slovenščine v krajevnih šolah, rabi slovenskih narečij in vaseh. Poleg podrobneje analiziranega pogrebne rituala, pa predstavlja tudi glavne ljudske obrede, ki so se ohranili v Kanalski dolini in ki so značilni za slovensko skupnost oziroma so v njih prisotni slovenski identitetni elementi. Gre za pustne običaje, koledovanje, žegnanje, postavljanje mlajev, kresovanje in druge obrede, ki zaznamujejo praznično leto Slovencev v Kanalski dolini. Podatke so avtorici posredovali informatorji iz vseh vasi, gradivo je

Levo predstavniki Slorija, druga z desne avtorica monografije Nataša Gliha Komac ob njej pa recenzentka Karmen Kenda Jež

T.G./NM

začela zbirati že ob koncu prejšnjega stoletja, zbrala veliko zvočnih zapisov, za katere upa, da jih bo lahko s časom objavila v okviru elektronske verzije svoje monografije, v zadnjih letih pa iskala potrditve za svoje izsledke. Publikacijo bogati vrsta fotografij (na primer edina fotografija obreda umivanja lobanje, ki je bila posneta v Bilčovsu na Koroškem), pa tudi zemljevidov. Poleg tega pa vsebuje monografija tudi zapise slovenskih molitvenih obrazcev in pričevanj tako v narečni obliki, po našem (uporabljalo se je ob neformalnih priložnostih) in v knjižni različici. Tak zapis o adventnem času je domačinka, gospa Mici, prebrala tudi na petkovi predstavitvi.

Nataša Gliha Komac se je na predstavitvi zahvalila vsem, ki so ji v tem obdobju pomagali pri njenem delu in jo podpirali, izrazila pa je tudi zadovoljstvo oziroma ganjenost zaradi zaupanja in povezanosti, ki ji jo je uspelo vzpostaviti s prebivalci Kanalske doline med svojim dolgoletnim raziskovalnim in kulturnim delom.

T.G./NM

ČEDAD - Srečanje Dežele in predstavnikov občin čedajskega okraja Serracchianijeva: Zaradi zdravstvene reforme ne bomo zaprli nobene bolnice

Srečanje med Deželo in predstavniki občin v Čedadu

NM

ČEDAD - » Zaradi deželne zdravstvene reforme ne bomo zaprli nobene bolnice, tudi čedajska ne bo izginila, temveč se bo celo okrepila. Pripravljeni smo tudi na sodelovanje s Slovenijo, čeprav se bomo morali o tem pogovoriti z vlado oziroma z občinskimi upravami, saj Slovenija nima dežel.« To je povedala predsednica Furlanije-Juljske krajine Debona Serracchiani na srečanju, ki so se ga udeležili predstavniki 17 občin čedajskega zdravstvenega okoliša in župani Tolmina Uroš Brežan, Kobarida Darja Hauptman ter Bovca Siniša Germovšek ter načelnik tolminske upravne enote Zdravko Likar. Glavna tema je bila deželna reforma in usoda čedajske bolnice, župani pa so s tem v zvezi pripravili tudi skupen dokument.

Tako deželna predsednica kot odbornica za zdravstvo Maria Sandra Telesca sta zavzeto branili predlog reforme, ki naj bi dala nov zagon področju zdravstva in omogočila pomembne novosti tudi z vidika deželnega proračuna. Jasno pa sta prikazali tudi deželni načrt za oddelek za prvo pomoč. Ta naj bi deloval 12 ur, medtem ko bi bil za nujne primere 24 ur na dan na razpolago primerno opremljen rešilec. Sicer pa namerava deželna vlada pozorno spremljati izvajanje reforme in učinke, ki jih bo ta imela, in nato tudi primerno ukrepati, če bo to potrebno. Župani in krajevni deželni svetniki so izrazili svojo zaskrbljenost glede usode bolnice in posledic, ki jih bo reforma imela za prebivalce. V imenu upraviteljev iz Nadiških dolin je govoril župan Dreke Mario Zufferli, ki od Dežele pričakuje pozornost do goratih območij.

Skupščino je uvedel čedajski župnik mons. Carlino, ki je poudaril, da se skupnost ne prepozna v zdravstvu, ki izključuje tiste, ki živijo na obrobni območjih dežele. Reformo sta ostro kritizirala tudi deželna svetnika Stefano Pustetto (Sel) in Roberto Novelli (Naprej Italija). Njihov kolega in načelnik svetniške skupine DS Cristiano Shaurli pa je prepričan, da bo reforma omogočila boljšo uporabo sredstev. Napovedal je tudi popravek, ki bo zadeval čezmejno sodelovanje na področju zdravstva. S tem v zvezi se je v imenu posoških upraviteljev oglašal Brežan, ki je kot zgled postavil sodelovanje med Gorico in Šempetrom. (NM)

fotoutrip '14

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Lep pozdrav!
Milena, Sara
in Verena

URBANISTIČNA KOMISIJA - Soglasni sklep (s 36 pripombami)

Devin-Nabrežina: negativno o uplinjevalniku Smart Gas

Ko bi morala o gradnji odločiti devinsko-nabrežinska občina, bi družba Smart Gas ne zgradila svojega uplinjevalnika na območju Lokavca v tržaški občini, v neposredni bližini izliva Timave. Občinska urbanistična komisija je izdala negativno mnenje o načrtu, in to soglasno. Svojo oceno je podkrepila s kar 36 pripombami, iz česar gre sklepati, da je - po njeni oceni - načrt sila pomanjkljiv.

Danes bo o sklepu razpravljala občinska komisija, ki ga je bil dal župan Vladimir Kukanja na večerajšnji seji komisije, bo vzela sklep na znanje, ga v celoti potrdila in nato poslala deželni upravi.

Urbanistična komisija, ki jo vodi predsednik Maurizio Rozza, je morala izdelati presoyo o vplivu uplinjevalnika na okolje. V ta namen se je - pred večerajšnjo zaključno sejo - sestala dvakrat: 6. avgusta, ko je bil prisoten tudi predsednik družbe Smart Gas Alessandro Vescovini, in 12. septembra (Vescovini je odklonil udeležbo na tej seji). Vmes je priredila dve javni srečanja: 19. avgusta v Grudnovi hiši v Nabrežini in 6. septembra v Ribiškem naselju.

Na sejah in srečanjih so člani komisije izluščili celo vrsto nejasnosti in pomanjkljivosti v načrtu, ki so jih izvedenci tehničnega urada prelili v večeraj odobreni sklep s 36 pripombami.

Največ pripomb (kar 17) zadeva splošno oceno načrta; ena se nanaša na krajinsko zaščito, osem na varnost, ena na akustično onesnaženje, dve na težave v prometu, ena na vprašanje pomorstva in ribištva, šest pa na krajevni ekosistem.

MAURIZIO ROZZA

FOTODAMJ@N

V sklepu izstopa cela vrsta pomanjkljivosti načrta Smart Gas. Nekaj cvetk: območje Tržiča je v načrtu označeno kot ne-potresno, medtem ko je v resnici Tržič vključen v potresni razred 3. stopnje (!). V načrtu ni omenjeno, kakšne posledice bi imel uplinjevalnik na železniški promet. Po železnici naj bi tovorili kakih 800 tisoč kubikov utekočinjenega plina. Kar bi pomenilo, da bi iz Tržiča odpotovalo dnevno 6 vlakov z 20 plinskimi cisternami dnevno, prav toliko pa bi jih privozilo (da bi jih napolnili s plinom). Načrt družbe Gas Natural ni bil še uradno preklican. Mar to pomeni, da Severnemu Jadranu »grozita« dva uplinjevalnika?

Na ta in druga vprašanja bo morala odgovoriti deželna uprava.

O načrtu družbe Smart Gas je bil govor tudi na sinočnjem srečanju predstavnikov jusov in srenj devinsko-nabrežinske občine v Cerovljah. Tudi srenje so se odločile, da bodo predstavile svoje pripombe k načrtu in jih posredovale deželni upravi. O njih bomo še poročali.

M.K.

DRUŽBA SMART GAS - Pobudnica

»Instant - gas«

Načrt o uplinjevalniku predložila po slabih dveh mesecih delovanja

Družba Smart Gas je predložila načrt za gradnjo uplinjevalnika na območju Lokavca v tržaški občini slaba dva meseca po začetku delovanja. Tako izhaja iz dokumentov, ki jih je urbanistična komisija devinsko-nabrežinske občine priložila k sklepu, v katerem je izrekla negativno mnenje o načrtu.

Po podatkih, zbranih na goriški trgovinski zbornici, je bila kapitalska družba Smart Gas ustanovljena 21. januarja letos, na trgovinsko zbornico pa je bila vpisana 11. februarja letos. Uradno je začela delovati 3. junija letos, načrt za gradnjo uplinjevalnika pa je predložila 22. julija, to je 49 dni po začetku delovanja.

Glavnica znaša 120.000 evrov. Prav toliko je delnic z vrednostjo 1 evra. Edini upravitelj je Alessandro Vescovini, lastnik vseh delnic.

Nadzorni svet sestavlja pet članov. Njegov predsednik je Daniele Spadacini, 54 let, iz Reggio Emilie. Člana nadzornega sveta sta Francesco Ravacchia, 45 let, iz Reggio Emilie in Gaetano Signorello, 48 let, prav tako iz Reggio Emilie. Nadomestna člana nadzornega sveta sta Joram Bassan, 41 let, po rodu iz Kopra, a bivajoč v Trstu, in Carlo Riccò, 63 let, iz Reggio Emilie.

ALESSANDRO VESCOVINI

FOTODAMJ@N

Kot glavna dejavnost družbe je omenjeno integrirano inženirsko načrtovanje.

Deset dni po ustanovitvi Smart Gas (31. januarja letos), je Alessandro Vescovini kot predsednik družbe SBE-Varvit podpisal dogovor z italijanskim ministrstvom za okolje o »promociji projektov za analizo, znižanje in izničenje vpliva na okolje v industrijskem sektorju proizvodnje matic«, v katerem pa ni govor o gradnji uplinjevalnika.

Za ministrstvo za okolje je dogovor podpisal takratni generalni direktor Corrado Cini. Konec letošnjega maja je bil aretiran: javno tožilstvo iz Ferrare ga je obtožilo poneverbe za kakih 3 milijone evrov ...

M.K.

PROMET - Na pobudo tržaške občine in pokrajine

Teden v znamenju okolju prijazne mobilnosti

Začasna ureditev Ul. Locchi

FOTODAMJ@N

Naše ulice, naše odločitve je slogan, ki povzema osrednjo temo letošnjega Evropskega tedna mobilnosti. Ob tej priložnosti sta vrsto zanimivih aktivnosti pripravili tudi tržaška občina in pokrajina, ki si prizadevata, da bi uvedli človeku prijazne načine mobilnosti.

Letošnji teden mobilnosti bo potekal do 22. septembra, v Trstu pa bo poudarek povezan z oživiljanjem ulic in dejavnostmi, ki omogočajo kakovostnejšo izrabo javnega prostora, druženje ter prijetno preživljanje prostega časa. Živahno in pestro je bilo včeraj popoldne v Ul. Locchi, kjer so začasno namestili hitrostne ovire, preuredili pločnike za pešce in kolesarje ... Urbanistično delavnico je Občina poimenovala Cona 30,

njen namen pa je pokazati, kako se iz prometne ulice da ustvariti za bivanje prijeten kraj.

Včeraj pozno popoldne je v poročni dvorani Občine Trst potekala konferenca na temo letošnjega tedna mobilnosti, odbornica za promet Elena Marchigiani pa je povedala tudi, da gre politika njenega resorja v smer oblikovanja mesta, v katerem bo manj škodljivih izpustov, manj hrupa in manj nesreč. Ob koncu pa je svoj projekt predstavila še Pokrajina Trst, ki bo ob evropskem tednu mobilnosti med drugim ta konec tedna uvedla avtobusni prevoz med Trgom Oberdan in Opčinami ter Bazovico. Potniki bodo na avtobus lahko vstopili s kolesi (do največ šest koles). (sč)

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Imenovali direktorja

Na peturni seji naposled izbrali Franca Peròja

V naslednjih treh letih bo Stalno gledališče FJK - Il Rossetti vodil Franco Però. Upravni svet omenjenega gledališča ga je na to funkcijo imenoval na ponedeljkovi seji. Da je bila razprava dolga in razgibana, nam je včeraj potrdil tudi predsednik upravnega sveta Miloš Budin. V finalnem izboru je bilo pet kandidatov, ob Peroju še Franco Branciaroli, Furio Bordon, Ivaldo Vernelli in Massimo Navone. Po peturnem zasedanju je končna odločitev padla na Peroja.

Franco Però se je rodil v Trstu leta 1950, po diplomu na filozofski fakulteti (z diplomsko nalogo o zgodovini tržaškega gledališkega gibanja) in zaključeni gledališki akademiji se je udeležboval predvsem kot režiser. Za sabo ima številne režije v različnih italijanskih gledališčih, pri svojem delu se je največkrat posvečal sodobnim avtorjem, blizu pa mu je tudi krajevna polpretekla zgodovina. V zadnjih letih je na primer na gledališke odre postavil življenje mirovnika Danila Dolcija, epopejo Aleksandrinsk, požig sarajevske knjižnice - Viječnice. V dvojezični produkciji Slovenskega stalnega gledališča je zaživel celo poročilo mešane italijansko-slovenske komisije, »kuhinjska« predstava, v kateri sta igrali Lara Komar in Tatjana Turco.

Perojev predhodnik Antonio Calenda je Rossetti vodil celih dvajset let. Tak scenarij je neponovljiv, saj nov dekret kulturnega ministra Franceschinija določa, da je mogoče pogodbo podaljšati le enkrat. Kot pravi Budin, pa se bodo morali v prihodnjih mesecih resno ukvarjati z nekaterimi dru-

FRANCO PERÒ

ARHIV

gimi določili omenjenega dekreta. »Ta dekret, ki je precej nejasen, odpira tudi možnosti združitve z drugimi teatri, zato bomo morali preveriti vse možnosti združevanja, tudi tiste v tržaškem okviru, in naposled izbrati tisto, ki bo okrepila deželni gledališki sistem: spremembe so dobrodošle, če imajo od njih vsi koristi.« Združenje stalnega gledališča FJK s centrom CSS iz Vidma, kar bi jima omogočilo, da pridobita status gledališča nacionalnega interesa (zanj se baje segrevata predsednica Serracchiani in župan Cosolini), je torej le ena možnih združitve.

Ne glede na potencialne nove scenarije, je Budin prepričan, »da bo tudi novo vodenje gledališča zaznamovala bogata programska ponudba, ki se je izkazala za uspešno. Prav tako moramo nadaljevati na poti sodelovanja s Slovenskim stalnim gledališčem, Ljubljano in drugimi mesti, na katero smo stopili v zadnjem obdobju.« (pd)

Menis: Pozor na napačne zneske davka Tasi

Družba Esatto v teh dneh pošilja tržaškim lastnikom nepremičnin že izpolnjene položnice za plačilo novega davka Tasi. »Zaradi številnih napačnih računov pa so Tržičani že začeli protestirati,« opozarja tržaški občinski svetnik Gibanja petih zvezd Paolo Menis. Sam je prejel več obvestil v zvezi z napačnimi zneski na položnicah, pri Esattu naj bi v nekaterih primerih pozabili na davčni odtegljaj za družine z otroki ter za manj premožne družine. »Tržičane vabim, naj preverijo račun, preden plačajo,« v tiskovnem sporočilu poziva Menis, ki obenem opozarja na nejasne informacije na spletni strani občine.

Shod za bojkot izraelskih proizvodov

Tržaška koordinacija za bojkot, izničenje investicij in za sankcije proti Izraelu prireja danes od 17. do 20. ure na Trgu Stare mitnice informativni shod za trgovinski bojkot Izraela. Pobudniki želijo med tržaškimi občani spodbuditi bojkot nakupov blaga in predmetov, ki prihajajo iz Izraela, pa tudi podjetij, ki trgujejo in sklepajo pogodbe z Izraelom. Koordinacija namerava z bojkotom odgovoriti na sistematični izgon arabskega prebivalstva iz Palestine.

Danes pri Sv. Jakobu srečanje o odpadkih

Tržaška občina prireja danes ob 11. uri na Šentjakobskem trgu javno srečanje o ločenem zbiranju odpadkov in predvsem o zbiranju vlažnih odpadkov. Prisotni bodo občinski odbornik za okolje Umberto Laurenzi, rajonska predsednica Claudia Ponti in tehniki podjetja AcegasAps.

ZDRAVSTVO - Podpis triletnega dogovora med zdravstvenim podjetjem in zvezo Federfarma

Na pregled se vse bolj naročamo prek lekarn

Naročanje za izvedbo specialističnih zdravstvenih storitev bo še naprej možno v lokalnih lekarnah. To izhaja iz včerajšnje novinarske konference, na kateri sta direktor tržaškega Zdravstvenega podjetja št. 1 Nicola Delli Quadri in predsednik tržaškega oddelka državne zveze lekarn Federfarma Vittorio Zamboni podpisala sporazum o triletnem sodelovanju.

Dogovor, ki bo začel veljati 1. oktobra letos, ne prinaša velikih sprememb, zagotavlja pa nadaljnje nudenje kakovostne storitve, ki je v zadnjih letih prispevala k temu, da vse več Tržačanov naročanje na specialistične preglede opravlja v lekarnah. Statistični podatki kažejo, da se je lani v primerjavi z letom 2012 naročanje za zdravstvene storitve v lekarnah drastično povečalo. Medtem ko so leta 2012 v lekarnah zabeležili 140 tisoč naročil (približno izenačeno je bilo naročanje v lekarnah, klicnih centrih in na sedežu bolnišnic), se je lani to število povzpelo že na 190 tisoč. Trend naročanja v lekarnah pa se nadaljuje tudi letos, saj do konca leta v lekarnah pričakujejo 240 tisoč napotnic. Nad odzivom Tržačanov nad to storitvijo je zelo zadovoljen direktor Nicola Delli Quadri, ki je prepričan, da se stranke odločajo za lekarno zaradi bolj osebnega pristopa. "Tako imenovani Call centri (klicni centri) niso več aktualni, ker je treba čakati na prosto osebo, vmes poslušati posneti glas, za nameček je treba datum za spe-

Odgovorni med predstavitvijo dogovora o naročanju na specialistične preglede

FOTODAMJ@N

cialistično in diagnostično obravnavo zapisati na kos papirja. V lekarnah pa ob naročanju izročijo list z vsemi podatki, tudi s tistimi, ki zadevajo določen specialistični pregled", je pojasnil direktor zdravstvenega podjetja.

Obnovev dogovora je pozitivno ocenil tudi predsednik tržaškega oddelka Federfarma Vittorio Zamboni, ki je spomnil, da je to storitev doslej ponujala 56 od 67 tržaških lekarn. Z obnovitvi-

jo dogovora pričakujejo, da bodo k pobudi pristopile še nove lekarnice. Vsi zavezanci, ki so podpisali novo pogodbo, so obljubili, da bodo storitev naročanja ponujali vsaj štiri ure na dan; med 11. in 13. uro dopoldne in kadar koli popoldne. Občani z napotnicami bodo v lekarnah še naprej lahko naročali, spreminjali datume specialističnih pregledov, jih odpovedovali ali plačevali obvezno participacijo (ticket). Zanimiv je tudi podatek, da je si-

stem naročanja enak v lekarnah, na klicnih centrih in v bolnišnicah. Predsednik tržaške zveze Federfarma je izpostavil tudi, da so po dolgih pogajanjih uskladjali čisto vse člene pogodbe, tudi tiste, ki zadevajo denarno plat. Zdravstveno podjetje bo za to storitev še naprej porabilo 390 tisoč evrov na leto (za hardware, software, posodabljanje in nakazilo farmacevta v višini 1,81 evra za vsako opravljeno operacijo). (sč)

PROJEKT SIIT Spoznavanje biotske pestrosti in raznolikosti

V petek bodo v Trstu obeležili dan biotske raznolikosti, v sklopu katerega bodo širšo javnost, s poudarkom na šolski mladini, ozaveščali o rastlinskih vrstah na Tržaškem. Trst je namreč eno redkih mest v Italiji, katerega urbana flora je bila natančno preučena in katalogizirana. Te teme se je v svoji publikaciji lotil prof. Fabrizio Martini, ki je ugotovil, da v našem mestu raste več kot tisoč rastlinskih vrst.

Petkovo dogajanje bo sestavni del projekta SiiT, ki predvideva spoznavanje biotske pestrosti na čezmejnem območju. Projekt, ki je primarno usmerjen na potrebe šol in lokalnih oblasti, ki so odgovorne za zaščito in izboljševanje biodiverzitete na svojih območjih, prinaša zanimivo delavnico v Boljuncu, in sicer sprejemnem centru Naravnega rezervata doline Glinščice in v gledališču F. Prešeren. Tu bodo med 9. in 13. uro na sporedu delavnice, projekcije dokumentarnih filmov, vodeni ogledi v dolino Glinščice in raba interaktivnih orodij za določanje rastlinstva.

Popoldne pa se bo dogajanje preselilo v auditorij muzeja Revoltella, kjer bodo ob 16. uri podrobno predstavili projekt SiiT, nov portal o rastlinstvu mesta Trst, ob koncu pa bodo še podelili nagrade šolam, ki so bile izbrane na mednarodnem natečaju na temo biotske pestrosti projekta SiiT.

EDILTROPHY - Na pobudo ustanove Formedil Zidarsko tekmovanje v nakupovalnem središču

V nakupovalnem središču Torri d'Europa je bilo v soboto na vrsti prav posebno tekmovanje. Udeleženci so imeli opravka z zidarskimi žlicami, samokolnicami, cementom in opekami (fotoDamij@n) - šlo je namreč za zidarsko tekmovanje Ediltrophy, ki ga od leta 2008 prireja državna ustanova za gradbene šole Formedil v sodelovanju z mednarodnim salonom gradbeništva Saie in pod pokroviteljstvom zavoda Inail. V Trstu so se tekmovalci potegovali za naslov najboljšega zidarja Furlanije-Juljske krajine ter za preboj v državni finale, ki bo 25. oktobra na sedežu Saie v Bologni. V središču Torri d'Europa sta slaval učenca tržaške gradbene šole Damon Marcolli in Marco Bisiacchi, sodelovali so štiri dvočlanske ekipe iz Trsta, Gorice in Vidma. Velika pozornost je bila posvečena varnosti, posebno nagrado za varno delo sta prejela Williams Takyi in Solomon Amankona s tržaške gradbene šole.

Drevi prižig svetilnika

Jutri in v petek bo v Trstu posvet italijanskega združenja za elektrotehniko, elektroniko, informatiko, telekomunikacije in avtomatizacijo AEIT. Tema letošnjega srečanja strokovnjakov z omenjenih področij bo potreba po učinkovitejšem prenosu raziskovalnega dela v podjetniški svet, govor bo o energiji, komunikaciji, informiranju in gospodarstvu. Že danes okrog 20. ure pa bodo v okviru tega dogodka ponovno prižgali Svetilnik zmage v Barkovljah, in sicer s pomočjo naprednega laserskega sistema, ki ga daje na razpolago tržaško podjetje Eufoton in katerega so razvili v laboratoriju tržaškega sinhrotrona.

KRAS - Migranti Dolga pot iz Afrike

Pred dnevi je italijanska mejna policija na Krasu spet naletela na skupino migrantov, ki so vstopili v schengensko območje brez veljavnih dokumentov. Osmerica moških, starih od 16 do 35 let, je hodila ob cesti, ko jo je med nadzorovanjem obmejne pasu ustavila izvidnica tržaške mejne policije. Šlo je za tri državljane Eritreje (iz te afriške države prihaja največje število pribežnikov, ki so jih letos ustavili na Tržaškem), dva državljana Somalije ter tri državljane Sudana. Vsi so bili zdravi.

Migranti so povedali, da so vstopili v Italijo v jutranjih urah. Voznik kombija jih je zapustil v gozdu, nakar so počakali nekaj ur in se šele zatem odpravili peš proti Trstu. Pred tem so z različnimi prevoznimi sredstvi in v različnih časovnih razmikih potovali iz Grčije skozi nekdanje jugoslovanske države do Slovenije. Nekateri iz te skupine so zapustili svojo domovino pred nekaj meseci, drugi pa celo pred tremi leti. Vsak od njih je povedal, da je za pot v Evropo odštel približno po pet tisoč evrov.

Vseh osem so policisti odpeljali na kvesturo, kjer je stekel običajni upravni postopek.

Šef italijanske policije danes pri Svetem Ivanu

Danes ob 11. uri bo gost policijske šole v Ulici Damiano Chiesa pri Svetem Ivanu v Trstu sam šef italijanske policije Alessandro Pansa. V Trst bo prispel z državnim direktorjem policijskih šol Vincenzom Roco, skupaj bosta prisostvovala zaprisegi 243 udeležencev 189. tečaja na tej šoli.

Denarna pomoč za ljudi v stiski

V časih, ko je vse več ljudi v finančni stiski, so zelo dobrodošle pobude, v sklopu katerih se nudi denarna pomoč. Fundacija Mario Morpurgo Nilma ponuja denarno pomoč, ki znaša največ 600 evrov, namenjena pa je stalnim prebivalcem Trsta, ki so se večji del svoje kariere posvečali trgovstvu, obrtništvu, trgovskemu zastopništvu in svobodnim poklicem. Do pomoči so upravičene tudi njihove vdove oz. mladoletne sirote, ki so se znašle v stiski. Na razpolago je 100 subvencij, prošnje pa je treba oddati do 30. oktobra v pisarne omenjene fundacije (Ul. Imbriani št. 5, 3. nadstropje). Denarno pomoč bodo podelili decembra, ob 71. obletnici smrti dobrotnika.

Knjiga Giulia Montenera in Enza Navarra Il tuffatore

V prostorih združenja Mini mu v parku pri Sv. Ivanu v Trstu bodo nočjo ob 20. uri predstavili knjigo Il tuffatore (Skakalec v vodo), ki je pravkar izšla pri založbi Juliet Editrice. V njej je govor o upodobitvi skakalca v vodo v nekem grobu iz 5. stoletja pred Kr., ki jo hrani arheološki muzej v Paestumu. Prisotna bosta avtorja Giulio Montenero in Enzo Navarra.

Dobrodelni koncert zbor alpincev Nino Baldi

Italijansko združenje za boj proti multipli sklerozi Aism prireja danes ob 19. uri na sedežu veslaškega društva Adria 1877 na pomolu Istria dobrodelni koncert. Nastopil bo zbor alpincev Nino Baldi.

Po sledih 1. svetovne vojne v občini Devin-Nabrežina

Občina Devin Nabrežina prireja v nedeljo, 21. t. m., voden sprehod »Botanični pionirji: od Medjesevi do vrha Na Kokem«. Pobudo prireja občina v sodelovanju z Zaščitnim morskim območjem WWF v Miramaru v sklopu projekta »Po sledih prve svetovne vojne«. Vodeni sprehod ni zahteven, potekal bo v italijanščini in bo trajal približno 3 ure. Namenjen je odraslim in družinam. Udeležba je brezplačna, potrebna pa je predhodna rezervacija. Za informacije in rezervacije: Zaščiteno morsko območje WWF v Miramaru tel. 366 9571118 od torka do petka od 14.00 do 17.00. Rezervacije so veljavne samo po potrdilu zadolženega osebja.

Preklic stavke šoferjev avtobusov

Prevozno Trieste trasporti sporoča, da je bila celodnevna stavka šoferjev avtobusov, ki jo je bil za soboto, 20. septembra, okkal bazni sindikat, preklicana in preložena na poznejši datum.

Prihodnost tržaškega gledališkega sistema

V ponedeljek, 22. t. m., ob 17.30 se bodo v prostorih tržaške občine (natančni kraj ni znan) zbrali glavni predstavniki gledališkega življenja v Trstu. Pobudo za srečanje je dal tržaški župan Roberto Cosolini ob sodelovanju predsednika Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine Il Rossetti Miloša Budina. Na srečanju bodo govorili o prihodnosti tržaškega gledališkega sistema v luči reforme ministra Daria Francescinija, ki spodbuja sodelovanje in združevanje med gledališkimi ustanovami.

PETJE - Drevi prve vaje, vabljene nove pevke

Ženski pevski zbor Prosek-Kontovel stopa v novo sezono

Zbor vodi Marko Štoka

ARHIV

Danes se spet začenjajo vaje Ženskega Pevskega zbora s Proseka in Kontovela. V lanskoli sezoni je zbor sodeloval pri raznih zborovskih revijah (Dekanijska revija, Pesem Jeseni, Primorska Poje), redno je bil soudeležen pri vaških prireditvah, kot so Martinovanje, Prvomajski miting, predstavitve knjig, ipd.

Načrtov za bodočnost tudi ne manjka, saj so prvi nastopi že pred vrati, poleg tega pa se bo moral zbor v naslednjih mesecih spoprijeti z novim programom. Repertoar pevskega zbora je bil vsa ta leta karseda raznolik, saj obsega tako

nabožne pesmi kot tudi ljudske, priredbe ljudskih, vse do partizanskih in borbenih pesmi. Pri izbiri skladb daje večino-ma prednost domačim slovenskim in predvsem primorskim avtorjem.

Želja pevk je, da bi se njihove vrste letos še okrepile, zato vabijo vse, ki jih zanima petje in glasba, tako s Proseka in Kontovela kot tudi iz bližnjih vasi, da pristopijo k ženskemu pevskega zboru in se udeležijo prve vaje, ki bo drevi ob 19.30 v Soščevi hiši na Proseku (za morebitne informacije: 040-225720 – Irena).

Včeraj danes

Danes, SREDA, 17. septembra 2014

FRANČIŠKA

Sonce vzide ob 6.45 in zatone ob 19.13 - Dolžina dneva 12.28 - Luna vzide ob 0.17 in zatone ob 15.23.

Jutri, ČETRTEK, 18. septembra 2014

IRENA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,9 stopinje C, zračni tlak 1016,1 mb ustaljen, vlaga 60-odstotna, veter 12 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,6 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. septembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odperte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040-225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odperte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. dell'Orologio 6, Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. Septembra 6 - 040 371377.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.15 »Colpa delle stelle«.

ARISTON - 18.45, 21.15 »Belluscone - Una storia siciliana«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 18.30, 20.00, 21.30 »Frances Ha«.

FELLINI - 16.45 »Dragon trainer 2«; 18.20, 20.10, 22.00 »Barbeque«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.10, 20.10, 22.10 »Le due vie del destino«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Senza nessuna pietà«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »I nostri ragazzi«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.10 »Bog, le kaj smo zagrešili?«; 17.00, 20.15 »Fantovska leta«; 16.20 »Hrabri avtek Plodi«; 16.10, 20.30 »Inferno«; 16.00, 18.00, 20.00 »Lucy«; 16.15, 18.25, 20.40 »Odpleši svoje sanje: Združene moči«; 18.50, 21.15 »Plačanci 3«; 16.30, 20.10 »Popotovanje«; 18.20 »Vroči posnetki«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.30, 20.10, 22.00 »Sex tape - finiti in rete«; Dvorana 2: 16.40 »Winx Club - Il mistero degli abissi«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Necropolis - La città dei morti«; Dvorana 3: 16.30, 18.10, 20.00, 22.10 »I Mercenari 3«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »The Giver - Il mondo di Jonas«; 18.15, 20.10, 22.00 »La ragazza del dipinto«.

SUPER - 17.00, 19.00, 21.00 »La ragazza del dipinto«.

THE SPACE CINEMA - 16.05, 18.10 »Dragon Trainer 2«; 16.30, 18.20 »Winx Club - Il mistero degli abissi«; 16.10, 18.45, 21.20 »Colpa delle stelle«; 16.30, 19.05, 21.40 »I Mercenari 3«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Sex tape - Finiti in rete«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »The Giver - Il mondo di Jonas«; 16.00, 19.00, 21.30 »Le due vie del destino«; 20.15, 22.15 »Necropolis - La città dei morti«; 20.10, 22.05 »Into the storm«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »Colpa delle stelle«; Dvorana 2: 18.00, 20.10, 22.15 »Necropolis - La città dei morti«; Dvorana 3: 17.45, 20.20, 22.15 »Sex tape - Finiti in rete«; Dvorana 4: 17.15, 19.50, 22.10 »I Mercenari 3«; Dvorana 5: 17.15, 20.00, 22.10 »I nostri ragazzi«.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da do petka, 19. septembra, bo pouk od 8. do 13. ure s kosilom. Od ponedeljka, 22. septembra, bo pouk potekal redno do 16. ure.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »JOSIP PANGERC« sporoča, da pouk v otroških vrtcih bo do 19. septembra, od 7.30 do 12.30 brez kosila; od 22. do 26. septembra, od 7.30 do 13.30 s kosilom.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE obvešča, da so na www.vsopcine.it objavljenečasne lestvice učnega osebja.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da bo pouk v prvem tednu potekal po naslednjem urniku: otroški vrtci prvi in drugi dan do 12.00 brez kosila; ostale dni do 13.00 s kosilom (začetek: OV Nabrežina, Mavhinje in Gabrovce ob 7.30; OV Devin ob 7.45).

COŠ v Zgoniku od 8. do 13. ure s kosilom, COŠ v Šempolaju od 7.50 do 13.00 s kosilom. OŠ v Nabrežini in Devinu od 8. do 13. ure brez kosila. Srednja šola Igo Gruden v Nabrežini redno od 7.45 do 14.13. Na podružnici v OŠ v Nabrežini oba prva razreda srednje šole od 7.45 do 14.13. Šolabusna služba bo redno zagotovljena s prvim dnem.

DIZ J. STEFAN obvešča, da bo informativni sestanek za starše dijakov, ki obiskujejo prve razrede v ponedeljek, 22. septembra, za 1. E razred ob 18.00 ter za 1. KB razred ob 18.30.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 28. septembra, pohod iz Gonjač po grebenu na Sabotin. Odhod avtobusa ob 7.00 s trga Oberdan; ob 7.15 s trga v Sesljanu. Prijave do srede, 24. septembra, na tel. 040-413025 in 040-220155.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v Zagreb v sredo, 1. oktobra. V katedrali na Kaptolu bomo imeli sv. mašo in ogled cerkve. V bližini bo »zagrebško kosilo«, nato si bomo ogledali del starega mesta s poklicno vodičko. Vpis in informacije čim prej tel. št. 347-9322123 ali 340-1395070.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira v nedeljo, 12. oktobra, izlet na Ptuj in v okolico. Pater Janez Ferlež nas že pričakuje. Vabljeni ženske, pa tudi moški! Tel. št. 00386-31866081 (Marija).

Teta

Sonja

slavi. V Rojan ji pošiljamo polno zdravja in energij za nova potovanja.

Marko z Nicoletto, Peter, Livio ter Sebastjan in Anja

Čestitke

Jakobu, Marziji in malemu TIL-NU želijo obilo sreče vsi Slogaši.

Prireditve

SKD VIGRED vabi v Šempolaj, na ogled razstave. Vsak dan od 16. do 18. ure do četrta, 18. septembra. V spodnjih prostorih Škerkove hiše razstava o tridesetletnem delovanju SKD Vigred. V Štalci v spodnji dvorani ogled obnove in otvoritve Štalce, v zgornjem prostoru razstava o delovanju društev: Razvoj, Zarja v svobodi, MD Vigred in vaških šlager v Šempolaju.

SLOVENSKI PROGRAM Deželnega se-deža RAI za FJK v Trstu, vabi v četrtek, 18. septembra, ob 17.30 v dvorano D'Angelo Luchetta Ota, na predstavitev dokumentarca o rezijanskem pesniku Renatu Quagli z naslovom »Trije kraji Duše - Trije kraji Življenja«. Ob režiserki Mariji Breclj bo prisoten tudi sam portretiranec. Vhod je v Ul. Giustiniano.

NSŠ »SIMON GREGORČIČ DOLINA« v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine v Sloveniji, pod pokroviteljstvom Občine Dolina, vabi na odprtje razstave »Drobci materialne kulture v Občini Dolina« v Galeriji Torklja v soboto, 20. septembra, ob 19. uri, na Kaluži. Sodelujejo: SKD V. Vodnik, MoPZ V. Vodnik, Majenca Dolina, Fantovska Boljunec, ŽPS Stu ledi. V primeru slabega vremena bo prireditve v prostorih SKD V. Vodnika.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da se bo prvič zavrtel v nedeljo, 21. septembra. Na sporedu bo predstava »Pepelka« v izvedbi Male gledališke šole Matejke Peterlin iz Trsta. Prva predstava bo ob 16. uri, druga ob 17.30. V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

DSI sporoča, da se bo v ponedeljek, 22. septembra, začela nova sezona ponedeljkovih srečanj. Na prvem večeru bodo predstavili vojni dnevnik Alojzija Goruppa »Od Galicije do Južne Tirolske«, ki ga je uredil Vinko Avsenak. Ob uredniku bodo sodelovali avtorjev sin Sergij Gorup in zgodovinar Renato Podberšič ml. Začetek ob 20.30.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo ogled načrta uplinjevalnika na območju med Tržičem in Štivanom omogočen občanom v Grudnovi Kamnarski hiši v Nabrežini št. 158, do 22. septembra. Urnik: ponedeljek 9.00-13.00 in 15.00-17.00; sredo 15.00-17.00; petek 9.00-13.00.

TFS STU LEDI vabi na koncert »Ljudska pesem v jeseni« v sredo, 24. septembra, ob 20.30 v centru Anton Ukmar - Miro pri Domju. Sodelujejo: MePZ Slovenec - Slavec, MePZ Fran Venturini, ŽPS Stu ledi in moški sestav Kraška klapa. Pobuda spada v projekt »Universo del canto popolare« - USC Friuli Venezia Giulia.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja po Barkovljah v soboto, 27. septembra, »Pohod z Zoro Starec - Po sledih 1. Svetovne vojne«. Vodila ga bo prof. Marinka Pertot. Zbirališče na sedežu društva ob 14. uri. Pohod se bo v društvu tudi zaključil ob pričevanjih, spominih in družabnosti.

SKLAD MITJA ČUK vabi na predavanje »Medicinska terapevtska vadba za srce« (predavanje o dejavnih tveganja za srčno-žilna obolenja ter na medicinsko terapevtske vadbe). V ponedeljek, 29. septembra, ob 18. uri na sedežu Sklada Mitja Čuk, Proseška ulica 131.

SKD TABOR OPČINE: v Prosvetnem domu je na ogled do 30. septembra razstava »Opčine v 1. svetovni vojni«. Urnik ob delavnikih, od 16. do 19. ure. Voden ogledi za šole v jutranjih urah po predhodnem telefonskem dogovoru na 040-211936, od 8. do 9. ure (Nori).

Mali oglasi

IŠČEM DELO kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel.: 00386-31354244.

NA KRASU ugodno prodam knjižno omaro, s prostorom za televizijo, iz masivnega lesa, v barvi oreha. Tel.: 347-8204897.

NSŠ PRI SV. IVANU IN NA KATINARI išče v dar izvode knjige J. Jurčiča - Jurij Kozjak. Tel. št.: 040-567500 (Sv. Ivan) 040-390716 (Katinara).

ODDAJAMO opremljeno stanovanje na Proseku, 70 kv.m., s samostojnim ogrevanjem. Tel.: 320-1509155.

ODDAMO PSIČKE male pasme ljubitelju živali. Tel. št.: 333-4239409.

PRODAJAM knjige za klasično smer, licej Prešeren - Trst in Trubar - Gorica ter knjigo Pravo in ekonomija. Tel.: 040-208002.

PRODAM 500-litrski rabljeni sod za vino iz rostfreia (acciaio inossidabile) s pokrovom (semprepino) in ugrajenim stojalom. Tel.: 348-5159966.

PRODAM lovsko puško šibrenico, kalibra 12, znamke Beretta. Tel.: 0481-882421.

PRODAM posodo za grozdje (baden) veliko 12 kvintalov. Klicati na tel. št.: 040-814212.

PRODAM pripomočke za trgateg: električni mlin za drozganje, presno, kado 10 hl in sod inox 5 hl. Tel. št.: 333-1557062.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 21. septembra.

Tel. 040-229439

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunec 623.

SKUPEK je v Koludrovci odprl osmico. Tel.: 040-2296038.

V SAMATORCI št. 50 sta odprla osmico Cvetko in Zmaga Colja. Vabljeni!

Loterija 16. septembra 2014

Bari	76	28	13	81	48
Cagliari	52	85	30	40	4
Firenze	17	51	6	74	22
Genova	19	6	3	76	35
Milan	6	2	7	57	36
Neapelj	22	52	1	84	43
Palermo	76	42	2	85	3
Rim	59	32	6	45	12
Turin	60	85	83	62	55
Benetke	51	34	28	27	24
Nazionale	27	13	31	9	74

Super Enalotto št. 111

1	15	16	23	24	52	jolly 83
Nagradni sklad	28.335.207,47 €					
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €					
11 dobitnikov s 5 točkami	19.332,48 €					
875 dobitnikov s 4 točkami	251,01 €					
31.857 dobitnikov s 3 točkami	13,56 €					

Superstar

51

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
2 dobitnika s 4 točkami	25.101,00 €
187 dobitnikov s 3 točkami	1.356,00 €
2.249 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
12.965 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
26.189 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

Obvestila

DPZ KRAŠKI SLAVČEK - KRASJE vabi v svoje vrste nove, ambiciozne in resne pevke. Vaje so ob petkih zvečer v Nabrežini. Informacije: facebook stran ali tel. 339-1115880.

FOLKLORNA SKUPINA KD BORJAČ - Sežana vabi k vpisu nove člane, ki jih veseli glasba, petje in plesi slovenske dežele in si želijo spoznati običaje ter se veseliti v prijetni družbi. Vaje so ob petkih. Info in vpis na tel. 00386-41549353 ali 00386-41481026.

MEPZ LIPA vabi nove pevce v svojo sredo. Vaje so ob ponedeljkih in četrtek, od 20.30 do 22.00.

MLPZ IGO GRUDEN je začel novo sezono. Če ti je všeč druženje in lepo petje se nam pogumno pridruži. Informacije na tel. 334-5357914 (Sonja).

PIHALNI ORKESTER BREG obvešča, da sprejema vpise za glasbeno šolo ob četrtek, od 20. ure dalje na sedežu godbe v Dolini. Informacije na tel. 338-6439938. Vabljeni.

TEČAJ YOGE pri Skladu Mitja Čuk, se začena meseca oktobra ob torkih 19.30-21.00 in četrtek 18.30-20.00. Prijave na tel. 349-0981408 (Bruna) ali 339-7051338 (Eva). Število mest je omejeno.

V ŠTALCI v Šempolaju bi v primeru zadostnega zanimanja potekali tečaji angleščine vseh stopenj in poseben tečaj za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec. Mentorica Lara Iskra. Info: tajnistvo@skdvgigred.org; tel. 380-3584580 (ob delavnikih).

ŽEPZ PROSEK-KONTOVEL obvešča, da bodo prve vaje v novi sezoni danes, 17. septembra, ob 19.30 v Soščevi hiši na Proseku. Toplo vabljenje pevke in vse, ki jih zanima petje in vesela družba.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Informativni sestanek za starše bo danes, 17. septembra, ob 19.00 v Soščevi hiši na Proseku. Vabljeni! Info na tel. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

PILATES - vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 sporočajo, da se vadba Pilatesa vrši ob torkih in petkih, od 19. do 20. ure v telovadnici NSŠ S. Gregorčič v Dolini. Vabljenje.

PLESNA DELAVNICA - SKD TABOR Prosvetni dom Opčine, z Jelko Bogatec: ob sredah 15.30 - 16.30 (srednja šola), 16.30 - 17.30 (3., 4. in 5.r OŠ). Začetek danes, 17. septembra.

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z ZKB, njena svetovalna služba opravila meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja v četrtek, 18. septembra, od 14.30 do 16.00 na kmetiji Mirota Zigona (Zgonik 36) in od 16.30 do 17.30 na kmetiji Andreja Antoniča (Cervolje 34); v petek, 19. septembra, od 10.30 do 12.00 na kmetiji Renzota Tavčerja (Repen 42).

PLESNA SKUPINA VIGRED sporoča, da bo prvo srečanje v novi sezoni v Štalcu v Šempolaju, v četrtek, 18. septembra, ob 16. uri za vrtec in osnovno do 4. raz., ob 17. uri za 5. raz, srednjo in višjo, ob zaključku vaje seja za določitev urnikov. Vabljeni tudi novi plesalci!

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal v četrtek, 18. septembra, ob 20. uri na sedežu na Proseku 159.

ŠOLA KLASIČNEGA BALETA: poskusne vaje bodo v četrtek, 18. in 25. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo prijave na brezplačne poskusne lekcije za š.l. 2014/15. Info v tajnistvu, Ul. Montorsino 2, od pon. do petka, od 10. do 14. ure (tel. 040-418605; trst@glasbenamatica.org).

KLEKLJARSKA SEKCIJA SKD Lipa iz Bazovice vabi vse svoje klekljarice na

sestane pred začetkom nove sezone v petek, 19. septembra, ob 20.00 v prostorih Bazovskega doma. Vabljenje tudi nove klekljarice, ki bi se nam rade pridružile.

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE TS360 srl obvešča, da bo delovalo s sledečim urnikom za naročanje in prevzem šolskih učbenikov: do četrta, 18. septembra, od 10. do 17. ure. V petek, 19. septembra, bo odprto od 8.30 do 12.30.

ŠOLA JAZZ BALETA: poskusne vaje bodo 19. in 26. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj, namenjen dojenčkom in otrokom do 4. leta in staršem. Dojenčki bodo zaplavali, starše bomo učili pravilne držbe dojenčka v vodi. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

GLEDALIŠKI VRTILJAK vpisuje abonmaje za sezono 2014/15: 7 nedeljskih predstav od septembra do marca v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27. Prva bo ob 16. uri, druga ob 17.30. Info in vpis na tel. 040-370846 ali od pon. do petka, od 9.30 do 16.30 na Ul. Donizetti 3, 3. nadstropje.

OBČINA DEVIN NABREŽINA, v sodelovanju z WWF-Zaščitnim morskim območjem v Miramaru, prireja v nedeljo, 21. septembra, vodeni ogled v italijanskem jeziku »Botanični pionirji: od Medje vasi do vrha na Kolem«. Sprehod ni zahteven in bo trajal približno 3 ure, namenjen je odraslim in družinam. Za info in rezervacije vodenega ogleda tel. 366-9571118 od torka do petka od 14. do 17. ure.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO IN OBLIKOVANJE TELESA - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca in vaditeljica Sandra sporočajo, da se vadba vrši ob torkih od 9. do 10. ure v društveni dvorani občinskega gledališča. Vabljenje.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste tudi nove pevce. Vaje vsak ponedeljek od 16. do 17. ure v Štalcu v Šempolaju. Prvo srečanje v ponedeljek, 22. septembra.

ŠPORTNA ŠOLA TRST in ŠZ Bor obvešča, da se bo športna šola za otroke od 6. do 8. leta pričela na Stadionu 1. Maja v ponedeljek, 22. septembra, od 17.30 do 18.30. Informacije in predvpisi v uradu na Stadionu 1. Maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 040-51377.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA za otroke in odrasle (začetni in nadaljevalni) pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitve tečajev v torek, 23. septembra, ob 17.30 na sedežu Sklada, Proseška ulica 131. Vpisi in info na tel. 040-212289 ali urad@skladmc.org.

ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODSEK začne novo sezono ritmične gimnastike s sledečimi urniki: treningi na Stadionu 1. maj bodo potekali ob torkih od 16.30 do 17.30 za predšolska in osnovnošolska dekleta; ob petkih od 16.30 do 17.30 za predšolske deklice, za osnovnošolske pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 23. septembra. Treningi na Opčinah (telovadnica osnovne šole Bevk) ob sredah; za predšolska dekleta od 16.30 do 17.30 in osnovnošolke pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 24. septembra. Za prijave in info: 040-51377 ali 328-2733390 (Petra).

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA prireja glasbeno šolo za otroke in odrasle. Tečaje vodijo diplomirani profesorji tolkal, pihal in trobil ter se odvijajo od septembra do junija na sedežu Godbe v bivši klavnicu v Nabrežini (Kamnolomi, 12). Zainteresirani naj se javijo na tel. št. 348-4203196 (Niko) ali 040-200777 (v večernih urah).

BREZPLAČNI TEČAJ SLOVENSČINE za začetnike: DSMO K. Ferluga vabi na 4 brezplačne ure za čiste začetnike kot uvod v slovensko kulturo in jezik. Vodi jih prof. Kristina Ličen. Ure se odvijajo v Miljah, Ul. Roma 22 - 1. nad., vsak torek v septembru s pričetkom ob 18. uri. Za info 347-5853166 (Zvezda).

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaj plavanja na Alturi za otroke od 4. leta dalje. Info in vpis na tel. 040-51377 ob delavnikih, od 14. do 17. ure.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da so vpisnine glasbenih tečajev odprte do vključno 30. septembra. Zainteresirane vabimo na informativni dan, ki bo v petek, 26. septembra, od 16. do 19. ure v Babni hiši, v Ricmanjih. Info: po.ricmanje@yahoo.it ali 329-1814250.

SKD F. VENTURINI organizira brezplačno predavanje na temo »Bitcoin« v petek, 26. septembra, ob 20.00 na sedežu SKD F. Venturini pri Domju 227 (za banko). Namenjeno je vsem in ne zahteva nobenega znanja informatike. Za tiste pa, ki bi želeli še podrobneje spoznati svet Bitcoinov, je predviden tudi tečaj, ki bo potekal v društvenih prostorih. Za morebitne informacije pišite na: damjan.krizmanic@gmail.com

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi člane, prijatelje, prostovoljce sorodnih ustanov in vse, ki se kakorkoli udeležujejo na področju humanitarne dela, na duhovno okrepitev ob začetku delovnega leta, v petek, 26. septembra, (ob prazniku svetnika revnih sv. Vincencija), v kapeli zavoda šolskih sester, Ul. delle Doccie 34: ob 16. uri sv. maša, nato duhovna spodbuda ob mislih, ki nam jih bo posredoval dr. Janez Bajzek.

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta na brezplačen začetniški tečaj hokeja na rolerjih, ki bo potekal do konca septembra ob torkih in četrtek, od 18. do 19. ure v športni dvorani na Pikelcu. Info na info@polet.it.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se vadba joge z Goranom Korenom vrši ob sredah v društveni dvorani občinskega gledališča; od 17.15 do 19.00 začetniki; od 19.00 do 20.30 nadaljevalni tečaj. Vabljeni.

KD SLOVAN s Padrič organizira tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 30. septembra, ob 20. uri v Združenem domu Skala v Gropadi. Informacije in vpis: jan.grgic@alice.it ali na tel. št. 349-7386823 (v večernih urah).

MLADINSKI KROŽEK DOLINA in mali kitaristi iz Brega vabijo nove prijatelje, da se vpišejo v glasbeno šolo. Info na tel. št. 328-5761251 ali info.mkib@yahoo.it.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ljudoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah, od 10. do 12. ure. Septembra so predvidene delavnice oblikovanja: Igre in skulpture in Poslušajmo kako se približuje dež. Info na tel. št. 040-299099, od pon. do sob., od 8. do 13. ure.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN OKRAJA 1.1 obvešča vse vaščane občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, da v kratkem bodo prejeli na dom pismo s priloženim vprašalnikom, vezanim na odprtje Dnevnega centra - Alzheimer v Mavhinjah. Prosimo vaščane naj izpolnijo vprašalnik in ga izročijo lastni občini po navodilih navedenih v spremnem pismu.

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da rok prijavitelja za delno zborovsko revijo Nativitas zapade v torek, 30. septembra. Info na www.zskd.eu ali tel. 040-635626.

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 10. leta starosti. Urniki: sredo od 17.00 do 17.45 (za otroke od 3. do 5. leta starosti) - začetek 1. oktobra. Sreda od 18.00 do 18.45 (za otroke od 6. do 10. leta starosti) - začetek 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

SLOVENSKI ABC - ŠC Melanie Klein prireja zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3. do 6. leta. Potekal bo ob

sredah od 16.00 do 16.45 na društvenem sedežu, v Ul. Cicerone 8. Začetek 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da se bo sprostivna telovadba, pod strokovnim vodstvom Mateje Šajna pričela v četrtek, 2. oktobra, ob 19.30. Urnik: ob ponedeljkih 9.30 in 18.30; ob četrtek 19.30. Info na tel. 346-9520796 (Alenka).

MOŠKA TELOVADBA za dobro počutje pri SKD Igo Gruden, ob ponedeljkih in četrtek od 20.00 do 21.00. Prvo srečanje bo v četrtek, 2. oktobra. Info: 338-4563202 (Katja).

Š.Z. BOR vabi na telovadbo za odrasle na Stadionu 1. Maja ob ponedeljkih in petkih od 9.00 do 10.00 in od 10.00 do 11.00 ter ob torkih in četrtek od 17.30 do 18.30 s pričetkom 2. oktobra. Info: urad Stadion 1. Maja tel.: 040-51377; urad.bor@gmail.com.

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela v četrtek, 3. oktobra, in bo potekala v bazenu na Pesku. Vadba v vodi ublaži gravitacijo, sprosti, izboljša prekrvavitve in razvedri. Vadba učinkovito deluje tudi proti celulitisu. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bo vadba gimnastike za otroke in mlade (6-18 let) ob sredah v prostorih OŠ Bevk na Opčinah (po nivoju): A) 16.45-18.00, B) 18.00-19.15 ter C) 19.00-20.15. Novost: vadba za odrasle - Zumbaerobik ob ponedeljkih in ali petkih od 18.00 do 19.00 ter Cheer starši ob petkih od 17.00 do 18.00 v prostorih M. Čuk. Prvo srečanje bo 3. oktobra. Info: 347-8535282 ali info@cheerdance-millemium.com

SEMINAR VOKALNE TEHNIKE V ZBORU s slovenskim dirigentom Robertom Fegušem, v organizaciji MePZ Tončka Čok, SKD Lonjer-Katinara, v sodelovanju z ZSKD in USCI FJK, bo v soboto, 4. oktobra, od 14. do 20. ure v športno-kulturnem centru Lonjer-Katinara. Vabljeni pevci, zborovodje, koripetitorji. Info in prijave na ZSKD, Ul. S. Francesco 20, tel. št. 040-635626 ali trst@zskd.eu, www.zskd.eu.

ŠPORTNA ŠOLA TRST in ŠZ Bor obveščata, da se bo športna šola za otroke od 1. do 6. leta pričela na Stadionu 1. Maja v soboto, 4. oktobra z urnikom: 9.30 - 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in 11.30 - 12.30 za otroke, od 3. do 6. leta. Info in predvpisi v uradu na Stadionu 1. Maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 040-51377.

SLOVENSČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka enkrat tedensko. Minimalno število tečajnikov je pet, maksimalno pa deset. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

ZAČETNIŠKI IN NADALJEVALNI TEČAJI slovenščine različnih stopenj - prireja jih DSMO K. Ferluga v Miljah, Ul. Roma 22-1. nad., ob ponedeljkih in torkih od 6. oktobra dalje. Vodi jih prof. Kristina Ličen. Za info 347-5853166 (Zvezda).

KRU.T obvešča, da s 7. oktobrom steče skupinska vadba, ki se bo odvijala ob torkih in četrtek od 9. do 10.00, ob torkih tudi v popoldanskih urah. Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča, da se začena vpisovanje za jesenski cikel skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gračevo, ki bo stekel v torek, 7. oktobra. Vse dodatne informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 12. do 22. oktobra, tudi z individualno prilagojenim paketom

za zdravje oziroma dobro počutje. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, II. nad. - tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Prispevki

V častni spomin dr. Marijana Bajca daruje družina Aleksander Rustja 200,00 evrov Kraljici presvetega rožnega venca - Marijanišče.

Za vedno je odšel

Odo Kalan

Od njega se poslavljamo

Mara, Ingrid z Jožijem, Matevž s Saro, Ambrož z Matejo in Nejc.

Zadnjič ga bomo pozdravili v petek, 19. septembra, ob 15.30 na katarskem pokopališču. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Katinara, 17. septembra 2014
Pogrebno podjetje Alabarda

Odbor in člani Slovenskega filatelističnega kluba 'L. Košir'

se ob smrti ODA KALANA, dolgoletnega člana in člana nadzornega odbora, klanjamo njegovemu spominu, hvaležni za njegovo poglobljeno in kritično sodelovanje.

Njegovim sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Ob smrti Oda Kalana izrekajo iskreno sožalje svojcem

Jusarski odbor Lonjer, Zadruga Lonjer-Katinara in KK Adria

ZŠSDI

se klanja spominu dolgoletnega predsednika Oda Kalana in izreka svojcem najgloblje sožalje.

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

izreka iskreno sožalje svojcem ob izgubi dragega

VOJKA LOVRIHE,

dolgoletnega člana nadzornega odbora banke.

17.9.1998

17.9.2014

Vida Čok Simčič

V trajen spomin.

Družina

BORIS PAHOR - Predstavitev zbirke spisov »Venuti a galla«, ki jo je uredil prof. Elvio Guagnini

Z močnimi besedami in aktualnim sporočilom

Nemogoče je zanikati, da je Boris Pahor, trdoživ, včasih neizprosno iskren, pričevalec našega časa, vedno bolj uveljavljen v italijanskih in tudi mednarodnih krogih. Širi se zanimanje ne samo za njegovo literarno ustvarjanje, temveč tudi za vse tisto, kar stoji za tem. Eseji, posegi iz raznih posvetov, avtobiografski zapisi, razmišljanja o zgodovini slovenskega naroda, o manjšinah in zavesti, o identiteti majhnih narodov in drugi spisi v italijanskem jeziku, ki gredo iz obdobja 60. let do danes, sestavljajo srž knjige »Venuti a galla - scritti di metodo, di polemica, di critica« (Založba Diabasis, Parma). Predstavili so jo v ponedeljek zvečer v Državni knjižnici Stelio Crise v Trstu.

Zbirko tekstov je uredil univerzitetni profesor Elvio Guagnini. Sicer je Boris Pahor to trditev na predstavitvi postavil nekoliko na glavo: »Ta knjiga je tvoja, Elvio. Če tebe, prijatelj moj, ne bi bilo, to delo sploh ne bi obstajalo. Tebi gre zahvala, da je skupek porumenelih listov zadobil aktualno sporočilo.« Poudaril je, kako je treba včasih uporabiti trde, močne besede in druge kratkomočno skoraj prisilno postaviti pred resnico, saj te drugače ne poslušajo ali zavestno preslišijo.

Z leve Gianni Cimador, Elvio Guagnini, Boris Pahor in Cristina Batocletti na ponedeljkovi predstavitvi v Državni knjižnici Stelio Crise v Trstu

FOTODAMJ@N

Guagnini je poudaril, da skozi vse strani knjige močno preveva slovenska prisotnost na tem ozemlju. Stoletnega književnika je označil kot pisatelja pričevanja in civilne literature, obenem pa kot avtorja, ki je most med italijanskim

in slovenskim svetom. Novinarica in avtorica knjige o Borisu Pahorju Figlio di nessuno Cristina Batocletti je s svojim posegom potrdila medkulturnost sporočilnosti pisateljevega življenja in dela. Rodila se je v Čedadu in trenutno živi v Mi-

lanu. Do tega ozemlja jo vežejo globoka in močna čustva, kljub temu da gre za ozemlje, katerega zgodovina in večplastnost je dostikrat za Italijane težko doumljiva. »Kot mlado dekle sem začela prebirati italijanske prevode Pahorjevih

knjig in drugih del slovenske literature. To me je obogatilo in mi omogočilo osebno in profesionalno rast.«

Vedno znova odkrivati in podrobneje spoznavati lastne korenine spada v samo bistvo sodobnega človeka. Italijanist Gianni Cimador je podčrtal, kako je zvestoba do samih sebe, do lastne identitete izredno pomembna. Trst se je v teku let kot mesto zelo spremenil, vendar ostaja večjezična metropola. Po njegovem mnenju mora to biti izhodišče, na katerem lahko gradijo mlajše generacije boljše bodočnost. »Nevarnost namerne pozabe kulturnega genocida je vedno na preži, biti moramo zelo pazljivi. Boris Pahor nam to nazorno prikazuje.«

Naš književnik ostaja kljub minevanju let vnet zagovornik slovenskega jezika kot bistvo slovenstva, pa tudi narodnih identitet kot takih in njihove avtonomije. Sam je v rani mladosti na lastni koži bridko preizkusil, kaj pomeni biti prisilno primoran v svojem grlu zatreti svoj jezik. Pahorjeva pozornost je šla tako ob predstavitvi knjige »Venuti a galla« tudi vsem tistim narodom, ki se morajo boriti v iskanju lastne identitete.

(vpa)

GROČANA - Zadnji poletni vaški praznik

Sejem tipičnih pridelkov in nastop proseških godbenikov

Godbeno društvo Prosek in predsednica društva Krasno polje Zaira Vidau na trgu v Gročani

FOTODAMJ@N

Tudi letos se je niz poletnih šager sklenil z vaškim praznikom v Gročani, kjer je bil zadnji konec tedna na sporedu že 24. vaški praznik ter sejem tipičnih pridelkov Krasa in Brega. Dvodnevna prireditev je kljub vremenu, ki je občasno ponagajalo, privabila veliko obiskovalcev, tako da so bili organizatorji na koncu upravičeno zadovoljni.

Letošnji sejem je bil vključen v širši projekt v sodelovanju z Lokalno akcijsko skupino Kras, katerega nosilec je Občina Milje, partnerski občini pa Dolina in Zgonik. Gre za projekt za ovrednotenje krajevnih kmetijskih izdelkov, financiran iz programa za razvoj podeželja Dežele Furlanije-Juljske krajine. Proizvajalci vina, olja, medu in kraških zeliščnih izdelkov so na stojnicah razstavljali svoje proizvode, na sporedu so bile tudi degustacije. V soboto je po uradnih pozdravih dolinskega podžupana Gorana Čuka in predsednice društva Krasno polje Zaira Vidau zaigral ansambel Orange Juice, v nedeljo pa je bil v ospredju nastop Godbenega društva Prosek, ki praznuje 110-letnico delovanja, zvečer pa se je vaški praznik zaključil ob notah ansambla Zvita Feltna.

KATINARA - Vsakoletni septembrski obred

Maša pri kapelici, zgrajeni ob začetku vojne

BANI - Po šagri naj bi spet priredili razstavo o drugi svetovni vojni

Zanimanje za leto 1945

Na vaškem prazniku pod kostonji pri Banih niso še nikoli imeli tolikšnega obiska kot letos. Tako ugotavljajo pri banovskem društvu Grad po končanem prazniku, ki je k Banom dva vikenda zapored (30. in 31. avgusta ter 6. in 7. septembra) privabil veliko število ljudi, željnih sprostitve ob okusni hrani in pijači ter zvokih ansamblov Souvenir in Venera.

Vaški praznik je star običaj, ki izhaja iz obdobja, ko je na območju opuščene vojašnice pri Banih imela svojo vilo rodbina Burgstaller Bidischini (ravno letos poteka stoletnica smrti Josepha Burgstallerja), ki je poleti prihajala v to vas na oddih, ko pa se je ob koncu poletja vračala v Trst, je priredila praznik za domačine, med katerimi je bila zelo priljubljena.

Letošnji praznik je zaznamovala majhna, a vsebinsko bogata razstava dveh mladih zbirateljev in raziskovalcev polpretekle zgodovine, Roka Dolenca in Ivana Kocmana (*fotoDamj@n*), z naslovom Zgodovinski pregled - Leto 1945 pred, med in po. V zgornjih prostorih sedeža SKD Grad so našle prostor bodeča žica, čelade, uniforme - zlasti gre omeniti uniformo komandanta Kosovelove brigade Andreja Renarja-Drejčka - pisma, dokumenti, časopisi ter odlikovanja, ki pričajo o usodi preprostih krajanov. Razstavo si je ogled-

dalo res veliko število obiskovalcev, česar organizatorji niso pričakovali. Po zaprtju so ljudje spraševali, ali jo bo mogoče še obiskati. Zdaj delajo na tem, da bi v oktobru odprli novo razstavo, tokrat v spodnjih prostorih, ki bi bila razširjena tudi na prvo svetovno vojno. (iž)

Kdor se je v nedeljo dopoldne mudil na Katinari, je mogoče opazil slovenske narodne noše. Pri kapelici Kraljice miru je bila namreč vsakoletna maša, ki jo tradicionalno prirejajo prvo nedeljo po 8. septembru. Letošnje bogoslužje ob 75-letnici postavitve kapelice sta opravila pater Rafko Ropret - župnik za Slovence v cerkvi Sv. Trojice na Katinari - in upokojeni škof Evgen Ravignani.

Kapelico pri Spetiču je leta 1939, ob začetku druge svetovne vojne, dal zgraditi domačin Marčelo Nadlišek, ki se je zavedal, da vojna resno ogroža Evropo, naše kraje in tukajšnje ljudi. Novo kapelico je posvetil Materi božji, kraljici miru in v naslednjih letih so domačini tam molili za svoje ter nasploh za žrtve vojne vihre. Septembrska maša je postala tradicija, ki jo je po smrti staršev ohranila Nadliškova hči Margaret Nadlišek por. Mihalič. Verskemu obredu sledi vsako leto druženje v Nadliškovi hiši, letošnja obletnica postavitve kapelice pa je privabila večje število udeležencev (*foto Igor Gherdol*).

RIM - Premier Renzi v poslanski zbornici in senatu

Predčasne volitve v primeru, da parlament ne bo sposoben uresničiti načrtovanih reform

RIM - Predsednik vlade Matteo Renzi je včeraj v obeh vejah parlamenta predstavil svoj program »tisočih dni«. Poudaril je, da je to zadnja priložnost za Italijo, da se izvleče iz težav in se ponovno povzpne na pot gospodarske rasti. Renzi je posegel v parlamentu ravno v dneh ko je Organizacija za kooperacijo in gospodarski razvoj (OECD) objavila zelo zaskrbljujoče podatke, ki zadevajo Italijo in govorijo o tem, da je gospodarska rast Italije najslabša na seznamu evropskih držav. Predsednik vlade je naglasil pomen reform, ki jih je začela uresničevati vlada, od zagona gospodarstva do pravosodja, institucionalnih reform in reforme dela. Hipoteza o predčasnih volitvah po njegovem pride v poštev le v primeru, da parlament ne bi bil sposoben izpeljati navedenih reform.

Renzi je jutraj govoril v poslanski zbornici, popoldne pa v senatu, ob obeh priložnosti pa je v bistvu povedal iste stvari. Dejal je, da se je za uspeh reform pripravljen odpovedati tudi konsenzu na volitvah, ki bi ga gotovo dobil, če bi bile volitve v kratkem roku. Volitve niso predvidene in bi se moral parlamantarni mandat izteči v naravnem roku, je dejal Renzi. Zgodi pa se lahko, da vlada v parlamentu tudi ne dobi potrebne podpore, je dodal.

Glede gospodarstva je dejal, da bo vlada naredila vse za preokret v gospodarsko rast, kljub zelo slabemu položaju. Pb tem mora parlament nadaljevati in zaključiti iter ustavnih reform in odobriti nov volilni zakon. Enako velja za pravosodje, pri čemer je treba nehati z »ideološkim spopadom« iz preteklosti. Kar zadeva delo mora biti po tisočih dneh normativ, ki zadeva ta ključni sektor, drugačen. Pozneje je pomen te reforme v oddaji Porta a Porta naglasil tudi gospo-

darski minister Per Carlo Padoan, rekoč, da je reforma dela prioriteta.

Renzi je tako v poslanski zbornici kot v senatu doživel aplavz svojih privržencev, obenem pa tudi številne kritike iz vrst opozicije, zaveznikov v sami vladni večini in tudi iz vrst same Demokratske stranke.

Glasno so bili kritični parlamentarci Gibanja 5 zvezd, ki so Renziju očitali, da govori pravljice iz 1000 in ene no-

či. Pripadniki Severne lige pa so inscenirali protest v senatu in poslanski zbornici, kjer so mahali z zastavami Veneta, kjer naj bil omogočen referendum o samostojnosti.

Iz vrst parlamantarcev DS je bil najbolj kritičen Stefano Fassina, ki je po twitterju ironično sporočil, da Renzi noče zakonodaje o delu A in B lige; pač pa predlaga naj bodo vsi, dalavke in delavci v C ligi.

Matteo Renzi včeraj v parlamentu

ANSA

STRASBOURG - Razprava prvič iztočasno v ukrajinskem in evropskem parlamentu

Evropski parlament ratificiral sporazum z Ukrajino

Nezadovoljstvo zaradi zamika trgovinskega dela

Poslanci so ratifikacijo pospremili z aplavzom

ANSA

BRUSELJ / STRASBOURG - Evropski parlament je včeraj v Strasbourgu z veliko večino ratificiral sporazum o krepitvi vezi EU z Ukrajino, imenovan pridružitveni sporazum, in to simbolično vzporedno s potrditvijo sporazuma v ukrajinskem parlamentu. Številni evropski poslanci so sicer izrazili presenečenje in nezadovoljstvo zaradi zamika uveljavitve trgovinskega dela sporazuma. Evropski parlament in vrhovna rada sta o ratifikaciji sporazuma EU in Ukrajine glasovala vzporedno. To je prvič, da sta dva parlamenta na tak način odločala o neki zadevi. Parlamentarni dvorani v Strasbourgu in Kijevu sta bili združeni po video povezavi.

To je resnično zgodovinski trenutek, to je prava demokracija, je poudaril predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz in nato predal besedo ukrajinskemu predsedniku Petru

Porošenku, ki je poslance obeh parlamentov nagovoril v ukrajinskiščini.

Ratifikacija sporazuma je mejnik v odnosih med EU in Ukrajino, kljub zamiku pri uveljavitvi trgovinskega dela, ki ga obžalujemo, je poudaril poročevalec o tej zadevi iz največje politične skupine, desnosredinske Evropske ljudske stranke (EPP), Jacek Saryusz-Wolski. Številni poslanci so izrazili presenečenje in nezadovoljstvo zaradi zamika, o katerem so bili zgolj obveščeni, vplivati pa nanj ne morejo. Primerjali so ga s preložitvijo medenih tednov po poroki ter označili kot popuščanje ruskemu izsiljevanju in kot napako.

»Nobenega opozorila nismo dobili. Bili smo presenečeni. Ta zamik je mogoče razumeti kot rusko zmago v vzdušju hladne vojne,« je dejal vodja druge največje skupine v parlamentu, skupine evropskih socialdemokratov (S&D) Gianni Pittella.

Evropski komisar za trgovino Karel De Gucht, ki se je z Ukrajino in Rusijo v petek dogovoril o zamiku uveljavitve trgovinskega dela sporazuma, kritike odločno zavrača. Petkov dogovor ni šibkost ali napaka, brez tega dogovora ne bi bilo ratifikacije, je poudaril. De Gucht je tudi presenečen, da so poslanci presenečeni, češ da je petkov dogovor plod procesa, ki se je začel v začetku julija. Izpostavil je tudi, da bo unija vzporedno z zamikom podaljšala trgovinske olajšave za Ukrajino, kar bo državi, ki nujno potrebuje rast, koristilo.

EU, Ukrajina in Rusija se po De Guchtovih besedah v petek niso dogovorile o nikakršnih spremembah vsebine sporazuma. Vsaka stran lahko sicer predlaga spremembe, ki pa jih mora potrditi tudi Evropski parlament. Ta je včeraj odločno povedal, da sprememb ne bo dopustil.

V razpravi je sodelovala tudi evropska poslanka Tanja Fajon (SD/S&D), ki je poudarila, da pomeni potrditev sporazuma spremembo toka zgodovine in da je ratifikacija dokaz, da »nam ni vseeno za na tisoče nedolžnih žrtev, ki so morale umreti. Z ratifikacijo unija po besedah Fajonove tudi prevzema dejavno odgovornost za posodobitev države in reforme na način, da evropski denar dobijo tisti, ki ga potrebujejo - upokojeanci, mali podjetniki in družine z otroki, ter odpravlja še eno oviro do odprave vizumov za Ukrajino.

Evropski poslanec Ivo Vajgl (DeSUS/Alde) pa je v razpravi podprl pridružitveni sporazum ter opozoril, da se iz zgodovine »nismo veliko naučili« in da je marsikomu bliže jezik hladne vojne kot vključujočega razmišljanja, a da parlament mora prispevati svoj delež k slednjemu.

EDINBURGH - Pred jutrišnjim referendumom o neodvisnosti Škotske

Najnovejša država v Evropi?

Pozitiven izid referenduma bi lahko dal krila številnim drugim separatističnim gibanjem v Evropi

EDINBURGH - Če bodo Škoti na referendumu v četrtek podprli neodvisnost, bo Škotska najnovejša država v Evropi po tistih, ki so nastale po razpadu Jugoslavije, in najmlajša država sveta po osamosvojitvi Južnega Sudana leta 2011. Teženj po neodvisnosti, ki bi jim prav škotski referendum lahko dal nov zagon, je sicer še precej, tudi v Evropi. Morebiten vpliv bi lahko škotski referendum imel že v svoji neposredni bližini, znotraj Združenega kraljestva, ki poleg Škotske vključuje še Anglijo, Wales in Severno Irsko.

V primeru potrditve neodvisnosti Škotske obstaja določena mera zaskrbljenosti pred novimi nemiri na Severnem Irskem, saj bi lahko uporniški republikanci zahtevali referendum o združitvi z Irsko. Le majhna skrb pa vlada glede Walesa - kot je v začetku leta pokazala anketa inštituta YouGov, neodvisnost podpira le približno desetina Valijanov, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Bi pa lahko pozitiven izid referenduma na Škotskem dal krila številnim drugim separatističnim gibanjem v Evropi, kjer so se v luči gospodarske krize argumenti separatističnih skupin s politične v veliki meri prenesli na gospodarsko raven.

Katalonija

Tak primer je španska Katalonija, kamor se bodo oči javnosti obrnile

po Škotski, saj referendum o neodvisnosti načrtujejo že za 9. november. V 7,5- milijonski pokrajini, ki velja za gospodarski motor Španije, opozarjajo, da Madridu v obliki davkov dajejo več, kot dobijo nazaj. Spor med centralno in regionalno vlado se je v zadnjih letih še zaostрил.

A kar škotski referendum bistveno razlikuje tako od katalonskega kot od več drugih v zadnjih desetletjih - tudi od nedavnega krimskega in še pred tem slovenskega - je dejstvo, da poteka v dogovoru z vlado v Londonu in sta se obe strani zavezali, da bosta spoštovali njegov izid. Vlada v Madridu pa trdi, da bi bil referendum v Kataloniji nasprotju s špansko ustavo.

Baskija

Španija ima poleg Katalonije na vzhodu podobne težave tudi v Baskijo na severu, kjer se je seperatistična organizacija Eta desetletja nasilno borila za neodvisnost avtonomne pokrajine. Oborožen boj je končala oktobra 2011, mirni pozivi k osamosvojitvi pa ne potihnejo. Junija je prek 100.000 Baskov po zgledu podobne akcije v Kataloniji oblikovalo 123 kilometrov dolgo človeško verigo za neodvisnost.

Južna Tirolska

Škotski referendum pozorno spremljajo tudi na Južnem Tirolskem, ki je dolgo veljala za vzorčni primer

uspele regionalne avtonomije, a se v zadnjem času krepijo pozivi k ločitvi od Rima. Za njimi stoji predvsem stranka Južnotirolska svoboda, ki se zavzema tako rekoč izključno za referendum o ločitvi Južne Tirolske od Italije. V deželnem parlamentu imajo tri poslance.

Tudi njim ideološko sorodni južnotirolski svobodnjaki so pred dnevi sporočili, da bo škotski referendum zasenčil »toliko hvaljeno južnotirolsko avtonomijo« ter da bi morali tudi prebivalci Južne Tirolske imeti pravico o neodvisnosti odločiti na referendumu, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

Flandrija

V Belgiji napetosti med obema narodnostnima skupinama tlijo že od sredine 19. stoletja. Vzrok je predvsem dejstvo, da gre flamskemu delu države gospodarsko bolje kot frankofonski Valoniji. Junija 2010 so flamski nacionalisti, stranka N-VA, postali najmočnejša politična sila v državi, od letos pa tudi vodijo vlado. V državi, katere ustava ne predvideva možnosti referenduma o delitvi, si prizadevajo za postopno osamosvojitve Flandrije.

Republika srbska

Neodvisnost se je v luči dogajanja na Škotskem vnovič znašla tudi na dnevnem redu Republike srbske.

»Spremljamo, kaj se dogaja na Južnem Tirolskem, Škotskem in celo v Kataloniji,« je nedavno dejal predsednik Republike srbske Milorad Dodik, ki je že pred meseci ocenil, da jim bo škotski referendum »v pomoč«. Pred dnevi je vnovič dejal, da ne verjame v BiH kot državo in da sam želi biti človek, ki bo na čelu procesa neodvisnosti Republike srbske.

Na evropskih tleh je separatistične težnje zaslediti še v italijanski Padaniji in na francoski Korziki, izven Evrope pa je več vzporednic z dogajanjem na Škotskem mogoče potegniti v Kanadi, v frankofonskem Quebecu.

Quebec

Tako kot na Škotskem je bila tudi tu pomemben mejnik na poti do referenduma o neodvisnosti osvojitvev parlamentarne večine s strani separatistične Quebecske stranke (PQ) leta 1976. Na referendumu o neodvisnosti province leta 1980 je nato 59,6 odstotka volivcev glasovalo za to, da ostanejo del Kanade.

Leta 1994 so na oblast znova prišli separatisti in ankete so kazale na ogroženost enotnosti Kanade, ki je posledično zdrsnila v državno krizo.

Na referendumu leta 1995 je nato za neodvisnost glasovalo 49,42 odstotka volivcev, proti pa 50,58, piše nemška tiskovna agencija dpa.

NAŠ POGOVOR - Ustanovitelj in direktor šole angleškega jezika British School v Trstu dr. Peter Brown

»Ni hiše brez oken, ni Velike Britanije brez Škotske«

Ko bodo jutri zjutraj na Škotskem odprli volišča, bo okrog štiri milijone volilnih upravičencev vzelo v roke glasovnico, na kateri bo pisalo: »Should Scotland be an independent country?« ali po naše »Ali bi morala biti Škotska neodvisna država?«. Škoti bodo v dobrem in v slabem odločali o svoji usodi.

O škotskem referendumu smo se pogovorili z uglednim direktorjem in ustanoviteljem tržaške šole angleškega jezika British School dr. Petrom Brownom, Angležem iz Portsmoutha, mesteca na jugu Anglije. Brown, ki je odličen poznavalec britanskega notranje-političnega dogajanja, se je v Trstu znašel skorajda naključno leta 1971: »V Mestrah sem zamenjal vlak. Načrtoval sem potovanje po italijanski južni jadranski obali. Znašel pa sem se v Trstu. Zaljubljen sem se v to kozmopolitsko mesto in ostal tu. Takrat sem bil star 23 let.« Mimogrede: njegov oče je bil oficir kraljevih letalskih sil. Brown je svoje otroštvo preživel kot nomad: »Z družino smo se selili iz Singapurja, do Libije, Walesa in naprej.«

Dr. Peter Brown, Better Together (Skupaj boljši) ali »Yes Scotland« (Da Škotska)?

Spoštujem Škote, ampak izberem geslo »Better Together«. Citiral vam bom Aristotela kar v angleščini: 'The whole is greater than the sum of its parts'. Grški mislec je že takrat dejal, da je celota sestavljena iz delov. Del, ki bi se meril s celoto in ki bi se hotel enačiti z njeno vseobsegajočo velikostjo, bi se sam izločil in izgubil lastnost dela. Bom poenostavil, da ne bo vse skupaj preveč filozofsko: hiša je veliko več, kot so lahko ena sama vrata, okno ali stopnice. Hiša je v našem primeru Velika Britanija ali pa Združeno kraljestvo, kot ga želite imenovati.

Zakaj si približno polovica Škotov želi neodvisnosti?

Odgovor bo razdelil na tri dele. Prvič: ne smemo pozabiti, da so v zadnjih tridesetih (in več) letih organizirali še dva referenduma. Podpiram tako obliko demokracije, tako da se lahko vsak narod odloči o svoji usodi in prihodnosti. Drugič: odnos med Škoti in Angleži pogojuje zgodovina. Pokrajini sta se združili leta 1707, ko je vstopil v veljavno akt o zvezi (Act of Union). Pred tem ne smemo pozabiti, da sta bili Škotska in Anglija že združeni. Leta 1603, v času Williama Shakespeara, je umrla angleška kraljica Elizabeta I., zadnja predstavnica kraljeve družine Tudorjev. Ni imela potomcev. Škotski kralj Jakop VI. je nato prevzel tudi oblast v Angliji kot Jakop I. Pred tem je bilo med Škoti in Angleži veliko krvavih bitk, obojestranskih invazij. Zgodovinska vzporednica mogoče ni tako naključna: letos namreč poteka tudi sedemsto let od bitke pri Bannockburnu, v kateri je Robert the Bruce premagal angleško vojsko in tako Škotski zagotovil samostojnost, ki jo je sicer angleški kralj Edvard III. priznal šele leta 1328. Ampak to je naša preteklost. Pustimo jo zgodovinarjem. Žalosti me, ko se ljudje spominjajo le teh dogodkov, ki sodijo v učbenike. Treba je načrtovati prihodnost.

Kaj pa tretji del?

Velika Britanija je bila doslej uspešna država, ker ni diskriminirala drugih narodnosti: Škotov, Valijanov in drugih. V zadnjem desetletju se je položaj teh narodov zelo izboljšal. Vse bolj se uveljavlja škotski gaelški jezik. Državna televizija BBC ima program v škotskem jeziku BBC Alba. Alba je v gaelškem jeziku ime za Škotsko. Škotska ima svoj parlament in lahko izkorišča zelo široko avtonomijo (pravni sistem, škotski funt itn).

Očitno nekaterim vse to ni dovolj.

Najbrž. Prav je, da se bodo sami odločili kako naprej. Škoti pa se ne smejo prepustiti zgolj čustvom. Morajo pomisliti tudi racionalno. Ponavljam pa, da je referen-

Dr. Peter Brown je ponosen na svoj potni list Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske. »Potni list je trijezičen: poleg angleščine, sta prisotna še škotska gaelščina in valižanski jezik. To v znak spoštovanja drugih enakopravnih narodov, ki sestavljajo in sooblikujejo Veliko Britanijo.«

FOTODAMI@N

dum najvišja oblika demokracije. Zelo sem ponosen, da Velika Britanija sploh upošteva in to podpira. V Španiji je namreč referendum nelegalen, čeprav so ga Katalonci sklicali letošnjega 9. novembra.

Prejšnji teden je anketa (yougov.co.uk) prestrašila »unioniste« in britansko vlado prvega ministra Davida Camerona: zagovorniki škotske samostojnosti so prvič, odkar je Škotska nacionalna stranka (SNP) pod vodstvom Alexa Salmonda leta 2011 napovedala referendum, preskočili prag 50 %?

Vlado je zajela panika. Niso pričakovali takega vzpona, saj je bila še pred kakim mesecem razlika med »separatisti« in »unionisti« 39:61. Po zadnji sondazi se je tehničarica znova prelevila na stran tistih, ki bodo glasovali Ne (52:48). Ključ do zmage pa so neodločeni. Po zadnji volilni anketi naj bi bilo okrog 13 % neodločenih volivcev, ki bodo - če bodo šli v četrtke (jutri op. av.) na volišča - odločali o usodi Škotske. Verjemite mi, da je referendum, ne glede na končni izid, že pozitivno vplival na politično dogajanje.

Pozitivno?

Seveda. Angleži in Škoti so se znova približali politiki. Po cestah se o tem veliko govori. Po televiziji sem spremljal kar nekaj oddaj na visokem nivoju. Čisto v nasprotju kar se dogaja v Italiji, pa tudi v Sloveniji, kjer so se ljudje oddaljili od politikov in oblasti. Kar v demokraciji ni dobro. Kot zunanji opazovalec, ker že nekaj desetletij živim v Trstu, sem ponosen na svojo matično državo, čeprav je v zadnjih letih storila marsikatero napako.

Za Slovence je bistveni element identitete oziroma diskriminanta jezik. Za Škote to ne velja, saj jih zelo malo govori izvorno gaelščino. Kaj torej razlikuje Škote od Angležev?

V glavnem se naroda ločujeta po kulturno-zgodovinski dediščini. Pa tudi malo po

miselnosti. Škoti so bolj evropski od Angležev. Prvi minister škotske avtonomne vlade Salmond načrtuje, da bo v primeru zmage zaprosil za članstvo Škotske v Evropski uniji. Ne vem, kako bi to sprejele druge članice EU, Anglija »in primis«. Pa tudi Španija, ki ima podobne težave s Katalonijo. Podprla bi jih mogoče le Francija, ki zgodovinsko ni prijateljica Anglije.

Zagovorniki odcepitve, stranka SNP, so bili v zadnjih mesecih zelo učinkoviti. Kako jim je uspelo doseči tak konsenz?

Priznati moram, da je lider škotske nacionalne stranke Salmond izjemno prepričljiv in borben človek. Škodom je vliel veliko samozavesti in jim še dodatno okrepil pojem narodne zavesti. Škotski narod pa ne sme pozabiti na bližnjo preteklost. Pred dvajsetimi leti je bilo na Škotskem kar hudo: stopnja brezposelnosti je bila visoka, tovarne in ladjedelnice so zapirale, zdravstveni sistem je bil na pсу. Po ukrepih in znatni pomoči vlade Združenega kraljestva se je situacija nato izboljšala. Škotska ima sedaj sodoben brezplačni zdravstveni sistem in odlično šolstvo. Nečesa pa se bojim.

Česa?

Nacionalizma, ki je v zadnjem stoletju v Evropi storil veliko gorja. Bom iskren: ime Škotske nacionalne stranke (SNP) mi ni všeč, ker vsebuje pridevnik nacionalen, ki spominja na nacionalizem. Raje imam besedo patriotizem. Ima bolj pozitiven prizvok.

Ali redno spremljate medijem na Otoku?

Vsak dan preberem tiskane medije in spremljam televizijo, BBC v prvi vrsti. Škotski referendum je že nekaj časa glavna tema. Zanimive predvsem poglobljene oddaje: škotski in angleški intelektualci so zelo racionalni, predstavniki političnih strank in oblasti pa so preveč emotivni, čustveni.

Za in proti neodvisnosti so se izrekle tudi nekatere javne osebnosti ...

Zagovornik neodvisnosti je filmski igralec Sean Connery. Proti je gospa JK Rowling ali gospa Miss Harry Potter, kot jo imenujejo na Otoku. Za nadaljevanje britanske zgodbe oziroma skupne poti je tudi nekdanji trener Manchester Uniteda Alexa Fergusona. Tudi VIP-ovci so razdeljeni.

Zmeda vlada bržkone tudi v finančnem sektorju, kajne?

Velika zmeda. Zadnja volilna anketa je šokirala predvsem bančnike. Pet največjih bančnih velikanov je v primeru zmage »separatistov« napovedalo umik s škotskega ozemlja. Med temi je tudi glavna škotska banka Royal Bank of Scotland. Zanimivo, kajne. To zaradi tega, ker je Anglija finančno solidnejša in bolj stabilna. Kot je poročal Sunday Times, naj bi škotska podjetja prejšnji teden na borzi izgubila več milijonov evrov.

Prvi minister Velike Britanije David Cameron je opozoril, da bi bila neodvisna Škotska »skok v neznano«.

Popolnoma se strinjam z Cameronomo izjavo. Negotovost in nestabilnost sta smrtna sovražnika finančnega sektorja.

Podporniki škotske neodvisnosti trdijo, da bi bili s pomočjo naftnih polj v Severnem morju celo bogatejši od Anglije. Primerjali so se z Norveško.

Primerjava z Norveško je neprimerna. V Severnem morju naj bi po podatkih geologov črpali nafto le še kakih dvajset let. Kaj pa potem? Ne želim biti škodoželjen. Škote imam rad. Sem pa realist. Razmišljam racionalno.

Ali bi morebitna zмага neodvisne Škotske sprožila domino efekt tako v preostalih avtonomnih pokrajinah Velike Britanije (Wales,

Severna Irska) kot tudi drugje v Evropi (Katalonija, Baskija, Belgija)?

Zmaga zagovornikov neodvisnosti bi bil veter v jadra vseh drugih evropskih in svetovnih separatističnih gibanj. Katalonija je že itak napovedala referendum. Znova bi se lahko prižgala tudi balkanska smodnišnica. Pa Belgija in tudi sama Italija. Če gremo naprej po tej poti, bo Evropa vse bolj podobna srednjeveški, ko so obstajale mesta-državice. Jaz pa razmišljam čisti drugače: podpiram enotno Evropo, neke vrste Združene države Evrope, v kateri bi vsak narod obdržal svoj jezik, kulturo, vero, tradicije. Imeli bi le skupno zunanjo politiko in morda vojsko. Sovražim nacionalistični egoizem in zaprtost.

Če bi jutri zmagal Da: kaj bi se spremenilo v prihodnjih tednih?

Konkretno nič. Kar se tiče vsakdanjega življenja, bi bile spremembe postopne. Tranzicija dolga. Neodvisnost bi razglasili šele po letu 2016. Politično pa bi na Otoku zavladal kaos. Vlada se ni primerljivo pripravila na odcepitev. Predvidevam, da bi lahko preostali del Velike Britanije izstopil iz Evropske unije. O tem so že pisali tudi nekateri mediji.

Vse to je voda na mlin nacionalistične angleške stranke UKIP.

Velja. Angleži bodo še bolj podprli desničarske protievropske stranke.

Katera bi torej bila najboljša varianta za Škotsko in tudi Anglijo?

Podpiram še močnejšo avtonomijo Škotske v sklopu Združenega kraljestva. Skupaj (okrog 60 milijonov prebivalcev) smo močnejši. To smo že večkrat dokazali v naši bogati zgodovini. Ponosen pa sem, da bodo Škoti lahko sami izbrali, kaj in kako naprej. Ponosen sem na visoko stopnjo demokracije, ki vlada v Veliki Britaniji.

Jan Grgič

LIKOVNA UMETNOST - V Milanu od danes na ogled nad 220 del

Ena največjih Chagallovih razstav

M. Chagall, Krava z dežnikom

M. Chagall, Rojstni dan

V Milanu bo prihodnjo pomlad potekala svetovna razstava Expo, če pa se v italijanski »severni prestolnici« mu-dite že prej, si lahko od danes do 1. februarja 2015 v prostorih Palače Reale ogledate veliko retrospektivo rusko-francoskega slikarja Marca Chagalla.

Živobarvne slike s tako značilnimi letečimi človeškimi in živalskimi figurami, med katerimi prednjačijo ljubljena muza Bella, petelini in osli ... Milan gosti »eno izmed najpomembnejših Chagallovih retrospektiv v zadnjih petdesetih letih,« je na včerajšnji tiskovni konferenci v milanski Palači Reale dejala Meret Meyer, vnukinja rusko-francoskega slikarja. Meyerjeva je milansko razstavo sooblikovala in uredila z italijansko umetnostno izvedenko Claudio Zevi. Nabito polno konferenčno dvorano je sicer najprej nagovoril milanski odbornik za kulturo Filippo Del Corno, ki je med drugim dejal, da spada Chagallova retrospektiva v širši kulturni projekt, ki ga mesto Milan in občinska uprava župana Pisapije vodita že nekaj let: razstava Marca Chagalla bo Milanu in njegovim prebivalcem nedvomno pomagala pri gradnji nove, skupne evropske identitete, je napovedal Del Corno.

Razstavo Marc Chagall - Retrospektiva (1908-1985) sestavlja nad 220 slik, ki so jih organizatorji postavili v petnajst različnih dvoran. Na ogled so dela privatnih zbirateljev in umetnine iz najrazličnejših svetovno znanih muzejev, kot so na primer Metropolitan iz New Yorka, National Gallery iz Washingtona in Ruski državni muzej iz Sankt Peterburga. Zaradi tega je razstava res popolna in obiskovalcu ponudi vpogled v prav vsa umetnostna obdobja iz bogatega življenja rusko-francoskega slikarja.

»Chagallova milanska retrospektiva predstavlja eno izmed najbolj bogatih razstav doslej,« je bila mnenja kustosinja Claudia Zevi. »Chagallova dela so polna evropskega duha. Slikar je v njih večkrat prepletel različne evropske kulture in verske simbole in ravno zaradi tega je danes njegova umetnost še kako aktualna.«

Bogata retrospektiva Marca Chagalla bo v milanskem Palazzo Reale na ogled do februarja 2015. V istem obdobju si je mogoče v milanskem škofij-skem muzeju (Museo Diocesano) ogledati tudi manjšo razstavo Chagall in Biblija, ki je posvečena osvetljevanju Chagallova verske in duševne plati. Več informacij o razstavah, cenah, posebnih paketih in vodenih ogledih (tudi za šole) lahko dobite na uradni spletni strani www.mostrachagall.it in na spletni strani milanske občine www.comune.milano.it/palazzoreale.

R.D.

Med protagonisti 20. stoletja

Marc Chagall (pravo ime Mark Zaharovič Šagalov) spada med vidnejše slikarje 20. stoletja. Njegove umetnine večkrat pripisujejo nadrealizmu, v njih pa so vidni tudi odsevi drugih umetnostnih smeri, kot so fauvizem, kubizem in avantgarda nasploh. Rodil se je 7. julija 1887 v judovski družini blizu ruskega mesta Vitebsk (danes v Belorusiji). Slikarstvo je začel študirati leta 1906 pod mentorstvom znanega umetnika Yehuda Pena. Leto kasneje se je preselil v Sankt Peterburg in tu obiskoval šolo likovne umetnosti. Potem ko se je uveljavil kot slikar, se je preselil v Pariz, kjer je prišel v stik s številnimi francoskimi umetniki. Leta 1914 se je vrnil v Vitebsk in se tu poročil z Bello Rozenfeld. V letih pred drugo svetovno vojno je rusko-francoski slikar živel v Franciji, vojni čas pa preživel v ZDA. Leta 1944 je žena Bella umrla zaradi bolezni, Chagall pa se je kmalu nato dokončno preselil v Francijo in se tu ponovno poročil z Valentino Brodsky. Tu je živel in ustvarjal vse do smrti leta 1985. (rd)

LJUBLJANA - V Gallusovi dvorani

Večer poklonov

Orkester Slovenske filharmonije se bo poklonil Lojzetu Lebiču, Richardu Straussu in Edwardu Elgarju

LOJZE LEBIČ

RICHARD STRAUSS

EDWARD ELGAR

V četrtek, 18., in petek, 19. septembra, bo Orkester Slovenske filharmonije začel novo sezono s koncertom, na katerem se bomo spomnili življenjskih obeltnic treh velikih skladateljev. Prvi bo na vrsti Lojze Lebič, umetnik številnih zanimanj, ki se ob skladanju ukvarja tudi z zborovskim dirigiranjem in arheologijo. V šestdesetih letih je bil kot študent dejaven v skupini Pro musica viva: člani so imeli jasen cilj, da se morajo oddaljiti od naukov svojih profesorjev na ljubljanski Akademiji in se posvetijo skladanju ter širjenju sodobnejše glasbe. V osemdesetih letih, ko je modernizem zašel v krizo, se je njegova avantgardna govorica nekoliko ublažila. Danes velja za enega izmed protagonistov slovenske zgodovine glasbe, zato so njegovo osemdesetletnico praznovali številni glasbeniki in ustanove. Orkester Slovenske filharmonije bo izvedel njego-

vo Uverturo za tri instrumentalne skupine (1985).

Pred stopetdesetimi leti se je v Münchnu rodil skladatelj in dirigent Richard Strauss. Njegov Koncert za rog in orkester v Es-duru op. 11 (1883) je mladostno delo, ki ga je napisal pod vplivom svojega očeta Franza Straussa, takrat vodilnega nemškega hornista. Oče je tesno sodeloval z Wagnerjem, vendar je njegovi glasbi nasprotoval in jo sinu celo prepovedal. Koncert zaseda pomembno mesto v glasbeni literaturi, vendar je v primerjavi z glasbo tistega časa nekoliko konservativen in bližji zgledom iz prve polovice 19. stoletja: Richard Strauss se je šele kot dirigent oddaljil od glasbenega okusa svojega očeta.

Zaključna točka se bo spomnila še obletnice smrti angleškega skladatelja Edwarda Elgarja. Njegove Variacije na originalno temo op. 36 (1899), bolj znane kot Variacije Enigma, so eno izmed

najpopularnejših angleških simfoničnih del. Skladatelj je namreč delo ovil v skrivnost, ki je ni nikoli izdal: nekateri glasbeni raziskovalci trdijo, da je variirana tema kontrapunkt (ne)znani melodiji. Odkrili pa so, da je vsaka variacija ironični glasbeni opis Elgarjevih prijateljev. Vanje je vključil tudi sebe in ženo Alice, variacije pa je označil z začetnicami imen.

Slovenski orkester bo dirigiral poljski dirigent Jacek Kaspszyk, uspešen predvsem na opernem področju. V vlogi solista bo nastopil Andrej Žust, ki se je lani po uspešni poti v Sloveniji in na tujem pridružil sekciji trobil Berlin-skih filharmonikov. Glasbena večera se bosta začela ob 19.30 v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Koncert odpira sezono Slovenske filharmonije, ki bo v okviru modrega, oranžnega in vokalnega abonmaja predstavila tako slovenske kot tuje soliste.

Sara Zupančič

KNJIŽEVNOST - Kratki roman Marka Sosiča

Balerina spet med bralci

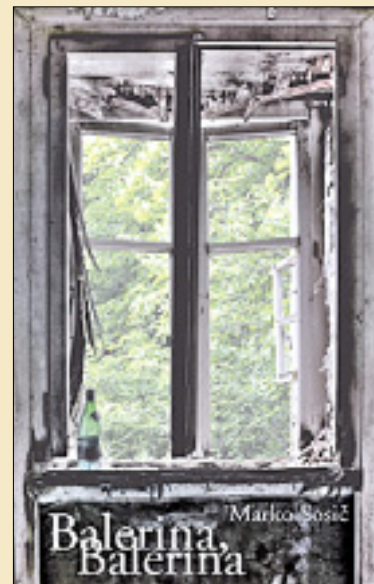
Pri Mladiki so po 17 letih pripravili drugo izdajo

Med bralce se vrača kratki roman Marka Sosiča Balerina, Balerina. Po uspehu, nagradah in priznanjih, ki ga je delo želo ob svojem izidu, je založba pripravila drugo izdajo knjige, ki je med bralce prišla ravno na letošnji uradni otvoritvi festivala Vilenica, na katerem je bil tržaški avtor Marko Sosič v ospredju.

Zgodbo o Balerini, mladem dekletu, ki živi na robu Trsta in v posebnem stanju nemoči gleda na svet iz samosvojega zornega kota, je Mladika prvič izdala leta 1997 s spremno besedo literarne kritičarke Ivanke Hergold. Dekle brez obraza, brez časa, ki nebo-gljeno stopa v življenje in živi zgodbe drugih ljudi, je od samega začetka presenetilo in prevzelo bralce zaradi svoje preproste lepote in pretresljivosti obnem ter avtorjevih jezikovnih in slogovnih izbir. Zgodba je doživela dramatizacijo in odsko postavitev v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu in v Stalnem gledališču Furlanije Julijske krajine Il Rossetti. Balerino, Balerino so prevedli v italijanščino, francoščino, hrvaščino, srbsščino in letos tudi v angleščino; za ta zadnji prevod je poskrbela ameriška založba Dalkey Archive Press.

Marko Sosič, rojen v Trstu leta 1958, je pisatelj in režiser. Diplomiral je iz režije na Akademiji za gledališko in filmsko umetnost v Zagrebu (1984). Režira v slovenskih in italijanskih gledališčih ter za televizijo. Bil je umetniški vodja Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici ter umetniški vodja in ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča v Trstu.

Kratko prozo je začel objavljati v Sodobnosti in Mladju ob koncu osemdesetih let. Doslej je objavil zbirko novelet Rosa na steklu (Devin, Trst 1990),

avtobiografsko gledališko kroniko Tisoč dni, dvesto noči (Branko, Nova Gorica 1996), kratki roman Balerina, Balerina (Mladika, Trst 1997). Leta 2005 je izšel njegov roman Tito, amor mijo (Litera, Maribor 2005), s katerim se je uvrstil med nominirance za nagrado Prešernovega sklada in med finaliste za kresnikovo nagrado. Konec leta 2011 je pri založbi Litera v Mariboru izšla zbirka njegovih kratkih zgodb Iz zemlje in sanj, ki jo je kritika uvrstila med pet najboljših knjig tistega leta in med finaliste za nagrado Fabula 2012. Leta 2012 je v zbirki Beletrina pri Študentski založbi v Ljubljani izšel njegov tretji roman Ki od daleč prihajaš v mojo bližino, ki se je prav tako uvrstil v ožji izbor nagrade kresnik in med pet finalistov za priznanje kritiško sito, ki jo podeljuje Društvo slovenskih literarnih kritikov.

PORDENON O ljubezni in vojni z Davidom Grossmanom

Izraelski pisatelj David Grossman bo slavnostni gost odprtja festivala Pordenonelegge, ki bo danes ob 18.30 v Verdijevem gledališču v Pordenonu. Pogovor z Grossmanom, ki bo potekal pod naslovom Ljubezen in vojna, bo vodil umetniški vodja festivala Gian Mario Villalta.

Sicer pa bo med protagonisti uvodnega dne tudi tržaški pisatelj Boris Pahor, ki se bo ob 11.30 srečal z dijaki višjih šol iz Pordenona in Gumina. Na pobudo založbe Nuova Dimensione bodo tudi predstavili vsebino njegove nove knjige, ki bo izšla v kratkem. Svoj prvi roman, ki nosi naslov Noi due, pa bo danes popoldne predstavil filmski režiser Giorgio Diritti, medtem ko bo fotografinja Monika Bulaj predstavila svojo potopisno knjigo NUR La luce nascosta dell'Afganistan.

Do nedelje se bo v Pordenonu zvrstilo preko 250 dogodkov, v prvi vrsti srečanj z avtorji in njihovimi knjigami. Med gosti bodo Umberto Eco, ki bo v soboto spregovoril o povezavah med literaturo in zgodovino, pisatelji Hanif Kureishi, Jamaica Kincaid, Carlo Lucarelli, Erri de Luca in mnogi drugi. (pd)

PEČ - V ponedeljek so se začela gradbena dela

Kotalkališče v Ronku bo končno le dobilo streho

Poseg se je začel z rušenjem betonskih tribun

BUMBACA

V Ronku na Peči so se začela dela za pokritje kotalkališča, na katerem vadijo kotalkarice in kotalkarji športnega in kulturnega društva Vipava. Ploščad bodo prekrili z železno strukturo, nad katero bodo nameščeni paneli. Stranjskih sten zaenkrat ne bo, na sovođenjski občini pa upajo, da jim bo uspelo v prihodnosti zbrati denar še zanje. Za pokritje kotalkališča imajo na voljo 257.000 evrov, za gradbena dela kot taka bo šlo okrog 200.000 evrov. Poseg bo opravilo podjetje bratov Tabaj iz Štandreža. Gradbena dela so stekla v ponedeljek. Delavci morajo naprej porušiti betonske tribune, nato bosta na vrsti izkop zemlje in gradnja temeljev. Zatem bodo nad kotalkališčem zgradili železno strukturo, ki bo kotalkarice in kotalkarje zavarovala pred dežjem, tako da bodo lahko trenirali tudi med deževnimi dnevi.

V športnem in kulturnem društvu Vipava čakajo na pokritje kotalkališča že mnogo let. Sovodenjska občina si je prispevek za pokritje kotalkališča zagotovila pred tremi leti; 40.000 evrov je dala na razpolago pokrajina, ostali del zneska so si priskrbeli s posojilom, ki ga bodo krili z dvajsetletnim dežel-

nim prispevkom. Komaj so na županstvu prejeli zagotovilo o finančnem prispevku, so se lotili preverjanja, ali bi bilo mogoče dobiti še kaj denarja. Poskusili so na raznih koncih, tudi z iskanjem investitorja, ki bi bil pripravljen namestiti na novo streho fotovoltaično napravo. Čeprav se iskanje ni obneslo, so se na sovođenjski občini vsekakor odločili za rešitev, ki bo v prihodnosti omogočala dodajanje nadstreškov. Lani so začetek gradbenih del preprečila omejevalna določila pakta stabilnosti, zatem so se z društvom Vipava dogovorili, da naj gradnja steče ob koncu letošnjega poletja, zaradi česar so kotalkarice in kotalkarice lahko nemoteno trenirali od pomladi vse do današnjih dni. »Načrtovanje posega je potekalo v stalnem dogovarjanju z društvom Vipava; tudi začetek del ob zaključku poletja je bil dogovorjen z društvom, tako da so lahko doslej nemoteno trenirali,« pojasnjuje sovođenjska županja Alenka Florenin. Gradbena dela bodo trajala devetdeset dni, tako da bodo prihodnjo pomlad kotalkarice in kotalkarji Vipave lahko uporabljali za vadbo svojo ploščo tudi med deževnimi dnevi. (dr)

RUPA - Pozor na povečan promet

Nasip bo zavaroval vas pred Vipavo

S količki so označili območje, kjer bodo zgradili nasip

BUMBACA

V Rupi se začena gradnja nasipa, ki bo hiše na dveh koncih vasi zavaroval pred poplavami Vipave. Gradbena dela bodo trajala približno tri mesece in pol, njihov izvajalec je podjetje Malic Marino scavi. Njegovi delavci so se v ponedeljek lotili priprave gradbišča; posekali so drevje in grmičevje, obenem so začeli odstranjevati ograje, ki so bile nameščene okrog nekaterih zasebnih zemljišč.

Med gradnjo nasipa se bodo po Poti v Dele, Jakilovi, Buonarrotijevi in Dantejevi ulici peljala težka vozila, zaradi česar obstaja možnost oviranega prometa. Z občine priporočajo najvišjo stopnjo pozornosti in hkrati opozarjajo, da se v tem obdobju (v času delovnega urnika gradbišča) ne smejo parkirati vozila v omenjenih ulicah, tudi tam, kjer ne velja prepoved parkiranja. Poleg tega obveščajo, da bo promet težkih vozil potekal tudi po Štradtali, Ulici Polje, Kosovelovi ulici in Poti na Roje. Tudi na teh cestah bo v času gradbišča prepo-

vedano parkiranje avtomobilov, čeprav je tam običajno dovoljeno.

Nasip v Rupi bo stal 260.000 evrov; ravno toliko denarja je šlo tudi za nasip v Dolnjih Gabrjah. Za gradnjo obeh nasipov so se odločili, potem ko je Vipava v zadnjih letih večkrat prestopila svoje bregove in vsakič pustila za sabo veliko gmotno škodo. Da bi zavarovali hiše pred poplavami, so leta 2010 očistili bregove Vipave, ki jih je zaraščalo rastlinje, kar pa se ni izkazalo kot dovolj. Vipava je oktobra leta 2012 spet prestopila bregove, zato pa je postalo jasno, da se težave lahko rešijo le z gradnjo nasipov. Sovodenjska občina je za tem sprožila potrebna postopka, na podlagi katerih je dežela zagotovila denar za gradnjo nasipov tako v Rupi kot v Gabrjah. Postopka se med sabo razlikujeta, saj je za gradnjo nasipa v Dolnjih Gabrjah poskrbel neposredno civilna zaščita, medtem ko postopek za rupeški nasip v celoti vodi sovođenjska občina. (dr)

TRŽIČ - Uplinjevalnik

Stališča še nimajo, nagibajo se k podpori

Tržiška občinska uprava še ni zavzela dokončnega stališča v zvezi z načrtom za uplinjevalnik, ki ga družba Smart Gas načrtuje na območju Lovkavca ob izlivu Timave, vendar so tržiški občinski upravitelji pripravljeni projekt podpreti, če bodo investitorji razjasnili še nekaj dvomov glede analize stroškov in koristi ter glede skladnosti z občinskimi urbanističnimi določili. Načrtu je bilo posvečeno ponedeljkovo zasedanje občinskega sveta, ob zaključku katerega so opozicijski svetniki izrazili svoje nezadovoljstvo nad nejasnim stališčem občinske uprave. »Vzeti bi si morali odgovornost in jasno povedati, katero je njihovo stališče,« je poudarila občinska svetnica opozicijske liste Obiettivo Monfalcone Anna Maria Cisint, medtem ko je občinski svetnik stranke Forza Italia Giuseppe Nicoli opozoril, da občinski upravitelji ne znajo oceniti, ali je načrt za Tržič koristen. »Izkoriščanju tržiške zemlje se moramo upreti,« je zaključil Nicoli. Županja je v svojem uvodnem nagovoru dejala, da še ni čas za dokončne odločitve. Po njenih besedah je treba prisluhniti prav vsem mestnim komponentam - tudi gospodarstvenikom. Po njenih besedah je načrt za gradnjo uplinjevalnika vreden 229 milijonov evrov, ne povsem jasni pa so njegovi učinki na zaposlitveno raven. Županja je vsekakor pojasnila, da načrt ni nikakor vezan na delovanje termoelektrarne A2A, pri čemer je izrazila svoje nasprotovanje sežiganju fosilnih goriv po letu 2017.

»Za Demokrasko stranko je načrt zanimiv,« je pa poudaril načelnik svetniške skupine Demokratske stranke Paolo Frisenna, ki je pojasnil, da bi v uplinjevalniku vodo za segrevanje utekočinjenega plina črpali iz štivanske papirnice. »Prvič se dogaja, da se skupina podjetnikov zanima za reševanje težav z dobavo energentov in to dela s svojimi sredstvi,« je poudaril Frisenna in pojasnil, da podpirajo načrt, čeprav pričakujejo še stališče dežele, ki je odločilnega pomena za industrijsko prihodnost Tržiča.

Načrtu na celi črti nasprotuje stranka Svoboda, ekologija, svoboda. Po mnenju njenih predstavnikov bi bil učinek uplinjevalnika na okolje prevelik.

GORICA - Shod na Travniku

Za združitev policijskih sil

»Sedem policijskih sil? Ne, hvala.« Tako bo pisalo na letakih avtonomnih sindikatov policistov in gasilcev SAP, SAPPE, SAPAF in CONAPO, ki jih bodo danes med 9.30 in 12.30 delili na križišču med Ulico Garibaldi in Korzom Verdi v Gorici, na Trgu Republike v Tržiču pa med 15.30 in 18.30. Pobudniki bodo zbirali podpise za združitev sedmih policijskih sil, in sicer policije, karabinerjev, finančne straže, zaporniških paznikov, gozdnih straž, mestnih redarjev in pokrajinske policije. »Šestdeset odstotkov denarja gre za organizacijo delovanja posameznih policijskih sil, za upravne urade, za operativne centre. Čas je, da stroške oklestimo in namenimo več denarja zagotavljanja varnosti,« poudarjajo pobudniki mobilizacije in opozarjajo, da je mogoče peticijo podpisati tudi na spletnem portalu www.poliziaunita.it.

TRŽIČ - Vlom v trgovino Unieuro

Nočni tatovi s štoparico

Ukradli so več prenosnih telefonov, tabličnih računalnikov in fotografskih aparatov - Alarmna naprava in varnostne kamere jih niso zmotile

Trgovina Unieuro v Tržiču

FOTO C.V.

Pri nočnem vlamu so bili tako hitri, kot da bi s sabo imeli štoparico, zato da bi svoje »delo« opravili v čim krajšem času.

Tatovi so v noči s ponedeljka na večerajšnji dan vlomili v trgovino Unieuro v nakupovalnem središču Emisfero med Tržičem in Ronkami. S silo so odprli stranska vrata, ki niso vidna z glavne ceste, in se takoj zatem lotili pljenja. Izpraznili so štiri police, s katerih so pobrali več prenosnih telefonov, tabličnih računalnikov, fotografskih aparatov in še nekaj elektronske opreme. Tatov ni kaj dosti zmotila alarmna naprava, ki se je sprožila takoj po vlamu in je ves čas glasno tulila, in niti varnostne kamere, ki so jih morebiti posnеле, saj naj bi imeli zakrinkan obraz. Na pri-

zorišče vloma so sile javnega reda prišle v zelo kratkem času, vendar so bili tatovi še hitrejši; zbežali so in za njimi ob prihodu policistov ni bilo ne duha ne sluha.

Preiskavo so uvedli na tržiškem policijskem komisariatu, kjer preverjajo, ali gre za iste tatove, ki so bili v prejšnjih dneh na delu na Videmskem. Neznanci so namreč v nedeljo zvečer vlomili v trgovino Vodafone ob nakupovalnem središču Terminal Nord; v manj kot štirih minutah so pobrali cel kup telefonov in nato zbežali neznano kam. Za sabo so pustili veliko gmotno škodo, saj so stekleno izložbo predrl z avtomobilom BMW X5. Še tri dni prej so neznanci na podoben način vlomili v parfumerijo Elysée v Tavagnac.

GORICA - Za prefekta je šotorišče neizogibna rešitev, župan zahteva odstranitev

»Čim prej proč s šotori!«

Šotorišče za afganistanske begunce v Ulici Brass

BUMBACA

GORICA - Režiser Matteo Oleotto

»V očeh beguncev je veliko bolečine«

»V njihovih očeh sem videl veliko bolečine«. Ko so bili begunci iz Afganistana še nastanjeni v zasilnih zavetiščih ob Soči, jih je obiskal goriški režiser Matteo Oleotto, avtor uspešnega filma Zoran, moj nečak idiot. »Nesel sem jim malo vode, saj so je bili še kako potrebni. Ob reki so živeli v neznosnih razmerah, tako da se povsem strinjam z odločitvijo pokrajine, ki je poskrbela za postavitev šotorišča v Ulici Brass,« pravi Oleotto, ki je spregovoril tudi na ponedeljkovem shodu v središču mesta, na katerem so izrazili solidarnost beguncem in se zavzeli za reševanje njihove stiske. »Zadovoljen sem, da se je v ponedeljek zbralo kar nekaj ljudi. To je dober odgovor ksenofobnemu transparentu, ki je bil več dni razobešen ob vhodu v mesto. Vsem, ki se bojijo priseljencev, svetujem, naj jih obiščejo v Ulici Brass in naj se z njimi pogovorijo, da bodo razumeli, zakaj so zbežali iz svoje države,« pravi Oleotto, ki je v ponedeljek dopoldne obiskal tudi šotorišče v Ulici Brass. »Afganistanski fantje bežijo pred nasiljem; v njihovi domovini se dogaja, da ti nasilneži sredi noči vlomijo v hišo in ti grozijo z noži, potem pa ti ne ostane drugega, kot da se jim pridružiš,« razlaga Oleotto in poziva vse Goričane, naj pomagajo beguncem s hrano in blagom.

Matteo Oleotto

BUMBACA

»Upam, da bomo zanje čim prej našli ustrezno zatočišče, saj je rešitev v šotorih lahko samo začasna,« še pravi Oleotto in poudarja, da priseljenci ne oškodujejo domačinov, kot trdijo nekateri. »Skrbi za begunce občine ne namenijo svojega denarja, saj le-ta prihaja z notranjega ministrstva, kjer je za zagotavljanje pomoči proslcem azila na voljo poseben sklad,« zaključuje Matteo Oleotto. (dr)

»Šotore, postavljene v središču mesta, je treba čim prej odstraniti.« Tako poudarja župan Ettore Romoli, ki je zaskrbljen, da bi »nespametna odločitev o postavitvi šotorišča sredi mesta« lahko oškodovala Gorico. Župan bo poslal zahtevo po odstranitvi šotorov notranjemu ministrstvu Angelinu Alfano, predsednici dežele FJK Debora Serracchiani in prefektu Vittoriju Zappalortu, ki pa je včeraj izjavil, da je bila ureditev šotorišča neizogibna rešitev. Kot znano so šotore namestili po posredovanju predsednika pokrajine Enrica Gherghette in odbornice Ilarie Cecot, ki zagovarjata povsem nasprotna stališča.

Po besedah goriškega župana šotorišče za afganistanske begunce v Ulici Brass ima vse značilnosti, da postane stalno, sploh pa se prihod novih priseljencev nadaljuje. Poleg tega se po županovih besedah med priseljenci že širi glas o goriškem šotorišču, zaradi česar bi lahko v Gorico prišlo na stotine beguncev, ki bežijo iz svojih držav. »To se ne nikakor sklada z naporji, ki jih vlagamo v ovrednotenje Gorice in v njen turistični razvoj; hudo je, da mesto ogrožajo ideološke delitve znotraj leve sredine, ki nimajo ničesar skupnega z dobrim upravljanjem in solidarnostjo,« pravi Romoli, ki se sprašuje, komu je tako nespametna rešitev prišla na misel in sploh zakaj jo je dežela podprla. »Na deželi bi si morali prizadevati za preprečevanje kopičenja priseljencev na enem mestu, ki je povrh vsega v bližini šol in hiš. Ne gre za humanitarno akcijo, pač pa za neodgovorno igrakanje na račun Goričanov.« Župan Romoli razlaga, da so ga z dežele poklicali komaj v soboto popoldne, ko je bila odločitev o postavitvi šotorišča že sprejeta. »Poklical me je deželni odbornik Paolo Panontin in priznal, da je seznanjen z mojim nasprotovanjem sprejeti odločitvi. Tovrstno početje žali Gorico in njene institucije. Na koncu se dogaja celo to, da prejemam poleg stotin protestnih klincev in elektronskih sporočil tudi celo vrsto kritik Goričanov, ki so prepričani, da soglašam z na-

mestitvijo šotorišča v Ulici Brass. Zaradi tega moram še enkrat ponoviti, da na celi črti nasprotujem postavitvi šotorišča in da si bom z vsemi močmi prizadeval za njegovo čim prejšnjo odstranitev,« zaključuje goriški župan Ettore Romoli. Podobna stališča sta včeraj na deželi zagovarjala tudi deželna svetnika Rodolfo Zibera (Forza Italia) in Luca Ciriani (Nacionalno zaveznitvo).

»Glede šotorišča in proslcem azila širijo cel kup neresničnih govorov. Nazadnje so napihnili primer obolenja s tuberkulozo, do katerega je prišlo v prejšnjih dneh,« pa pojasnjuje Ilaria Cecot. Po njenih besedah so že pred dvema tednoma v katinarski bolnišnici sprejeli na zdravljenje priseljence iz Afganistana, ki je zbolel za tuberkulozo. »Za

duje, da bodo prihodnji teden begunci prejeli začasno sanitarno izkaznico, ki bo služila za nadzorovanje njihovega zdravja.

V Ulico Brass je po besedah pokrajinske odbornice že prišlo kar nekaj Goričanov, ki so prinesli hrano ali blago priseljencem. »Potrebujemo rjuhe, brisače, perilo, čevlje,« pojasnjuje Cecotova, ki je včeraj vodila tečaj italijanščine za begunce. Po njenih besedah bo civilna zaščita v kratkem v Ulico Brass pripeljala še nekaj kemijskih stranišč, medtem ko naj bi v prihodnjih dneh priredili srečanje med begunci in domačini. Cecotova nazadnje pojasnjuje, da se še ni zaključil postopek, ob koncu katerega bodo priseljencem zagotovili zatočišče v središču Nazareno v Stražcah.

Direktor Karitas Paolo Zuttion pojasnjuje, da so v ponedeljek zvečer v Gorico prišli trije novi begunci. »Neizogibno je, da bodo prihajali še novi,« pravi Zuttion, medtem ko prefekt Vittorio Zappalorto poudarja, da je bila postavitev šotorišča edina možna izbira. »Nekatere javne uprave ne opravljajo svoje dolžnosti; nanašam se še zlasti na vojaško upravo, ki ima na razpolago prazne vojašnice, vendar ne dovoli njihove uprave, na primer v Krminu,« je oster goriški prefekt.

Iz policijskega sindikata SAP pojasnjuje, da je oboleli za tuberkulozo, ki se zdravi na Katinari, eden izmed štirih Afganistancev, ki so jih 28. avgusta našli ob avtocesti A34. Takrat so uslužbenci podjetja Autovie venete štiri Afganistance odpeljali do kasarne Massarelli, kjer so ugotovili njihovo istovetnost. Nekaj dni potem so policisti opravili Mantoux kožni test; za štiri izmed njih je bil rezultat pozitiven, vendar k sreči niso oboleli. Zaradi tega policisti opozarjajo, da bi bilo treba uvesti strožji sanitarni nadzor; v policijskem sindikatu so tudi mnenja, da bi morala dežela objaviti podatke o letnem številu okužb s tuberkulozo, tako da bi lahko sprožili resno razpravo o potrebi po zdravstvenih pregledih za priseljence. (dr)

Ilaria Cecot: »Napihnili so edini primer obolenja s tuberkulozo. Za Goričane ni nobene nevarnosti. Preprečili smo sanitarno bombo«

njegovo hospitalizacijo smo izvedeli v četrtek. Takoj zatem smo se odpravili k Soči, kamor so v neznosnih razmerah živeli priseljenci. Vprašali smo, če poznajo fanta, ki je zbolel. Odgovorili so pritrdilno in povedali, da je tudi sam pred nekaj tedni obiskoval šotorišče ob Soči. Zaradi tega smo se postavili v stik z Giannijem Cavallinijem, ki pri goriškem zdravstvenem podjetju odgovarja za oddelek higiene in javnega zdravstva. Takoj je odredil rentgensko slikanje za vse priseljence, ki so zdaj nastanjeni v šotorišču; izkazalo se je, da ni nihče med njimi okužen s tuberkulozo in da za prebivalstvo ni nobene nevarnosti,« pravi Cecotova in razlaga, da bi bilo veliko nevarnejše pustiti begunce ob Soči, saj bi bila sredi podgan in blata nevarnost širjenja boleznih veliko večja. »S postavitvijo šotorišča smo preprečili sanitarno bombo,« pravi odbornica in napove-

GORICA - Ligaš Franco Zotti

»Demonstrirali bomo pred prefekturo, priseljenci naj gredo očistit breg Soče«

Franco Zotti

BUMBACA

»Če bo čez 15 dni šotorišče še vedno v Ulici Brass, bomo noč in dan protestno demonstrirali pred prefekturo,« je včeraj zagrozil ligaš Franco Zotti, ki se je v ponedeljek udeležil solidarnostnega shoda na Korzu, na njem spregovoril, pa čeprav v nesoglasju z ostalimi posogi, in se nato z udeleženci vred odpravil na obisk šotorišča. Najbolj ga je vznemirila vest o bolniku s tuberkulozo kakor tudi okoliščina, da je dva be-

gunca v ponedeljek tresla mrzlca in da je enega izmed njih prišla iskat služba 118; zadržali so ga v bolnišnici. »Nič nimam proti tem ljudem - tako Zotti -, trdim pa, da zaradi nevarnosti okužb mora biti na kraju oseba-varnostnik, ki naj nadzira, kdo vstopa na igrišče. Rdeči križ ali vojska naj zagotovita sanitetno postojanko. Priseljence pa primerno opremimo in jih pospremimo na soški breg odstranit umazanijo, ki so jo pustili za sabo.«

GORICA - Vascotto

Za šport ni več pristojen

Resor je prevzel svetnik Ciotta

Goriški občinski odbornik Alessandro Vascotto ni več odgovoren za šport in športne objekte. Resorju se je odrekel, da bi se boljše svetil svojim ostalim zadolžitvam, saj je kot odbornik odgovoren še za demografske in pogrebne službe. Vascotto pravi, da bi moral biti resor za šport vezan na kulturo, kot se dogaja v drugih občinah, medtem ko bi treba njegovima resorjema za demografske in pogrebne službe dodati še skrb za pasji matični urad in pesjak. Župan Ettore Romoli je resor za šport že zaupal občinskemu svetniku Giuseppeju Ciotti, ki za opravljanje svoje nove zadolžitve ne bo prejemal plačil. Vascotto pušča svojemu nasledniku v doto načrte za obnovitvene posege v telovadnicah v Ločniku, Stražcah in Štandrežu.

GORICA - Začetek pouka v Gostinskem učnem centru Ad formanduma

Poklica se učijo v kuhinji

Tri razrede kuharskega usposabljanja obiskuje letos 50 dijakov - »Razveseljivo je veliko število vpisanih v prvi letnik«

Učna ura v kuhinji goriškega hotela

BUMBACA

V šolske klopi se je v ponedeljek vrnilo tudi 50 dijakov treh razredov poklicnega programa Operater v gostinstvu - kuhar, ki obiskujejo slovenski poklicni zavod Ad formandum v Gorici.

Dijaki prvega letnika - teh je letos 20 - so spoznali, kako je strukturiran študij izbranega poklicnega programa. »Učni program na naši šoli obsega splošen predmetnik, ki je skupen vsem višješolskim zavodom, ter specifične strokovne predmete, kot so upravljanje podjetja, prehrana in higiena, kuharska in natakarska teorija in praksa, spoznavanje živil. V Gostinskem centru v prostorih hotela Best Western Gorizia Palace se dijaki drugega in tretjega razreda takoj lotijo praktičnega dela v kuhinji, medtem ko v prostorih KB centra poteka pouk teoretičnih predmetov. Z razliko od ostalih izobraževalnih smeri na višjih srednjih šolah je na zavodih

za poklicno izobraževanje velikega pomena delovna praksa, ki je za dijake pomembna preizkušnja, saj jim omogoča, da oplemenitijo znanje z vsakdanjim delom v restavracijah in gostinskih lokalih. »Razveseljivo je veliko število vpisanih v prvi letnik našega programa, tako v Trstu kot v Gorici: dosegli smo zastavljene cilje,« pravi direktor zavoda Massimiliano Iacono. »Naš zavod se ponaša s konsolidirano tradicijo na področju izobraževanja kuharjev in natakarjev. Enogastronomski sektor v širšem pomenu besede predstavlja za nas pomemben segment poslovanja in temu primerna bo tudi ponudba ostalih izobraževalnih programov, ki jih v teh dneh oblikujemo,« zaključuje Iacono.

Na slovenskem zavodu je letos vpisanih 141 dijakov, ki so razvrščeni v dve sekciji kuharjev in eno sekcijo natakarjev.

NOVA GORICA - Čezmejni prostor

Skupne priložnosti in infrastruktura so, manjka prvi korak

Kako fizično povezati čezmejni prostor in čim bolje izkoristiti njegove geografske in že obstoječe arhitekturne danosti ter zagotoviti pogoje za razvoj gospodarstva in kakovostno bivanje prebivalcev? Na ta in podobna vprašanja so skušali odgovoriti profesorji in študentje fakultete za inženiring in arhitekturo v Trstu, ki so se preteklo študijsko leto ukvarjali s pripravo možnih strategij razvoja čezmejnega prostora. V tem okviru je nastala maketa treh sosednjih mest in več predlogov za ureditev čezmejnega območja. V ponedeljek je bila celotna študija z razstavo, ki bo na ogled do konca meseca, predstavljena na novogoriški okrogli mizi »Utopije - Vizije skupne prihodnosti«.

V ta namen so študentje maketo obravnavanega območja, ki vključuje Gorico, Novo Gorico in Šempeter pri Gorici, razdelili na devet področij oziroma priložnosti: Sočo z dolino Korna, Erjavčevo in Škabrijelovo ulico z železniško postajo in ulicami Luzzato, Caprin in Foscolo, polja Casermette in Prvomajsko ulico, trg pri Rdeči hiši in Rožno Dolino, letališče Duca D'Aosta, italijanski in slovenski kamionski terminal, Ulico Terza Armata in Kromberk, italijansko-slovenske bolnišnice ter obmejne pasove in območja.

Da gre za korak naprej v življenju omenjenih treh mest in da gre za idejo, ki je spodbuda za bodoče celovito urejanje prostora, poudarjata župana Gorice Ettore Romoli in Nove Gorice Matej Arčon.

»Temeljno izhodišče za to delo je bila zahteva študentov, da delajo na zemljevidu, ki se ne konča z državno mejo, temveč se nadaljuje tudi na drugi strani. Ne gre za to, da bi zanikali, da se je določena zgodovina na tem območju odvijala, to je bil pravzaprav temelj za to delo. Model ne predlaga nič neverjetnega, ničesar ne vsiljuje, temveč upošteva skupne elemente,« je razložil Giovanni Fraziano, docent arhitekture in namestnik rektorja Univerze v Trstu. Posebnost čezmejnega prostora, je poudaril, je preplet zgodovinskega in sodobnega mesta na enem samem prostoru ter prisotnost reke, kar lahko upoštevamo kot veliko skupno bogastvo.

»Ta pobuda nas izziva, da nekaj podobnega naredimo tudi na naši strani. Tako bi videli, kje se naše ideje stikajo,« je na ponedeljkovi okrogli mizi poudaril novogoriški arhitekt Tomaž Vuga, dolgoletni odgovorni urbanist za mesto Nova Gorica in občino. O treh mestih Vuga razmišlja takole: »Naš prostor je bogat, ker imamo te tri subjekte s svojo dušo in značajem. Naš cilj ni povezovanje, temveč ohranjanje teh razlik in da to kot special-

Maketa treh sosednjih mest (zgoraj) in udeleženci okrogle mize (spodaj) FOTO K.M.

nost "prodajamo" Evropi.« Sam poleg predlaganih »šivov« med tremi mesti dodaja še nekaj svojih: kazalo bi povezati Park miru na Sabotinu - imamo ga na obeh straneh meje, a ni povezan v celoto, pravi. Nadalje predlaga povezavo Soče od severa proti jugu in obenem z obema mestoma - Gorico in Novo Gorico. Tretji šiv se nakučuje med nekdanjima mejnima prehodoma Erjavčevo in Solkan: »Tam imamo 1.500 metrov praznega prostora, kar bi lahko izkoristili za prikaz življenja ob meji od leta 1947 in zraven vključili Trg Evrope in muzej na železniški postaji,« predlaga Vuga, ki tudi Panovec vidi kot skupno zeleno točko treh mest. Maja Šinigoj, odgovorna prostorska načrtovalka za občinska prostorska in ureditvena načrta mestne občine Nova Gorica in občino Šempeter-Vrtojba, pa v podanem predlogu za ure-

ditev čezmejnega območja pogrša šiv v Šempetru med Goriško ulico in Ulico Vittorio Veneto, območja, ki je bilo v preteklosti eno do povezovalnih tkiv tistega prostora. Opozarja tudi, da v študiji, kot jo predlagajo študentje, ni upoštevana poplavnost, ki je vedno izziv za urbaniste.

»Dejansko imamo že vse tu, vsa infrastruktura, ki lahko povezuje, je že prisotna,« je prepričana arhitektka Polona Filipič, soavtorica projekta celovite prenove središča Nove Gorice. »Vendar pa imamo prisotno fizično mejo, ki jo predstavlja železnica,« opozarja arhitekt Simon Kerševan, ki je tudi soavtor pravkar zaključenega projekta celovite prenove novogoriškega središča. Tudi po njegovem mnenju se znotraj somestja že ustvarjajo skupne površine, eden takšnih primerov je novogoriški skate park, kamor zahaja mladina z obeh strani meje.

NOVA GORICA - Županska kandidatka

Damjana Pavlica: »Ustvarimo sožitje«

V imenu Slovenske demokratske stranke (SDS) se za županjo Nove Gorice poteguje 64-letna Damjana Pavlica, dosedanja predsednica Krajevne skupnosti Šempas. Po izobrazbi je ekonomski tehnik, kasneje je opravila še strokovni izpit za opravljanje poslov zunanjegospodarskega prometa. Za preboj v mestni svet se poteguje 31-članska lista.

Damjana Pavlica med prioritete svojega programa postavlja izboljšanje pogojev za razvoj podjetništva in obrti ter odpiranje novih delovnih mest, ki bodo mlade motivirala, da ostanejo na delovnih mestih znotraj občine. »Pomembna je sinhronizacija potreb gospodarstva z izobraževanjem,« je prepričana. Nadalje se zavzema za ustanovitev javnega komunalnega podjetja za ravnanje z odpadki, energetiko in ostale javne storitve, ureditev prometa in parkiranja v mestnem jedru, ureditev sodobne regijske - čezmejne tržnice in sejma v remizi in oblikovanje koordinacije krajevnih skupnosti za učinkovito izvedbo infrastrukturnih projektov na podeželju. Nova Gorica potrebuje urejen mestni park, travnik pred občinsko stavbo pa vsebino. Zavzema se še za razvoj turizma, kmetijstva, lesne predelave in dopolnilnih kmetijskih dejavnosti, za širokopasovni internet na podeželju, za obnovitev

Damjana Pavlica

FOTO K.M.

športno-rekreacijskega objekta na Lokvah in za promoviranje Nove Gorice kot evropske prestolnice sožitja kultur in narodov. »V tem smislu bomo vzpostavili dostojno stanje judovske mrliške veže in pokopališča v Rožni Dolini,« pristavlja.

Povezovanje s sosednjo Gorico označuje kot zelo pomembno. »Ustvariti moramo sožitje obeh mest. Priložnost je v turistični kot v gospodarski povezavi. Možnosti je veliko. Že skupna tržnica bi veliko prinesla, pa sodelovanje na področju kulture, izobraževanja, zaposlovanja ...,« našteva kandidatka. (km)

SOLKAN - Ob stoletnici začetka vojne

Shod na težko dostopnem avstroogrskem pokopališču

Društvo Soška fronta in mestna občina prirejata tudi Pohod na Škabrijel

START V STRAŽCAH Pohod treh mostov

V nedeljo, 21. septembra, bo tradicionalni Pohod treh mostov, ki že 15 let zapored povezuje prebivalce z obeh bregov Soče. Pobudniki so bili nekdanji rajonski sveti Placuta-Svetogorska, Pevma-Štmaver-Oslavje, Stražce in Krajevna skupnost Solkan. Pohoda na razdalji 10 kilometrov niso opustili niti po ukinitvi rajonskih svetov; na njihovo mesto so vskočila združenja ter kulturna in športna društva. Organizatorji se izmenjujejo, letos je na vrsti združenje Borgo Straccis iz goriških Stražc. Zbirališče bo pri tamkajšnjem nogometnem igrišču od 8.30 dalje, start bo ob 9.30. Pohodniki jo bodo iz Stražc mahnili po Ulici Scogli do Solkana in preko cestnega mostu v Štmaver, se spustili v dolino Pevmice, dosegli Pevmo in se prek pevmškega mostu vrnili v Stražce. Med potjo bodo okrepčevalnice, na cilju pogostitev. Udeleženci morajo imeti s seboj veljavni osebni dokument. (vip)

Toda ob vsem skupaj se porodi tudi praktično vprašanje: kje je potemtakem center takšnega somestja? Katera točka naj prevzame vlogo skupnega trga? Ali je mogoče boljše govoriti o treh mestnih središčih? »Imamo tri centre dogajanja, vsak ima svojo identiteto. Prav je, da vsak del tega skupnega somestja išče svojo identiteto - morda pa bi res kazalo razmisliti tudi o tem, da bi iskali neki skupen fokus,« razmišlja arhitekt Domen Mozetič, soavtor projektov urejanja središča Šempetra in Nove Gorice. »Brez prvega fizičnega koraka ne bomo naredili ničesar. Včasih je dovolj že malo, da je učinek velik. Največji učinek pa ima vlaganje v javni prostor,« je pogovor zaokrožil Peter Gabrijelečič, dekan Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani.

Katja Munih

Zoran nocoj na RTV SLO1

Film goriškega režiserja Mattea Oleotta »Zoran, moj nečak idiot« bodo nocoj ob 20.05 predvajali na prvem programu slovenske televizije.

Ob stoletnici Ženske za mir

Fundacija Poti miru v Posočju prireja ob stoletnici začetka prve svetovne vojne jutri med 15. in 18. uro posvet na temo »Ženske za mir - Zgledi plemenitosti in modrosti«; potekal bo v Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju in bo odprt javnosti.

Ukinili tržiški operni krožek

Ukinitev tržiškega opernega krožka Beniamino Gigli s sedežem na Trgu Falcone Borsellino je naletelo na splošno začudenje, čeprav je krožek že pred časom seznanil javnost s finančno stisko, ki je onemogočala nadaljnjo dejavnost. Smrtni udarec mu je zadala občina, ki je zahtevala 2000 evrov najemnine za sedež. Za društvo, ki sloni na prostovoljnem delu, je bil strošek nevzdržen. Poslovilni koncert je bil v ponedeljek; s krožkom, ki ga je pred skoraj tridesetimi leti ustanovil Antonio Doria, je Tržič tudi ob mali muzej, ki so ga uredili na sedežu. Županja Silvia Altran pravi, da so na vse načine skušali priiti krožku naproti, a da so bili zanj previsoki tudi drugi stroški, ne le najemnine. Ni pa izključeno, da mu bo rešilno bilko ponudila goriška pokrajina.

GORICA - Bodeča Neža v centru Bratuž

»Naš čarni čas« bo uvedel novo sezono

Koncertna sezona Kulturnega centra Lojze Bratuž se bo začela v petek, 19. septembra, ob 20.30 s celovečernim nastopom Dekliške vokalne skupine Bodeča Neža ob deseti obletnici njenega delovanja. Odlične pevke bo dirigirala Mateja Černic, glasbeni dogodek z naslovom »Naš čarni čas« v veliki dvorani centra Bratuž pa bo režirala Jasmin Kovic.

Bodeča Neža je uveljavljena dekliška pevka skupina, ki se je razvila iz Mladinske vokalne skupine Vrh sv. Mihaela, ustanovljene leta 2004 pod vodstvom Marje Feinig. Od manjše vokalne skupine je v nekaj letih prerasla v 20-članski zbor, ki ga sestavljajo pevke iz goriške in tržaške pokrajine pa tudi iz Slovenije. V letu 2007 je vodstvo skupine prevzela Mateja Černic. Zbor, ki deluje pod okriljem

Prosvetnega društva Vrh sv. Mihaela, je zelo aktiven ter nastopa v Sloveniji, Italiji in tujini. Bodeča Neža se je izkazala na različnih mednarodnih in državnih tekmovanjih, na katerih je prejela najvišje nagrade. Leta 2014 je za svoje umetniške dosežke prejela posebno nagrado ob dnevu slovenske kulture, ki jo podeljuje krovnica organizaciji SSO in SKGZ. Oktobra 2011 so pevke predstavile svojo prvo zgoščenko »Bodečenežno«, v decembru pa drugo zgoščenko »Stabat Mater« (Pergolesi). Skupina redno prejema vabila na mednarodne zborovske festivale. V zadnjih letih je sodelovala s priznanimi dirigenti in pedagogi (Urša Lah, Ragnar Rasmussen, Stojan Kuret, Mirko Ferlan, Tatjana Vasle, Katarina Lenarčič, Nina Kompare). Letos aprila je predstavila tre-

Dekliška vokalna skupina Bodeča Neža

tjo zgoščenko »Čas-tempo-time«.

Mateja Černic študira glasbeno pedagogiko na Akademiji za glasbo v Ljubljani in se redno izpopolnjuje na zborovskih seminarjih. Za umetniške dosežke z Bodečo Nežo je prejela nagradi Zlato zrno (2011) in Zlati znak (2013). Vo-

di tudi ženski pevski zbor Mens Sonora iz Ljubljane in Goriški komorni zbor iz Nove Gorice. Kot članica žirij sodeluje na državnih in mednarodnih tekmovanjih.

Vstopnice za petkov koncert so na prodaj v centru Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v petek, 19. septembra, ob 20.30 zadnja predstava v sklopu niza »Komigo«. V produkciji skupine Terzo Teatro iz Gorice bo na vrsti komedija »Quando le donne erano di sinistra«; informacije in prodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 24. (predpremier), 25. (premiera) in 26. septembra, ob 20. uri »Nora Gregor - skriti kontinent spomina / il continente nascosto della memoria / ein verborgener Kontinent der Erinnerung« (Neda R. Bric); informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.00 »The Giver - Il mondo di Jonas«. Dvorana 2: 17.30 »Winx Club: Il mistero degli abissi«; 19.50 - 22.10 »Colpa delle stelle«. Dvorana 3: 17.30 - 19.45 - 21.45 »I nostri ragazzi«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Colpa delle stelle«. Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.15 »Necropolis - La città dei morti«. Dvorana 3: 17.45 - 20.20 - 22.15 »Sex Tape - Finiti in rete«. Dvorana 4: 17.15 - 19.50 - 22.10 »I mercenari 3 - The Expendables«. Dvorana 5: 17.15 - 20.00 - 22.10 »I nostri ragazzi«.

Razstave

V GALERIIJ STUDIOFAGANEL na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici bo v petek, 19. septembra, ob 18. uri odprtje razstave »Mocchiutti, Di Iorio, il maestro, l'allievo«, predstavila jo bo

Cristina Feresin; na ogled od 19. septembra do 18. oktobra.

V FOYERJU SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA v Novi Gorici bo v četrtek, 25. septembra, ob 19. uri odprtje razstave o goriški igralki Nori Gregor z naslovom »Nora, du bist ein Engel!«, ki so jo pripravili Kinoatelj Gorica, Zavod Kinoatelj Šmihel, SNG Nova Gorica in Visoka šola za Umetnost Univerze v Novi Gorici.

Koncerti

»DNEVI STARE GLASBE«: 18. septembra ob 20. uri v Kulturnem domu v Novi Gorici koncert stare srbske in balkanske vokalne glasbe »Čuvarji sanj« v izvedbi bratov Teofilović (brezplačne vstopnice pri blagajni ob odprtju nove sezone Kulturnega doma Nova Gorica). 19. septembra ob 20. uri v gradu Kromberk »Tasto solo«, nastopata španska instrumentalista Guillermo Perez (orgelski portativ) in David Catalunya (clavisimbalum). 20. septembra ob 17. uri v cerkvi v Gorjanskem pri Komnu »Puliti in Merulo«, igra Mario Penzar (orgle), poje sopranistka Martina Klarič (ob 15.30 bo brezplačno vodstvo po Gorjanskem, zbirno mesto pred Štreklejvo domačijo v bližini cerkve). 20. septembra ob 20. uri v cerkvi v Svetem pri Komnu koncert Milka Lazarja (čembalo) in Vasilija Meljnikovega (violina). 21. septembra ob 21. uri v gradu v Gorici nastopajo Marjeta Cerar (glas), Bor Zuljan (lutnja), Ensemble Dramsam in La Compagnia del Bontempo (ob 20. uri brezplačno vodstvo po razstavi starih instrumentov). Vstop na vse koncerte je prost.

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: 19. septembra »Naš čarni čas«, nastopa vokalna skupina Bodeča Neža ob 10-letnici delovanja. 8. oktobra »Klavir in orkester«, nastopata pianist Alexander Gadjevi in Orkester iz Padove in Veneta. 22. decembra »In zopet prišla noč si sveta«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane. 6. marca 2015 ob 20.30 »Štirje pianisti za dva klavirja«, nastopajo Sijavuš Gadjevi, dvas klavirja, Alexander Gadjevi in Giuseppe Guarrera. 24. aprila 2105 ob 18. uri (odhod avtobusa ob 16. uri) balet Petra Iljiča Čajkovskega »Labodje jezero« v SNG Opera in Ballet v Ljubljani. Informacije in nakup abonmaja v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org); več na www.centerbratuz.org.

Izleti

ŽENSKES IZ DOBERDOBA, ki so obiskovale lanske tečaj ročnih del na SKRD Jezero, organizirajo 17. oktobra izlet v Vicenzo na sejem pripomočkov za ročna dela. Vpisovanje in infor-

macije pri Magdi Prinčič do 28. septembra po tel. 347-1243400.

SPDG organizira v soboto, 20. septembra, v sodelovanju z goriško sekcijo CAI-a 6. kolesarski izlet MTB sezone 2014. Predstavitev izleta bo v četrtek, 18. septembra, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI-a v Ul. Rossini. Cilj izleta je Silvester Alm v Dolomitih v bližini Toblacha. Zbirališče na parkirišču goriškega sejmišča v soboto, 20. septembra, ob 7. uri ali ob 10. uri na železniški postaji v Toblachu (Dobbiaco). Tura je zahtevna, vzpon na 1815 m visok Silvester Alm; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezna čelada, zaželjena je prijava udeležencev.

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 27. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Sauris, Tolmeč in okolico: odhod avtobusa ob 7.30 iz Štivanja, s postanki ob 7.40 pri spomeniku v Jamljah, ob 7.50 pri spomeniku v Dobrodu, ob 8. uri pri piceriji Al Gambero v Ronkah. Prosti je še nekaj mest na avtobusu, informacije in vpisovanje v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

SPDG prireja 21. septembra izlet na Bavški Grintavec (2347 m). Obvezna prijava in prisotnost na srečanju, ki bo v četrtek, 18. septembra, ob 19. uri na sedežu društva; informacije po tel. 349-3887180 (Gabrijel).

Šolske vesti

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo prijave na brezplačne poskusne lekcije za šolsko leto 2014-15; informacije na tajništvo v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrta od 10. do 12. in od 15. do 16. ure (tel. 0481-531508), e-pošta gorica@glasbenamatica.org.

Obvestila

»MEDNARODNI POHOD MIRU« bo v organizaciji KSD Kras Dol-Poljane v nedeljo, 28. septembra, ob prireditvi z naslovom »Jeziki in narodi brez meja sto let kasneje«: start izpred sedeža društva na Palkiču bo ob vsakem vremenu med 8. uro in 9.30, na izbiro bosta 8 ali 13 km dolgi progi, zaželjena je prijava do 26. septembra po tel. 338-3176605, 335-5421420 ali na naslov pohodmiru2014@krasdolpoljane.it; več na www.krasdolpoljane.it.

»ZUMBA KIDS«: AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumba za osnovnošolske otroke. Brezplačna poskusna lekcija bo v četrtek, 18. septembra, od 17. do 18. ure v kulturnem centru v Jamljah. Otroci naj s seboj prinesejo vodo, brisačo in telovadne copate; informacije po tel. 345-8328493.

»ZUMBA«: AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumba za odrasle ob ponedeljkih in četrtek, od 20. do 21. ure v večnamenski dvorani v Jamljah. Prva

brezplačna vaja bo v ponedeljek, 29. septembra, ob 20. uri; informacije po tel. 347-6868225 (Patricija).

V VEČNAMENSKEM CENTRU v Ul. Baiamonti v Gorici bo danes, 17. septembra, ob 20.30 predstavitev seminarja z naslovom »La via dei Tarocchi«, ki bo potekal 27. in 28. septembra; informacije na naslov g.berdon@alice.it ali po tel. 347-9775427.

ZSKD obvešča včlanjene zbere, da rok prijave na deželno zborovsko revijo »Nativitas« zapade 30. septembra; informacije www.zskd.eu ali po tel. 040-635626.

PRI AŠZ DOM GORICA vpisujejo za športno sezono 2014-15: športni vrtec (letniki 2010-2011) - ponedeljek in četrtek od 15. do 16. ure, vodi prof. Dražen Grbac, začetek 2. oktobra; mikrobasket - novost - (letniki 2007-2008-2009) - ponedeljek in četrtek od 16. do 17. ure, vodi prof. Dražen Grbac, začetek 2. oktobra; minibasket (letniki 2004-2005-2006) - torek od 16.30 do 18. ure, sredo od 16. do 17. ure, petek od 18. ure do 19.30, vodi prof. Andrej Vremec, začetek 23. septembra; under 13 (letniki 2002-2003) - ponedeljek od 17. ure do 18.30, torek od 18. ure do 19.30, četrtek od 17. ure do 18.30, začetek 22. septembra; under 15 (letniki 2000-2001) - torek od 19. ure do 20.30, sredo od 18.30 do 20. ure, četrtek od 18.30 do 20. ure, začetek 23. septembra; cheerleading za osnovnošolce/ke - sredo od 17. ure do 18.30; petek od 16.30 do 18. ure, začetek 24. septembra. Za otroke vrtcev v Ul. Brolo, v Pevmi in v Ul. Max Fabiani v Gorici ter za tiste, ki obiskujejo dijaške domove, je poskrbljen prevoz do telovadnice; informacije in vpisovanja po tel. 0481-33288, 329-2718115 (David Ambrožič) ali domgorica@gmail.com.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 12. do 22. oktobra, tudi z individualno prilagojenim paketom za zdravje oziroma dobro počutje; informacije in vpisovanje na sedežu krožka v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRUT obvešča, da se začenja vpisovanje za jesenski cikel skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gračeju, ki bo stekel v torek, 7. oktobra; informacije in vpisovanje na sedežu krožka v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KD DANICA z Vrha organizira tečaj zumba ob ponedeljkih in četrtek, z začetkom ob 19. uri; informacije po tel. 339-7484533 (Dolores). Prva lekcija bo 29. septembra.

AŠKD KREMENJAK prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike pod mentorstvom prof. Andreja Gropajca. Informativna seja bo v sredo, 1. oktobra, ob 18. uri v kulturnem centru v Jamljah; informacije po tel. 338-6805242 (Sonia).

KD SOVODNJE tudi letos organizira tečaj zumba. Začel se bo v sredo, 1.

oktobra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah; informacije po tel. 338-2251883 (Magda) ob uri kosila ali v večernem času.

SKRD JADRO IZ RONK s pokroviteljstvom ronške občine prireja v sklopu projekta »Manjšinska deželna interkultura in poznavanje slovenskega jezika« tečaj slovenščine za odrasle. Organizacijsko srečanje bo na sedežu društva v Romjanu v torek, 7. oktobra, ob 20. uri; informacije nudijo tudi v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Tržiču.

ZMAGOVITE ŠTEVILKE DOBERDENE LOTERIJE, ki so jih izžrebali v soboto, 6. septembra, ob Partizanskem mitingu v Selcah: 1. nagrada (listek št. 4934) potovanje v evropsko prestolnico; 2. (št. 5172) prenosni računalnik Acer Aspire; 3. (št. 4051) tablični računalnik Trevi; 4. (št. 3513) HI FI naprava LG; 5. (št. 5953) digitalna fotokamera Casio; 6. (št. 878) aparat za kuhanje kave Polti; 7. (št. 4309) prenosni telefon Sait Flip; 8. (št. 870) stiskalna centrifuga za agrume Ariete; nagrade so na razpolago na sedežu v Tržiču v Ul. Valentinis 84, tel. 0481-798098 do 8. oktobra, med 9. in 12. uro.

Prireditve

SLOVENSKA SKUPNOST - občinska sekcija za Gorico sporoča, da je redni kongres sklican za petek, 19. septembra, s pričetkom ob 20. uri na sedežu stranke na Drevoredu 20. septembra 118 v Gorici.

V CENTRU »MARE PENSANTE« v parku Basaglia v Ul. Vittorio Veneto v Gorici bo danes, 17. septembra, ob 17.30 v sklopu niza »DolceMentEstate 2014« okrogla miza z naslovom »Proposte olistiche per il Bene-essere«, ki jo bo vodil psihiater Marco Bertali.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo v četrtek, 18. septembra, ob 18. uri Giuliana laschi predstavila svojo novo knjigo »L'amore amico e altre storie«. S tržaško pisateljico se bosta pogovarjali zgodovinarke Anna Di Gianantonio in Silva Bon.

V NOVOGORIŠKI KNJIŽNICI FRANCE-TA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici v sklopu »Literarnih četrтков«: v četrtek, 18. septembra, ob 18. uri pri klavirju bo predstavitev zbornika Goriškega literarnega kluba Govorica; v četrtek, 25. septembra, ob 18. uri v dvorani knjižnice bo predstavitev knjige »Žive vode« Iztoka Ostana.

ZGODOVINSKA PREDAVANJA ob 100-letnici prve svetovne vojne v prostorih Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) v Gorici: 19. septembra ob 18.30 bo zgodovinar Giorgio Milocco predaval na temo »I goriziani e i friulani nel corpo italiano in estremo oriente (1918/1920)«.

V KB CENTRU na Korzu Verdi 51 v Gorici bo v Tumovi dvorani v ponedeljek, 22. septembra, ob 18. uri predstavitev dvojezične publikacije »Ricordi della Lotta di liberazione sul Carso goriziano«, ki jo je izdal center Gasparini. Spomine Giuseppeja Venice je uredil Aldo Rupel, ki bo na večer sodeloval skupaj z Dariom Mattiussijem, centra Gasparini. Predstavitev organizira Sklad Dorče Sardoč v sodelovanju z goriško sekcijo VZPI-ANPI in centrom Gasparini.

Mali oglasi

IZPRAZNJUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja itd., popravilam pohištvo, lesena polkna, okna in vrata; tel. 340-2719034.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Luciana Cenni vd. Loversi iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V REDIPULJI: 11.00, Ottavio Giacovaz (iz tržaške bolnišnice ob 10.40) v cerkvi in na pokopališču v Fojljanu.

O NAŠEM TRENUTKU

Jezikovne zagate narodnih skupnosti

ACE MERMOLJA

Vprašanje jezika ni le slovensko ali slovensko-manjšinsko. Zaobjema naš »globalni« svet in torej svet v prepletanju, tudi jezikovnem. Ne mislim le na etnične ali celo plemenske govornice, ki dobesedno izginjajo, ampak na kodificirane jezikovne sisteme, skratka, na knjižne jezike. Vsi so namreč podvrženi kontaminaciji, hibridaciji, vdiranju novih in novih izrazov (začenši s tehničnimi), dominaciji mednarodnega anglo-ameriškega jezika itd. Nove tehnologije pospešujejo in omogočajo procese, ki so bili do včeraj nepojmljivi. Niti za eno vprašanje pa ne obstaja enostavna rešitev in je zato nesmiselno kako retorično jadikovanje.

Za hip se bom vrnil na svoje krajše in zame obvezno bivanje ob morju. Zvečer sem se zavedal, da s težavo razumem osrednja poročila hrvaške televizije. Nekoč mi je bilo to lahko, danes ne več. Pri čiščenju jezika pred vplivom nekdanje srbohrvaščine je prišlo do sprememb, ki jim nisem več kos. Spremembo mi je dokazala nekoliko starejša nadaljevanka, v kateri je še nastopal slovenski igralec Polde Bibič. To nadaljevanko sem z lahkoto razumel. Poslušal sem dva jezika.

Nadalje, hišni gospodar mi je svetoval, naj v nedeljo gledam še popularnejšo nadaljevanko. Gledal sem in malo razumel. Potem mi je gospodar priznal, da tudi sam s težavo sledi jeziku, ki je močno pomešan s splitskimi narečji in žargoni. Od knjižne do krajevno obarvane govornice sva bila v težavah Slovenec iz Trsta in Hrvat iz Zadra.

V baru je profesorica v pokoju razlagala kolegici, kako se hrvaščina spreminja, kako izginja knjižna izgovorjava in da niti igralci narodnega gledališča ne spoštujejo več kanoničnih pravil. Vzporodnica z osrednjo Slovenijo se mi je kar sama ponudila. Omenil sem primer, ko ni jasno ali gre za regres ali za napredek ali za oboje hkrati. Vsekakor ni več nekdanje hrvaščine, ki sem jo bral v univerzitetnih letih, ko sem se seznanjal s hrvaško literaturo.

Naj mi bo dovoljen kratek preskok. Italijanski pisatelj Ceronetti je v vsedržavnem časopisu potožil, kako angloameriško izrazoslovje preplavlja in v bistvu zastruplja pristni italijanski jezik. Pomislil sem, da je Italija vendarle država, ki se je dolgo let otepala učenja tujih jezikov. Ljudje moje generacije in celo mlajši slabo poznajo angleščino. Celotno politiko, ki nastopajo na mednarodni sceni, je krepko zatika. V KPI so imeli predsednika Napolitana za »snob« intelektualca, ker je obvladal angleščino in se še danes lahko brez problemov pogovarja z Obamo.

V Sloveniji in pri drugih manjših narodih je postala angleščina domača že v časih mojega šolanja. Njen vpliv je danes močan, kar lahko slišimo tako na ljubljanskih ulicah kot po radiu in televiziji, posebno v popularnejših programih. E-book omogoča branje angleških knjig in mednarodnih uspešnic neposredno, kar zmanjšuje v Sloveniji, na Hrvaškem in drugje prodajo knjig v prevodu (statistično dokazano). Za mlade generacije prevajanje ne bo imelo več smisla: na tablici bodo hitreje in ceneje brali knjige v izvirniku ali v angleškem prevodu. To pomeni avtomatično nižanje branja v slovenščini in posledično prodaje slovenskih knjig, ki so povrh vsega še dražje. To je konkretna grožnja, ki preti »malim« jezikom.

Razumljivo je, da smo Slovenci v Italiji, Avstriji in na Madžarskem do-

datno podvrženi pritisku italijanščine oz. nemščine ali celo italijanskim in nemškim krajevnim narečjem. Z znanjem šolske nemščine boš v koroških vaseh ljudi bolj slabo razumel. Milančan ne bo razumel Tržačana itd. Vsekakor je pojav zapleten in težko rešljiv. Sama šola ni dovolj za kljubovanje celokupnemu okolju, ki se marsikje prične v družini in se zaključi pri televiziji in na internetu. Pa še šola (v našem primeru slovenska) še zdaleč ni primerno opremljena za učinkovito uvajanje kolikor toliko čiste knjižne slovenščine in za odpravljanje interferenc, posebno če so zmes različnih jezikov in obenem lokalnih narečji. Problem ne zahteva le znanja, saj je teoretskih razprav kar nekaj, ampak tudi krepke denarne injekcije za osebje, metodologijo, aparature itd.

Negativne interference močnejših in večjih jezikov na manjše in šibkeješe pa niso edini problem. Če se vrnem k svojememu morju, so prišla v sosednje stanovanje tri dekleta iz Londona. Zaključila so maturo in se podala na jug. Izkrčala so se v viharju in mrazu. Mlade deklice so se tudi jezikovno težko znašle. Hišni gazda je mlél nekaj nemščine in italijanščine, ni poznal pa angleščine. Deklice pa so govorile samo angleško. Konec koncev je njihov jezik mednarodna lingua franca, s katero prideš kamorkoli in se sporazumevaš skoraj povsod.

V kolonialnem času je pred ali ob angleščini bila mednarodni jezik francoščina. Francozi še danes vztrajajo pri svoji veličini in ne poznajo kup jezikov kot intelektualci malih narodov. V Italiji so še mojo generacijo obilno pitali z grščino in predvsem z latinščino. Razlagali so, koliko nam bo koristila. Ja, koristi: pri učenju medicine in anatomije, kjer ti latinščina pri koščicah prav pride.

Želel sem le opozoriti na nasproten pojav, ko jezikovni kolonializem oži obzorje »kolonizatorjev«. Jezik za splošno uporabo pa se mora po lastni naravi poplitviti in poenostavljati zato, da se čim lažje uveljavi, pri tem pa sam izgublja »finese«. Problem je seveda manjši od malega jezika, ki je pod močnim udarom kontaminacije.

Vsekakor nas že sama tehnika sila v poenostavljanje in k izgubljanju jezikovnega bogastva. Velja McLuhanova ugotovitev, da je sredstvo obenem sporočilo. Izum tiskane besede je korenito spremenil jezik in znanje. Trubar je pomemben zaradi tiskane besede. Jezik sta spremenila radio in televizija. Manj izobraženi Italijani so se naučili razumeti knjižni jezik s pomočjo televizije (De Mauro).

Jezik ponovno spreminja internet s svojimi komunikacijskimi možnostmi. Pisana sporočila zahtevajo skrajno sintezo, komunikacija »na daleč« pa odvzema besedam dobršen del odgovornosti in se lahko tudi najbolj sramežljiv pisec izkašlja z nekaj kletvicami. Kletvice pa niso samo nasilne, ampak obenem najbolj sintetično izražajo negativno razpoloženje. Vprašanje jezikovnega nasilja po spletu je zanimiv (in neprijeten) pojav, ki se kot žogica odbija v našo vsakdanjo govorico: od bara do parlamenta, od ulice do televizijskih oddaj. Vsi po malem kolnemo naglas.

Problemov, s katerimi se srečujejo današnji jeziki in z jeziki ljudi, je več. Čiste jezikovne oaze pa so utopije kot zrak brez izpušnih plinov, ki gredo do roba veselja in povzročajo vremenske spremembe.

JEZIK NA OBROBJU

Razumljivo in do neke mere tudi opravičljivo je, če so naši objavljeni članki o upravnih zadevah pod močnim vplivom italijanskega jezika. Viri so italijanski, dvojezičnega poslovanja v javnih ustanovah skorajda ni, prevajalci pa za svoje delo največkrat niso strokovno usposobljeni. **Da bo naš slovenski upravni jezik boljši, mu bomo morali posvetiti več pozornosti. Ta težka naloga čaka predvsem naše politike.**

Drugače pa je, kadar mora naš poklicni novinar ali pa občasni poročevalec pisati o vsakdanjih dogodkih ali ukrepih, za kar ni potrebna posebna strokovna usposobljenost. Da se tudi ob takih dogodkih marsikdo težko znajde, nam potrjujejo članki, ki so izšli o novem tržaškem prometnem načrtu. Med drugim sem brala; da »predvideva prometni načrt trajnostne ukrepe«. Pridevnik trajnostni se je v Sloveniji razbohotil v zadnjih letih; o tem, kaj pravzaprav pomeni smo brali prave razprave. V Ljubljani so ustanovili celo stranko Trs, katere cilj je skrb za trajnostni razvoj, ki ne bo le začasen ali kratkotrajen, ampak bo nenehno skrbel za ohranjanje in razvoj narave in naravnih virov.

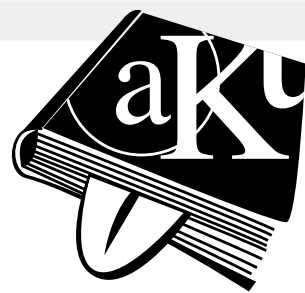
Kaj pa naj bi bili trajnostni ukrepi na področju prometa? Ukrepi so po-

trebni ob uvedbi nečesa novega. Če pričakujemo ali hočemo, da bo to novo obveljalo, moramo govoriti o trajnih ukrepih, medtem ko je trajnosten lahko samo razvoj, ki se stalno in po potrebi prilagaja razmeram. Ukrep, ki bo ostal v veljavi dolgo obdobje, je trajen. V medicini govorimo celo o trajnih posledicah nesreče ali o trajnih poškodbah, ki jih ni mogoče odpraviti. V botaniki poznamo sezonske in trajne rastline - trajnice, ki pozimi ne pozebejo in vsako pomlad na novo vzkljujejo. V pravo je znana obsodba na trajno izgubo državljanjskih pravic.

Govorimo in pišemo torej lahko le o trajnih ukrepih, čeprav je malo verjetno, da bodo res trajni. Podobno je tudi ohranjanje trajnega spomina na dragega ali pomembnega pokojnika, saj vsi vemo, kako hitro zbledi tak »trajni spomin«.

Namesto trajnostnih ukrepov bi bilo bolje, če bi zapisali, da predvideva prometni načrt trajne spremembe glede prevoznosti nekaterih ulic kot tudi samo pešcem namenjenih ulic ali večjih otokov.

O trajnosti tega najnovejšega prometnega načrta pa bomo lahko govorili in pisali čez nekaj let. Odkar namreč stanujem v Terezijanski četrti, so

že dvakrat ali trikrat spremenili prometni načrt. Vsakokrat je bilo toliko protestov tukajšnjih prebivalcev, da so morali vse dosedanje »nove« načrte spremeniti. **Teren je nasut in pod ulicami teče več potokov, zato je v vseh ožjih ulicah ogrožena stabilnost tal.** Vse hiše so bile polne razpok. Dolga leta je v teh ulicah popravljaj razpoke zidar, ki mu do visoke starosti ni zmanjkalo dela. Razpoke je pod ometom utrdil z železnimi zagozdami, ki so vsaj za nekaj let omejile nevarno širjenje. Tudi na novo položen asfalt, s katerim so utrdili te ulice, ni ublažil tresenja tal in stavb. **Stabilnejših je le nekaj širših ulic, to so ulice Ghega, Milano, Mazzini in Corso.**

Po ul. Geppa bi moral spet, kot je že nekajkrat prej, steči gost promet, pa se nam ga je (stanovalcem) že pred dokončno izvedbo posrečilo preusmeriti tja, kjer je škoda manjša.

Lelja Rehar Sancin

NARAVA - Posvet ob 90-letnici prvega zavarovanja Doline jezer

Dolina Triglavskih jezer zametek Triglavskega narodnega parka

BLED - Letos mineva 90 let od podpisa zakupne pogodbe, s katero je bil v Dolini Triglavskih jezer za 20 let vzpostavljen varstveni režim, torej prva uresničitev zamisli o zavarovanju, ki je kasneje prerasla v ustanovitev Triglavskega narodnega parka, kot ga poznamo danes. Ob tej priložnosti je Geografski inštitut Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti v sodelovanju s Triglavskim narodnim parkom, Ljubljanskim geografskim društvom, Planinsko zvezo Slovenije ter Planinskim društvom Ljubljana Matica 5. in 6. septembra v Koči pri Triglavskih jezerih organiziral znanstveni posvet. Zamisel za takšno srečanje se je porodila lani ponesrečenemu geografu dr. Bojanu Erhartiču, ki je večji del svoje raziskovalne poti opravil prav v Dolini Triglavskih jezer.

Jezer, po katerih je dolina dobila ime, kamnine in relief, predvsem pa njena lepota, so tako na prve obiskovalce kot tudi na naravoslovce naredili velik vtis. Slednji so se prvi lotili njenega pre-

Udeleženci posveta v Koči pri Triglavskih jezerih

A. ZDEŠAR

učevanja - med njimi je bil na primer botanik Karl Zois, ki je v Dolini že leta 1785 vzpostavil »raziskovalno postajo«. Po letu 1880 se je obisk Doline okrepil, saj je Avstrijski turistovski klub (ÖTC) postavil planinsko kočjo pri Dvojnem jezeru. Po-

stopoma se je krepila zavest o biseru narave, ki ga je treba ohranjati naslednjim generacijam, zato je Dolina postala prvi zametek Triglavskega narodnega parka.

Prvi dan posveta je devet vabljenih predavateljev predstavilo prispevke z različnih področij. Obravnavali so zavarovanje Doline Triglavskih jezer, njeno geologijo, reliefne značilnosti, jezera in življenje v njih, predstavili so nova spoznanja o rasti, zgradbi in razvoju smrekovih gozdov, spremembah rabe tal, posvetili pa so se tudi planinskemu odkrivanju, ter estetskemu vrednotenju reliefnih oblik. Vse obravnavane teme bodo objavljene v monografiji, ki bo izšla v okviru knjižne zbirke Geografija Slovenije, katere izdajatelj je Geografski inštitut Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Izid knjige je predviden ob koncu letošnjega leta. Drugi dan posveta sta bili organizirani strokovni ekskurziji po Dolini Triglavskih jezer ne temo žive in nežive narave ter fotografska delavnica.

V okviru posveta so v Koči pri Triglavskih jezerih tudi odprli fotografsko razstavo dr. Bojana Erhartiča z motivi iz Doline. Razstavo si bo mogoče ogledati še v Infocentru Triglavsko roža na Bledu, kjer bo Triglavski narodni park 15. oktobra 2014 organiziral sredin večer v sklopu praznovanj 90-letnice. Novembra se bo razstava preselila v Atrij Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

PISMA UREDNIŠTVU

Almirante in Slovenci

Berem danes (včeraj op. ur.) uvodnik v PD o »kontroverzni osebnosti«, to je Giorgiu Almiranteju, ki bi mu radi nekateri v spomin celo poimenovali neko ulico v Trstu. Uvodničar Sandor Tence pravilno postavi glede Almiranteja piko na i, osebno bi pa rad članku dodal še tole informacijo.

Dne 18. aprila 1974 je imela tržaška MSI shod na trgu Goldoni v Trstu in tam je Almirante imel govor, v katerem je izredno hudo žalil vse Slovence, ne glede na politično in idejno prepričanje. Na tistem shodu je Almirante na dolgo govoril o Trstu, ki da je »città italianissima«, potem pa se je spravil na levosredinske stranke, ki so sklenile na krajevni ravni sporazume, kar je šlo po njegovem »slovenizacijo Trsta«, saj da so se »Slovenci vrinili v strukture oblasti od občinskih do pokrajinskih in deželnih«. Takratni sporazum strank leve sredine je namreč poleg Dušana Hreščaka predvideval še vstop Rafka Dolharka v tržaški občinski odbor in mene kot deželnega svetovalca SSK za predsednika deželne

komisije za mednarodne sporazume. To seveda MSI in Almiranteju ni šlo v račun, zato je na omenjenem shodu zagrozil takole: »Zaradi te prisotnosti v organih oblasti predstavljajo Slovenci nevarnost. Te nosilce slovenskih bacilov je treba uničiti! Gre za vprašanje ljudskega zdravja!«.

Vse to sem podrobno opisal v svoji knjigi »V političnem vrtincu«, ki je izšla leta 2004 pri založbi Mladika.

Prav je, da se spomnimo na te za nas zamejske Slovence hude čase in se po svojih močeh upremo želji, da bi Trst dal kakršnokoli javno priznanje človeku, ki nas je žalil z »bacili«. Taki genocidni izrazi sovražstva proti nam in naši narodni skupnosti nikakor ne smejo v pozabo.

Drago Štoka

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Poljaki ugnali Brazilce

KATOWICE - Na moškem odbojgarskem SP se je začela tretja faza. Poljska, ki jo na tem prvenstvu dobesedno nosijo navijači, je z zmago s 3:2 (25:22, 22:25, 14:25, 25:18, 17:15) proti Braziliji (na sliki trener Bernardo) vnovič potrdila željo po zmagi na SP v lastni režiji. V tekmi druge skupine je Francija zelo gladko odpravila Nemčijo.

Izida: Poljska - Brazilija, Francija - Nemčija 3:0 (25:15, 26:24, 25:22).
Danes: ob 20.15 Nemčija - Iran in Brazilija - Rusija

Kostnerjeva se ničesar ne boji

MILAN - »Carolina Kostner ničesar ni prikrila, sploh ni zaskrbljena in ni vpletena v noben dopinški primer,« je povedala Giulia Mancini, agentka južnotirolske šampionke v umetnostnem drsanju, ki jo bo v petek zaslišala proti dopinška komisija CONI. Nekdanja zaročenka atleta Alexa Schwazerja, ki je bil kaznovan zaradi jemanja poživil, naj bi vedela za početje nekdanjega partnerja, zato bi jo lahko tudi kaznovali, čeprav nastopa zdaj le še na ekshibicijah.

SKUPINA A		Juventus - Malmoe				
2:0 Olympiacos - Atletico Madrid 3:2						
Juventus	1	0	0	0	2:0	3
Olympiacos	1	1	0	0	3:2	3
Atl. Madrid	1	0	0	1	2:3	0
Malmoe	1	0	0	1	0:2	0
PRIHODNJI KROG (1.10.): Malmoe - Olympiacos, Atl. Madrid - Juventus						

SKUPINA B		Liverpool - Ludogorets 2:1				
Real Madrid - Basel 5:1						
Real Madrid	1	1	0	0	5:1	3
Liverpool	1	1	0	0	2:1	3
Ludogorets	1	0	0	1	1:2	0
Basel	1	0	0	1	1:5	0
PRIHODNJI KROG (1.10.): Basel - Liverpool, Ludogorets - Real Madrid						

SKUPINA C		Monaco - Leverkusen 1:0				
Benfica - Zenit 0:2						
Zenit	1	1	0	0	2:0	3
Monaco	1	1	0	0	1:0	3
Leverkusen	1	0	0	1	0:1	0
Benfica	1	0	0	1	0:2	0
PRIHODNJI KROG (30.9.): Zenit - Monaco, Leverkusen - Benfica						

SKUPINA D		Galatasaray - Anderlecht 1:1				
Borussia D. - Arsenal 2:0						
Borussia D.	1	1	0	0	2:0	3
Anderlecht	1	0	1	0	1:1	1
Galatasaray	1	0	1	0	1:1	1
Arsenal	1	0	0	1	0:2	0
PRIHODNJI KROG (30.9.): Arsenal - Galatasaray, Anderlecht - Borussia D.						

NOGOMET - Prve tekme v Ligi prvakov, Jan Oblak v Grčiji prejel tri gole

Juventus dobro začel

Carlos Tevez je v ligi prvakov zadel prvič po letu 2009

ANSA

TURIN - Juventus je uspešno začel svojo pot v ligi prvakov. Švedski Malmoe je bil dokaj skromen, kljub temu je dolgo onemogočil Juventus, da bi povedel, po zadetku Carlosa Teveza v 59. minuti, kar je bil njegov prvi gol v ligi prvakov po letu 2009, pa so gostitelji povsem prevladali na igrišču, Argentinec pa je v 90. minuti dosegel tudi drugi gol. Ni pa prišel na roko Juventusu rezultat v Pireju, kjer je Olympiacos premagal Atletico iz Madrida. Slovenski vratar Jan Oblak je debitiral za finalista iz minule sezone, a njegov prvenec ni bil ravno uspešen. Že po 13 minutah je moral po žogo v mrežo, potem ko ga je z natančnim strelom ugnal Arthur Masuaku. Drugi zadetek je dobil v 31. minuti, potem ko ga je v kazenskem prostoru ugnal Ibrahim Afflay. Mario Mandžukić je v 38. minuti znižal Atleticov zaostanek s strelom z glavo, Konstantinos Mitroglu pa je Grkom zagotovil zmago v 74. minuti. Antoine Griezman je v 87. minuti poskrbel le za lepotni popravek izida. Očitno skupina A ni tako neizenačena, kot so napovedovali poznavalci.

V skupini B je Ludogorec Slovenca Romana Bezjaka (ki je zadel vratnico) z 2:1 izgubil proti Liverpoolu. Na Anfieldu je za Angleže v 82. zadel Mario Balotelli. Bolgari so izenačili v

sodniškem dodatku prek Danija Abaloja, a je zmaga vseeno le ostala doma po zasluzi enajstmetrovke Stevena Gerrarda. Na stadionu Santiago Bernabeu pa je branilcu naslova Realu in Baslu sodil Damir Skomina. Madridčani so pričakovano slavili, in sicer s 5:1 ter z avtogolom in goli Baleja, Cristiana Ronalda, Jamesa Rodrigueza in Karima Benzemaja.

V skupini C je Monaco ugnal Bayer Leverkusena z 1:0, edini gol je dosegel Joao Moutinho v 62. minuti. Benfica pa je doma izgubila proti Zenitu iz Sankt Peterburga z 0:2. Rusi so že v šesti minuti povedli prek

Hulka, v 18. minuti je vratar Artur dobil rdeči karton zaradi prekrška na robu kazenskega prostora, v 22. minuti pa je Axel Witsel z glavo povišal na 2:0.

Borussia Dortmund je v skupini D z enakim izidom odpravila Arsenal. Ciro Immobile, novinec v rumeno-črnem dresu, je Nemcem priigral prednost ob koncu prvega polčasa, na začetku drugega pa je Pierre Aubameyang postavil končni izid. Galatasaray in belgijski Anderlecht sta se razšla z 1:1.

DANES - Maribor v Ljudskem vrtu Desetkrat dražji Sporting po agresivnosti in dinamiki tipična portugalska ekipa

MARIBOR - Slovenski nogometni prvak Maribor bo danes ob 20.45 igral prvo tekmo v skupinskem delu lige prvakov po sezoni 1999/2000. Izbranci Anteja Šimundže, ta zaradi poškodbe ne bo mogel računati na srednjega branilca Marka Šulerja, v Ljudskem vrtu pričakujejo Sporting. Kljub temu, da tekmeč uživa večji ugled v nogometnem svetu, pa je želja domačih zmaga. »Igranje v ligi prvakov je velik privilegij tako za igralce kot klub. Vem, da bo težka tekma, a skupaj z navijači nam bo malo lažje,« je na novinarski konferenci v Mariboru povedal kapetan štajerske ekipe Marcos Tavares.

Trener Šimundža, ki je pred skoraj 15 leti dosegel prvi mariborski gol v ligi prvakov, in sicer za odmevno zmago v Kijevu proti Dinamu, je pred sedmo silo stopil umirjeno. »Igralci so psihično in fizično pripravljeni, sproščeni, se pa zavedajo pomembnosti in kakovosti tekmovanja. Na tekmi

bomo na visoki ravni,« napoveduje Šimundža. Tudi dejstvo, da je Maribor v finančnem pogledu palček med elito (Sporting, denimo, ima približno desetkrat dražjo ekipo), ga ne gane preveč. »Po financah smo na dnu, po garanju in trdem delu pa v vrhu. To nas ne obremenjuje, zgolj motivira,« pravi Šimundža.

Trener Sportinga Marco Silva ima na voljo kar nekaj uglednih imen v tem pogledu, na primer Nanija, Fredyja Montero, Williama Carvalha, Diega Capela ... »Sporting je ekipa, ki ima vse značilnosti portugalskega nogometa. Je izredno agresivna, čvrsta ekipa z ogromno dinamike, napadalne miselnosti. Seveda ima svoje pluse in minuse, ki pa jih bom zadržal za igralce,« je še povedal Šimundža.

Tekmo bodo sodili Francozi na čelu z Clementom Turpinom.

DANES tudi Roma - CSKA Moskva, Chelsea - Schalke in Bayern - Manchester City

ŠKOTSKA - Kaj bo s športom, če na referendumu zmagajo zagovorniki razdružitve?

Moč, zadržki in denar

Škoti so na zadnjih olimpijskih igrah osvojili kar sedem zlatih, vendar se njihov šport financira iz bogate britanske loterije

GLASGOW - Uspeh zagovornikov neodvisne Škotske na bližnjem referendumu bo predstavljal nov izziv tudi za tamkajšnje športnike. Največ neznank je povezanih z udeležbo Škotov na poletnih olimpijskih igrah v Rio de Janeiru leta 2016, manj z nogometom, v katerem imajo Škoti že od začetkov modernega nogometa svojo ligo in svojo reprezentanco. Na zadnjih poletnih olimpijskih igrah pred dve letoma v Londonu so športniki Škotske predstavljali približno eno desetino celotnega britanskega zastopstva, za služni pa so bili za osvojitev 13 olimpijskih odličij od skupno 65, kolikor so jih v Londonu osvojili britanski športniki. Kar sedem »škotskih« olimpijskih odličij v Londonu je bilo zlatih. Hipotetično, če bi Škoti že v Londonu teknovali pod svojo zastavo, bi se Škotska uvrstila na 12. mesto najuspešnejših držav olimpijskih iger.

Kljub tem odličnim dosežkom škotskih športnikov pa bo udeležba neodvisnih Škotov v Riu povezana s številnimi neznankami in ovirami. Podpredsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Craig Reedie, sicer tudi sam Škot po narodnosti, je bil zelo zadržan, češ da bo »zelo, zelo težko« tako hitro ustanoviti nov nacionalni olimpijski komitej, ki bi ga pravočasno priznali in mu uredili status za nastop v Riu. Vendar pa je vse bojazni, da bi

Škoti ostali pred vrati stadionov v Riu, odpravil predsednik Moka Nemec Thomas Bach, ko je dejal, da so se podobni dogodki odvijali leta 1992, ko so makedonski športniki po razpadu Jugoslavije na igrah v Barceloni sodelovali pod olimpijsko zastavo.

Edini zadržek za sodelovanje škotskih športnikov na igrah bi lahko predstavljal denar. Škoti so bili namreč doslej vključeni v sistem razdeljevanja sredstev, zbranih iz športnega prispevka velike britanske nacionalne loterije. Z odcepitvijo bi bil iz sistema financiranja izključen tudi škotski šport, ki se bi po novem moral zanašati na veliko manjšo škotsko loterijo.

»Večji trg pomeni večje število udeležencev v igrah na srečo, večje nagrade in večje prispevke škotskim športnim organizacijam,« je pred časom zadržke do neodvisne Škotske izrazil nekdanji britanski premier Gordon Brown.

O vprašanju neodvisne Škotske in odcepitvi od Velike Britanije se niso poenotili niti škotski športniki. Najuspešnejši kolesar na olimpijskih igrah Chris Hoy, šestkratni olimpijski prvak na stezi, ki je bil rojen v Edinburghu, je posvaril pred negativnimi vplivi škotske neodvisnosti za prihodnost tamkajšnjega športa. Hoy, ki velja za najtrofejejšega škotskega športnika, je prepri-

čan, da na Škotskem ni ustrezne infrastrukture za razvoj vrhunškega športa. Čeprav se je veliko spremenilo na bolje, odkar je Glasgow letos gostil igre Commonwealtha, za kar so med drugim zgradili tudi nov velodrom.

Potem ko je postal tarča podpornikov neodvisnosti, se Hoy, ko je bil vprašan, ni želel javno opredeliti, ali je za ali proti. Manj težav s škotsko neodvisnostjo bi imel teniški zvezdnik Andy Murray, olimpijski prvak iz Londona ter zmagovalec US Opna (2012) in Wimbledon (2013). »Če bo Škotska postala neodvisna, bom pač igral za Škotsko,« je dejal, čeprav se prav tako kot Hoy ni izjasnil o tem, ali je osebno za neodvisnost in ali se bo sploh udeležil referenduma.

V nogometu, ragbiju in golfu je lažje, saj so Škoti že od začetkov teknovali s svojimi reprezentancami. Večini nogometnih navijačev, združenih v tako imenovani uradni navijaški skupini Tartan Army, srce bije za neodvisnost. Obstajajo pa tudi izjeme. Med njimi sloviti dolgoletni trener Manchester Uniteda sir Alex Ferguson, ki dvomi o uspehu odcepitve: »Kar 80.000 Škotov je, tako kot sem tudi sam, živelo in delalo v Združenem kraljestvu. Nikoli se nismo imeli za delavce na delu v tujini, bili smo le v drugem delu velike družine, ki tvori Združeno kraljestvo.« (STA)

TRST - Zaradi odbojke Triestina-Kras v ponedeljek in ne v nedeljo?

TRST - Tekmo 4. kroga nogometne D-lige med Triestino in Krasom bi lahko igrali v ponedeljek, 29. septembra, namesto - kot je v programu na koledarju - v nedeljo, 28. septembra. »Za zdaj je to le hipoteza. O tem se bomo v prihodnjih dneh pogovorili s tržaško kvesturo,« so povedali v taboru Triestine.

V nedeljo, 28. septembra, bodo namreč v tržaški športni palači PalaRubini na sporedu kar tri tekme ženskega svetovnega odbojgarskega prvenstva. Ob 10.30 bosta igrali Kamerun in Turčija, ob 17.00 Bolgarija - Kanada, ob 20.00 pa bo na sporedu »big-match« tržaške skupine Srbija - Brazilija. Ker si z eno vstopnico lahko gledalci ogledajo popoldansko in večerno srečanje hkrati bi se lahko v nedeljo v tržaški športni palači PalaRubini že ob 16.30, pol ure pred začetkom odbojgarske tekme, zbralo nekaj tisoč ljudi. »Če jih bo še enkrat toliko na nogometni tekmi na bližnjem tržaškem stadionu Nereo Rocco (začetek ob 15.00), se bo kvestor odločil, da bodo tekmo D-lige zaradi varnostnih razlogov preložili na ponedeljek ob 20.30,« ocenjujejo v taboru tržaškega kluba. Ponedeljek, 29., in torek, 30. septembra (med prvo in drugo fazo svetovnega odbojgarskega prvenstva), bosta prosta dneva.

Predsednik repenskega društva Goran Kocman je bil precej skeptičen: »Mi bomo vztrajali, da se igra v nedeljo. Mislim, da odbojgarske tekme niso tak problem.« Odločitev naj bi padla v prihodnjih dneh. Zadnje besedo bo imel tržaški kvestor: (jng)

DZP doo-PRAE srl 2014 © Vse pravice pridržane

Uspešni mladinci Doma

Na košarkarskem turnirju K2sport, ki ga v goriškem Kulturnem domu organizira ŠD Dom, je mladinska ekipa organizatorja turnirja premagala ekipo iz promocijske lige Atletismo, Heidrun pa je s 65:57 premagal Dinamo.

Dom U19 - Atletismo 72:66 (12:10, 25:37, 52:54)

Dom: Franzoni 22, Bogaro 2, Maffi 2, Coz 2, Gaggioli 10, Bensa 6, Antonello L. 16, Peteani 6, Cianetti nv, Vasić nv, Čubrilov nv, Antonello M. 6. Trener: Zavrtanik.

Danes: 19.30 Dom - Heildrun; 21.00 Dom U19 - Olimpia

Turnir letnikov 2002/2003: Ardita - Nova Gorica 43:40 (6:5, 18:10, 33:26)

JADRANJE - Svetovno prvenstvo v Santanderju

Narobe svet

Udeleženci regat za svetovno prvenstvo v olimpijskem razredu 470 v španskem Santanderju so preživeli še en mučen dan. Potem ko so v nedeljo in ponedeljek dolge ure čepeli v svojih jadrnicah na morju, vsega skupaj pa v tem času »pridelali« le eno nedeljsko regato, so si od včerajšnjega tretjega dne tekmovali v razredu 470, v katerem tekmuje tudi naša jadralca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti, obetali boljše vremenske razmere in izvedbo še treh zadnjih kvalifikacijskih regat.

A so se uštel. Pihalo je sicer nekaj več, vendar je veter tako spreminjal smer, da je bil tudi včerajšnji nastop za tekmovalce čista loterija. V obeh kvalifikacijskih flotah so opravili prvi plov, drugega pa le ena od flot, v kateri ni bilo naših tekmovalcev. Tako sta Simon in Jaš v svojem edinem včerajšnjem nastopu pristala v svoji skupini na 11. mestu. »Štartala sva lepo. Mislila sva, da bova med prvimi na boji, a je veter obrnil za 25 stopinj v levo in sva izgubila deset mest. Škoda, sva pa nato nadoknadila del zaostanka, zato sva zadovoljna,« je povedal Farneti. Štartala sta nato še enkrat, vendar so plov zaradi težkih razmer prekinili.

Žrtve včerajšnjih nemogočih razmer v Santanderju je bil tudi nič manj kot sve-

V Santanderju tekmujejo v čudovitem okoliščini, brez pravega vetra

točni in olimpijski prvak Avstralec Belcher, ki se običajno znajde v vseh okoliščinah, a tretje regate tokrat sploh ni dokončal, kar velja tudi za Francoza Bouveta, ravno tako izjemnega jadralca. Je pa zato zadetek na »enallottu« uspel dvema italijanskima posadkama. Francesco Rebaudi je bil šesti in tretji, njegov rojak Matteo Pilati, ki na mednarodni ravni nikoli ne izstopa, pa osmi in nato celo drugi. »Praktično tam ni pihalo, a so or-

ganizatorji izsilili regato, ker s programom zdaj že hudo zamujamo,« je pojasnil Farneti.

Kdo se bo uvrstil v zlato skupino, bo tako znano šele danes. Morda.

Več sreče so imeli v drugih razredih, ki tekmujejo na drugih poljih. Slovenki Tina Mrak in Veronika Macarol sta kvalifikacije v razredu 470 končali na devetem mestu. Vasilij Žbogar je v finnu po prvem dnevu 13.

AVTOMOBILIZEM Andro Pertot na akademiji v Zagrebu

Ob prestopu v prestižnejše prvenstvo Clio Eurocup je v letošnji sezoni Andro Pertotu uspel tudi nekoliko drugačen avtomobilistični podvig. V ožjem spisku imen perspektivnih pilotov je bil izbran za slovenskega predstavnika na FIA Institute Young Driver Excellence Academy, ki se bo za pilote južne in zahodne Evrope do 23 let odvijala v Zagrebu med 22. in 25. septembrom.

Vozniška šola mednarodne avtomobilistične zveze FIA, je sicer enkratna priložnost izpopolnjevanja in nadgradnje voznških sposobnosti mladih talentov. Ob Pertotu se bodo v Zagrebu oglašili še po en voznik iz Portugalske, Španije, Italije, Turčije, Malte, BIH, Hrvaške in drugih držav, ki tekmujejo v višjih formulah in jih podpirajo dokaj solidna sponzorstva. Ti se bodo v štirih zagrebških dnevih pomerili v preizkušanju fizičnih sposobnosti, poznavanju profesionalnega razvoja figure pilota v današnjem času, izboljšanju timskega dela in seveda v spretnostni vožnji ter upravljanju dirkalnega avtomobila.

Program naj bi bil torej dokaj intenziven, vendar je svetoivanski pilot, ki je te dni dopolnil 23 let, dokaj navdušen nad ekskluzivno priložnostjo.

»Pozanimal sem se med bivšimi udeleženci o samem poteku akademije. Večina mi je potrdila zahtevnost in intenzivnost dogodka, kjer si stalno pod fizičnim in psihološkim pritiskom,« nam je zaupal Pertot po prejetju novice.

Po prvi zmagi za volanom svojega Clia RS v sklopu slovenskega prvenstva na Slovakiaringu se Pertotu počasi vrača vložen trud zadnjih sezon in možnost dodatnega napredka. Sicer ga takoj po FIA-ovi akademiji med 27. in 28. septembrom pričakuje še predzadnji nastop na Cliovem Eurocupu v francoskem Le Castelletu. Tam bo lahko dokazal tudi morebiten napredek po zagrebški izkušnji. (mar)

Obvestila

ZSSDI obvešča, da bo v četrtek, 18. septembra ob 20.30 na sedežu SK Devin v Slivnem, seja smučarske komisije.

AŠD SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da se bodo redni treningi pričeli v torek, 30. septembra v Športno Kulturnem Centru v Zgoniku. Urnik: otroci beli pasovi 16.00 / 17.00. Otroci barvani pasovi 17.00 / 18.00. Odrasli 18.00 / 20.00

Info: 338 7281332, 334 6218712

AŠD BREG - OTROŠKA TELOVADBA vabi vse predšolske in osnovnošolske malčke na prvo telovadno urico, ki bo v soboto 20. septembra v telovadnici S. Klabjana v Dolini. Urnik: vsako soboto osnovnošolci 9.30 - 10.30, predšolski 10.30 - 11.30. Pridite številčni, saj bo letos poskrbljeno z vrsto prijetnih novosti.

GINNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR začne novo sezono ritmične gimnastike. Treninje na Stadionu 1. maj bodo potekali ob torkih od 16.30 do 17.30 za predšolske in osnovnošolske dekleta; ob petkih od 16.30 do 17.30 za predšolske deklice, za osnovnošolske pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 23.9. Treninje na Opčinah (telovadnica osnovne šole Bevk) ob sredo; za predšolske dekleta od 16.30 do 17.30 in osnovnošolke pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo 24.9. Za prijave in info 04051377 ali 3282733390 (Petra)

ATLETSKA SEKCIJA BOR sporoča, da potekajo treningi za srednje in višješolce na atletski stezi na Kolonji ob ponedeljkih, sredo in petkih, ob 16. uri. Prvi trening uveljavljanja v atletiko za osnovnošolce (3., 4., 5. raz.) na atletski stezi na Kolonji bo v ponedeljek, 22. septembra, ob 16.30.

ŠPORTNA ŠOLA TRST - ŠZ BOR obveščata, da se bo ŠPORTNA ŠOLA za otroke od 6. do 8. leta pričela na Stadionu 1. maja v ponedeljek, 22. septembra od 17.30 do 18.30 ure. Informacije in predpisi v uradu na Stadionu 1. maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 04051377.

ŠPORTNA ŠOLA TRST - ŠZ BOR obveščata, da se bo ŠPORTNA ŠOLA za otroke od 1. do 6. leta pričela na Stadionu 1. maja v soboto, 4. oktobra z urnikom: 9.30 - 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in 11.30 - 12.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije in predpisi v uradu na Stadionu 1. maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 04051377.

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaj plavanja na Alturi za otroke od 4. leta starosti dalje. Info in vpis na tel. 040-51377 ob delavnikih med 14. in 17. uro.

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT organizira v oktobru tečaj plezanja za začetnike, namenjen odraslim. Uvodno srečanje bo v četrtek, 25. septembra, ob 20, pod umetno steno v športnem centru Zarja (Bazovica). T Dodatne informacije: +39 335 702 3626 ali pisite na ao@spdt.org.

ŠD KONTOVEL vabi vse, ki so lani obiskovali tečaj Body mind tehnike in vse nove navdušence, na informativni sestanek, ki bo v torek, 23. septembra 2014, ob 19.00! Dobimo se v Kontovelski telovadnici. Za dodatne informacije: +39 338 4563202 (Katja).

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta starosti na brezplačen začetniški tečaj hokeja na rolerjih, ki poteka do konca septembra ob torkih in četrtek od 18. do 19. v športni dvorani na Pikelcu. Za morebitne informacije lahko pisete na info@polet.it

ATLETIKA - Fabio Ruzzier v vlogi organizatorja in trenerja

V Sloveniji že nekaj let uspešno obuja zanimanje za hitro hojo

Fabia Ruzzierja poznamo pri nas kot zagnanega veterana med hitrohodci, vse od upokojitve leta 2011 pa je tudi trener, saj v okviru Atletskega kluba Koper, čigar član tudi je in za katerega tekmuje, vodi skupino desetih mladih nadbudnih atletov, ki se preizkušajo v tej težki disciplini. Ruzzier je zato najbolj zaslužen, da v Sloveniji obujajo hitro hojo, ki je povsem zamrla, če vemo, da so pred njegovim angažiranjem zadnji nastop v mladinski kategoriji zabeležili leta 1988, prvega od Ruzzierjevih varovancev pa leta 2012. Sicer je športnik iz Lonjerja v okviru Atletske zveze že nekaj let referent za hitro hojo. V tej vlogi je marca letos v Ljubljani organiziral in povezoval seminar za sodnike in trenerje. Ker so bili predavatelji iz Italije je bil tudi prevajalec. Zdaj je prejel še eno priznanje, saj ga je Atletska zveza prvič vključila v strokovni štab za peterboj med mladinskimi reprezentancami Slovenije, Slovaške, Češke, Madžarske in Hrvaške, ki bo konec meseca v Mariboru. Strokovni štab sestavljajo po en trener za šprint, eden za teke na srednje

Fabio Ruzzier v več vlogah

proge, eden za skakalce, eden za metalice in Ruzzier za hitro hojo. »To predvsem pomeni, da novo vodstvo Atletske zveze kaže zdaj zanimanje tudi za to disciplino, zame pa pomeni zadoščenje in zavest, da sem s svojim delom v korist hitre hoje v Sloveniji na pravi poti,« pravi Ruzzier, ki je tudi že vzgojil perspektivno, 14 let staro Evo Čanadi, pod njegovim vodstvom pa vadi še nekaj obetavnih otrok. Nekaj malega se s hitro hojo zdaj ukvarjajo tudi v Celju in Mariboru. Zdaj je mladincev in mladink v Sloveniji okrog petnajst, prej ni bilo nobenega, najboljši hitrohodci med člani pa je Ruzzier, kljub temu, da je veterana.

Da je še vedno v odlični formi je potrdil tudi na mednarodni tekmi v Pordenonu za Trofejo petih pokrajin. V barvah tržaškega kluba Trieste Atletica je na 5 km z letošnjim najboljšim časom 26:13,1 prvič letos na tem tekmovanju zmagal v absolutni konkurenci. Za njim se je v času 26:39,5 uvrstil deset let mlajši Silvio Dorigo, medtem ko je bil v času 27:44,7 tretji devetnajstletni zmagovalec prvih dveh tekem Trofeje Gianluca Barnabà.

O zmagovalcu Trofeje bo odločala zadnja tekma, Ruzzierja pa od Barnabaja loči le točka.

primorski_sport

facebook

Uspele priprave v Mežici

Pri AŠZ Sloga in AŠD Sloga Tabor so se na novo sezono, kot že dolgo vrsto let, začeli pripravljati v Mežici. Priprav, ki sta jih društvi organizirali v sodelovanju z ZSSDI, so se udeležile Slogine najmlajše odbojkarice (U13 in U14), skupina U14 in U16 nabrežinskega Sokola, tri mlade odbojkarice ŠD Breg in dve članici projekta Zalet, poleg deklet pa še mešana skupina odbojkarjev Sloge Tabor (U13, U14 ter mladinci oz. člani prve ekipe).

Odbojkarji in odbojkarice so bili razdeljeni v več delovnih skupin glede na tehnično znanje, včasih so mlajši fantje in dekleta trenirali skupaj. Treninge so vodili trenerji Danilo Berlot, Guido Neubauer in Nicholas Privileggi, ob njih pa še mežiški odbojarski trener Miroslav Rebula. Treninje so bili dvakrat dne-

vno po dve uri, dvakrat so pod vodstvom Nicholasa Privileggi-ja odbojkarji in odbojkarice sledili tudi teoriji odbojarske igre (pravila, različni sistemi postavitve na igrišču, itd.).

Udeleženci priprav so, kot vedno, stanovali v domu ČŠOD Peca, trenirali pa v telovadnici osnovne šole v Mežici ter na letnem telovadišču na odprtem. Med prostim časom so se družili Mežici ali v domu Peca, kjer so se kratkočasili z igranjem namiznega tenisa, kart ali igrani z žogo. Spoznali so tudi zanimivosti Mežice, kdor je bil na Koroškem prvič, pa si je ogledal tudi mežiški rudnik – muzej.

Skratka, za vse udeležence je bila to nadvse zanimiva izkušnja, sadovi opravljenega dela pa so vidni že sedaj, ko vsi redno trenirajo naprej v svojih ekipah doma in že čakajo na prve nastope v novi sezoni. (INKA)

višješolci pozor!!!

NAGRADA ŠPORT IN ŠOLA

prijave na razpis sprejemamo do 22.9.2014

podrobnejše informacije na: www.zssdi.it

ali v uradih Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina – Il caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **9.35** Linea Verde **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **13.30** 16.30 Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Serija: Velvet **22.45** Serija: Miss Fisher – Delitti e misteri **23.40** Talk show: Porta a porta

Rai Due

6.00 Nad.: Dance! La forza della passione **7.20** Nad.: Heartland **8.00** Nad.: Le sorelle McLeod **9.25** Nad.: Pasion Prohibida **10.10** Vreme, dnevnik in rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45 Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.00** Športna rubrika, sledi dnevnik **18.50** Serija: N.C.I.S. – Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **20.30** 23.05 Dnevnik **21.00** Lol – tutto da ridere **21.10** Film: Piacere, sono un po' incinta (kom., i. J. Lopez) **23.20** Film: Conan the Barbarian (pust.)

Rai Tre

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Talk show: Agorà Estate **10.05** Film: Cronache del '22 (dram.) **12.00** Dnevnik in rubrike **12.25** Serija: La signora del West **13.10** Rai Cultura – Il tempo e la storia **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione – Piazza Affari, sledi Dnevnik LIS **15.00** Nad.: Terra nostra **15.45** Film: I demoni di San Pietroburgo (dram.) **17.35** Dok.: Geo **18.55** 0.05 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

Rete 4

6.20 Rubrika: Media shopping **6.50** Nad.: Zorro **7.20** Serija: Hunter **8.15** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Un marito per Cinzia (kom.) **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.15** Serija: The Mentalist **23.05** Serija: Bones

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrini **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il Segreto **17.00** Show: Pomeriggio Cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.20** Paperissima Sprint **20.40** Champions League, Roma – CSKA **22.45** Speciale Champions League

Italia 1

6.05 Nan.: Friends **7.05** Nan.: La vita secondo Jim **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Serija: The Closer **10.25** Serija: Person of Interest **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: The

Big Bang Theory **16.45** Serija: Chuck **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. - New York **21.10** Show: Le Iene Show

0.45 Film: **Trainspotting** (dram., '96, r. D. Boyle, i. E. McGregor)

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Serija: Le strade di San Francisco **17.40** Serija: Il commissario Cordier **19.40** Diciannovequaranta **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Le donne del sesto piano (kom.) **23.00** Premio Campiello

Tele 4

6.00 7.00, 13.20 Dnevnik **6.30** 13.00 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.25** 12.45 Italia economia e meteo **7.40** Dok.: Piccola grande Italia **8.05** Dok.: Il portolano **8.30** 17.30 Deželni dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00, 23.50 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Peccati in tavola

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.35** Posebna ponudba **11.05** Osmi dan **11.55** Dok. film: Kako je padala Evropa **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.20** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** Dok. serija: Village folk **15.55** 18.35 Otroški program: OP! **16.00** Kviz: Male sive celice **17.00** Poročila **17.25** 23.40 Turbulenca **17.55** 23.10 Točka preloma **18.30** Infodrom **18.55** 0.15 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** 0.40 Slovenska kronika

20.00 Film: **Zoran, moj nečak idiot** **22.00** Odmevi **22.35** Šport, kultura in vremenska napoved

Slovenija 2

6.00 9.05 Infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.55** Infodrom **10.20** Dobro jutro **13.05** 19.00, 0.15 Točka **14.30** O živalih in ljudeh **14.55** Na vrtu **15.30** Glasnik **15.55** Evropski magazin **16.10** Mostovi – Hidak **16.40** Španski pozdrav **17.40** Velika imena malega ekrana **18.40** 100 Ježkovih let – Misijon dobre volje, 3. del, pon. **19.50** Žrebaje lota **20.00** Andrea Bocelli – Ljubezen v

Portofinu **21.25** Gostovanje Opere in Baleta SNG Maribor na Japonskem, pon. **21.55** Odd.: Bleščica **22.30** Film: Largo Winch

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **7.35** 20.00, 23.00 Aktualno **8.00** 8.30, 9.30, 15.30, 17.30 Poročila **8.50** 11.10, 17.50, 19.30, 21.45 Kronika **10.00** 14.00 Seje delovnih teles **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.30** Na tretjem... **21.30** Žarišče **22.00** Globus **Sporod se sproti pri-lagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

7.30 Infokanal **13.55** Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** City folk **15.00** Istrska potovanja **15.40** Vesolje je... **16.15** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **16.45** Vrt sanj **17.30** Istra in... **18.00** Na obisku **18.25** Spomini **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – dnevnik, sledi šport **19.25** Šport **19.30** Alpe Adria **20.00** Najlepše besede **20.30** Folkest v Kopru **21.00** Boben **22.15** Peklenski izbor **23.00** Arhivski posnetki **23.45** Artevisione

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 13.00, 14.30 Videostrani **12.00** Vedeževanje **17.30** Vedno se bom spominjal **18.10** Ptiči: smrdokavra **18.25** Spomini na Goriško – Rudi Šimac, 1. del **19.25** Besede miru **20.00** Lokalne volitve 2014 **21.00** Folklorna skupina France Marolt **22.00** Glasbeni večer, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **7.30** 14.00 Serija: Lepo je biti sosed **8.20** 9.30, 10.40, 11.55 TV prodaja **8.35** 14.55 Serija: Queen Latifah show **9.45** 15.50 Nad.: Želim te ljubiti **11.55** 16.45 Nad.: Sila **12.10** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.05** 23.15 Serija: Nepremagljivi dvojec **19.00** 22.45 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Film: Očka po sili (kom., i. A. Sandler)

Kanal A

6.50 13.00 Risanke **8.25** 18.55 Serija: Alarm za Kibro 11 **9.15** 13.45 Serija: Revolucija **10.05** 16.35 Serija: Dva moža in pol **10.35** 17.05 Serija: Naša mala klinika **11.30** Serija: Srečni klic **12.30** 13.30 Tv prodaja **14.35** Film: Ameriška pita 3 (kom.) **18.00** 19.50 Svet **20.05** Film: Bes Titanov (zf) **21.55** Film: Poljub smrti **23.50** Film: Greystoke – Legenda o Tarzanu

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 Pogovori z Alojzom Rebulo; 12.00 Jezikovni kotiček; 12.15 Jacques Offenbach – z opereto v svet; 13.20 Zborovska glasba, sledi Music box; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, sledi Music box; 17.30 Odprta knjiga: Ivan Cankar: Gospa Judit – 3. nad., sledi Music box; 18.00 Pogovor o knjigi Nekdaj v starih časih – spisi Rada Bednarika, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opol-dnevnik; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Glasbena promenade; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočna kronika.

Sreda, 17. septembra
La 7, ob 21.10

Le donne del sesto piano

Francija 2010

Režija: *Philippe Le Guay*

Igrajo: *Fabrice Luchini, Sandrine Kiberalain, Natalia Verbeke in Carmen Maura*

Dogajanje je postavljeno v Pariz leta 1960. Borzni posrednik Jean-Louis in njegova žena Suzanne živita mirno življenje srednjega razreda v elegantni stanovanjski zgradbi. V šestem nadstropju iste zgradbe, je nadvse zabavno. Tam namreč prebiva šest žensk različnih starosti. Vse so »gostujoče delavke«, ki so prispele iz Španije. Jean-Louisa njihov svet zelo privlači, ker se tako močno razlikuje od njegovega. A tem bliže mu je ta tuji svet, tem težje se vrača domov. Jean-Louisovo vedenje pri soprog prav kmalu zbudi ljubosumje in kmalu si Jean-Louis išče drugo streho nad glavo. Naseli se nedaleč stran – v sobo za služinčad iste stanovanjske stavbe. Navdih za zgodbo je scenarist in režiser Philippe Le Guay črpal v lastnem otroštvu, ko je njegova družina prav tako zaposlila špansko hišno pomočnico.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini

in v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v

kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.

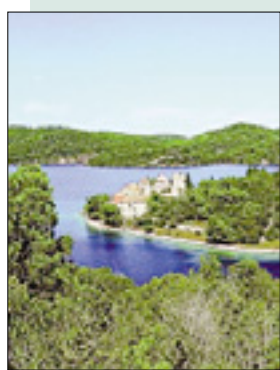
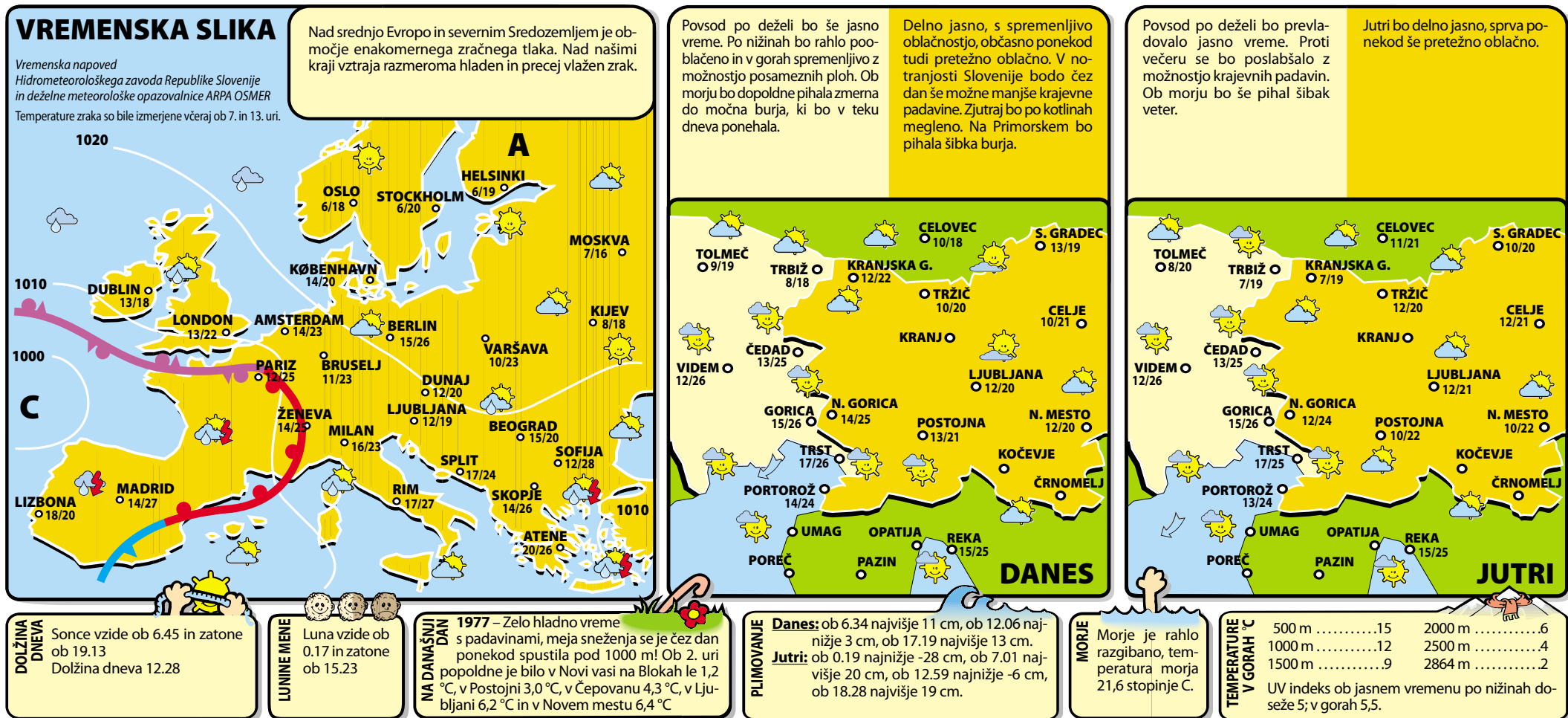
Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva ozi-

roma založnika za objavo ali drugačno uporabo;

za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,

imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja

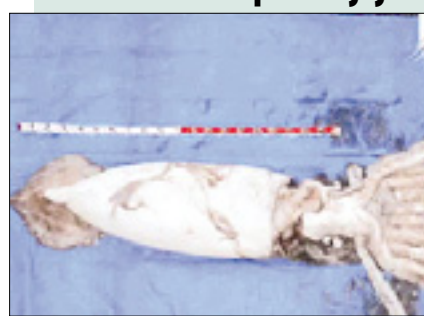
samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Na Mljetu snemajo španski resničnostni šov

ZAGREB - Na enem najlepših hrvaških otokov, na Mljetu na jugu Dalmacije, snemajo španski resničnostni šov Adam in Eva, v katerem so vsi udeleženci pred kamerami goli. Lokalne oblasti pričakujejo, da bo snemanje nudističnega televizijskega šova povečalo turistično promocijo tega najjužnejšega hrvaškega otoka in privabilo denar. Udeleženci šova morajo preživeti v skromnih razmerah v izoliranem kraju, medtem pa obstaja obilica priložnosti, da se med njimi razvijejo razmerja, je poročal Dubrovački vjesnik na svoji spletni strani. Šov bodo snemali do začetka oktobra, večinoma na peščeni plaži Limuni. Snemanje poteka v sodelovanju z madridskim uradom hrvaške turistične skupnosti in španskim televizijskim programom Channel Cuatro.

Znanstveniki preučujejo samico gigantskega lignja

WELLINGTON - Znanstveniki so včeraj sporočili, da preučujejo samico gigantskega lignja, ki je ob najdbi na območju Antarktike nosila jajčeca. Samica tehta približno 350 kilogramov in naj bi bila šele druga nepoškodovana predstavica svoje vrste, ki so jo kdajkoli odkrili. Ta vrsta lignjev, podobno kot druge hobotnice in vrste lignjev, ima tri srca - eno služi za črpanje krvi po telesu, drugi dve pa sta za njene škrge. Ocenjujejo, da je ta velikanska samica dolga 3,5 metra. »Ima dve perfektni očesi. Te vrste lignjev imajo dve veliki in zelo občutljivi očesi, ker živijo globoko pod morjem.«

ZAGREB - Na predlog društva Ekološko-socialni forum

Goli otok bi lahko postal gejevsko evropsko turistično središče

ZAGREB - Hrvaški urad za upravljanje z državnim premoženjem je na razpisu za projekte za ponovno oživitve 100 zapuščenih državnih nepremičnin prejel tudi predlog z Reke, da bi kompleks nekdanjega jugoslovanskega taborišča za politične zapornike Goli otok preoblikovali v počitniški raj za skupnost LGBT. Projekt »Goli otok - European Gay Resort Croatia« je predlagal predsednik društva Ekološko-socialni forum Aljoša Babić.

»Spoštujem vse predloge, ki želijo Goli otok preoblikovati v spominsko območje, a smo mnenja, da Hrvaška in njeni državljani ne morejo živeti samo od zgodovine in spomenikov,« je Babićev izjavo objavil današnji Novi list. Babić je pojasnil, da bi bilo evropsko gejevsko turistično središče zaprto za širšo javnost in

namenjeno rekreaciji, počitku in druženju oseb LGBT z vsega sveta. Zatrnil je, da mora Hrvaška ponuditi nove vsebine turistom in se tudi specializirati. Poudaril je tudi, da je Goli otok, ki se nahaja nedaleč od otokov Krk in Rab, idealen za skupnost LGBT, za katero mnogi ljudje nimajo razumevanja in se ji upirajo.

Gre za zemljišče v velikosti 4,5 milijona kvadratnih metrov, kar je slaba četrtina velikosti celotnega premoženja, ki ga je država ponudila za različne projekte.

Hrvaška je na 44. mestu po indeksu International Gay Guide Travel. Najslabšo oceno je dobila ravno zaradi odnosa lokalnih prebivalcev do oseb LGBT. Kot navaja Novi list, v Evropi dobrih 22 milijonov istospolno usmerjenih oseb let-

no za potovanja porabi približno 50 milijonov evrov. Turistična industrija LGBT letno obrne 65 milijard evrov prihodkov samo v ZDA, kažejo podatki agencije Community Marketing & Insight. Potencial svetovnega trga pa je desetkrat večji, navaja časnik.

Babić je medtem še spomnil, da so projekt lani že ponudili hrvaškemu ministru za turizem, a odgovora še niso dobili. Državna uprava za upravljanje z nepremičninami je poleg Golega otoka ponudila možnost za še 99 projektov, s katerimi namerava v uporabo vrniti zapuščeno in neizkoriščeno premoženje. Večinoma gre za nekdanje vojaške in rezidenčne objekte, kot tudi bivšo politično šolo v Kumrovcu in staro železarno v Sisku. STA)

SEUL - Ženska nogometna ekipa

Nagrada, ker so na tekmi izgubile »samo« s 5 : 0

SEUL - Predsednik tajske nogometne zveze Worawi Makudi bo nagradil žensko nogometno reprezentanco Tajse, saj so v prvem kolu azijskih iger proti Južni Koreji izgubile »zgolj« s 5:0. »Škoda, da smo prejeli veliko golov v prvem polčasu. V drugem smo bili veliko boljše. Zveza je nameravala v primeru zmage ekipo nagraditi z 200 000 bahti (nekaj manj kot 5000 evrov), a kljub porazu jim bomo namenili 100 000 bahtov (slabih 2500 evrov) za trud,« je povedal Makudi.

Njegova izjava je nekoliko nenavadna, saj so Korejke po prvem polčasu vodile z 2:0, v drugem pa so tajsko mrežo zadele še trikrat. Makudi je letos tajske nogometašice že nagradil s 15 milijoni bahtov (skoraj 360.000 evrov), potem ko so na azijskem prvenstvu osvojile peto mesto ter se tako uvrstile na svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Kanadi. To bo sploh prvi nastop tajske ženske nogometne reprezentance na svetovnem prvenstvu.

Število lačnih po svetu se zmanjšuje

RIM - Med letoma 2012 in 2014 se je število ljudi, ki nimajo dovolj hrane, v primerjavi z obdobjem med letoma 1990 in 1992 zmanjšalo na 805 milijonov ljudi. Pred več kot dvema desetletjema je bilo lačnih ljudi po svetu več kot milijarda, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Kot je razvidno iz poročila Združenih narodov o stanju prehranske negotovosti po svetu, »število se potrjujejo pozitivni trend zmanjševanja števila lačnih ljudi, katerih število se je v zadnjem desetletju zmanjšalo za več kot 100 milijonov in za več kot 200 milijonov po letih 1990-92«.

Leta 2000 je mednarodna skupnost sprejela razvojne cilje tisočletja, eden od ciljev pa je prepoloviti število lačnih ljudi v svetu med letoma 1990 in 2015. Kot ocenjujejo Mednarodna organizacija za hrano in kmetijstvo (FAO), Mednarodni sklad za kmetijski razvoj (IFAD) in Svetovni program za hrano (WFP), je ta cilj mogoče doseči, »če bodo narejeni ustrezni in takojšnji ukrepi«.

Na vzhodu in jugovzhodu Azije ter v Latinski Ameriki in na Karibih je po navedbah ZN ta cilj že dosežen, na območju Kavkaza in srednje Azije naj bi jim to uspelo prihodnje leto, medtem ko za Podсахarsko Afriko ter južno in zahodno Azijo predvidevajo, da jim to ne bo uspelo. Ob tem omenjene organizacije kot primer uspešnega boja proti lakoti omenjajo ukrepe sedmih držav - Bolivije, Brazilije, Haitija, Indonezije, Madagaskarja, Malavija in Jemna, ki dokazujejo, da je mogoče zmanjšati lakoto »z ustreznimi političnimi obvezami«.

V državah v razvoju je bilo med letoma 1990 in 1992 lačnih 23,4 odstotka prebivalcev, kar je 1,01 milijarde ljudi. Med letoma 2012 in 2014 se je ta odstotek zmanjšal na 13,5 odstotka, v letu 2015 pa naj bi padel na 12,8 odstotka. Razvojni cilj tisočletja je sicer 11,7 odstotka. Regije z največjim deležem podhranjenih ljudi so sicer Podсахarska Afrika (23,8 odstotka), Karibi (20,1 odstotka) in južna Azija (15,8 odstotka). 65 odstotkov lačnih po navedbah ZN živi v Aziji, najbolj gosto naseljeni celini.

Smart Gas: toča pripomb

MARJAN KEMPERLE

V dveh dneh skupno 70 pripomb k načrtu uplinjevalnika, ki ga namerava družba Smart Gas zgraditi v neposredni bližini izliva Timave. Ponedeljkovim 34 tržaške pokrajine se je včeraj pridružil še 36 urbanistične komisije devinsko-nabrežinske občine.

In to še ni vse.

Sinoči so se sestali predstavniki srenj devinsko-nabrežinske občine in pričakovati je nove pomisleke. Zato ni težko napovedati, da se bo - do 22. septembra, ko zapade rok za njihovo prijavo - usula na nesojeni uplinjevalnik družbe Smart Gas prava toča pripomb.

Tolikšen odziv pomeni dvoje. Prvič: da krajevnemu prebivalstvu in institucijam ni vseeno, kaj se dogaja (ali se bo dogajalo) v njihovi neposredni bližini, in kakšen vpliv bi lahko imela na njihovo življenje in na njihovo ozemlje tako vsiljiva gospodarska struktura.

In drugič: če je načrt izzval tolikšne pripombe, pomeni, da je pomanjkljiv. Tako iz vidika spoštovanja zakonskih določil, kot tudi zaradi številnih nedorečenosti, med katerimi so krajevni upravitelji izrecno izpostavili finančno vzdržljivost projekta.

Krajevni upravi in domačini so iznesli svoje pripombe o uplinjevalniku. Njihova mnenja niso obvezujoča.

O načrtu bo - med drugimi - odločala deželna uprava. Kako bo ukrepala, ni znano. Težko pa bo zanj zatisniti oči pred tolikšnimi utemeljenimi pomisleki ljudi, ki živijo nekaj sto metrov od izliva Timave.

RIM - Premier Matteo Renzi včeraj govoril v obeh vejah parlamenta

Program »1000 dni« zadnji vlak za Italijo

STRASBOURG - Z veliko večino glasov

Parlament EU včeraj ratificiral pridružitveni sporazum z Ukrajino

BRUSELJ / STRASBOURG - Evropski parlament je včeraj v Strasbourgu z veliko večino ratificiral sporazum o krepitvi vezi EU z Ukrajino, imenovan pridružitveni sporazum, in to simbolično vzporedno s potrditvijo sporazuma v ukrajinskem parlamentu. Številni evropski poslanci so sicer izrazili presenečenje in nezadovoljstvo zaradi zamika uveljavitve trgovinskega dela sporazuma.

Na 9. strani

RIM - Predsednik vlade Matteo Renzi je včeraj v obeh vejah parlamenta predstavil svoj program »tisočih dni«. Poudaril je, da je to zadnja priložnost za Italijo, da se izvleče iz težav in se ponovno povzpne na pot gospodarske rasti. Renzi je posegel v parlamentu ravno v dneh ko je Organizacija za kooperacijo in gospodarski razvoj (OECD) objavila zelo zaskrbljujoče podatke, ki zadevajo Italijo in govorijo o tem, da je gospodarska rast Italije najslabša na seznamu evropskih držav. Predsednik vlade je naglasil pomen reform, ki jih je začela uresničevati vlada, od zagona gospodarstva do pravosodja, institucionalnih reform in reforme dela. Hipoteza o predčasnih volitvah po njem pride v poštev le v primeru, da parlament ne bi bil sposoben izpeljati navedenih reform.

Na 9. strani

TRST - Knjigo je uredil prof. Elvio Guagnini

Predstavitev zbirke spisov Borisa Pahorja Venuti a galla

8

NABREŽINA Proti plinskemu terminalu

NABREŽINA - Urbanistična komisija devinsko-nabrežinske občine je v presoji o vplivu na okolje izrekla negativno mnenje o načrtu uplinjevalnika, ki ga namerava družba Smart Gas zgraditi na območju Lokavca v tržaški občini nedaleč od izliva Timave. Sklep je bil odobren soglasno, podkrepilo pa ga je 36 pripomb. Občinski odbor bo danes vzel sklep na znanje in ga nato posredoval deželni upravi.

Na 4. strani

V Čedadu o deželni zdravstveni reformi

Na 3. strani

Marc Chagall v Milanu

Na 11. strani

V Rupi se začena gradnja nasipov

Na 12. strani

Tržič še brez stališča o uplinjevalniku

Na 12. strani

Naročanje za preglede še naprej v lekarnah

Na 5. strani

ŠKOTSKA - Dan pred referendumom

»Yes« ali »No«

Dr. Peter Brown o Škotih, Veliki Britaniji in (skupni?) prihodnosti

Jutri zjutraj bodo na Škotskem odprli volišča. Okrog štiri milijone volilnih upravičencev bo vzelo v roke glasovnico, na kateri bo pisalo: »Ali bi morala biti Škotska neodvisna država?«

O referendumu, na katerem bodo odločali o prihodnosti Škotske, smo se pogovorili z direktorjem in ustanoviteljem tržaške šole angleškega jezika British School dr. Petrom Brownom (na sliki FOTODAMJ@N), Angležem iz Portsmoutha. Brown, ki je odličen poznavalec britanskega notranje-političnega dogajanja, se je v Trst preselil leta 1971.

Na 10. strani

GORICA - Begunci Župan in prefekt sta si navzkriž

GORICA - »Šotore, postavljene v središču mesta, je treba čim prej odstraniti.« Tako poudarja župan Ettore Romoli, ki je zaskrbljen, da bi »nespametna odločitev o postavitvi šotorišča sredi mesta« lahko oškodovala Gorico. Župan bo poslal zahtevo po odstranitvi šotorov notranjemu ministrstvu Angelinu Alfano, predsednici dežele FJK Debori Serracchiani in prefektu Vittoriju Zappalortu, ki pa je včeraj izjavil, da je bila ureditev šotorišča nezogibna rešitev.

Na 13. strani

SOVODNJE - Zabrnili so gradbeni stroji Kotalkališče na Peči bo končno dobilo streho

12

SLOVENIJA - Položaj na poplavljenih območjih se umirja, škodo še ocenjujejo

Voda se postopoma umika, sanacija v teku

LJUBLJANA - Voda na najbolj prizadetih območjih po poplavih minuli konec tedna v Sloveniji se umika, za njo pa je ostalo razdejanje, ki ga v navezi z vojsko odpravljajo gasilci, pripadniki civilne zaštite in prostovoljci. Poleg sanacije poteka že tudi ugotavljanje škode, na terenu pa so že tudi zavarovalniški ocenjevalci. Prve ukrepe napoveduje že tudi vlada.

Krka se je včeraj umaknila s kostonjeviškega otoka, kjer je potekalo čiščenje, spiranje naplavin in razkuževanje poplavljenih stanovanj. Pri delu so civilni zaščiti pomagali gasilci in vojak, akcijo čiščenja pa naj bi končali danes. Škodo so začeli popisovati včeraj, popis pa bodo predvidoma končali prihodnji teden. Sicer naj bi bilo po prvih in grobih ocenah v vsej občini škode za tri do štiri milijone evrov.

Na kostonjeviškem otoku tudi že poteka sanacija objektov, težavo pri tem pa imajo z zagotavljanjem razvlaževalcev prostora. Ob poplavih leta 2010 jih je občina dobila - mestno jedro je namreč zaščiten kot spomenik - s posredovanjem ministrstva za kulturo, to pa zdaj nima denarja oz. 7000 evrov, ki jih za njihov 14-dnevni najem potrebuje občina.

Krka je večinoma odtekla tudi iz poplavljenih šentjernejskih vasi. Tamkajšnji župan Franc Hudoklin je za STA pojasnil, da so ceste že prevozne. Sanirajo tudi ceste in popisujejo škodo, ki v občini po prvih in grobih ocenah presega milijon evrov.

S popisovanjem škode zaradi povodnji nadaljujejo tudi občinske komisije v Spodnjem Podravju. Kot je pojasnil župan Podlehnik Marko Maučič, sama povodenj, razen škode na kmetijskih pridelkih in nekaj malega poškodb cest, drugih težav ni povzročila. Več težav imajo z razmočenim terenom, ki se plazi in uničuje cestno infrastrukturo in kmetijska zemljišča. Tudi v občini Zavrč so začeli popisovati škodo, pri tem pa so jo za zdaj ocenili na dobrega pol milijona evrov. Vendar to ni dokončna ocena, saj se plazovi še vedno sprožajo,

Razmere v Pomurju se prav tako umirjajo, čeprav iz ravninskih vasi še vedno črpajo vodo. Gladina potokov se počasi znižuje, upada pa tudi Mura, čeprav v spodnjem toku le za malenkost. Največ težav so imeli včeraj na območju Lendave, še vedno pa so zaliti tudi številni objekti. Kot je povedal lendavski župan Anton Balažek, so razmere pri njih od petka precej kritične in dramatične, saj so imeli nevarno stanje vsako noč.

V Pomurju se voda še ni povsem umaknila, čeprav Mura upada

čine in dramatične, saj so imeli nevarno stanje vsako noč.

V Pomurju se tako gasilci, prostovoljci in vojak v veliki meri ukvarjajo še z nujnimi sanacijskimi in zaščitnimi ukrepi, raste pa tudi zaskrbljenost zaradi škode v kmetijstvu. Ta bo velika, saj je po nekaterih informacijah prizadeta skoraj polovica vseh kmetov v pokrajini ob Muri, še posebej polja s koruzo. Ker občinske komisije in tudi zavarovalnice še ugotavljajo nastalo škodo, za zdaj še ni moč dokončno reči, ali bo ta preseгла prag 0,3 promila državnega proračuna, ko vlada sproži postopke sanacije z državno pomočjo.

Minister za kmetijstvo in okolje v odhodu Dejan Židan, ki bo tudi v novi vladi kmetijski minister, je včeraj obiskal poplavljen območje na Dolenjskem in se srečal s predstavniki kmetijstva ter vodarji. Minister pričakuje, da bo prva ocena preseгла 2,5 milijona evrov in s tem omenjeni prag za izvedbo uradnega popisa škode, ki bo temelj za pripravo državnega sanacijskega programa.

Ker že s posredovanji ob poplavi izčrpane občine potrebujejo pomoč države, je o stanju obvestil mandatarja Mira Cerarja, s katerim sta se dogovorila, da v najkrajšem času pogledajo, ali so še možni kakšni ukrepi za interventno pomoč poplavljenim občinam. (STA)

SLOVENIJA - Jutri DZ o ministrski ekipi

Pristojni odbori podprli še zadnjih 6 kandidatov

LJUBLJANA - Pred pristojnimi parlamentarnimi odbori so včeraj zasliali še zadnje šesterico kandidatov za ministre v vladi Mira Cerarja. Svoje načrte in prioritete pred poslanci so najprej razgrnili kandidatki za notranjo in zdravstveno ministrico Vesna Györkös Žnidar in Milojka Kolar ter kandidat za infrastrukturnega ministra Peter Gašperšič, nato pa še kandidat za ministra za javno upravo Boris Koprivnikar. Vsi štirje kandidati sodijo v »ministrsko kvoto« SMC. Popoldne sta bili na vrsti še ministrski kandidatki iz DeSUS-a, in sicer Irena Majcen, ki je kandidatka za ministrico za okolje in prostor, odbor DZ za kulturo pa je zaslial kandidatko Julijano Bizjak Mlakar.

Kot je bilo pričakovati je vseh šest kandidat in kandidatov dobi-

lo podporo pristojnih parlamentarnih odborov. Predstavitev Györkös Žnidarjeve je pristojni odbor podprl z 11 glasovi za in 5 proti, Kolarjevo z 10 za in 6 proti, Majceno z 10 za in 5 proti, Bizjak Mlakarjevo z 9 za in 4 proti, od obeh moških kandidatov pa je Gašperšič v odboru dobil 10 glasov za in 6 proti, Koprivnikar pa 11 za in 6 proti.

Pred njimi je preizkus pred matičnimi delovnimi telesi DZ že uspešno prestalo deset ministrskih kandidatov, zaslišanih v petek oziroma ponedeljek. S tem so se zaslišanja končala, o celotni kandidatni listi pa bodo poslanci odločali na jutrišnji izredni seji. Če bodo večinsko potrdili listo, bo Slovenija dobila svojo 12. vlado, od kar je samostojna država.

Zlati roli za filma Razredni sovražniki in Gremo mi po svoje 2

LJUBLJANA - Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev je skupaj z Društvom slovenskega animiranega filma in Festivalom slovenskega filma podelilo zlati roli filmoma Roka Bička in Mihe Hočevarja. Bičkov Razredni sovražnik je prejel zlato rolo za preseženih 50.000 gledalcev, Hočevarjev Gremo mi po svoje 2 pa veliko zlato rolo za preseženih 125.000 gledalcev. Zlati roli so ustvarjalcem filma izročili na 17. festivalu slovenskega filma, ki je minuli teden potekal v Portorožu, so sporočili z Društva slovenskih filmskih ustvarjalcev. Bičkov Razredni sovražnik je pot po kinematografih začel lani sredi septembra, že konec oktobra pa si je prislužil prvo zlato rolo za 25.200 obiskovalcev. Hočevarjev film je v kinematografe prišel lani v začetku novembra in si v manj kot tednu dni prislužil prvo zlato rolo. Evropska filmska akademija (EFA) pa je včeraj v Rigi, ki je letošnja Evropska prestolnica kulture in kjer bo potekala 27. podelitev nagrad EFA, sporočila seznam 50 filmov, med katerimi bodo izbrali letošnje nominirance za nagrade. Na seznamu je tudi slovenski film, celovečerni prvenec Roka Bička Razredni sovražnik. Nominirance bo EFA sporočila 8. novembra na Festivalu evropskega filma v Sevilii, nagrade EFA pa bodo podelili 13. decembra v Rigi.

Bavčar vložil zahtevek za varstvo zakonitosti

LJUBLJANA - Tudi nekdanji predsednik uprave Istrabenz Igor Bavčar, ki ga je Okrožno sodišče v Ljubljani lani obsodilo na sedem let zapor zaradi napeljevanja k zlorabi položaja in pranja denarja, je včeraj na vrhovno sodišče vložil zahtevek za varstvo zakonitosti. Nekdanji prvi mož Pivovarne Laško Boško Šrot je zahtevek vložil že v začetku tega meseca. Šrot je bil v zadevi Istrabenz obsojen na pet let in 10 mesecev zaporne kazni. V zahtevku za varstvo zakonitosti je zaprosil tudi za odlog prestajanja kazni. V zaporu na Dobu se mora zglasiti 3. oktobra. Bavčar je včeraj za STA povedal, da še ni prejel poziva za prestajanje zaporne kazni. Pojasnil je tudi, da je v zahtevku za varstvo zakonitosti zlasti izpostavil nasprotja med sodbama prvostopenjskega in drugostopenjskega sodišča ter materialnopravne in procesne kršitve.

EVROPSKA UNIJA - Poročilo ECRI o Sloveniji

Komisija za boj proti rasizmu pozdravlja sprejete ukrepe in opozarja na probleme

V poročilu zapisanih tudi več priporočil - Glavna zadevajo Rome in izbrisane

STRASBOURG - Evropska komisija za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) je danes objavila četrto poročilo o Sloveniji. Predsednik ECRI Christian Ahlund je izpostavil pozitivne ukrepe, obenem pa opozoril na številna odprta vprašanja, na primer globoko zakoreninjeno vseprisotno diskriminacijo proti Romom in negativni odnos do izbranih.

Slovenija je od objave tretjega poročila o Sloveniji februarja 2007 do decembra lani naredila napredek na številnih področjih, ki jih je poročilo obravnavalo. Tako je leta 2010 ratificirala protokol k Evropski konvenciji o človekovih pravicah. Sprejela je tudi pomembne ukrepe za izboljšanje položaja Romov, vključno z zakonom o romski skupnosti in nacionalnim programom ukrepov za Rome. Vsi Romi imajo dostop do predšolskega izobraževanja, država usposablja romske pomočnike, vzpostavljani so bili številni projekti za zaposlovanje in vključevanje Romov v javna dela, ugotavlja poročilo. Navkljub tem izboljšavam pa Romi v Sloveniji po navedbah poročila še vedno živijo v izoliranih naseljih pod minimalnimi

standardi in jim je pogosto ohranjen dostop do pitne vode.

Med pozitivnimi ukrepi, ki jih je Slovenija že sprejela, so tudi ukrepi za izbrisane, ki so dobili možnost retroaktivne prijave stalnega prebivališča, sprejet pa je bil tudi zakon o odškodninskih shemah za izbrisane.

Je pa v porastu sovražni govor na internetu in je v glavnem usmerjen proti Romom, pripadnikom skupnosti LGBT in muslimanom. Poleg tega pa v Sloveniji ni organa, ki bi bil neodvisen od policije in tožilstva ter pooblaščen za obravnavo domnevnih primerov slabega ravnanja policije, vključno z rasističnim ali rasno diskriminatornim vedenjem, v svojem poročilu poudarja ECRI.

Zato ECRI slovenskim organom oblasti med številnimi priporočili priporoča tri najpomembnejša, ki jih bo ECRI ponovno ovrednotil v roku dveh let. V sodelovanju z vsemi vpletenimi stranmi bo treba najprej poiskati rešitev za popolnoma neodvisen specializiran nacionalni organ za boj proti diskriminaciji, vključno z rasno diskriminacijo, ki bo začel z delovanjem takoj, ko bo mogoče.

Položaj Romov v Sloveniji se je izboljšal, vendar pa bo treba še marsikaj storiti

Prav tako bo treba poiskati primerno in pravično rešitev za povračilo škode izbrisanim, v skladu z razsodbo Evropskega sodišča za človekove pravice, treba pa je tudi določiti pravni status vseh izbranih, ki želijo pridobiti slovensko državljanstvo oz. stalno prebivališče v Sloveniji.

Tretje priporočilo pa se nanaša na Rome in pravi, da je treba v Sloveniji sprejeti nujne ukrepe, ki bodo zagotovili, da bodo imeli vsi Romi urejen dostop do pitne vode oz. dostop do pitne vode v neposredni bližini svojih naselij, kjer je to še vedno težava, še priporoča ECRI. (STA)

UKVE - Predstavitev monografije Nataše Gliha Komac

Žive tradicije in praznično leto Slovencev Kanalske doline

Predstavitev je sodila v sklop prireditev ob 40-letnici delovanja Slorija

UKVE - Umivanje lobanje zadnjega pokojnika in njeno zavijanje v prt je ritual, ki je bil od nekdaj tabu tema, pa čeprav je bil ta razširjen v vsaj tridesetih slovenskih župnijah. Značilen je bil tudi za Ukve, Žabnice in Ovčjo vas, glavne vasi v Kanalski dolini, kjer se je ta poseben arhaičen pogrebni obred ohranil še konec devetdesetih let prejšnjega stoletja, medtem ko je drugod zamrl sredi petdesetih let. Gre vsekakor za nek unikum južnoslovenskega prostora, ritual pa so prevzeli tudi sosednji narodi. Kljub temu da se o njem ni smelo govoriti, so obred že proučevali in o njem pisali raziskovalci, kot sta bila Milko Matičetov in Hrvoj Maister, njegovo prisotnost v Kanalski dolini pa je do potankosti analizirala Nataša Gliha Komac. Njeno monografijo z naslovom »Ljudska religioznost v Kanalski dolini: o umiti in v prt zaviti lobanji« so predstavili v petek v prostorih Slovenskega kulturnega središča Planika v Ukvah.

Prisotni so bili tudi predstavniki Slovenskega raziskovalnega inštituta iz Trsta, ki letos praznuje 40-letnico delovanja oziroma raziskovanja različnih vidikov slovenske skupnosti v Italiji in njenega doživljanja identitete ter jezika in kulture. Publikacijo Nataše Gliha Komac, ki je tudi sama članica Slorija, so namreč predstavili tudi v sklopu prireditev ob tem pomembnem jubileju inštituta. Knjigo so namreč skupaj izdali Sks Planika, Slori, Inštitut za slovensko narodopisje in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša (oba delujeta pod okriljem Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti).

O vsebini publikacije in njenem pomenu pa sta po uvodnih pozdravih Rudija Bartalotha za Sks Planika in Zaire Vidau v imenu Slorija podrobneje govorili recenzentka Karmen Kenda Jež (pri recenziji je sodelovala tudi Monika Kropelj) in sama avtorica Nataša Gliha Komac.

Raziskovalko, ki je leta 1996 kot študentka prišla v Kanalsko dolino in tam začela poučevati slovenščino, je to območje posebej navdihnilo in postalo glavni predmet njenih raziskav. Njeno delovanje je bilo v zadnjih petnajstih letih še posebno plodno in intenzivno, saj je izdala tri monografije, dela na skoraj vseh slovenskih univerzah, ukvarja se s slovaropisjem in projektom Slovenskega lingvističnega atlasa in še bi lahko naštevali. Njeno delo pa je vselej označeval interdisciplinarni pristop, ki je vsekakor še zlasti za razumevanje in analiziranje trojezičnega območja, kot je Kanalska dolina, nujno potrebno. In sad te interdisciplinarnosti je tudi monografija o ljudski religioznosti na tem območju, saj je v njej predstavljena tukajšnja slovenska jezikovna skupnost skozi čas s posebnim poudarkom na poučevanju slovenščine v krajevnih šolah, rabi slovenskih narečij in vaseh. Poleg podrobneje analiziranega pogrebne rituala, pa predstavlja tudi glavne ljudske obrede, ki so se ohranili v Kanalski dolini in ki so značilni za slovensko skupnost oziroma so v njih prisotni slovenski identitetni elementi. Gre za pustne običaje, koledovanje, žegnanje, postavljanje mlajev, kresovanje in druge obrede, ki zaznamujejo praznično leto Slovencev v Kanalski dolini. Podatke so avtorici posredovali informatorji iz vseh vasi, gradivo je

Levo predstavniki Slorija, druga z desne avtorica monografije Nataša Gliha Komac ob njej pa recenzentka Karmen Kenda Jež

T.G./NM

začela zbirati že ob koncu prejšnjega stoletja, zbrala veliko zvočnih zapisov, za katere upa, da jih bo lahko s časom objavila v okviru elektronske verzije svoje monografije, v zadnjih letih pa iskala potrditve za svoje izsledke. Publikacijo bogati vrsta fotografij (na primer edina fotografija obreda umivanja lobanje, ki je bila posneta v Bilčovsu na Koroškem), pa tudi zemljevidov. Poleg tega pa vsebuje monografija tudi zapise slovenskih molitvenih obrazcev in pričevanj tako v narečni obliki, po našem (uporabljalo se je ob neformalnih priložnostih) in v knjižni različici. Tak zapis o adventnem času je domačinka, gospa Mici, prebrala tudi na petkovi predstavitvi.

Nataša Gliha Komac se je na predstavitvi zahvalila vsem, ki so ji v tem obdobju pomagali pri njenem delu in jo podpirali, izrazila pa je tudi zadovoljstvo oziroma ganjenost zaradi zaupanja in povezanosti, ki ji jo je uspelo vzpostaviti s prebivalci Kanalske doline med svojim dolgoletnim raziskovalnim in kulturnim delom.

T.G./NM

ČEDAD - Srečanje Dežele in predstavnikov občin čedajskega okraja Serracchianijeva: Zaradi zdravstvene reforme ne bomo zaprli nobene bolnice

Srečanje med Deželo in predstavniki občin v Čedadu

NM

ČEDAD - » Zaradi deželne zdravstvene reforme ne bomo zaprli nobene bolnice, tudi čedajska ne bo izginila, temveč se bo celo okrepila. Pripravljeni smo tudi na sodelovanje s Slovenijo, čeprav se bomo morali o tem pogovoriti z vlado oziroma z občinskimi upravami, saj Slovenija nima dežel.« To je povedala predsednica Furlanije-Juljske krajine Debona Serracchiani na srečanju, ki so se ga udeležili predstavniki 17 občin čedajskega zdravstvenega okoliša in župani Tolmina Uroš Brežan, Kobarida Darja Hauptman ter Bovca Siniša Germovšek ter načelnik tolminske upravne enote Zdravko Likar. Glavna tema je bila deželna reforma in usoda čedajske bolnice, župani pa so s tem v zvezi pripravili tudi skupen dokument.

Tako deželna predsednica kot odbornica za zdravstvo Maria Sandra Telesca sta zavzeto branili predlog reforme, ki naj bi dala nov zagon področju zdravstva in omogočila pomembne novosti tudi z vidika deželnega proračuna. Jasno pa sta prikazali tudi deželni načrt za oddelek za prvo pomoč. Ta naj bi deloval 12 ur, medtem ko bi bil za nujne primere 24 ur na dan na razpolago primerno opremljen rešilec. Sicer pa namerava deželna vlada pozorno spremljati izvajanje reforme in učinke, ki jih bo ta imela, in nato tudi primerno ukrepati, če bo to potrebno. Župani in krajevni deželni svetniki so izrazili svojo zaskrbljenost glede usode bolnice in posledic, ki jih bo reforma imela za prebivalce. V imenu upraviteljev iz Nadiških dolin je govoril župan Dreke Mario Zufferli, ki od Dežele pričakuje pozornost do goratih območij.

Skupščino je uvedel čedajski župnik mons. Carlino, ki je poudaril, da se skupnost ne prepozna v zdravstvu, ki izključuje tiste, ki živijo na obrobni območjih dežele. Reformo sta ostro kritizirala tudi deželna svetnika Stefano Pustetto (Sel) in Roberto Novelli (Naprej Italija). Njihov kolega in načelnik svetniške skupine DS Cristiano Shaurli pa je prepričan, da bo reforma omogočila boljšo uporabo sredstev. Napovedal je tudi popravek, ki bo zadeval čezmejno sodelovanje na področju zdravstva. S tem v zvezi se je v imenu posoških upraviteljev oglašil Brežan, ki je kot zgled postavil sodelovanje med Gorico in Šempetrom. (NM)

fotoutrip '14

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Lep pozdrav!
Milena, Sara
in Verena

URBANISTIČNA KOMISIJA - Soglasni sklep (s 36 pripombami)

Devin-Nabrežina: negativno o uplinjevalniku Smart Gas

Ko bi morala o gradnji odločiti devinsko-nabrežinska občina, bi družba Smart Gas ne zgradila svojega uplinjevalnika na območju Lokavca v tržaški občini, v neposredni bližini izliva Timave. Občinska urbanistična komisija je izdala negativno mnenje o načrtu, in to soglasno. Svojo oceno je podkrepila s kar 36 pripombami, iz česar gre sklepati, da je - po njeni oceni - načrt sila pomanjkljiv.

Danes bo o sklepu razpravljala občinska komisija, ki ga je bil dal župan Vladimir Kukanja na večerajšnji seji komisije, bo vzela sklep na znanje, ga v celoti potrdila in nato poslala deželni upravi.

Urbanistična komisija, ki jo vodi predsednik Maurizio Rozza, je morala izdelati presoyo o vplivu uplinjevalnika na okolje. V ta namen se je - pred večerajšnjo zaključno sejo - sestala dvakrat: 6. avgusta, ko je bil prisoten tudi predsednik družbe Smart Gas Alessandro Vescovini, in 12. septembra (Vescovini je odklonil udeležbo na tej seji). Vmes je priredila dve javni srečanja: 19. avgusta v Grudnovi hiši v Nabrežini in 6. septembra v Ribiškem naselju.

Na sejah in srečanjih so člani komisije izluščili celo vrsto nejasnosti in pomanjkljivosti v načrtu, ki so jih izvedenci tehničnega urada prelili v večeraj odobreni sklep s 36 pripombami.

Največ pripomb (kar 17) zadeva splošno oceno načrta; ena se nanaša na krajinsko zaščito, osem na varnost, ena na akustično onesnaženje, dve na težave v prometu, ena na vprašanje pomorstva in ribištva, šest pa na krajevni ekosistem.

MAURIZIO ROZZA

FOTODAMJ@N

V sklepu izstopa cela vrsta pomanjkljivosti načrta Smart Gas. Nekaj cvetk: območje Tržiča je v načrtu označeno kot ne-potresno, medtem ko je v resnici Tržič vključen v potresni razred 3. stopnje (!). V načrtu ni omenjeno, kakšne posledice bi imel uplinjevalnik na železniški promet. Po železnici naj bi tovorili kakih 800 tisoč kubikov utekočinjenega plina. Kar bi pomenilo, da bi iz Tržiča odpotovalo dnevno 6 vlakov z 20 plinskimi cisternami dnevno, prav toliko pa bi jih privozilo (da bi jih napolnili s plinom). Načrt družbe Gas Natural ni bil še uradno preklican. Mar to pomeni, da Severnemu Jadranu »grozita« dva uplinjevalnika?

Na ta in druga vprašanja bo morala odgovoriti deželna uprava.

O načrtu družbe Smart Gas je bil govor tudi na sinočnjem srečanju predstavnikov jusov in srenj devinsko-nabrežinske občine v Cerovljah. Tudi srenje so se odločile, da bodo predstavile svoje pripombe k načrtu in jih posredovale deželni upravi. O njih bomo še poročali.

M.K.

DRUŽBA SMART GAS - Pobudnica

»Instant - gas«

Načrt o uplinjevalniku predložila po slabih dveh mesecih delovanja

Družba Smart Gas je predložila načrt za gradnjo uplinjevalnika na območju Lokavca v tržaški občini slaba dva meseca po začetku delovanja. Tako izhaja iz dokumentov, ki jih je urbanistična komisija devinsko-nabrežinske občine priložila k sklepu, v katerem je izrekla negativno mnenje o načrtu.

Po podatkih, zbranih na goriški trgovinski zbornici, je bila kapitalska družba Smart Gas ustanovljena 21. januarja letos, na trgovinsko zbornico pa je bila vpisana 11. februarja letos. Uradno je začela delovati 3. junija letos, načrt za gradnjo uplinjevalnika pa je predložila 22. julija, to je 49 dni po začetku delovanja.

Glavnica znaša 120.000 evrov. Prav toliko je delnic z vrednostjo 1 evra. Edini upravitelj je Alessandro Vescovini, lastnik vseh delnic.

Nadzorni svet sestavlja pet članov. Njegov predsednik je Daniele Spadacini, 54 let, iz Reggio Emilie. Člana nadzornega sveta sta Francesco Ravacchia, 45 let, iz Reggio Emilie in Gaetano Signorello, 48 let, prav tako iz Reggio Emilie. Nadomestna člana nadzornega sveta sta Joram Bassan, 41 let, po rodu iz Kopra, a bivajoč v Trstu, in Carlo Riccò, 63 let, iz Reggio Emilie.

ALESSANDRO VESCOVINI

FOTODAMJ@N

Kot glavna dejavnost družbe je omenjeno integrirano inženirsko načrtovanje.

Deset dni po ustanovitvi Smart Gas (31. januarja letos), je Alessandro Vescovini kot predsednik družbe SBE-Varvit podpisal dogovor z italijanskim ministrstvom za okolje o »promociji projektov za analizo, znižanje in izničenje vpliva na okolje v industrijskem sektorju proizvodnje matic«, v katerem pa ni govor o gradnji uplinjevalnika.

Za ministrstvo za okolje je dogovor podpisal takratni generalni direktor Corrado Cini. Konec letošnjega maja je bil aretiran: javno tožilstvo iz Ferrare ga je obtožilo poneverbe za kakih 3 milijone evrov ...

M.K.

PROMET - Na pobudo tržaške občine in pokrajine

Teden v znamenju okolju prijazne mobilnosti

Začasna ureditev Ul. Locchi

FOTODAMJ@N

Naše ulice, naše odločitve je slogan, ki povzema osrednjo temo letošnjega Evropskega tedna mobilnosti. Ob tej priložnosti sta vrsto zanimivih aktivnosti pripravili tudi tržaška občina in pokrajina, ki si prizadevata, da bi uvedli človeku prijazne načine mobilnosti.

Letošnji teden mobilnosti bo potekal do 22. septembra, v Trstu pa bo poudarek povezan z oživiljanjem ulic in dejavnostmi, ki omogočajo kakovostnejšo izrabo javnega prostora, druženje ter prijetno preživljanje prostega časa. Živahno in pestro je bilo večeraj popoldne v Ul. Locchi, kjer so začasno namestili hitrostne ovire, preuredili pločnike za pešce in kolesarje ... Urbanistično delavnico je Občina poimenovala Cona 30,

njen namen pa je pokazati, kako se iz prometne ulice da ustvariti za bivanje prijeten kraj.

Večeraj pozno popoldne je v poročni dvorani Občine Trst potekala konferenca na temo letošnjega tedna mobilnosti, odbornica za promet Elena Marchigiani pa je povedala tudi, da gre politika njenega resorja v smer oblikovanja mesta, v katerem bo manj škodljivih izpustov, manj hrupa in manj nesreč. Ob koncu pa je svoj projekt predstavila še Pokrajina Trst, ki bo ob evropskem tednu mobilnosti med drugim ta konec tedna uvedla avtobusni prevoz med Trgom Oberdan in Opčinami ter Bazovico. Potniki bodo na avtobus lahko vstopili s kolesi (do največ šest koles). (sč)

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Imenovali direktorja

Na peturni seji naposled izbrali Franca Peròja

V naslednjih treh letih bo Stalno gledališče FJK - Il Rossetti vodil Franco Però. Upravni svet omenjenega gledališča ga je na to funkcijo imenoval na ponedeljkovi seji. Da je bila razprava dolga in razgibana, nam je večeraj potrdil tudi predsednik upravnega sveta Miloš Budin. V finalnem izboru je bilo pet kandidatov, ob Peroju še Franco Branciaroli, Furio Bordon, Ivaldo Vernelli in Massimo Navone. Po peturnem zasedanju je končna odločitev padla na Peroja.

Franco Però se je rodil v Trstu leta 1950, po diplomu na filozofski fakulteti (z diplomsko nalogo o zgodovini tržaškega gledališkega gibanja) in zaključeni gledališki akademiji se je udeležboval predvsem kot režiser. Za sabo ima številne režije v različnih italijanskih gledališčih, pri svojem delu se je največkrat posvečal sodobnim avtorjem, blizu pa mu je tudi krajevna polpretekla zgodovina. V zadnjih letih je na primer na gledališke odre postavil življenje mirovnika Danila Dolcija, epopejo Aleksandrinsk, požig sarajevske knjižnice - Viječnice. V dvojezični produkciji Slovenskega stalnega gledališča je zaživelo celo poročilo mešane italijansko-slovenske komisije, »kuhinjska« predstava, v kateri sta igrali Lara Komar in Tatjana Turco.

Perojev predhodnik Antonio Calenda je Rossetti vodil celih dvajset let. Tak scenarij je neponovljiv, saj nov dekret kulturnega ministra Franceschinija določa, da je mogoče pogodbo podaljšati le enkrat. Kot pravi Budin, pa se bodo morali v prihodnjih mesecih resno ukvarjati z nekaterimi dru-

FRANCO PERÒ

ARHIV

gimi določili omenjenega dekreta. »Ta dekret, ki je precej nejasen, odpira tudi možnosti združitve z drugimi teatrir, zato bomo morali preveriti vse možnosti združevanja, tudi tiste v tržaškem okviru, in naposled izbrati tisto, ki bo okrepila deželni gledališki sistem: spremembe so dobrodošle, če imajo od njih vsi koristi.« Združitve stalnega gledališča FJK s centrom CSS iz Vidma, kar bi jima omogočilo, da pridobita status gledališča nacionalnega interesa (zanj se baje segrevata predsednica Serracchiani in župan Cosolini), je torej le ena možnih združitve.

Ne glede na potencialne nove scenarije, je Budin prepričan, »da bo tudi novo vodenje gledališča zaznamovala bogata programska ponudba, ki se je izkazala za uspešno. Prav tako moramo nadaljevati na poti sodelovanja s Slovenskim stalnim gledališčem, Ljubljano in drugimi mesti, na katero smo stopili v zadnjem obdobju.« (pd)

Menis: Pozor na napačne zneske davka Tasi

Družba Esatto v teh dneh pošilja tržaškim lastnikom nepremičnin že izpolnjene položnice za plačilo novega davka Tasi. »Zaradi številnih napačnih računov pa so Tržičani že začeli protestirati,« opozarja tržaški občinski svetnik Gibanja petih zvezd Paolo Menis. Sam je prejel več obvestil v zvezi z napačnimi zneski na položnicah, pri Esattu naj bi v nekaterih primerih pozabili na davčni odtegljaj za družine z otroki ter za manj premožne družine. »Tržičane vabim, naj preverijo račun, preden plačajo,« v tiskovnem sporočilu poziva Menis, ki obenem opozarja na nejasne informacije na spletni strani občine.

Shod za bojkot izraelskih proizvodov

Tržaška koordinacija za bojkot, izničenje investicij in za sankcije proti Izraelu prireja danes od 17. do 20. ure na Trgu Stare mitnice informativni shod za trgovinski bojkot Izraela. Pobudniki želijo med tržaškimi občani spodbuditi bojkot nakupov blaga in predmetov, ki prihajajo iz Izraela, pa tudi podjetij, ki trgujejo in sklepajo pogodbe z Izraelom. Koordinacija namerava z bojkotom odgovoriti na sistematični izgon arabskega prebivalstva iz Palestine.

Danes pri Sv. Jakobu srečanje o odpadkih

Tržaška občina prireja danes ob 11. uri na Šentjakobskem trgu javno srečanje o ločenem zbiranju odpadkov in predvsem o zbiranju vlažnih odpadkov. Prisotni bodo občinski odbornik za okolje Umberto Laurenzi, rajonska predsednica Claudia Ponti in tehniki podjetja AcegasAps.

ZDRAVSTVO - Podpis triletnega dogovora med zdravstvenim podjetjem in zvezo Federfarma

Na pregled se vse bolj naročamo prek lekarn

Naročanje za izvedbo specialističnih zdravstvenih storitev bo še naprej možno v lokalnih lekarnah. To izhaja iz včerajšnje novinarske konference, na kateri sta direktor tržaškega Zdravstvenega podjetja št. 1 Nicola Delli Quadri in predsednik tržaškega oddelka državne zveze lekarn Federfarma Vittorio Zamboni podpisala sporazum o triletnem sodelovanju.

Dogovor, ki bo začel veljati 1. oktobra letos, ne prinaša velikih sprememb, zagotavlja pa nadaljnje nudenje kakovostne storitve, ki je v zadnjih letih prispevala k temu, da vse več Tržačanov naročanje na specialistične preglede opravlja v lekarnah. Statistični podatki kažejo, da se je lani v primerjavi z letom 2012 naročanje za zdravstvene storitve v lekarnah drastično povečalo. Medtem ko so leta 2012 v lekarnah zabeležili 140 tisoč naročil (približno izenačeno je bilo naročanje v lekarnah, klicnih centrih in na sedežu bolnišnic), se je lani to število povzpelo že na 190 tisoč. Trend naročanja v lekarnah pa se nadaljuje tudi letos, saj do konca leta v lekarnah pričakujejo 240 tisoč napotnic. Nad odzivom Tržačanov nad to storitvijo je zelo zadovoljen direktor Nicola Delli Quadri, ki je prepričan, da se stranke odločajo za lekarno zaradi bolj osebnega pristopa. "Tako imenovani Call centri (klicni centri) niso več aktualni, ker je treba čakati na prosto osebo, vmes poslušati posneti glas, za nameček je treba datum za spe-

Odgovorni med predstavitvijo dogovora o naročanju na specialistične preglede

FOTODAMJ@N

cialistično in diagnostično obravnavo zapisati na kos papirja. V lekarnah pa ob naročanju izročijo list z vsemi podatki, tudi s tistimi, ki zadevajo določen specialistični pregled", je pojasnil direktor zdravstvenega podjetja.

Obnovev dogovora je pozitivno ocenil tudi predsednik tržaškega oddelka Federfarma Vittorio Zamboni, ki je spomnil, da je to storitev doslej ponujala 56 od 67 tržaških lekarn. Z obnovitvi-

jo dogovora pričakujejo, da bodo k pobudi pristopile še nove lekarnice. Vsi zavezanci, ki so podpisali novo pogodbo, so obljubili, da bodo storitev naročanja ponujali vsaj štiri ure na dan; med 11. in 13. uro dopoldne in kadar koli popoldne. Občani z napotnicami bodo v lekarnah še naprej lahko naročali, spreminjali datume specialističnih pregledov, jih odpovedovali ali plačevali obvezno participacijo (ticket). Zanimiv je tudi podatek, da je si-

stem naročanja enak v lekarnah, na klicnih centrih in v bolnišnicah. Predsednik tržaške zveze Federfarma je izpostavil tudi, da so po dolgih pogajanjih uskladili čisto vse člene pogodbe, tudi tiste, ki zadevajo denarno plat. Zdravstveno podjetje bo za to storitev še naprej porabilo 390 tisoč evrov na leto (za hardware, software, posodabljanje in nakazilo farmacevta v višini 1,81 evra za vsako opravljeno operacijo). (sč)

PROJEKT SIIT Spoznavanje biotske pestrosti in raznolikosti

V petek bodo v Trstu obeležili dan biotske raznolikosti, v sklopu katerega bodo širšo javnost, s poudarkom na šolski mladini, ozaveščali o rastlinskih vrstah na Tržaškem. Trst je namreč eno redkih mest v Italiji, katerega urbana flora je bila natančno preučena in katalogizirana. Te teme se je v svoji publikaciji lotil prof. Fabrizio Martini, ki je ugotovil, da v našem mestu raste več kot tisoč rastlinskih vrst.

Petkovo dogajanje bo sestavni del projekta SiiT, ki predvideva spoznavanje biotske pestrosti na čezmejnem območju. Projekt, ki je primarno usmerjen na potrebe šol in lokalnih oblasti, ki so odgovorne za zaščito in izboljševanje biodiverzitete na svojih območjih, prinaša zanimivo delavnico v Boljuncu, in sicer sprejemnem centru Naravnega rezervata doline Glinščice in v gledališču F. Prešeren. Tu bodo med 9. in 13. uro na sporedu delavnice, projekcije dokumentarnih filmov, vodeni ogledi v dolino Glinščice in raba interaktivnih orodij za določanje rastlinstva.

Popoldne pa se bo dogajanje preselilo v auditorij muzeja Revoltella, kjer bodo ob 16. uri podrobno predstavili projekt SiiT, nov portal o rastlinstvu mesta Trst, ob koncu pa bodo še podelili nagrade šolam, ki so bile izbrane na mednarodnem natečaju na temo biotske pestrosti projekta SiiT.

EDILTROPHY - Na pobudo ustanove Formedil Zidarsko tekmovanje v nakupovalnem središču

V nakupovalnem središču Torri d'Europa je bilo v soboto na vrsti prav posebno tekmovanje. Udeleženci so imeli opravka z zidarskimi žlicami, samokolnicami, cementom in opekami (fotoDamij@n) - šlo je namreč za zidarsko tekmovanje Ediltrophy, ki ga od leta 2008 prireja državna ustanova za gradbene šole Formedil v sodelovanju z mednarodnim salonom gradbeništva Saie in pod pokroviteljstvom zavoda Inail. V Trstu so se tekmovalci potegovali za naslov najboljšega zidarja Furlanije-Juljske krajine ter za preboj v državni finale, ki bo 25. oktobra na sedežu Saie v Bologni. V središču Torri d'Europa sta slaval učenca tržaške gradbene šole Damon Marcolli in Marco Bisiacchi, sodelovali so štiri dvočlanske ekipe iz Trsta, Gorice in Vidma. Velika pozornost je bila posvečena varnosti, posebno nagrado za varno delo sta prejela Williams Takyi in Solomon Amankona s tržaške gradbene šole.

Drevi prižig svetilnika

Jutri in v petek bo v Trstu posvet italijanskega združenja za elektrotehniko, elektroniko, informatiko, telekomunikacije in avtomatizacijo AEIT. Tema letošnjega srečanja strokovnjakov z omenjenih področij bo potreba po učinkovitejšem prenosu raziskovalnega dela v podjetniški svet, govor bo o energiji, komunikaciji, informiranju in gospodarstvu. Že danes okrog 20. ure pa bodo v okviru tega dogodka ponovno prižgali Svetilnik zmage v Barkovljah, in sicer s pomočjo naprednega laserskega sistema, ki ga daje na razpolago tržaško podjetje Eufoton in katerega so razvili v laboratoriju tržaškega sinhrotrona.

KRAS - Migranti Dolga pot iz Afrike

Pred dnevi je italijanska mejna policija na Krasu spet naletela na skupino migrantov, ki so vstopili v schengensko območje brez veljavnih dokumentov. Osmerica moških, starih od 16 do 35 let, je hodila ob cesti, ko jo je med nadzorovanjem obmejne pasu ustavila izvidnica tržaške mejne policije. Šlo je za tri državljane Eritreje (iz te afriške države prihaja največje število pribežnikov, ki so jih letos ustavili na Tržaškem), dva državljana Somalije ter tri državljane Sudana. Vsi so bili zdravi.

Migranti so povedali, da so vstopili v Italijo v jutranjih urah. Voznik kombija jih je zapustil v gozdu, nakar so počakali nekaj ur in se šele zatem odpravili peš proti Trstu. Pred tem so z različnimi prevoznimi sredstvi in v različnih časovnih razmikih potovali iz Grčije skozi nekdanje jugoslovanske države do Slovenije. Nekateri iz te skupine so zapustili svojo domovino pred nekaj meseci, drugi pa celo pred tremi leti. Vsak od njih je povedal, da je za pot v Evropo odšel približno po pet tisoč evrov.

Vseh osem so policisti odpeljali na kvesturo, kjer je stekel običajni upravni postopek.

Šef italijanske policije danes pri Svetem Ivanu

Danes ob 11. uri bo gost policijske šole v Ulici Damiano Chiesa pri Svetem Ivanu v Trstu sam šef italijanske policije Alessandro Pansa. V Trst bo prispel z državnim direktorjem policijskih šol Vincenzom Roco, skupaj bosta prisostvovala zaprisegi 243 udeležencev 189. tečaja na tej šoli.

Denarna pomoč za ljudi v stiski

V časih, ko je vse več ljudi v finančni stiski, so zelo dobrodošle pobude, v sklopu katerih se nudi denarna pomoč. Fundacija Mario Morpurgo Nilma ponuja denarno pomoč, ki znaša največ 600 evrov, namenjena pa je stalnim prebivalcem Trsta, ki so se večji del svoje kariere posvečali trgovstvu, obrtništvu, trgovskemu zastopništvu in svobodnim poklicem. Do pomoči so upravičene tudi njihove vdove oz. mladoletne sirote, ki so se znašle v stiski. Na razpolago je 100 subvencij, prošnje pa je treba oddati do 30. oktobra v pisarne omenjene fundacije (Ul. Imbriani št. 5, 3. nadstropje). Denarno pomoč bodo podelili decembra, ob 71. obletnici smrti dobrotnika.

Knjiga Giulia Montenera in Enza Navarra Il tuffatore

V prostorih združenja Mini mu v parku pri Sv. Ivanu v Trstu bodo nočjo ob 20. uri predstavili knjigo Il tuffatore (Skakalec v vodo), ki je pravkar izšla pri založbi Juliet Editrice. V njej je govor o upodobitvi skakalca v vodo v nekem grobu iz 5. stoletja pred Kr., ki jo hrani arheološki muzej v Paestumu. Prisotna bosta avtorja Giulio Montenero in Enzo Navarra.

Dobrodelni koncert zbora alincev Nino Baldi

Italijansko združenje za boj proti multipli sklerozi Aism prireja danes ob 19. uri na sedežu veslaškega društva Adria 1877 na pomolu Istria dobrodelni koncert. Nastopil bo zbor alincev Nino Baldi.

Po sledih 1. svetovne vojne v občini Devin-Nabrežina

Občina Devin Nabrežina prireja v nedeljo, 21. t. m., voden sprehod »Botanični pionirji: od Medjesevi do vrha Na Kokem«. Pobudo prireja občina v sodelovanju z Zaščitnim morskim območjem WWF v Miramaru v sklopu projekta »Po sledih prve svetovne vojne«. Vodeni sprehod ni zahteven, potekal bo v italijanščini in bo trajal približno 3 ure. Namenjen je odraslim in družinam. Udeležba je brezplačna, potrebna pa je predhodna rezervacija. Za informacije in rezervacije: Zaščiteno morsko območje WWF v Miramaru tel. 366 9571118 od torka do petka od 14.00 do 17.00. Rezervacije so veljavne samo po potrdilu zadolženega osebja.

Preklic stavke šoferjev avtobusov

Prevozno Trieste trasporti sporoča, da je bila celodnevna stavka šoferjev avtobusov, ki jo je bil za soboto, 20. septembra, okkal bazni sindikat, preklicana in preložena na poznejši datum.

Prihodnost tržaškega gledališkega sistema

V ponedeljek, 22. t. m., ob 17.30 se bodo v prostorih tržaške občine (natančni kraj ni znan) zbrali glavni predstavniki gledališkega življenja v Trstu. Pobudo za srečanje je dal tržaški župan Roberto Cosolini ob sodelovanju predsednika Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine Il Rossetti Miloša Budina. Na srečanju bodo govorili o prihodnosti tržaškega gledališkega sistema v luči reforme ministra Daria Franceschinija, ki spodbuja sodelovanje in združevanje med gledališkimi ustanovami.

PETJE - Drevi prve vaje, vabljene nove pevke

Ženski pevski zbor Prosek-Kontovel stopa v novo sezono

Zbor vodi Marko Štoka

ARHIV

Danes se spet začenjajo vaje Ženskega Pevskega zbora s Proseka in Kontovela. V lanskoli sezoni je zbor sodeloval pri raznih zborovskih revijah (Dekanijska revija, Pesem Jeseni, Primorska Poje), redno je bil soudeležen pri vaških prireditvah, kot so Martinovanje, Prvomajski miting, predstavitve knjig, ipd.

Načrtov za bodočnost tudi ne manjka, saj so prvi nastopi že pred vrati, poleg tega pa se bo moral zbor v naslednjih mesecih spoprijeti z novim programom. Repertoar pevskega zbora je bil vsa ta leta karseda raznolik, saj obsega tako

nabožne pesmi kot tudi ljudske, priredbe ljudskih, vse do partizanskih in borbenih pesmi. Pri izbiri skladb daje večino-ma prednost domačim slovenskim in predvsem primorskim avtorjem.

Želja pevk je, da bi se njihove vrste letos še okrepile, zato vabijo vse, ki jih zanima petje in glasba, tako s Proseka in Kontovela kot tudi iz bližnjih vasi, da pristopijo k ženskemu pevskega zboru in se udeležijo prve vaje, ki bo drevi ob 19.30 v Soščevi hiši na Proseku (za morebitne informacije: 040-225720 – Irena).

Včeraj danes

Danes, SREDA, 17. septembra 2014

FRANČIŠKA

Sonce vzide ob 6.45 in zatone ob 19.13 - Dolžina dneva 12.28 - Luna vzide ob 0.17 in zatone ob 15.23.

Jutri, ČETRTEK, 18. septembra 2014

IRENA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,9 stopinje C, zračni tlak 1016,1 mb ustaljen, vlaga 60-odstotna, veter 12 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,6 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. septembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odperte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040-225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odperte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. dell'Orologio 6, Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. Septembra 6 - 040 371377.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.15 »Colpa delle stelle«.

ARISTON - 18.45, 21.15 »Belluscone - Una storia siciliana«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 18.30, 20.00, 21.30 »Frances Ha«.

FELLINI - 16.45 »Dragon trainer 2«; 18.20, 20.10, 22.00 »Barbeque«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.10, 20.10, 22.10 »Le due vie del destino«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Senza nessuna pietà«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »I nostri ragazzi«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.10 »Bog, le kaj smo zagrešili?«; 17.00, 20.15 »Fantovska leta«; 16.20 »Hrabri avtek Plodi«; 16.10, 20.30 »Inferno«; 16.00, 18.00, 20.00 »Lucy«; 16.15, 18.25, 20.40 »Odpleši svoje sanje: Združene moči«; 18.50, 21.15 »Plačanci 3«; 16.30, 20.10 »Popotovanje«; 18.20 »Vroči posnetki«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.30, 20.10, 22.00 »Sex tape - finiti in rete«; Dvorana 2: 16.40 »Winx Club - Il mistero degli abissi«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Necropolis - La città dei morti«; Dvorana 3: 16.30, 18.10, 20.00, 22.10 »I Mercenari 3«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »The Giver - Il mondo di Jonas«; 18.15, 20.10, 22.00 »La ragazza del dipinto«.

SUPER - 17.00, 19.00, 21.00 »La ragazza del dipinto«.

THE SPACE CINEMA - 16.05, 18.10 »Dragon Trainer 2«; 16.30, 18.20 »Winx Club - Il mistero degli abissi«; 16.10, 18.45, 21.20 »Colpa delle stelle«; 16.30, 19.05, 21.40 »I Mercenari 3«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Sex tape - Finiti in rete«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »The Giver - Il mondo di Jonas«; 16.00, 19.00, 21.30 »Le due vie del destino«; 20.15, 22.15 »Necropolis - La città dei morti«; 20.10, 22.05 »Into the storm«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »Colpa delle stelle«; Dvorana 2: 18.00, 20.10, 22.15 »Necropolis - La città dei morti«; Dvorana 3: 17.45, 20.20, 22.15 »Sex tape - Finiti in rete«; Dvorana 4: 17.15, 19.50, 22.10 »I Mercenari 3«; Dvorana 5: 17.15, 20.00, 22.10 »I nostri ragazzi«.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da do petka, 19. septembra, bo pouk od 8. do 13. ure s kosilom. Od ponedeljka, 22. septembra, bo pouk potekal redno do 16. ure.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »JOSIP PANGERC« sporoča, da pouk v otroških vrtcih bo do 19. septembra, od 7.30 do 12.30 brez kosila; od 22. do 26. septembra, od 7.30 do 13.30 s kosilom.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE obvešča, da so na www.vsopcine.it objavljenečasne lestvice učnega osebja.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da bo pouk v prvem tednu potekal po naslednjem urniku: otroški vrtci prvi in drugi dan do 12.00 brez kosila; ostale dni do 13.00 s kosilom (začetek: OV Nabrežina, Mavhinje in Gabrovec ob 7.30; OV Devin ob 7.45).

COŠ v Šempolaju od 7.50 do 13.00 s kosilom. OŠ v Nabrežini in Devinu od 8. do 13. ure brez kosila. Srednja šola Igo Gruden v Nabrežini redno od 7.45 do 14.13. Na podružnici v OŠ v Nabrežini oba prva razreda srednje šole od 7.45 do 14.13. Šolabusna služba bo redno zagotovljena s prvim dnem.

DIZ J. STEFAN obvešča, da bo informativni sestanek za starše dijakov, ki obiskujejo prve razrede v ponedeljek, 22. septembra, za 1. E razred ob 18.00 ter za 1. KB razred ob 18.30.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 28. septembra, pohod iz Gonjač po grebenu na Sabotin. Odhod avtobusa ob 7.00 s trga Oberdan; ob 7.15 s trga v Sesljanu. Prijave do srede, 24. septembra, na tel. 040-413025 in 040-220155.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v Zagreb v sredo, 1. oktobra. V katedrali na Kaptolu bomo imeli sv. mašo in ogled cerkve. V bližini bo »zagrebško kosilo«, nato si bomo ogledali del starega mesta s poklicno vodičko. Vpis in informacije čim prej tel. št. 347-9322123 ali 340-1395070.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira v nedeljo, 12. oktobra, izlet na Ptuj in v okolico. Pater Janez Ferlež nas že pričakuje. Vabljeni ženske, pa tudi moški! Tel. št. 00386-31866081 (Marija).

Teta

Sonja

slavi. V Rojan ji pošiljamo polno zdravja in energij za nova potovanja.

Marko z Nicoletto, Peter, Livio ter Sebastjan in Anja

Čestitke

Jakobu, Marziji in malemu TIL-NU želijo obilo sreče vsi Slogaši.

Prireditve

SKD VIGRED vabi v Šempolaj, na ogled razstave. Vsak dan od 16. do 18. ure do četrtega, 18. septembra. V spodnjih prostorih Škerkove hiše razstava o tridesetletnem delovanju SKD Vigred. V Štalci v spodnji dvorani ogled obnove in otvoritve Štalce, v zgornjem prostoru razstava o delovanju društev: Razvoj, Zarja v svobodi, MD Vigred in vaških šlager v Šempolaju.

SLOVENSKI PROGRAM Deželnega sedeža RAI za FJK v Trstu, vabi v četrtek, 18. septembra, ob 17.30 v dvorano D'Angelo Luchetta Ota, na predstavitve dokumentarcev o rezijanskem pesniku Renatu Quagli z naslovom »Trije kraji Duše - Trije kraji Življenja«. Ob režiserki Mariji Breclj bo prisoten tudi sam portretiranec. Vhod je v UL. Giustiniano.

NSŠ »SIMON GREGORČIČ DOLINA« v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine v Sloveniji, pod pokroviteljstvom Občine Dolina, vabi na odprtje razstave »Drobci materialne kulture v Občini Dolina« v Galeriji Torklja v soboto, 20. septembra, ob 19. uri, na Kaluži. Sodelujejo: SKD V. Vodnik, MoPZ V. Vodnik, Majenca Dolina, Fantovska Boljunec, ŽPS Stu ledi. V primeru slabega vremena bo prireditev v prostorih SKD V. Vodnika.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da se bo prvič zavrtel v nedeljo, 21. septembra. Na sporedu bo predstava »Pepelka« v izvedbi Male gledališke šole Matejke Peterlin iz Trsta. Prva predstava bo ob 16. uri, druga ob 17.30. V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

DSI sporoča, da se bo v ponedeljek, 22. septembra, začela nova sezona ponedeljkovih srečanj. Na prvem večeru bodo predstavili vojni dnevnik Alojzija Gorupca »Od Galicije do Južne Tirolske«, ki ga je uredil Vinko Avsenak. Ob uredniku bodo sodelovali avtorjev sin Sergij Gorup in zgodovinar Renato Podberšič ml. Začetek ob 20.30.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo ogled načrta uplinjevalnika na območju med Tržičem in Štivanom omogočen občanom v Grudnovi Kamnarski hiši v Nabrežini št. 158, do 22. septembra. Urnik: ponedeljek 9.00-13.00 in 15.00-17.00; sredo 15.00-17.00; petek 9.00-13.00.

TFS STU LEDI vabi na koncert »Ljudska pesem v jeseni« v sredo, 24. septembra, ob 20.30 v centru Anton Ukmar - Miro pri Domju. Sodelujejo: MePZ Slovenec - Slavec, MePZ Fran Venturini, ŽPS Stu ledi in moški sestav Kraška klapa. Pobuda spada v projekt »Universo del canto popolare« - USC Friuli Venezia Giulia.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja po Barkovljah v soboto, 27. septembra, »Pohod z Zoro Starec - Po sledih 1. Svetovne vojne«. Vodila ga bo prof. Marinka Pertot. Zbirališče na sedežu društva ob 14. uri. Pohod se bo v društvu tudi zaključil ob pričevanjih, spominih in družabnosti.

SKLAD MITJA ČUK vabi na predavanje »Medicinska terapevtska vadba za srce« (predavanje o dejavnih tveganja za srčno-žilna obolenja ter na medicinsko terapevtske vadbe). V ponedeljek, 29. septembra, ob 18. uri na sedežu Sklada Mitja Čuk, Proseška ulica 131.

SKD TABOR OPČINE: v Prosvetnem domu je na ogled do 30. septembra razstava »Opčine v 1. svetovni vojni«. Urnik ob delavnikih, od 16. do 19. ure. Voden ogledi za šole v jutranjih urah po predhodnem telefonskem dogovoru na 040-211936, od 8. do 9. ure (Nori).

Mali oglasi

IŠČEM DELO kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel.: 00386-31354244.

NA KRASU ugodno prodam knjižno omaro, s prostorom za televizijo, iz masivnega lesa, v barvi oreha. Tel.: 347-8204897.

NSŠ PRI SV. IVANU IN NA KATINARI išče v dar izvode knjige J. Jurčiča - Jurij Kozjak. Tel. št.: 040-567500 (Sv. Ivan) 040-390716 (Katinara).

ODDAJAMO opremljeno stanovanje na Proseku, 70 kv.m., s samostojnim ogrevanjem. Tel.: 320-1509155.

ODDAMO PSIČKE male pasme ljubitelju živali. Tel. št.: 333-4239409.

PRODAJAM knjige za klasično smer, licej Prešeren - Trst in Trubar - Gorica ter knjigo Pravo in ekonomija. Tel.: 040-208002.

PRODAM 500-litrski rabljeni sod za vino iz rostfreia (acciaio inossidabile) s pokrovom (semprepio) in ugrajenim stojalom. Tel.: 348-5159966.

PRODAM lovsko puško šibrenico, kalibra 12, znamke Beretta. Tel.: 0481-882421.

PRODAM posodo za grozdje (baden) veliko 12 kvintalov. Klicati na tel. št.: 040-814212.

PRODAM pripomočke za trgateg: električni mlin za drozganje, presno, kado 10 hl in sod inox 5 hl. Tel. št.: 333-1557062.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 21. septembra.

Tel. 040-229439

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunec 623.

SKUPEK je v Koludrovci odprl osmico. Tel.: 040-2296038.

V SAMATORCI št. 50 sta odprla osmico Cvetko in Zmaga Colja. Vabljeni!

Loterija 16. septembra 2014

Bari	76	28	13	81	48
Cagliari	52	85	30	40	4
Firenze	17	51	6	74	22
Genova	19	6	3	76	35
Milan	6	2	7	57	36
Neapelj	22	52	1	84	43
Palermo	76	42	2	85	3
Rim	59	32	6	45	12
Turin	60	85	83	62	55
Benetke	51	34	28	27	24
Nazionale	27	13	31	9	74

Super Enalotto št. 111

1	15	16	23	24	52	jolly 83
Nagradni sklad	28.335.207,47 €					
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €					
11 dobitnikov s 5 točkami	19.332,48 €					
875 dobitnikov s 4 točkami	251,01 €					
31.857 dobitnikov s 3 točkami	13,56 €					

Superstar

51

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
2 dobitnika s 4 točkami	25.101,00 €
187 dobitnikov s 3 točkami	1.356,00 €
2.249 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
12.965 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
26.189 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

Obvestila

DPZ KRAŠKI SLAVČEK - KRASJE vabi v svoje vrste nove, ambiciozne in resne pevke. Vaje so ob petkih zvečer v Nabrežini. Informacije: facebook stran ali tel. 339-1115880.

FOLKLORNA SKUPINA KD BORJAČ - Sežana vabi k vpisu nove člane, ki jih veseli glasba, petje in plesi slovenske dežele in si želijo spoznati običaje ter se veseliti v prijetni družbi. Vaje so ob petkih. Info in vpis na tel. 00386-41549353 ali 00386-41481026.

MEPZ LIPA vabi nove pevce v svojo sredo. Vaje so ob ponedeljkih in četrtek, od 20.30 do 22.00.

MLPZ IGO GRUDEN je začel novo sezono. Če ti je všeč druženje in lepo petje se nam pogumno pridruži. Informacije na tel. 334-5357914 (Sonja).

PIHALNI ORKESTER BREG obvešča, da sprejema vpise za glasbeno šolo ob četrtek, od 20. ure dalje na sedežu godbe v Dolini. Informacije na tel. 338-6439938. Vabljeni.

TEČAJ YOGE pri Skladu Mitja Čuk, se začena meseca oktobra ob torkih 19.30-21.00 in četrtek 18.30-20.00. Prijave na tel. 349-0981408 (Bruna) ali 339-7051338 (Eva). Število mest je omejeno.

V ŠTALCI v Šempolaju bi v primeru zadostnega zanimanja potekali tečaji angleščine vseh stopenj in poseben tečaj za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec. Mentorica Lara Iskra. Info: tajnistvo@skdvgigred.org; tel. 380-3584580 (ob delavnikih).

ŽEPZ PROSEK-KONTOVEL obvešča, da bodo prve vaje v novi sezoni danes, 17. septembra, ob 19.30 v Soščevi hiši na Proseku. Toplo vabljenje pevke in vse, ki jih zanima petje in vesela družba.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Informativni sestanek za starše bo danes, 17. septembra, ob 19.00 v Soščevi hiši na Proseku. Vabljeni! Info na tel. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

PILATES - vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 sporočajo, da se vadba Pilatesa vrši ob torkih in petkih, od 19. do 20. ure v telovadnici NSŠ S. Gregorčič v Dolini. Vabljenje.

PLESNA DELAVNICA - SKD TABOR Prosvetni dom Opčine, z Jelko Bogatec: ob sredah 15.30 - 16.30 (srednja šola), 16.30 - 17.30 (3., 4. in 5.r OŠ). Začetek danes, 17. septembra.

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z ZKB, njena svetovalna služba opravila meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja v četrtek, 18. septembra, od 14.30 do 16.00 na kmetiji Mirota Zigona (Zgonik 36) in od 16.30 do 17.30 na kmetiji Andreja Antoniča (Cervolje 34); v petek, 19. septembra, od 10.30 do 12.00 na kmetiji Renzota Tavčerja (Repen 42).

PLESNA SKUPINA VIGRED sporoča, da bo prvo srečanje v novi sezoni v Štalcu v Šempolaju, v četrtek, 18. septembra, ob 16. uri za vrtec in osnovno do 4. raz., ob 17. uri za 5. raz, srednjo in višjo, ob zaključku vaje seja za določitev urnikov. Vabljeni tudi novi plesalci!

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal v četrtek, 18. septembra, ob 20. uri na sedežu na Proseku 159.

ŠOLA KLASIČNEGA BALETA: poskusne vaje bodo v četrtek, 18. in 25. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo prijave na brezplačne poskusne lekcije za š.l. 2014/15. Info v tajnistvu, Ul. Montorsino 2, od pon. do petka, od 10. do 14. ure (tel. 040-418605; trst@glasbenamatica.org).

KLEKLJARSKA SEKCIJA SKD Lipa iz Bazovice vabi vse svoje klekljarice na

sestane pred začetkom nove sezone v petek, 19. septembra, ob 20.00 v prostorih Bazovskega doma. Vabljenje tudi nove klekljarice, ki bi se nam rade pridružile.

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE TS360 srl obvešča, da bo delovalo s sledečim urnikom za naročanje in prevzem šolskih učbenikov: do četrta, 18. septembra, od 10. do 17. ure. V petek, 19. septembra, bo odprto od 8.30 do 12.30.

ŠOLA JAZZ BALETA: poskusne vaje bodo 19. in 26. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj, namenjen dojenčkom in otrokom do 4. leta in staršem. Dojenčki bodo zaplavali, starše bomo učili pravilne držbe dojenčka v vodi. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

GLEDALIŠKI VRTILJAK vpisuje abonmaje za sezono 2014/15: 7 nedeljskih predstav od septembra do marca v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27. Prva bo ob 16. uri, druga ob 17.30. Info in vpis na tel. 040-370846 ali od pon. do petka, od 9.30 do 16.30 na Ul. Donizetti 3, 3. nadstropje.

OBČINA DEVIN NABREŽINA, v sodelovanju z WWF-Zaščitnim morskim območjem v Miramaru, prireja v nedeljo, 21. septembra, vodeni ogled v italijanskem jeziku »Botanični pionirji: od Medje vasi do vrha na Kolem«. Sprehod ni zahteven in bo trajal približno 3 ure, namenjen je odraslim in družinam. Za info in rezervacije vodenega ogleda tel. 366-9571118 od torka do petka ob 14. do 17. ure.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO IN OBLIKOVANJE TELESA - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca in vaditeljica Sandra sporočajo, da se vadba vrši ob torkih od 9. do 10. ure v društveni dvorani občinskega gledališča. Vabljenje.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste tudi nove pevce. Vaje vsak ponedeljek ob 16. do 17. ure v Štalcu v Šempolaju. Prvo srečanje v ponedeljek, 22. septembra.

ŠPORTNA ŠOLA TRST in ŠZ Bor obvešča, da se bo športna šola za otroke od 6. do 8. leta pričela na Stadionu 1. Maja v ponedeljek, 22. septembra, ob 17.30 do 18.30. Informacije in predvpisi v uradu na Stadionu 1. Maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 040-51377.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA za otroke in odrasle (začetni in nadaljevalni) pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitve tečajev v torek, 23. septembra, ob 17.30 na sedežu Sklada, Proseška ulica 131. Vpisi in info na tel. 040-212289 ali urad@skladmc.org.

ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODSEK začne novo sezono ritmične gimnastike s sledečimi urniki: treningi na Stadionu 1. maj bodo potekali ob torkih od 16.30 do 17.30 za predšolska in osnovnošolska dekleta; ob petkih od 16.30 do 17.30 za predšolske deklice, za osnovnošolske pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 23. septembra. Treningi na Opčinah (telovadnica osnovne šole Bevk) ob sredah; za predšolska dekleta od 16.30 do 17.30 in osnovnošolke pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 24. septembra. Za prijave in info: 040-51377 ali 328-2733390 (Petra).

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA prireja glasbeno šolo za otroke in odrasle. Tečaje vodijo diplomirani profesorji tolkal, pihal in trobil ter se odvijajo od septembra do junija na sedežu Godbe v bivši klavnici v Nabrežini (Kamnolomi, 12). Zainteresirani naj se javijo na tel. št. 348-4203196 (Niko) ali 040-200777 (v večernih urah).

BREZPLAČNI TEČAJ SLOVENSČINE za začetnike: DSMO K. Ferluga vabi na 4 brezplačne ure za čiste začetnike kot uvod v slovensko kulturo in jezik. Vodi jih prof. Kristina Ličen. Ure se odvijajo v Miljah, Ul. Roma 22 - 1. nad., vsak torek v septembru s pričetkom ob 18. uri. Za info 347-5853166 (Zvezda).

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaj plavanja na Alturi za otroke od 4. leta dalje. Info in vpis na tel. 040-51377 ob delavnikih, od 14. do 17. ure.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da so vpisnine glasbenih tečajev odprte do vključno 30. septembra. Zainteresirane vabimo na informativni dan, ki bo v petek, 26. septembra, od 16. do 19. ure v Babni hiši, v Ricmanjih. Info: po.ricmanje@yahoo.it ali 329-1814250.

SKD F. VENTURINI organizira brezplačno predavanje na temo »Bitcoin« v petek, 26. septembra, ob 20.00 na sedežu SKD F. Venturini pri Domju 227 (za banko). Namenjeno je vsem in ne zahteva nobenega znanja informatike. Za tiste pa, ki bi želeli še podrobneje spoznati svet Bitcoinov, je predviden tudi tečaj, ki bo potekal v društvenih prostorih. Za morebitne informacije pišite na: damjan.krizmanic@gmail.com

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi člane, prijatelje, prostovoljce sorodnih ustanov in vse, ki se kakorkoli udeležujejo na področju humanitarne dela, na duhovno okrepitev ob začetku delovnega leta, v petek, 26. septembra, (ob prazniku svetnika revnih sv. Vincencija), v kapeli zavoda šolskih sester, Ul. delle Doccie 34: ob 16. uri sv. maša, nato duhovna spodbuda ob mislih, ki nam jih bo posredoval dr. Janez Bajzek.

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta na brezplačen začetniški tečaj hokeja na rolerjih, ki bo potekal do konca septembra ob torkih in četrtek, od 18. do 19. ure v športni dvorani na Pikelcu. Info na info@polet.it.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se vadba joge z Goranom Korenom vrši ob sredah v društveni dvorani občinskega gledališča; od 17.15 do 19.00 začetniki; od 19.00 do 20.30 nadaljevalni tečaj. Vabljeni.

KD SLOVAN s Padrič organizira tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 30. septembra, ob 20. uri v Združenem domu Skala v Gropadi. Informacije in vpis: jan.grgic@alice.it ali na tel. št. 349-7386823 (v večernih urah).

MLADINSKI KROŽEK DOLINA in mali kitaristi iz Brega vabijo nove prijatelje, da se vpišejo v glasbeno šolo. Info na tel. št. 328-5761251 ali info.mkib@yahoo.it.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ljudoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah, od 10. do 12. ure. Septembra so predvidene delavnice oblikovanja: Igre in skulpture in Poslušajmo kako se približuje dež. Info na tel. št. 040-299099, od pon. do sob., od 8. do 13. ure.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN OKRAJA 1.1 obvešča vse vaščane občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, da v kratkem bodo prejeli na dom pismo s priloženim vprašalnikom, vezanim na odprtje Dnevnega centra - Alzheimer v Mavhinjah. Prosimo vaščane naj izpolnijo vprašalnik in ga izročijo lastni občini po navodilih navedenih v spremnem pismu.

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da rok prijavitelja za delno zborovsko revijo Navititas zapade v torek, 30. septembra. Info na www.zskd.eu ali tel. 040-635626.

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 10. leta starosti. Urniki: sredo od 17.00 do 17.45 (za otroke od 3. do 5. leta starosti) - začetek 1. oktobra. Sreda od 18.00 do 18.45 (za otroke od 6. do 10. leta starosti) - začetek 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

SLOVENSKI ABC - ŠC Melanie Klein prireja zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3. do 6. leta. Potekal bo ob

sredah od 16.00 do 16.45 na društvenem sedežu, v Ul. Cicerone 8. Začetek 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da se bo sprostivna telovadba, pod strokovnim vodstvom Mateje Šajna pričela v četrtek, 2. oktobra, ob 19.30. Urnik: ob ponedeljkih 9.30 in 18.30; ob četrtek 19.30. Info na tel. 346-9520796 (Alenka).

MOŠKA TELOVADBA za dobro počutje pri SKD Igo Gruden, ob ponedeljkih in četrtek od 20.00 do 21.00. Prvo srečanje bo v četrtek, 2. oktobra. Info: 338-4563202 (Katja).

Š.Z. BOR vabi na telovadbo za odrasle na Stadionu 1. Maja ob ponedeljkih in petkih od 9.00 do 10.00 in od 10.00 do 11.00 ter ob torkih in četrtek od 17.30 do 18.30 s pričetkom 2. oktobra. Info: urad Stadion 1. Maja tel.: 040-51377; urad.bor@gmail.com.

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela v četrtek, 3. oktobra, in bo potekala v bazenu na Pesku. Vadba v vodi ublaži gravitacijo, sprosti, izboljša prekrvavitve in razvedri. Vadba učinkovito deluje tudi proti celulitisu. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bo vadba gimnastike za otroke in mlade (6-18 let) ob sredah v prostorih OŠ Bevk na Opčinah (po nivoju): A) 16.45-18.00, B) 18.00-19.15 ter C) 19.00-20.15. Novost: vadba za odrasle - Zumbaerobik ob ponedeljkih in ali petkih od 18.00 do 19.00 ter Cheer starši ob petkih od 17.00 do 18.00 v prostorih M. Čuk. Prvo srečanje bo 3. oktobra. Info: 347-8535282 ali info@cheerdance-millemium.com

SEMINAR VOKALNE TEHNIKE V ZBORU s slovenskim dirigentom Robertom Fegušem, v organizaciji MePZ Tončka Čok, SKD Lonjer-Katinara, v sodelovanju z ZSKD in USCIFJK, bo v soboto, 4. oktobra, od 14. do 20. ure v športno-kulturnem centru Lonjer-Katinara. Vabljeni pevci, zborovodje, koripetitorji. Info in prijave na ZSKD, Ul. S. Francesco 20, tel. št. 040-635626 ali trst@zskd.eu, www.zskd.eu.

ŠPORTNA ŠOLA TRST in ŠZ Bor obveščata, da se bo športna šola za otroke od 1. do 6. leta pričela na Stadionu 1. Maja v soboto, 4. oktobra z urnikom: 9.30 - 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in 11.30 - 12.30 za otroke, od 3. do 6. leta. Info in predvpisi v uradu na Stadionu 1. Maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 040-51377.

SLOVENSČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka enkrat tedensko. Minimalno število tečajnikov je pet, maksimalno pa deset. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

ZAČETNIŠKI IN NADALJEVALNI TEČAJI slovenščine različnih stopenj - prireja jih DSMO K. Ferluga v Miljah, Ul. Roma 22-1. nad., ob ponedeljkih in torkih od 6. oktobra dalje. Vodi jih prof. Kristina Ličen. Za info 347-5853166 (Zvezda).

KRU.T obvešča, da s 7. oktobrom steče skupinska vadba, ki se bo odvijala ob torkih in četrtek od 9. do 10.00, ob torkih tudi v popoldanskih urah. Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča, da se začena vpisovanje za jesenski cikel skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gračevo, ki bo stekel v torek, 7. oktobra. Vse dodatne informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 12. do 22. oktobra, tudi z individualno prilagojenim paketom

za zdravje oziroma dobro počutje. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, II. nad. - tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Prispevki

V častni spomin dr. Marijana Bajca daruje družina Aleksander Rustja 200,00 evrov Kraljici presvetega rožnega venca - Marijanišče.

Za vedno je odšel

Odo Kalan

Od njega se poslavljamo

Mara, Ingrid z Jožijem, Matevž s Saro, Ambrož z Matejo in Nejc.

Zadnjič ga bomo pozdravili v petek, 19. septembra, ob 15.30 na katarskem pokopališču. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Katinara, 17. septembra 2014
Pogrebno podjetje Alabarda

Odbor in člani Slovenskega filatelističnega kluba 'L. Košir'

se ob smrti ODA KALANA, dolgoletnega člana in člana nadzornega odbora, klanjamo njegovemu spominu, hvaležni za njegovo poglobljeno in kritično sodelovanje.

Njegovim sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Ob smrti Oda Kalana izrekajo iskreno sožalje svojcem

Jusarski odbor Lonjer, Zadruga Lonjer-Katinara in KK Adria

ZŠSDI

se klanja spominu dolgoletnega predsednika Oda Kalana in izreka svojcem najgloblje sožalje.

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

izreka iskreno sožalje svojcem ob izgubi dragega

VOJKA LOVRIHE,

dolgoletnega člana nadzornega odbora banke.

17.9.1998

17.9.2014

Vida Čok Simčič

V trajen spomin.

Družina

BORIS PAHOR - Predstavitev zbirke spisov »Venuti a galla«, ki jo je uredil prof. Elvio Guagnini

Z močnimi besedami in aktualnim sporočilom

Nemogoče je zanikati, da je Boris Pahor, trdoživ, včasih neizprosno iskren, pričevalec našega časa, vedno bolj uveljavljen v italijanskih in tudi mednarodnih krogih. Širi se zanimanje ne samo za njegovo literarno ustvarjanje, temveč tudi za vse tisto, kar stoji za tem. Eseji, posegi iz raznih posvetov, avtobiografski zapisi, razmišljanja o zgodovini slovenskega naroda, o manjšinah in zavesti, o identiteti majhnih narodov in drugi spisi v italijanskem jeziku, ki gredo iz obdobja 60. let do danes, sestavljajo srž knjige »Venuti a galla - scritti di metodo, di polemica, di critica« (Založba Diabasis, Parma). Predstavili so jo v ponedeljek zvečer v Državni knjižnici Stelio Crise v Trstu.

Zbirko tekstov je uredil univerzitetni profesor Elvio Guagnini. Sicer je Boris Pahor to trditev na predstavitvi postavil nekoliko na glavo: »Ta knjiga je tvoja, Elvio. Če tebe, prijatelj moj, ne bi bilo, to delo sploh ne bi obstajalo. Tebi gre zahvala, da je skupek porumenelih listov zadobil aktualno sporočilo.« Poudaril je, kako je treba včasih uporabiti trde, močne besede in druge kratkomo skoraj prisilno postaviti pred resnico, saj te drugače ne poslušajo ali zavestno preslišijo.

Z leve Gianni Cimador, Elvio Guagnini, Boris Pahor in Cristina Batocletti na ponedeljkovi predstavitvi v Državni knjižnici Stelio Crise v Trstu

FOTODAMJ@N

Guagnini je poudaril, da skozi vse strani knjige močno preveva slovenska prisotnost na tem ozemlju. Stoletnega književnika je označil kot pisatelja pričevanja in civilne literature, obenem pa kot avtorja, ki je most med italijanskim

in slovenskim svetom. Novinarica in avtorica knjige o Borisu Pahorju Figlio di nessuno Cristina Batocletti je s svojim posegom potrdila medkulturnost sporočilnosti pisateljevega življenja in dela. Rodila se je v Čedadu in trenutno živi v Mi-

lanu. Do tega ozemlja jo vežejo globoka in močna čustva, kljub temu da gre za ozemlje, katerega zgodovina in večplastnost je dostikrat za Italijane težko doumljiva. »Kot mlado dekle sem začela prebirati italijanske prevode Pahorjevih

knjig in drugih del slovenske literature. To me je obogatilo in mi omogočilo osebno in profesionalno rast.«

Vedno znova odkrivati in podrobneje spoznavati lastne korenine spada v samo bistvo sodobnega človeka. Italijanist Gianni Cimador je poudaril, kako je zvestoba do samih sebe, do lastne identitete izredno pomembna. Trst se je v teku let kot mesto zelo spremenil, vendar ostaja večjezična metropola. Po njegovem mnenju mora to biti izhodišče, na katerem lahko gradijo mlajše generacije boljše bodočnost. »Nevarnost namerne pozabe kulturnega genocida je vedno na preži, biti moramo zelo pazljivi. Boris Pahor nam to nazorno prikazuje.«

Naš književnik ostaja kljub minevanju let vnet zagovornik slovenskega jezika kot bistvo slovenstva, pa tudi narodnih identitet kot takih in njihove avtonomije. Sam je v rani mladosti na lastni koži bridko preizkusil, kaj pomeni biti prisilno primoran v svojem grlu zatreti svoj jezik. Pahorjeva pozornost je šla tako ob predstavitvi knjige »Venuti a galla« tudi vsem tistim narodom, ki se morajo boriti v iskanju lastne identitete.

(vpa)

GROČANA - Zadnji poletni vaški praznik

Sejem tipičnih pridelkov in nastop proseških godbenikov

Godbeno društvo Prosek in predsednica društva Krasno polje Zaira Vidau na trgu v Gročani

FOTODAMJ@N

Tudi letos se je niz poletnih šager sklenil z vaškim praznikom v Gročani, kjer je bil zadnji konec tedna na sporedu že 24. vaški praznik ter sejem tipičnih pridelkov Krasa in Brega. Dvodnevna prireditev je kljub vremenu, ki je občasno ponagajalo, privabila veliko obiskovalcev, tako da so bili organizatorji na koncu upravičeno zadovoljni.

Letošnji sejem je bil vključen v širši projekt v sodelovanju z Lokalno akcijsko skupino Kras, katerega nosilec je Občina Milje, partnerski občini pa Dolina in Zgonik. Gre za projekt za ovrednotenje krajevnih kmetijskih izdelkov, financiran iz programa za razvoj podeželja Dežele Furlanije-Juljske krajine. Proizvajalci vina, olja, medu in kraških zeliščnih izdelkov so na stojnicah razstavljali svoje proizvode, na sporedu so bile tudi degustacije. V soboto je po uradnih pozdravih dolinskega podžupana Gorana Čuka in predsednice društva Krasno polje Zaira Vidau zaigral ansambel Orange Juice, v nedeljo pa je bil v ospredju nastop Godbenega društva Prosek, ki praznuje 110-letnico delovanja, zvečer pa se je vaški praznik zaključil ob notah ansambla Zvita Feltna.

KATINARA - Vsakoletni septembrski obred

Maša pri kapelici, zgrajeni ob začetku vojne

BANI - Po šagri naj bi spet priredili razstavo o drugi svetovni vojni

Zanimanje za leto 1945

Na vaškem prazniku pod kostonji pri Banih niso še nikoli imeli tolikšnega obiska kot letos. Tako ugotavljajo pri banovskem društvu Grad po končanem prazniku, ki je k Banom dva vikenda zapored (30. in 31. avgusta ter 6. in 7. septembra) privabil veliko število ljudi, željnih sprostitve ob okusni hrani in pijači ter zvokih ansamblov Souvenir in Venera.

Vaški praznik je star običaj, ki izhaja iz obdobja, ko je na območju opuščene vojašnice pri Banih imela svojo vilo rodbina Burgstaller Bidischini (ravno letos poteka stoletnica smrti Josepha Burgstallerja), ki je poleti prihajala v to vas na oddih, ko pa se je ob koncu poletja vračala v Trst, je priredila praznik za domačine, med katerimi je bila zelo priljubljena.

Letošnji praznik je zaznamovala majhna, a vsebinsko bogata razstava dveh mladih zbirateljev in raziskovalcev polpretekle zgodovine, Roka Dolenca in Ivana Kocmana (*fotoDamj@n*), z naslovom Zgodovinski pregled - Leto 1945 pred, med in po. V zgornjih prostorih sedeža SKD Grad so našle prostor bodeča žica, čelade, uniforme - zlasti gre omeniti uniformo komandanta Kosovelove brigade Andreja Renarja-Drejčka - pisma, dokumenti, časopisi ter odlikovanja, ki pričajo o usodi preprostih krajanov. Razstavo si je ogled-

dalo res veliko število obiskovalcev, česar organizatorji niso pričakovali. Po zaprtju so ljudje spraševali, ali jo bo mogoče še obiskati. Zdaj delajo na tem, da bi v oktobru odprli novo razstavo, tokrat v spodnjih prostorih, ki bi bila razširjena tudi na prvo svetovno vojno. (iž)

Kdor se je v nedeljo dopoldne mudil na Katinari, je mogoče opazil slovenske narodne noše. Pri kapelici Kraljice miru je bila namreč vsakoletna maša, ki jo tradicionalno prirejajo prvo nedeljo po 8. septembru. Letošnje bogoslužje ob 75-letnici postavitve kapelice sta opravila pater Rafko Ropret - župnik za Slovence v cerkvi Sv. Trojice na Katinari - in upokojeni škof Evgen Ravignani.

Kapelico pri Spetiču je leta 1939, ob začetku druge svetovne vojne, dal zgraditi domačin Marčelo Nadlišek, ki se je zavedal, da vojna resno ogroža Evropo, naše kraje in tukajšnje ljudi. Novo kapelico je posvetil Materi božji, kraljici miru in v naslednjih letih so domačini tam molili za svoje ter nasploh za žrtve vojne vihre. Septembrska maša je postala tradicija, ki jo je po smrti staršev ohranila Nadliškova hči Margaret Nadlišek por. Mihalič. Verskemu obredu sledi vsako leto druženje v Nadliškovi hiši, letošnja obletnica postavitve kapelice pa je privabila večje število udeležencev (*foto Igor Gherdol*).

RIM - Premier Renzi v poslanski zbornici in senatu

Predčasne volitve v primeru, da parlament ne bo sposoben uresničiti načrtovanih reform

RIM - Predsednik vlade Matteo Renzi je včeraj v obeh vejah parlamenta predstavil svoj program »tisočih dni«. Poudaril je, da je to zadnja priložnost za Italijo, da se izvleče iz težav in se ponovno povzpne na pot gospodarske rasti. Renzi je posegel v parlamentu ravno v dneh ko je Organizacija za kooperacijo in gospodarski razvoj (OECD) objavila zelo zaskrbljujoče podatke, ki zadevajo Italijo in govorijo o tem, da je gospodarska rast Italije najslabša na seznamu evropskih držav. Predsednik vlade je naglasil pomen reform, ki jih je začela uresničevati vlada, od zagona gospodarstva do pravosodja, institucionalnih reform in reforme dela. Hipoteza o predčasnih volitvah po njegovem pride v poštev le v primeru, da parlament ne bi bil sposoben izpeljati navedenih reform.

Renzi je jutraj govoril v poslanski zbornici, popoldne pa v senatu, ob obeh priložnosti pa je v bistvu povedal iste stvari. Dejal je, da se je za uspeh reform pripravljen odpovedati tudi konsenzu na volitvah, ki bi ga gotovo dobil, če bi bile volitve v kratkem roku. Volitve niso predvidene in bi se moral parlamantarni mandat izteči v naravnem roku, je dejal Renzi. Zgodi pa se lahko, da vlada v parlamentu tudi ne dobi potrebne podpore, je dodal.

Glede gospodarstva je dejal, da bo vlada naredila vse za preokret v gospodarsko rast, kljub zelo slabemu položaju. Pb tem mora parlament nadaljevati in zaključiti iter ustavnih reform in odobriti nov volilni zakon. Enako velja za pravosodje, pri čemer je treba nehati z »ideološkim spopadom« iz preteklosti. Kar zadeva delo mora biti po tisočih dneh normativ, ki zadeva ta ključni sektor, drugačen. Pozneje je pomen te reforme v oddaji Porta a Porta naglasil tudi gospo-

darski minister Per Carlo Padoan, rekoč, da je reforma dela prioriteta.

Renzi je tako v poslanski zbornici kot v senatu doživel aplavz svojih privržencev, obenem pa tudi številne kritike iz vrst opozicije, zaveznikov v sami vladni večini in tudi iz vrst same Demokratske stranke.

Glasno so bili kritični parlamentarci Gibanja 5 zvezd, ki so Renziju očitali, da govori pravljice iz 1000 in ene no-

či. Pripadniki Severne lige pa so inscenirali protest v senatu in poslanski zbornici, kjer so mahali z zastavami Veneta, kjer naj bil omogočen referendum o samostojnosti.

Iz vrst parlamantarcev DS je bil najbolj kritičen Stefano Fassina, ki je po twitterju ironično sporočil, da Renzi noče zakonodaje o delu A in B lige; pač pa predlaga naj bodo vsi, dalavke in delavci v C ligi.

Matteo Renzi včeraj v parlamentu

ANSA

STRASBOURG - Razprava prvič iztočasno v ukrajinskem in evropskem parlamentu

Evropski parlament ratificiral sporazum z Ukrajino

Nezadovoljstvo zaradi zamika trgovinskega dela

Poslanci so ratifikacijo pospremili z aplavzom

ANSA

BRUSELJ / STRASBOURG - Evropski parlament je včeraj v Strasbourgu z veliko večino ratificiral sporazum o krepitvi vezi EU z Ukrajino, imenovan pridružitveni sporazum, in to simbolično vzporedno s potrditvijo sporazuma v ukrajinskem parlamentu. Številni evropski poslanci so sicer izrazili presenečenje in nezadovoljstvo zaradi zamika uveljavitve trgovinskega dela sporazuma. Evropski parlament in vrhovna rada sta o ratifikaciji sporazuma EU in Ukrajine glasovala vzporedno. To je prvič, da sta dva parlamenta na tak način odločala o neki zadevi. Parlamentarni dvorani v Strasbourgu in Kijevu sta bili združeni po video povezavi.

To je resnično zgodovinski trenutek, to je prava demokracija, je poudaril predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz in nato predal besedo ukrajinskemu predsedniku Petru

Porošenku, ki je poslance obeh parlamentov nagovoril v ukrajinskiščini.

Ratifikacija sporazuma je mejnik v odnosih med EU in Ukrajino, kljub zamiku pri uveljavitvi trgovinskega dela, ki ga obžalujemo, je poudaril poročevalec o tej zadevi iz največje politične skupine, desnosredinske Evropske ljudske stranke (EPP), Jacek Saryusz-Wolski. Številni poslanci so izrazili presenečenje in nezadovoljstvo zaradi zamika, o katerem so bili zgolj obveščeni, vplivati pa nanj ne morejo. Primerjali so ga s preložitvijo medenih tednov po poroki ter označili kot popuščanje ruskemu izsiljevanju in kot napako.

»Nobenega opozorila nismo dobili. Bili smo presenečeni. Ta zamik je mogoče razumeti kot rusko zmago v vzdušju hladne vojne,« je dejal vodja druge največje skupine v parlamentu, skupine evropskih socialdemokratov (S&D) Gianni Pittella.

Evropski komisar za trgovino Karel De Gucht, ki se je z Ukrajino in Rusijo v petek dogovoril o zamiku uveljavitve trgovinskega dela sporazuma, kritike odločno zavrača. Petkov dogovor ni šibkost ali napaka, brez tega dogovora ne bi bilo ratifikacije, je poudaril. De Gucht je tudi presenečen, da so poslanci presenečeni, češ da je petkov dogovor plod procesa, ki se je začel v začetku julija. Izpostavil je tudi, da bo unija vzporedno z zamikom podaljšala trgovinske olajšave za Ukrajino, kar bo državi, ki nujno potrebuje rast, koristilo.

EU, Ukrajina in Rusija se po De Guchtovih besedah v petek niso dogovorile o nikakršnih spremembah vsebine sporazuma. Vsaka stran lahko sicer predlaga spremembe, ki pa jih mora potrditi tudi Evropski parlament. Ta je včeraj odločno povedal, da sprememb ne bo dopustil.

V razpravi je sodelovala tudi evropska poslanka Tanja Fajon (SD/S&D), ki je poudarila, da pomeni potrditev sporazuma spremembo toka zgodovine in da je ratifikacija dokaz, da »nam ni vseeno za na tisoče nedolžnih žrtev, ki so morale umreti. Z ratifikacijo unija po besedah Fajonove tudi prevzema dejavno odgovornost za posodobitev države in reforme na način, da evropski denar dobijo tisti, ki ga potrebujejo - upokojeanci, mali podjetniki in družine z otroki, ter odpravlja še eno oviro do odprave vizumov za Ukrajino.

Evropski poslanec Ivo Vajgl (DeSUS/Alde) pa je v razpravi podprl pridružitveni sporazum ter opozoril, da se iz zgodovine »nismo veliko naučili« in da je marsikomu bliže jezik hladne vojne kot vključujočega razmišljanja, a da parlament mora prispevati svoj delež k slednjemu.

EDINBURGH - Pred jutrišnjim referendumom o neodvisnosti Škotske

Najnovejša država v Evropi?

Pozitiven izid referenduma bi lahko dal krila številnim drugim separatističnim gibanjem v Evropi

EDINBURGH - Če bodo Škoti na referendumu v četrtek podprli neodvisnost, bo Škotska najnovejša država v Evropi po tistih, ki so nastale po razpadu Jugoslavije, in najmlajša država sveta po osamosvojitvi Južnega Sudana leta 2011. Teženj po neodvisnosti, ki bi jim prav škotski referendum lahko dal nov zagon, je sicer še precej, tudi v Evropi. Morebiten vpliv bi lahko škotski referendum imel že v svoji neposredni bližini, znotraj Združenega kraljestva, ki poleg Škotske vključuje še Anglijo, Wales in Severno Irsko.

V primeru potrditve neodvisnosti Škotske obstaja določena mera zaskrbljenosti pred novimi nemiri na Severnem Irskem, saj bi lahko uporniški republikanci zahtevali referendum o združitvi z Irsko. Le majhna skrb pa vlada glede Walesa - kot je v začetku leta pokazala anketa inštituta YouGov, neodvisnost podpira le približno desetina Valijanov, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Bi pa lahko pozitiven izid referenduma na Škotskem dal krila številnim drugim separatističnim gibanjem v Evropi, kjer so se v luči gospodarske krize argumenti separatističnih skupin s politične v veliki meri prenesli na gospodarsko raven.

Katalonija

Tak primer je španska Katalonija, kamor se bodo oči javnosti obrnile

po Škotski, saj referendum o neodvisnosti načrtujejo že za 9. november. V 7,5-milijonski pokrajini, ki velja za gospodarski motor Španije, opozarjajo, da Madridu v obliki davkov dajejo več, kot dobijo nazaj. Spor med centralno in regionalno vlado se je v zadnjih letih še zaostрил.

A kar škotski referendum bistveno razlikuje tako od katalonskega kot od več drugih v zadnjih desetletjih - tudi od nedavnega krimskega in še pred tem slovenskega - je dejstvo, da poteka v dogovoru z vlado v Londonu in sta se obe strani zavezali, da bosta spoštovali njegov izid. Vlada v Madridu pa trdi, da bi bil referendum v Kataloniji nasprotju s špansko ustavo.

Baskija

Španija ima poleg Katalonije na vzhodu podobne težave tudi v Baskijo na severu, kjer se je seperatistična organizacija Eta desetletja nasilno borila za neodvisnost avtonomne pokrajine. Oborožen boj je končala oktobra 2011, mirni pozivi k osamosvojitvi pa ne potihnejo. Junija je prek 100.000 Baskov po zgledu podobne akcije v Kataloniji oblikovalo 123 kilometrov dolgo človeško verigo za neodvisnost.

Južna Tirolska

Škotski referendum pozorno spremljajo tudi na Južnem Tirolskem, ki je dolgo veljala za vzorčni primer

uspele regionalne avtonomije, a se v zadnjem času krepijo pozivi k ločitvi od Rima. Za njimi stoji predvsem stranka Južnotirolska svoboda, ki se zavzema tako rekoč izključno za referendum o ločitvi Južne Tirolske od Italije. V deželnem parlamentu imajo tri poslance.

Tudi njim ideološko sorodni južnotirolski svobodnjaki so pred dnevi sporočili, da bo škotski referendum zasenčil »toliko hvaljeno južnotirolsko avtonomijo« ter da bi morali tudi prebivalci Južne Tirolske imeti pravico o neodvisnosti odločati na referendumu, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

Flandrija

V Belgiji napetosti med obema narodnostnima skupinama tlijo že od sredine 19. stoletja. Vzrok je predvsem dejstvo, da gre flamskemu delu države gospodarsko bolje kot frankofonski Valoniji. Junija 2010 so flamski nacionalisti, stranka N-VA, postali najmočnejša politična sila v državi, od letos pa tudi vodijo vlado. V državi, katere ustava ne predvideva možnosti referenduma o delitvi, si prizadevajo za postopno osamosvojitve Flandrije.

Republika srbska

Neodvisnost se je v luči dogajanja na Škotskem vnovič znašla tudi na dnevnem redu Republike srbske.

»Spremljamo, kaj se dogaja na Južnem Tirolskem, Škotskem in celo v Kataloniji,« je nedavno dejal predsednik Republike srbske Milorad Dodik, ki je že pred meseci ocenil, da jim bo škotski referendum »v pomoč«. Pred dnevi je vnovič dejal, da ne verjame v BiH kot državo in da sam želi biti človek, ki bo na čelu procesa neodvisnosti Republike srbske.

Na evropskih tleh je separatistične težnje zaslediti še v italijanski Padaniji in na francoski Korziki, izven Evrope pa je več vzporednic z dogajanjem na Škotskem mogoče potegniti v Kanadi, v frankofonskem Quebecu.

Quebec

Tako kot na Škotskem je bila tudi tu pomemben mejnik na poti do referenduma o neodvisnosti osvojitvev parlamentarne večine s strani separatistične Quebecske stranke (PQ) leta 1976. Na referendumu o neodvisnosti province leta 1980 je nato 59,6 odstotka volivcev glasovalo za to, da ostanejo del Kanade.

Leta 1994 so na oblast znova prišli separatisti in ankete so kazale na ogroženost enotnosti Kanade, ki je posledično zdrsnila v državno krizo.

Na referendumu leta 1995 je nato za neodvisnost glasovalo 49,42 odstotka volivcev, proti pa 50,58, piše nemška tiskovna agencija dpa.

NAŠ POGOVOR - Ustanovitelj in direktor šole angleškega jezika British School v Trstu dr. Peter Brown

»Ni hiše brez oken, ni Velike Britanije brez Škotske«

Ko bodo jutri zjutraj na Škotskem odprli volišča, bo okrog štiri milijone volilnih upravičencev vzelo v roke glasovnico, na kateri bo pisalo: »Should Scotland be an independent country?« ali po naše »Ali bi morala biti Škotska neodvisna država?«. Škoti bodo v dobrem in v slabem odločali o svoji usodi.

O škotskem referendumu smo se pogovorili z uglednim direktorjem in ustanoviteljem tržaške šole angleškega jezika British School dr. Petrom Brownom, Angležem iz Portsmoutha, mesteca na jugu Anglije. Brown, ki je odličan poznavalec britanskega notranje-političnega dogajanja, se je v Trstu znašel skorajda naključno leta 1971: »V Mestrah sem zamenjal vlak. Načrtoval sem potovanje po italijanski južni jadranski obali. Znašel pa sem se v Trstu. Zaljubljen sem se v to kozmopolitsko mesto in ostal tu. Takrat sem bil star 23 let.« Mimogrede: njegov oče je bil oficir kraljevih letalskih sil. Brown je svoje otroštvo preživel kot nomad: »Z družino smo se selili iz Singapurja, do Libije, Walesa in naprej.«

Dr. Peter Brown, Better Together (Skupaj boljši) ali »Yes Scotland« (Da Škotska)?

Spoštujem Škote, ampak izberem geslo »Better Together«. Citiral vam bom Aristotela kar v angleščini: 'The whole is greater than the sum of its parts'. Grški mislec je že takrat dejal, da je celota sestavljena iz delov. Del, ki bi se meril s celoto in ki bi se hotel enačiti z njeno vseobsegajočo velikostjo, bi se sam izločil in izgubil lastnost dela. Bom poenostavil, da ne bo vse skupaj preveč filozofsko: hiša je veliko več, kot so lahko ena sama vrata, okno ali stopnice. Hiša je v našem primeru Velika Britanija ali pa Združeno kraljestvo, kot ga želite imenovati.

Zakaj si približno polovica Škotov želi neodvisnosti?

Odgovor bo razdelil na tri dele. Prvič: ne smemo pozabiti, da so v zadnjih tridesetih (in več) letih organizirali še dva referenduma. Podpiram tako obliko demokracije, tako da se lahko vsak narod odloči o svoji usodi in prihodnosti. Drugič: odnos med Škoti in Angleži pogojuje zgodovina. Pokrajini sta se združili leta 1707, ko je vstopil v veljavno akt o zvezi (Act of Union). Pred tem ne smemo pozabiti, da sta bili Škotska in Anglija že združeni. Leta 1603, v času Williama Shakespeara, je umrla angleška kraljica Elizabeta I., zadnja predstavnica kraljeve družine Tudorjev. Ni imela potomcev. Škotski kralj Jakop VI. je nato prevzel tudi oblast v Angliji kot Jakop I. Pred tem je bilo med Škoti in Angleži veliko krvavih bitk, obojestranskih invazij. Zgodovinska vzporednica mogoče ni tako naključna: letos namreč poteka tudi sedemsto let od bitke pri Bannockburnu, v kateri je Robert the Bruce premagal angleško vojsko in tako Škotski zagotovil samostojnost, ki jo je sicer angleški kralj Edvard III. priznal šele leta 1328. Ampak to je naša preteklost. Pustimo jo zgodovinarjem. Žalosti me, ko se ljudje spominjajo le teh dogodkov, ki sodijo v učbenike. Treba je načrtovati prihodnost.

Kaj pa tretji del?

Velika Britanija je bila doslej uspešna država, ker ni diskriminirala drugih narodnosti: Škotov, Valijanov in drugih. V zadnjem desetletju se je položaj teh narodov zelo izboljšal. Vse bolj se uveljavlja škotski gaelški jezik. Državna televizija BBC ima program v škotskem jeziku BBC Alba. Alba je v gaelškem jeziku ime za Škotsko. Škotska ima svoj parlament in lahko izkorišča zelo široko avtonomijo (pravni sistem, škotski funt itn).

Očitno nekaterim vse to ni dovolj.

Najbrž. Prav je, da se bodo sami odločili kako naprej. Škoti pa se ne smejo prepustiti zgolj čustvom. Morajo pomisliti tudi racionalno. Ponavljam pa, da je referen-

Dr. Peter Brown je ponosen na svoj potni list Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske. »Potni list je trijezičen: poleg angleščine, sta prisotna še škotska gaelščina in valižanski jezik. To v znak spoštovanja drugih enakopravnih narodov, ki sestavljajo in sooblikujejo Veliko Britanijo.«

FOTODAMI@N

dum najvišja oblika demokracije. Zelo sem ponosen, da Velika Britanija sploh upošteva in to podpira. V Španiji je namreč referendum nelegalen, čeprav so ga Katalonci sklicali letošnjega 9. novembra.

Prejšnji teden je anketa (yougov.co.uk) prestrašila »unioniste« in britansko vlado prvega ministra Davida Camerona: zagovorniki škotske samostojnosti so prvič, odkar je Škotska nacionalna stranka (SNP) pod vodstvom Alexa Salmonda leta 2011 napovedala referendum, preskočili prag 50 %?

Vlado je zajela panika. Niso pričakovali takega vzpona, saj je bila še pred kakim mesecem razlika med »separatisti« in »unionisti« 39:61. Po zadnji sondazi se je tehničarica znova prelevila na stran tistih, ki bodo glasovali Ne (52:48). Ključ do zmage pa so neodločeni. Po zadnji volilni anketi naj bi bilo okrog 13 % neodločenih volivcev, ki bodo - če bodo šli v četrtke (jutri op. av.) na volišča - odločali o usodi Škotske. Verjemite mi, da je referendum, ne glede na končni izid, že pozitivno vplival na politično dogajanje.

Pozitivno?

Seveda. Angleži in Škoti so se znova približali politiki. Po cestah se o tem veliko govori. Po televiziji sem spremljal kar nekaj oddaj na visokem nivoju. Čisto v nasprotju kar se dogaja v Italiji, pa tudi v Sloveniji, kjer so se ljudje oddaljili od politikov in oblasti. Kar v demokraciji ni dobro. Kot zunanji opazovalec, ker že nekaj desetletij živim v Trstu, sem ponosen na svojo matično državo, čeprav je v zadnjih letih storila marsikatero napako.

Za Slovence je bistveni element identitete oziroma diskriminanta jezik. Za Škote to ne velja, saj jih zelo malo govori izvorno gaelščino. Kaj torej razlikuje Škote od Angležev?

V glavnem se naroda ločujeta po kulturno-zgodovinski dediščini. Pa tudi malo po

miselnosti. Škoti so bolj evropski od Angležev. Prvi minister škotske avtonomne vlade Salmond načrtuje, da bo v primeru zmage zaprosil za članstvo Škotske v Evropski uniji. Ne vem, kako bi to sprejele druge članice EU, Anglija »in primis«. Pa tudi Španija, ki ima podobne težave s Katalonijo. Podprla bi jih mogoče le Francija, ki zgodovinsko ni prijateljica Anglije.

Zagovorniki odcepitve, stranka SNP, so bili v zadnjih mesecih zelo učinkoviti. Kako jim je uspelo doseči tak konsenz?

Priznati moram, da je lider škotske nacionalne stranke Salmond izjemno prepričljiv in borben človek. Škotom je vliel veliko samozavesti in jim še dodatno okrepil pojem narodne zavesti. Škotski narod pa ne sme pozabiti na bližnjo preteklost. Pred dvajsetimi leti je bilo na Škotskem kar hudo: stopnja brezposelnosti je bila visoka, tovarne in ladjedelnice so zapirale, zdravstveni sistem je bil na pсу. Po ukrepih in znatni pomoči vlade Združenega kraljestva se je situacija nato izboljšala. Škotska ima sedaj sodoben brezplačni zdravstveni sistem in odlično šolstvo. Nečesa pa se bojim.

Česa?

Nacionalizma, ki je v zadnjem stoletju v Evropi storil veliko gorja. Bom iskren: ime Škotske nacionalne stranke (SNP) mi ni všeč, ker vsebuje pridevnik nacionalen, ki spominja na nacionalizem. Raje imam besedo patriotizem. Ima bolj pozitiven prizvok.

Ali redno spremljate medijem na Otoku?

Vsak dan preberem tiskane medije in spremljam televizijo, BBC v prvi vrsti. Škotski referendum je že nekaj časa glavna tema. Zanimive predvsem poglobljene oddaje: škotski in angleški intelektualci so zelo racionalni, predstavniki političnih strank in oblasti pa so preveč emotivni, čustveni.

Za in proti neodvisnosti so se izrekle tudi nekatere javne osebnosti ...

Zagovornik neodvisnosti je filmski igralec Sean Connery. Proti je gospa JK Rowling ali gospa Miss Harry Potter, kot jo imenujejo na Otoku. Za nadaljevanje britanske zgodbe oziroma skupne poti je tudi nekdanji trener Manchester Uniteda Alexa Fergusona. Tudi VIP-ovci so razdeljeni.

Zmeda vlada bržkone tudi v finančnem sektorju, kajne?

Velika zmeda. Zadnja volilna anketa je šokirala predvsem bančnike. Pet največjih bančnih velikanov je v primeru zmage »separatistov« napovedalo umik s škotskega ozemlja. Med temi je tudi glavna škotska banka Royal Bank of Scotland. Zanimivo, kajne. To zaradi tega, ker je Anglija finančno solidnejša in bolj stabilna. Kot je poročal Sunday Times, naj bi škotska podjetja prejšnji teden na borzi izgubila več milijonov evrov.

Prvi minister Velike Britanije David Cameron je opozoril, da bi bila neodvisna Škotska »skok v neznano«.

Popolnoma se strinjam z Cameronomo izjavo. Negotovost in nestabilnost sta smrtna sovražnika finančnega sektorja.

Podporniki škotske neodvisnosti trdijo, da bi bili s pomočjo naftnih polj v Severnem morju celo bogatejši od Anglije. Primerjali so se z Norveško.

Primerjava z Norveško je neprimerna. V Severnem morju naj bi po podatkih geologov črpali nafto le še kakih dvajset let. Kaj pa potem? Ne želim biti škodoželjen. Škote imam rad. Sem pa realist. Razmišljam racionalno.

Ali bi morebitna zmaga neodvisne Škotske sprožila domino efekt tako v preostalih avtonomnih pokrajinah Velike Britanije (Wales,

Severna Irska) kot tudi drugje v Evropi (Katalonija, Baskija, Belgija)?

Zmaga zagovornikov neodvisnosti bi bil veter v jadra vseh drugih evropskih in svetovnih separatističnih gibanj. Katalonija je že itak napovedala referendum. Znova bi se lahko prižgala tudi balkanska smodnišnica. Pa Belgija in tudi sama Italija. Če gremo naprej po tej poti, bo Evropa vse bolj podobna srednjeveški, ko so obstajale mesta-državice. Jaz pa razmišljam čisti drugače: podpiram enotno Evropo, neke vrste Združene države Evrope, v kateri bi vsak narod obdržal svoj jezik, kulturo, vero, tradicije. Imeli bi le skupno zunanjo politiko in morda vojsko. Sovražim nacionalistični egoizem in zaprtost.

Če bi jutri zmagal Da: kaj bi se spremenilo v prihodnjih tednih?

Konkretno nič. Kar se tiče vsakdanjega življenja, bi bile spremembe postopne. Tranzicija dolga. Neodvisnost bi razglasili šele po letu 2016. Politično pa bi na Otoku zavladal kaos. Vlada se ni primerljivo pripravila na odcepitev. Predvidevam, da bi lahko preostali del Velike Britanije izstopil iz Evropske unije. O tem so že pisali tudi nekateri mediji.

Vse to je voda na mlin nacionalistične angleške stranke UKIP.

Velja. Angleži bodo še bolj podprli desničarske protievropske stranke.

Katera bi torej bila najboljša varianta za Škotsko in tudi Anglijo?

Podpiram še močnejšo avtonomijo Škotske v sklopu Združenega kraljestva. Skupaj (okrog 60 milijonov prebivalcev) smo močnejši. To smo že večkrat dokazali v naši bogati zgodovini. Ponosen pa sem, da bodo Škoti lahko sami izbrali, kaj in kako naprej. Ponosen sem na visoko stopnjo demokracije, ki vlada v Veliki Britaniji.

Jan Grgič

LIKOVNA UMETNOST - V Milanu od danes na ogled nad 220 del

Ena največjih Chagallovih razstav

M. Chagall, Krava z dežnikom

M. Chagall, Rojstni dan

V Milanu bo prihodnjo pomlad potekala svetovna razstava Expo, če pa se v italijanski »severni prestolnici« mu-dite že prej, si lahko od danes do 1. februarja 2015 v prostorih Palače Reale ogledate veliko retrospektivo rusko-francoskega slikarja Marca Chagalla.

Živobarvne slike s tako značilnimi letečimi človeškimi in živalskimi figurami, med katerimi prednjačijo ljubljena muza Bella, petelini in osli ... Milan gosti »eno izmed najpomembnejših Chagallovih retrospektiv v zadnjih petdesetih letih,« je na včerajšnji tiskovni konferenci v milanski Palači Reale dejala Meret Meyer, vnukinja rusko-francoskega slikarja. Meyerjeva je milansko razstavo sooblikovala in uredila z italijansko umetnostno izvedenko Claudio Zevi. Nabito polno konferenčno dvorano je sicer najprej nagovoril milanski odbornik za kulturo Filippo Del Corno, ki je med drugim dejal, da spada Chagallova retrospektiva v širši kulturni projekt, ki ga mesto Milan in občinska uprava župana Pisapije vodita že nekaj let: razstava Marca Chagalla bo Milanu in njegovim prebivalcem nedvomno pomagala pri gradnji nove, skupne evropske identitete, je napovedal Del Corno.

Razstavo Marc Chagall - Retrospektiva (1908-1985) sestavlja nad 220 slik, ki so jih organizatorji postavili v petnajst različnih dvoran. Na ogled so dela privatnih zbirateljev in umetnine iz najrazličnejših svetovno znanih muzejev, kot so na primer Metropolitan iz New Yorka, National Gallery iz Washingtona in Ruski državni muzej iz Sankt Peterburga. Zaradi tega je razstava res popolna in obiskovalcu ponudi vpogled v prav vsa umetnostna obdobja iz bogatega življenja rusko-francoskega slikarja.

»Chagallova milanska retrospektiva predstavlja eno izmed najbolj bogatih razstav doslej,« je bila mnenja kustosinja Claudia Zevi. »Chagallova dela so polna evropskega duha. Slikar je v njih večkrat prepletel različne evropske kulture in verske simbole in ravno zaradi tega je danes njegova umetnost še kako aktualna.«

Bogata retrospektiva Marca Chagalla bo v milanskem Palazzo Reale na ogled do februarja 2015. V istem obdobju si je mogoče v milanskem škofjskem muzeju (Museo Diocesano) ogledati tudi manjšo razstavo Chagall in Biblija, ki je posvečena osvetljevanju Chagallova verske in duševne plati. Več informacij o razstavah, cenah, posebnih paketih in vodenih ogledih (tudi za šole) lahko dobite na uradni spletni strani www.mostrachagall.it in na spletni strani milanske občine www.comune.milano.it/palazzoreale.

R.D.

Med protagonisti 20. stoletja

Marc Chagall (pravo ime Mark Zaharovič Šagalov) spada med vidnejše slikarje 20. stoletja. Njegove umetnine večkrat pripisujejo nadrealizmu, v njih pa so vidni tudi odsevi drugih umetnostnih smeri, kot so fauvizem, kubizem in avantgarda nasploh. Rodil se je 7. julija 1887 v judovski družini blizu ruskega mesta Vitebsk (danes v Belorusiji). Slikarstvo je začel študirati leta 1906 pod mentorstvom znanega umetnika Yehuda Pena. Leto kasneje se je preselil v Sankt Peterburg in tu obiskoval šolo likovne umetnosti. Potem ko se je uveljavil kot slikar, se je preselil v Pariz, kjer je prišel v stik s številnimi francoskimi umetniki. Leta 1914 se je vrnil v Vitebsk in se tu poročil z Bello Rozenfeld. V letih pred drugo svetovno vojno je rusko-francoski slikar živel v Franciji, vojni čas pa preživel v ZDA. Leta 1944 je žena Bella umrla zaradi bolezni, Chagall pa se je kmalu nato dokončno preselil v Francijo in se tu ponovno poročil z Valentino Brodsky. Tu je živel in ustvarjal vse do smrti leta 1985. (rd)

LJUBLJANA - V Gallusovi dvorani

Večer poklonov

Orkester Slovenske filharmonije se bo poklonil Lojzetu Lebiču, Richardu Straussu in Edwardu Elgarju

LOJZE LEBIČ

RICHARD STRAUSS

EDWARD ELGAR

V četrtek, 18., in petek, 19. septembra, bo Orkester Slovenske filharmonije začel novo sezono s koncertom, na katerem se bomo spomnili življenjskih obeltnic treh velikih skladateljev. Prvi bo na vrsti Lojze Lebič, umetnik številnih zanimanj, ki se ob skladanju ukvarja tudi z zborovskim dirigiranjem in arheologijo. V šestdesetih letih je bil kot študent dejaven v skupini Pro musica viva: člani so imeli jasen cilj, da se morajo oddaljiti od naukov svojih profesorjev na ljubljanski Akademiji in se posvetijo skladanju ter širjenju sodobnejše glasbe. V osemdesetih letih, ko je modernizem zašel v krizo, se je njegova avantgardna govorica nekoliko ublažila. Danes velja za enega izmed protagonistov slovenske zgodovine glasbe, zato so njegovo osemdesetletnico praznovali številni glasbeniki in ustanove. Orkester Slovenske filharmonije bo izvedel njego-

vo Uverturo za tri instrumentalne skupine (1985).

Pred stopetdesetimi leti se je v Münchnu rodil skladatelj in dirigent Richard Strauss. Njegov Koncert za rog in orkester v Es-duru op. 11 (1883) je mladostno delo, ki ga je napisal pod vplivom svojega očeta Franza Straussa, takrat vodilnega nemškega hornista. Oče je tesno sodeloval z Wagnerjem, vendar je njegovi glasbi nasprotoval in jo sinu celo prepovedal. Koncert zaseda pomembno mesto v glasbeni literaturi, vendar je v primerjavi z glasbo tistega časa nekoliko konservativen in bližji zgledom iz prve polovice 19. stoletja: Richard Strauss se je šele kot dirigent oddaljil od glasbenega okusa svojega očeta.

Zaključna točka se bo spomnila še obletnice smrti angleškega skladatelja Edwarda Elgarja. Njegove Variacije na originalno temo op. 36 (1899), bolj znane kot Variacije Enigma, so eno izmed

najpopularnejših angleških simfoničnih del. Skladatelj je namreč delo ovil v skrivnost, ki je ni nikoli izdal: nekateri glasbeni raziskovalci trdijo, da je variirana tema kontrapunkt (ne)znani melodiji. Odkrili pa so, da je vsaka variacija ironični glasbeni opis Elgarjevih prijateljev. Vanje je vključil tudi sebe in ženo Alice, variacije pa je označil z začetnicami imen.

Slovenski orkester bo dirigiral poljski dirigent Jacek Kaspszyk, uspešen predvsem na opernem področju. V vlogi solista bo nastopil Andrej Žust, ki se je lani po uspešni poti v Sloveniji in na tujem pridružil sekciji trobil Berlin-skih filharmonikov. Glasbena večera se bosta začela ob 19.30 v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Koncert odpira sezono Slovenske filharmonije, ki bo v okviru modrega, oranžnega in vokalnega abonmaja predstavila tako slovenske kot tuje soliste.

Sara Zupančič

KNJIŽEVNOST - Kratki roman Marka Sosiča

Balerina spet med bralci

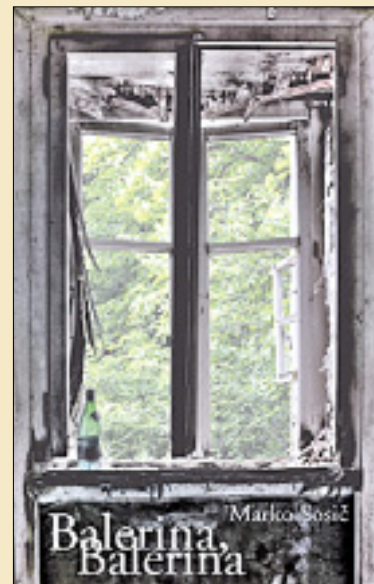
Pri Mladiki so po 17 letih pripravili drugo izdajo

Med bralce se vrača kratki roman Marka Sosiča Balerina, Balerina. Po uspehu, nagradah in priznanjih, ki ga je delo želo ob svojem izidu, je založba pripravila drugo izdajo knjige, ki je med bralce prišla ravno na letošnji uradni otvoritvi festivala Vilenica, na katerem je bil tržaški avtor Marko Sosič v ospredju.

Zgodbo o Balerini, mladem dekletu, ki živi na robu Trsta in v posebnem stanju nemoči gleda na svet iz samosvojega zornega kota, je Mladika prvič izdala leta 1997 s spremno besedo literarne kritičarke Ivanke Hergold. Dekle brez obraza, brez časa, ki nebo-gljeno stopa v življenje in živi zgodbe drugih ljudi, je od samega začetka presenetilo in prevzelo bralce zaradi svoje preproste lepote in pretresljivosti obnem ter avtorjevih jezikovnih in slogovnih izbir. Zgodba je doživela dramatizacijo in odsko postavitev v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu in v Stalnem gledališču Furlanije Julijske krajine Il Rossetti. Balerino, Balerino so prevedli v italijanščino, francoščino, hrvaščino, srbsščino in letos tudi v angleščino; za ta zadnji prevod je poskrbela ameriška založba Dalkey Archive Press.

Marko Sosič, rojen v Trstu leta 1958, je pisatelj in režiser. Diplomiral je iz režije na Akademiji za gledališko in filmsko umetnost v Zagrebu (1984). Režira v slovenskih in italijanskih gledališčih ter za televizijo. Bil je umetniški vodja Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici ter umetniški vodja in ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča v Trstu.

Kratko prozo je začel objavljati v Sodobnosti in Mladju ob koncu osemdesetih let. Doslej je objavil zbirko novelet Rosa na steklu (Devin, Trst 1990),

avtobiografsko gledališko kroniko Tisoč dni, dvesto noči (Branko, Nova Gorica 1996), kratki roman Balerina, Balerina (Mladika, Trst 1997). Leta 2005 je izšel njegov roman Tito, amor mijo (Litera, Maribor 2005), s katerim se je uvrstil med nominirance za nagrado Prešernovega sklada in med finaliste za kresnikovo nagrado. Konec leta 2011 je pri založbi Litera v Mariboru izšla zbirka njegovih kratkih zgodb Iz zemlje in sanj, ki jo je kritika uvrstila med pet najboljših knjig tistega leta in med finaliste za nagrado Fabula 2012. Leta 2012 je v zbirki Beletrina pri Študentski založbi v Ljubljani izšel njegov tretji roman Ki od daleč prihajaš v mojo bližino, ki se je prav tako uvrstil v ožji izbor nagrade kresnik in med pet finalistov za priznanje kritiško sito, ki jo podeljuje Društvo slovenskih literarnih kritikov.

PORDENON O ljubezni in vojni z Davidom Grossmanom

Izraelski pisatelj David Grossman bo slavnostni gost odprtja festivala Pordenonelegge, ki bo danes ob 18.30 v Verdijevem gledališču v Pordenonu. Pogovor z Grossmanom, ki bo potekal pod naslovom Ljubezen in vojna, bo vodil umetniški vodja festivala Gian Mario Villalta.

Sicer pa bo med protagonisti uvodnega dne tudi tržaški pisatelj Boris Pahor, ki se bo ob 11.30 srečal z dijaki višjih šol iz Pordenona in Gumina. Na pobudo založbe Nuova Dimensione bodo tudi predstavili vsebino njegove nove knjige, ki bo izšla v kratkem. Svoj prvi roman, ki nosi naslov Noi due, pa bo danes popoldne predstavil filmski režiser Giorgio Diritti, medtem ko bo fotografinja Monika Bulaj predstavila svojo potopisno knjigo NUR La luce nascosta dell'Afganistan.

Do nedelje se bo v Pordenonu zvrstilo preko 250 dogodkov, v prvi vrsti srečanj z avtorji in njihovimi knjigami. Med gosti bodo Umberto Eco, ki bo v soboto spregovoril o povezavah med literaturo in zgodovino, pisatelji Hanif Kureishi, Jamaica Kincaid, Carlo Lucarelli, Erri de Luca in mnogi drugi. (pd)

PEČ - V ponedeljek so se začela gradbena dela

Kotalkališče v Ronku bo končno le dobilo streho

Poseg se je začel z rušenjem betonskih tribun

BUMBACA

V Ronku na Peči so se začela dela za pokritje kotalkališča, na katerem vadijo kotalkarice in kotalkarji športnega in kulturnega društva Vipava. Ploščad bodo prekrili z železno strukturo, nad katero bodo nameščeni paneli. Stranjskih sten zaenkrat ne bo, na sovođenjski občini pa upajo, da jim bo uspelo v prihodnosti zbrati denar še zanje. Za pokritje kotalkališča imajo na voljo 257.000 evrov, za gradbena dela kot taka bo šlo okrog 200.000 evrov. Poseg bo opravilo podjetje bratov Tabaj iz Štandreža. Gradbena dela so stekla v ponedeljek. Delavci morajo naprej porušiti betonske tribune, nato bosta na vrsti izkop zemlje in gradnja temeljev. Zatem bodo nad kotalkališčem zgradili železno strukturo, ki bo kotalkarice in kotalkarje zavarovala pred dežjem, tako da bodo lahko trenirali tudi med deževnimi dnevi.

V športnem in kulturnem društvu Vipava čakajo na pokritje kotalkališča že mnogo let. Sovodenjska občina si je prispevek za pokritje kotalkališča zagotovila pred tremi leti; 40.000 evrov je dala na razpolago pokrajina, ostali del zneska so si priskrbeli s posojilom, ki ga bodo krili z dvajsetletnim dežel-

nim prispevkom. Komaj so na županstvu prejeli zagotovilo o finančnem prispevku, so se lotili preverjanja, ali bi bilo mogoče dobiti še kaj denarja. Poskusili so na raznih koncih, tudi z iskanjem investitorja, ki bi bil pripravljen namestiti na novo streho fotovoltaično napravo. Čeprav se iskanje ni obneslo, so se na sovođenjski občini vsekakor odločili za rešitev, ki bo v prihodnosti omogočala dodajanje nadstreškov. Lani so začetek gradbenih del preprečila omejevalna določila pakta stabilnosti, zatem so se z društvom Vipava dogovorili, da naj gradnja steče ob koncu letošnjega poletja, zaradi česar so kotalkarice in kotalkarice lahko nemoteno trenirali od pomladi vse do današnjih dni. »Načrtovanje posega je potekalo v stalnem dogovarjanju z društvom Vipava; tudi začetek del ob zaključku poletja je bil dogovorjen z društvom, tako da so lahko doslej nemoteno trenirali,« pojasnjuje sovođenjska županja Alenka Florenin. Gradbena dela bodo trajala devetdeset dni, tako da bodo prihodnjo pomlad kotalkarice in kotalkarji Vipave lahko uporabljali za vadbo svojo ploščo tudi med deževnimi dnevi. (dr)

RUPA - Pozor na povečan promet

Nasip bo zavaroval vas pred Vipavo

S količki so označili območje, kjer bodo zgradili nasip

BUMBACA

V Rupi se začena gradnja nasipa, ki bo hiše na dveh koncih vasi zavaroval pred poplavami Vipave. Gradbena dela bodo trajala približno tri mesece in pol, njihov izvajalec je podjetje Malic Marino scavi. Njegovi delavci so se v ponedeljek lotili priprave gradbišča; posekali so drevje in grmičevje, obenem so začeli odstranjevati ograje, ki so bile nameščene okrog nekaterih zasebnih zemljišč.

Med gradnjo nasipa se bodo po Poti v Dele, Jakilovi, Buonarrotijevi in Dantejevi ulici peljala težka vozila, zaradi česar obstaja možnost oviranega prometa. Z občine priporočajo najvišjo stopnjo pozornosti in hkrati opozarjajo, da se v tem obdobju (v času delovnega urnika gradbišča) ne smejo parkirati vozila v omenjenih ulicah, tudi tam, kjer ne velja prepoved parkiranja. Poleg tega obveščajo, da bo promet težkih vozil potekal tudi po Štradtali, Ulici Polje, Kosovelovi ulici in Poti na Roje. Tudi na teh cestah bo v času gradbišča prepo-

vedano parkiranje avtomobilov, čeprav je tam običajno dovoljeno.

Nasip v Rupi bo stal 260.000 evrov; ravno toliko denarja je šlo tudi za nasip v Dolnjih Gabrjah. Za gradnjo obeh nasipov so se odločili, potem ko je Vipava v zadnjih letih večkrat prestopila svoje bregove in vsakič pustila za sabo veliko gmotno škodo. Da bi zavarovali hiše pred poplavami, so leta 2010 očistili bregove Vipave, ki jih je zaraščalo rastlinje, kar pa se ni izkazalo kot dovolj. Vipava je oktobra leta 2012 spet prestopila bregove, zato pa je postalo jasno, da se težave lahko rešijo le z gradnjo nasipov. Sovodenjska občina je za tem sprožila potrebna postopka, na podlagi katerih je dežela zagotovila denar za gradnjo nasipov tako v Rupi kot v Gabrjah. Postopka se med sabo razlikujeta, saj je za gradnjo nasipa v Dolnjih Gabrjah poskrbel neposredno civilna zaščita, medtem ko postopek za rupeški nasip v celoti vodi sovođenjska občina. (dr)

TRŽIČ - Uplinjevalnik

Stališča še nimajo, nagibajo se k podpori

Tržiška občinska uprava še ni zavzela dokončnega stališča v zvezi z načrtom za uplinjevalnik, ki ga družba Smart Gas načrtuje na območju Lovkavca ob izlivu Timave, vendar so tržiški občinski upravitelji pripravljeni projekt podpreti, če bodo investitorji razjasnili še nekaj dvomov glede analize stroškov in koristi ter glede skladnosti z občinskimi urbanističnimi določili. Načrtu je bilo posvečeno ponedeljkovo zasedanje občinskega sveta, ob zaključku katerega so opozicijski svetniki izrazili svoje nezadovoljstvo nad nejasnim stališčem občinske uprave. »Vzeti bi si morali odgovornost in jasno povedati, katero je njihovo stališče,« je poudarila občinska svetnica opozicijske liste Obiettivo Monfalcone Anna Maria Cisint, medtem ko je občinski svetnik stranke Forza Italia Giuseppe Nicoli opozoril, da občinski upravitelji ne znajo oceniti, ali je načrt za Tržič koristen. »Izkoriščanju tržiške zemlje se moramo upreti,« je zaključil Nicoli. Županja je v svojem uvodnem nagovoru dejala, da še ni čas za dokončne odločitve. Po njenih besedah je treba prisluhniti prav vsem mestnim komponentam - tudi gospodarstvenikom. Po njenih besedah je načrt za gradnjo uplinjevalnika vreden 229 milijonov evrov, ne povsem jasni pa so njegovi učinki na zaposlitveno raven. Županja je vsekakor pojasnila, da načrt ni nikakor vezan na delovanje termoelektrarne A2A, pri čemer je izrazila svoje nasprotovanje sežiganju fosilnih goriv po letu 2017.

»Za Demokrasko stranko je načrt zanimiv,« je pa poudaril načelnik svetniške skupine Demokratske stranke Paolo Frisenna, ki je pojasnil, da bi v uplinjevalniku vodo za segrevanje utekočinjenega plina črpali iz štivanske papirnice. »Prvič se dogaja, da se skupina podjetnikov zanima za reševanje težav z dobavo energentov in to dela s svojimi sredstvi,« je poudaril Frisenna in pojasnil, da podpirajo načrt, čeprav pričakujejo še stališče dežele, ki je odločilnega pomena za industrijsko prihodnost Tržiča.

Načrtu na celi črti nasprotuje stranka Svoboda, ekologija, svoboda. Po mnenju njenih predstavnikov bi bil učinek uplinjevalnika na okolje prevelik.

GORICA - Shod na Travniku

Za združitev policijskih sil

»Sedem policijskih sil? Ne, hvala.« Tako bo pisalo na letakih avtonomnih sindikatov policistov in gasilcev SAP, SAPPE, SAPAF in CONAPO, ki jih bodo danes med 9.30 in 12.30 delili na križišču med Ulico Garibaldi in Korzom Verdi v Gorici, na Trgu Republike v Tržiču pa med 15.30 in 18.30. Pobudniki bodo zbirali podpise za združitev sedmih policijskih sil, in sicer policije, karabinjerjev, finančne straže, zaporniških paznikov, gozdnih straž, mestnih redarjev in pokrajinske policije. »Šestdeset odstotkov denarja gre za organizacijo delovanja posameznih policijskih sil, za upravne urade, za operativne centre. Čas je, da stroške oklestimo in namenimo več denarja zagotavljanja varnosti,« poudarjajo pobudniki mobilizacije in opozarjajo, da je mogoče peticijo podpisati tudi na spletnem portalu www.poliziaunita.it.

TRŽIČ - Vlom v trgovino Unieuro

Nočni tatovi s štoparico

Ukradli so več prenosnih telefonov, tabličnih računalnikov in fotografskih aparatov - Alarmna naprava in varnostne kamere jih niso zmotile

Trgovina Unieuro v Tržiču

FOTO C.V.

Pri nočnem vlamu so bili tako hitri, kot da bi s sabo imeli štoparico, zato da bi svoje »delo« opravili v čim krajšem času.

Tatovi so v noči s ponedeljka na večerajšnji dan vlomili v trgovino Unieuro v nakupovalnem središču Emisfero med Tržičem in Ronkami. S silo so odprli stranska vrata, ki niso vidna z glavne ceste, in se takoj zatem lotili pljenja. Izpraznili so štiri police, s katerih so pobrali več prenosnih telefonov, tabličnih računalnikov, fotografskih aparatov in še nekaj elektronske opreme. Tatov ni kaj dosti zmotila alarmna naprava, ki se je sprožila takoj po vlamu in je ves čas glasno tulila, in niti varnostne kamere, ki so jih morebiti posnеле, saj naj bi imeli zakrinkan obraz. Na pri-

zorišče vloma so sile javnega reda prišle v zelo kratkem času, vendar so bili tatovi še hitrejši; zbežali so in za njimi ob prihodu policistov ni bilo ne duha ne sluha.

Preiskavo so uvedli na tržiškem policijskem komisariatu, kjer preverjajo, ali gre za iste tatove, ki so bili v prejšnjih dneh na delu na Videmskem. Neznanci so namreč v nedeljo zvečer vlomili v trgovino Vodafone ob nakupovalnem središču Terminal Nord; v manj kot štirih minutah so pobrali cel kup telefonov in nato zbežali neznano kam. Za sabo so pustili veliko gmotno škodo, saj so stekleno izložbo predrl z avtomobilom BMW X5. Še tri dni prej so neznanci na podoben način vlomili v parfumerijo Elysée v Tavagnaccu.

GORICA - Za prefekta je šotorišče neizogibna rešitev, župan zahteva odstranitev

»Čim prej proč s šotori!«

Šotorišče za afganistanske begunce v Ulici Brass

BUMBACA

GORICA - Režiser Matteo Oleotto

»V očeh beguncev je veliko bolečine«

»V njihovih očeh sem videl veliko bolečine«. Ko so bili begunci iz Afganistana še nastanjeni v zasilnih zavetiščih ob Soči, jih je obiskal goriški režiser Matteo Oleotto, avtor uspešnega filma Zoran, moj nečak idiot. »Nesel sem jim malo vode, saj so bili še kako potrebni. Ob reki so živeli v neznosnih razmerah, tako da se povsem strinjam z odločitvijo pokrajine, ki je poskrbela za postavitev šotorišča v Ulici Brass,« pravi Oleotto, ki je spregovoril tudi na ponedeljkovem shodu v središču mesta, na katerem so izrazili solidarnost beguncem in se zavzeli za reševanje njihove stiske. »Zadovoljen sem, da se je v ponedeljek zbralo kar nekaj ljudi. To je dober odgovor ksenofobnemu transparentu, ki je bil več dni razobešen ob vhodu v mesto. Vsem, ki se bojijo priseljencev, svetujem, naj jih obiščejo v Ulici Brass in naj se z njimi pogovorijo, da bodo razumeli, zakaj so zbežali iz svoje države,« pravi Oleotto, ki je v ponedeljek dopoldne obiskal tudi šotorišče v Ulici Brass. »Afganistanski fantje bežijo pred nasiljem; v njihovi domovini se dogaja, da ti nasilneži sredi noči vlomijo v hišo in ti grozijo z noži, potem pa ti ne ostane drugega, kot da se jim pridružiš,« razlaga Oleotto in poziva vse Goričane, naj pomagajo beguncem s hrano in blagom.

Matteo Oleotto

BUMBACA

»Upam, da bomo zanje čim prej našli ustrezno zatočišče, saj je rešitev v šotorih lahko samo začasna,« še pravi Oleotto in poudarja, da priseljenci ne oškodujejo domačinov, kot trdijo nekateri. »Skrbi za begunce občine ne namenijo svojega denarja, saj le-ta prihaja z notranjega ministrstva, kjer je za zagotavljanje pomoči proslcem azila na voljo poseben sklad,« zaključuje Matteo Oleotto. (dr)

»Šotore, postavljene v središču mesta, je treba čim prej odstraniti.« Tako poudarja župan Ettore Romoli, ki je zaskrbljen, da bi »nespametna odločitev o postavitvi šotorišča sredi mesta« lahko oškodovala Gorico. Župan bo poslal zahtevo po odstranitvi šotorov notranjemu ministrstvu Angelinu Alfano, predsednici dežele FJK Debora Serracchiani in prefektu Vittoriju Zappalortu, ki pa je včeraj izjavil, da je bila ureditev šotorišča neizogibna rešitev. Kot znano so šotore namestili po posredovanju predsednika pokrajine Enrica Gherghette in odbornice Ilarie Cecot, ki zagovarjata povsem nasprotna stališča.

Po besedah goriškega župana šotorišče za afganistanske begunce v Ulici Brass ima vse značilnosti, da postane stalno, sploh pa se prihod novih priseljencev nadaljuje. Poleg tega se po županovih besedah med priseljenci že širi glas o goriškem šotorišču, zaradi česar bi lahko v Gorico prišlo na stotine beguncev, ki bežijo iz svojih držav. »To se ne nikakor sklada z naporji, ki jih vlagamo v ovrednotenje Gorice in v njen turistični razvoj; hudo je, da mesto ogrožajo ideološke delitve znotraj leve sredine, ki nimajo ničesar skupnega z dobrim upravljanjem in solidarnostjo,« pravi Romoli, ki se sprašuje, komu je tako nespametna rešitev prišla na misel in sploh zakaj jo je dežela podprla. »Na deželi bi si morali prizadevati za preprečevanje kopičenja priseljencev na enem mestu, ki je povrh vsega v bližini šol in hiš. Ne gre za humanitarno akcijo, pač pa za neodgovorno igrakanje na račun Goričanov.« Župan Romoli razlaga, da so ga z dežele poklicali komaj v soboto popoldne, ko je bila odločitev o postavitvi šotorišča že sprejeta. »Poklical me je deželni odbornik Paolo Panontin in priznal, da je seznanjen z mojim nasprotovanjem sprejeti odločitvi. Tovrstno početje žali Gorico in njene institucije. Na koncu se dogaja celo to, da prejemam poleg stotin protestnih klincev in elektronskih sporočil tudi celo vrsto kritik Goričanov, ki so prepričani, da soglašam z na-

mestitvijo šotorišča v Ulici Brass. Zaradi tega moram še enkrat ponoviti, da na celi črti nasprotujem postavitvi šotorišča in da si bom z vsemi močmi prizadeval za njegovo čim prejšnjo odstranitev,« zaključuje goriški župan Ettore Romoli. Podobna stališča sta včeraj na deželi zagovarjala tudi deželna svetnika Rodolfo Zibera (Forza Italia) in Luca Ciriani (Nacionalno zaveznitvo).

»Glede šotorišča in proslcem azila širijo cel kup neresničnih govorov. Nazadnje so napihnili primer obolenja s tuberkulozo, do katerega je prišlo v prejšnjih dneh,« pa pojasnjuje Ilaria Cecot. Po njenih besedah so že pred dvema tednoma v katinarski bolnišnici sprejeli na zdravljenje priseljence iz Afganistana, ki je zbolel za tuberkulozo. »Za

duje, da bodo prihodnji teden begunci prejeli začasno sanitarno izkaznico, ki bo služila za nadzorovanje njihovega zdravja.

V Ulico Brass je po besedah pokrajinske odbornice že prišlo kar nekaj Goričanov, ki so prinesli hrano ali blago priseljencem. »Potrebujemo rjuhe, brisače, perilo, čevlje,« pojasnjuje Cecotova, ki je včeraj vodila tečaj italijanščine za begunce. Po njenih besedah bo civilna zaščita v kratkem v Ulico Brass pripeljala še nekaj kemijskih stranišč, medtem ko naj bi v prihodnjih dneh priredili srečanje med begunci in domačini. Cecotova nazadnje pojasnjuje, da se še ni zaključil postopek, ob koncu katerega bodo priseljencem zagotovili zatočišče v središču Nazareno v Stražcah.

Direktor Karitas Paolo Zuttion pojasnjuje, da so v ponedeljek zvečer v Gorico prišli trije novi begunci. »Neizogibno je, da bodo prihajali še novi,« pravi Zuttion, medtem ko prefekt Vittorio Zappalorto poudarja, da je bila postavitev šotorišča edina možna izbira. »Nekatere javne uprave ne opravljajo svoje dolžnosti; nanašam se še zlasti na vojaško upravo, ki ima na razpolago prazne vojašnice, vendar ne dovoli njihove uprave, na primer v Krminu,« je oster goriški prefekt.

Iz policijskega sindikata SAP pojasnjuje, da je oboleli za tuberkulozo, ki se zdravi na Katinari, eden izmed štirih Afganistancev, ki so jih 28. avgusta našli ob avtocesti A34. Takrat so uslužbenci podjetja Autovie venete štiri Afganistance odpeljali do kasarne Massarelli, kjer so ugotovili njihovo istovetnost. Nekaj dni potem so policisti opravili Mantoux kožni test; za štiri izmed njih je bil rezultat pozitiven, vendar k sreči niso obboleli. Zaradi tega policisti opozarjajo, da bi bilo treba uvesti strožji sanitarni nadzor; v policijskem sindikatu so tudi mnenja, da bi morala dežela objaviti podatke o letnem številu okužb s tuberkulozo, tako da bi lahko sprožili resno razpravo o potrebi po zdravstvenih pregledih za priseljence. (dr)

Ilaria Cecot: »Napihnili so edini primer obolenja s tuberkulozo. Za Goričane ni nobene nevarnosti. Preprečili smo sanitarno bombo«

njegovo hospitalizacijo smo izvedeli v četrtek. Takoj zatem smo se odpravili k Soči, kamor so v neznosnih razmerah živeli priseljenci. Vprašali smo, če poznajo fanta, ki je zbolel. Odgovorili so pritrdilno in povedali, da je tudi sam pred nekaj tedni obiskoval šotorišče ob Soči. Zaradi tega smo se postavili v stik z Giannijem Cavallinijem, ki pri goriškem zdravstvenem podjetju odgovarja za oddelek higiene in javnega zdravstva. Takoj je odredil rentgensko slikanje za vse priseljence, ki so zdaj nastanjeni v šotorišču; izkazalo se je, da ni nihče med njimi okužen s tuberkulozo in da za prebivalstvo ni nobene nevarnosti,« pravi Cecotova in razlaga, da bi bilo veliko nevarnejše pustiti begunce ob Soči, saj bi bila sredi podgan in blata nevarnost širjenja boleznih veliko večja. »S postavitvijo šotorišča smo preprečili sanitarno bombo,« pravi odbornica in napove-

GORICA - Ligaš Franco Zotti

»Demonstrirali bomo pred prefekturo, priseljenci naj gredo očistit breg Soče«

Franco Zotti

BUMBACA

»Če bo čez 15 dni šotorišče še vedno v Ulici Brass, bomo noč in dan protestno demonstrirali pred prefekturo,« je včeraj zagrozil ligaš Franco Zotti, ki se je v ponedeljek udeležil solidarnostnega shoda na Korzu, na njem spregovoril, pa čeprav v nesoglasju z ostalimi posegi, in se nato z udeleženci vred odpravil na obisk šotorišča. Najbolj ga je vznemirila vest o bolniku s tuberkulozo kakor tudi okoliščina, da je dva be-

gunca v ponedeljek tresla mrzlca in da je enega izmed njih prišla iskat služba 118; zadržali so ga v bolnišnici. »Nič nimam proti tem ljudem - tako Zotti -, trdim pa, da zaradi nevarnosti okužb mora biti na kraju oseba-varnostnik, ki naj nadzira, kdo vstopa na igrišče. Rdeči križ ali vojska naj zagotovita sanitetno postojanko. Priseljence pa primerno opremimo in jih pospremimo na soški breg odstranit umazanijo, ki so jo pustili za sabo.«

GORICA - Vascotto

Za šport ni več pristojen

Resor je prevzel svetnik Ciotta

Goriški občinski odbornik Alessandro Vascotto ni več odgovoren za šport in športne objekte. Resorju se je odrekel, da bi se boljše svetil svojim ostalim zadolžitvam, saj je kot odbornik odgovoren še za demografske in pogrebne službe. Vascotto pravi, da bi moral biti resor za šport vezan na kulturo, kot se dogaja v drugih občinah, medtem ko bi treba njegovima resorjema za demografske in pogrebne službe dodati še skrb za pasji matični urad in pesjak. Župan Ettore Romoli je resor za šport že zaupal občinskemu svetniku Giuseppeju Ciotti, ki za opravljanje svoje nove zadolžitve ne bo prejemal plačil. Vascotto pušča svojemu nasledniku v doto načrte za obnovitvene posege v telovadnicah v Ločniku, Stražcah in Štandrežu.

GORICA - Začetek pouka v Gostinskem učnem centru Ad formanduma

Poklica se učijo v kuhinji

Tri razrede kuharskega usposabljanja obiskuje letos 50 dijakov - »Razveseljivo je veliko število vpisanih v prvi letnik«

Učna ura v kuhinji goriškega hotela

BUMBACA

V šolske klopi se je v ponedeljek vrnilo tudi 50 dijakov treh razredov poklicnega programa Operater v gostinstvu - kuhar, ki obiskujejo slovenski poklicni zavod Ad formandum v Gorici.

Dijaki prvega letnika - teh je letos 20 - so spoznali, kako je strukturiran študij izbranega poklicnega programa. »Učni program na naši šoli obsega splošen predmetnik, ki je skupen vsem višješolskim zavodom, ter specifične strokovne predmete, kot so upravljanje podjetja, prehrana in higiena, kuharska in natakarska teorija in praksa, spoznavanje živil. V Gostinskem centru v prostorih hotela Best Western Gorizia Palace se dijaki drugega in tretjega razreda takoj lotijo praktičnega dela v kuhinji, medtem ko v prostorih KB centra poteka pouk teoretičnih predmetov. Z razliko od ostalih izobraževalnih smeri na višjih srednjih šolah je na zavodih

za poklicno izobraževanje velikega pomena delovna praksa, ki je za dijake pomembna preizkušnja, saj jim omogoča, da oplemenitijo znanje z vsakdanjim delom v restavracijah in gostinskih lokalih. »Razveseljivo je veliko število vpisanih v prvi letnik našega programa, tako v Trstu kot v Gorici: dosegli smo zastavljene cilje,« pravi direktor zavoda Massimiliano Iacono. »Naš zavod se ponaša s konsolidirano tradicijo na področju izobraževanja kuharjev in natakarjev. Enogastronomski sektor v širšem pomenu besede predstavlja za nas pomemben segment poslovanja in temu primerna bo tudi ponudba ostalih izobraževalnih programov, ki jih v teh dneh oblikujemo,« zaključuje Iacono.

Na slovenskem zavodu je letos vpisanih 141 dijakov, ki so razvrščeni v dve sekciji kuharjev in eno sekcijo natakarjev.

NOVA GORICA - Čezmejni prostor

Skupne priložnosti in infrastruktura so, manjka prvi korak

Kako fizično povezati čezmejni prostor in čim bolje izkoristiti njegove geografske in že obstoječe arhitekturne danosti ter zagotoviti pogoje za razvoj gospodarstva in kakovostno bivanje prebivalcev? Na ta in podobna vprašanja so skušali odgovoriti profesorji in študentje fakultete za inženiring in arhitekturo v Trstu, ki so se preteklo študijsko leto ukvarjali s pripravo možnih strategij razvoja čezmejnega prostora. V tem okviru je nastala maketa treh sosednjih mest in več predlogov za ureditev čezmejnega območja. V ponedeljek je bila celotna študija z razstavo, ki bo na ogled do konca meseca, predstavljena na novogoriški okrogli mizi »Utopije - Vizije skupne prihodnosti«.

V ta namen so študentje maketo obravnavanega območja, ki vključuje Gorico, Novo Gorico in Šempeter pri Gorici, razdelili na devet področij oziroma priložnosti: Sočo z dolino Korna, Erjavčevo in Škabrijelovo ulico z železniško postajo in ulicami Luzzato, Caprin in Foscolo, polja Casermette in Prvomajsko ulico, trg pri Rdeči hiši in Rožno Dolino, letališče Duca D'Aosta, italijanski in slovenski kamionski terminal, Ulico Terza Armata in Kromberk, italijansko-slovenske bolnišnice ter obmejne pasove in območja.

Da gre za korak naprej v življenju omenjenih treh mest in da gre za idejo, ki je spodbuda za bodoče celovito urejanje prostora, poudarjata župana Gorice Ettore Romoli in Nove Gorice Matej Arčon.

»Temeljno izhodišče za to delo je bila zahteva študentov, da delajo na zemljevidu, ki se ne konča z državno mejo, temveč se nadaljuje tudi na drugi strani. Ne gre za to, da bi zanikali, da se je določena zgodovina na tem območju odvijala, to je bil pravzaprav temelj za to delo. Model ne predlaga nič neverjetnega, ničesar ne vsiljuje, temveč upošteva skupne elemente,« je razložil Giovanni Fraziano, docent arhitekture in namestnik rektorja Univerze v Trstu. Posebnost čezmejnega prostora, je poudaril, je preplet zgodovinskega in sodobnega mesta na enem samem prostoru ter prisotnost reke, kar lahko upoštevamo kot veliko skupno bogastvo.

»Ta pobuda nas izziva, da nekaj podobnega naredimo tudi na naši strani. Tako bi videli, kje se naše ideje stikajo,« je na ponedeljkovi okrogli mizi poudaril novogoriški arhitekt Tomaž Vuga, dolgoletni odgovorni urbanist za mesto Nova Gorica in občino. O treh mestih Vuga razmišlja takole: »Naš prostor je bogat, ker imamo te tri subjekte s svojo dušo in značajem. Naš cilj ni povezovanje, temveč ohranjanje teh razlik in da to kot special-

Maketa treh sosednjih mest (zgoraj) in udeleženci okrogle mize (spodaj) FOTO K.M.

nost "prodajamo" Evropi.« Sam poleg predlaganih »šivov« med tremi mesti dodaja še nekaj svojih: kazalo bi povezati Park miru na Sabotinu - imamo ga na obeh straneh meje, a ni povezan v celoto, pravi. Nadalje predlaga povezavo Soče od severa proti jugu in obenem z obema mestoma - Gorico in Novo Gorico. Tretji šiv se nakučuje med nekdanjima mejnima prehodoma Erjavčevo in Solkan: »Tam imamo 1.500 metrov praznega prostora, kar bi lahko izkoristili za prikaz življenja ob meji od leta 1947 in zraven vključili Trg Evrope in muzej na železniški postaji,« predlaga Vuga, ki tudi Panovec vidi kot skupno zeleno točko treh mest. Maja Šinigoj, odgovorna prostorska načrtovalka za občinska prostorska in ureditvena načrta mestne občine Nova Gorica in občino Šempeter-Vrtojba, pa v podanem predlogu za ure-

ditev čezmejnega območja pogrša šiv v Šempetru med Goriško ulico in Ulico Vittorio Veneto, območja, ki je bilo v preteklosti eno do povezovalnih tkiv tistega prostora. Opozarja tudi, da v študiji, kot jo predlagajo študentje, ni upoštevana poplavnost, ki je vedno izziv za urbaniste.

»Dejansko imamo že vse tu, vsa infrastruktura, ki lahko povezuje, je že prisotna,« je prepričana arhitektka Polona Filipič, soavtorica projekta celovite prenove središča Nove Gorice. »Vendar pa imamo prisotno fizično mejo, ki jo predstavlja železnica,« opozarja arhitekt Simon Kerševan, ki je tudi soavtor pravkar zaključenega projekta celovite prenove novogoriškega središča. Tudi po njegovem mnenju se znotraj somestja že ustvarjajo skupne površine, eden takšnih primerov je novogoriški skate park, kamor zahaja mladina z obeh strani meje.

NOVA GORICA - Županska kandidatka

Damjana Pavlica: »Ustvarimo sožitje«

V imenu Slovenske demokratske stranke (SDS) se za županjo Nove Gorice poteguje 64-letna Damjana Pavlica, dosedanja predsednica Krajevne skupnosti Šempas. Po izobrazbi je ekonomski tehnik, kasneje je opravila še strokovni izpit za opravljanje poslov zunanjegospodarskega prometa. Za preboj v mestni svet se poteguje 31-članska lista.

Damjana Pavlica med prioritete svojega programa postavlja izboljšanje pogojev za razvoj podjetništva in obrti ter odpiranje novih delovnih mest, ki bodo mlade motivirala, da ostanejo na delovnih mestih znotraj občine. »Pomembna je sinhronizacija potreb gospodarstva z izobraževanjem,« je prepričana. Nadalje se zavzema za ustanovitev javnega komunalnega podjetja za ravnanje z odpadki, energetiko in ostale javne storitve, ureditev prometa in parkiranja v mestnem jedru, ureditev sodobne regijske - čezmejnne tržnice in sejma v remizi in oblikovanje koordinacije krajevnih skupnosti za učinkovito izvedbo infrastrukturnih projektov na podeželju. Nova Gorica potrebuje urejen mestni park, travnik pred občinsko stavbo pa v vsebino. Zavzema se še za razvoj turizma, kmetijstva, lesne predelave in dopolnilnih kmetijskih dejavnosti, za širokopasovni internet na podeželju, za obnovitev

Damjana Pavlica

FOTO K.M.

športno-rekreacijskega objekta na Lokvah in za promoviranje Nove Gorice kot evropske prestolnice sožitja kultur in narodov. »V tem smislu bomo vzpostavili dostojno stanje judovske mrliške veže in pokopališča v Rožni Dolini,« pristavlja.

Povezovanje s sosednjo Gorico označuje kot zelo pomembno. »Ustvariti moramo sožitje obeh mest. Priložnost je v turistični kot v gospodarski povezavi. Možnosti je veliko. Že skupna tržnica bi veliko prinesla, pa sodelovanje na področju kulture, izobraževanja, zaposlovanja ...,« našteva kandidatka. (km)

SOLKAN - Ob stoletnici začetka vojne

Shod na težko dostopnem avstroogrskem pokopališču

Društvo Soška fronta in mestna občina prirejata tudi Pohod na Škabrijel

START V STRAŽCAH Pohod treh mostov

V nedeljo, 21. septembra, bo tradicionalni Pohod treh mostov, ki že 15 let zapored povezuje prebivalce z obeh bregov Soče. Pobudniki so bili nekdanji rajonski sveti Placuta-Svetogorska, Pevma-Štmaver-Oslavje, Stražce in Krajevna skupnost Solkan. Pohoda na razdalji 10 kilometrov niso opustili niti po ukinitvi rajonskih svetov; na njihovo mesto so vskočila združenja ter kulturna in športna društva. Organizatorji se izmenjujejo, letos je na vrsti združenje Borgo Straccis iz goriških Stražc. Zbirališče bo pri tamkajšnjem nogometnem igrišču od 8.30 dalje, start bo ob 9.30. Pohodniki jo bodo iz Stražc mahnili po Ulici Scogli do Solkana in preko cestnega mostu v Štmaver, se spustili v dolino Pevmice, dosegli Pevmo in se prek pevmškega mostu vrnili v Stražce. Med potjo bodo okrepčevalnice, na cilju pogostitev. Udeleženci morajo imeti s seboj veljavni osebni dokument. (vip)

Toda ob vsem skupaj se porodi tudi praktično vprašanje: kje je potemtakem center takšnega somestja? Katera točka naj prevzame vlogo skupnega trga? Ali je mogoče boljše govoriti o treh mestnih središčih? »Imamo tri centre dogajanja, vsak ima svojo identiteto. Prav je, da vsak del tega skupnega somestja išče svojo identiteto - morda pa bi res kazalo razmisliti tudi o tem, da bi iskali neki skupen fokus,« razmišlja arhitekt Domen Mozetič, soavtor projektov urejanja središča Šempetra in Nove Gorice. »Brez prvega fizičnega koraka ne bomo naredili ničesar. Včasih je dovolj že malo, da je učinek velik. Največji učinek pa ima vlaganje v javni prostor,« je pogovor zaokrožil Peter Gabrijelečič, dekan Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani.

Katja Munih

GORICA

Vrhunec izmenjav pobratenje z Madžari

Goriška občina je že pobratena z avstrijskima Celovcem in Lienzom ter z italijanskima mestoma Grosseto in Sassari, s 26. septembrom pa se bo pobratila še z madžarskim mestom Zalaegerszeg. Podpis listine o pobratenu, ki ima soglasje italijanske vlade, bo vrhunec večdnevnega dogajanja, ki se ga bodo v Gorici poleg italijanskih udeleževali še madžarski, avstrijski in slovenski solarji.

Odnose z nižjo srednjo šolo Ady Endre iz mesta Zalaegerszeg je od leta 1991 vzdrževala goriška šola Locchi, izmenjevali sta učence in skupaj razvijali zlasti dejavnosti na glasbeno-umetniškem področju. Zaradi finančne stiske, ki bi preprečila nadaljnje vzdrževanje stikov, se je šola Locchi obrnila na goriško občino. Ta je poiskala pomoč sociološkega inštituta ISIG, ki je pripravil projekt E-Twin in kljub ostri konkurenci 800 tekmecev pridobil iz evropskih skladov nova finančna sredstva. S tem denarjem bodo z današnjim dnem in do 27. septembra financirali desetdnevno gostovanje 27 madžarskih in petdnevno gostovanje ravno tolikih avstrijskih otrok, saj so k projektu Goričani privabili poleg Zalaegerszega še Celovec in Novo Gorico.

Prvi dogodek bo jutri ob 10. uri v konferenčnem centru v Ulici Alviano, kjer se bo zbralo 250 šolarjev. Po napovedih podžupana Roberta Sartorija bo med njimi preko sto otrok iz osnovne šole Milojka Štrukelj iz Nove Gorice ter osnovnih šol Branik in Dornberk, medtem ko bosta Gorico zastopali nižji srednji šoli Locchi in Perco. Otroci se bodo predstavili z ustvarjalnimi točkami, šola Locchi pa tudi z orkestrom, ki bo izvedel Bethovnovno Odo radosti, evropsko himno. Ob koncu prireditve bodo župani Gorice, Nove Gorice, Celovca in Zalaegerszega podpisali pakt o prijateljstvu. Po jutrišnjem dogodku bodo gostitelji pripravili za madžarske in avstrijske otroke vrsto pobud in zlasti obiskov na Goriškem in v širšem okolju do Benetk. Po petih dneh bodo celovski otroci odšli, madžarska delegacija pa bo v mestu do 26. septembra, ko bosta ob 11. uri občini Gorica in Zalaegerszeg podpisali listino o pobratenu v goriški občinski sejni dvorani.

Zoran nocoj na RTV SLO1

Film goriškega režiserja Mattea Oleotta »Zoran, moj nečak idiot« bodo nocoj ob 20.05 predvajali na prvem programu slovenske televizije.

Ob stoletnici Ženske za mir

Fundacija Poti miru v Posočju prireja ob stoletnici začetka prve svetovne vojne jutri med 15. in 18. uro posvet na temo »Ženske za mir - Zgledi plemenitosti in modrosti«; potekal bo v Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju in bo odprt javnosti.

Ukinili tržiški operni krožek

Ukinitev tržiškega opernega krožka Beniamino Gigli s sedežem na Trgu Falcone Borsellino je naletelo na splošno začudenje, čeprav je krožek že pred časom seznanil javnost s finančno stisko, ki je onemogočala nadaljnjo dejavnost. Smrtni udarec mu je zadala občina, ki je zahtevala 2000 evrov najemnine za sedež. Za društvo, ki sloni na prostovoljnem delu, je bil strošek nevzdržen. Poslovilni koncert je bil v ponedeljek; s krožkom, ki ga je pred skoraj tridesetimi leti ustanovil Antonio Doria, je Tržič tudi ob mali muzej, ki so ga uredili na sedežu. Županja Silvia Altran pravi, da so na vse načine skušali priiti krožku naproti, a da so bili zanj previsoki tudi drugi stroški, ne le najemnine. Ni pa izključeno, da mu bo rešilno bilko ponudila goriška pokrajina.

GORICA - Bodeča Neža v centru Bratuž

»Naš čarni čas« bo uvedel novo sezono

Koncertna sezona Kulturnega centra Lojze Bratuž se bo začela v petek, 19. septembra, ob 20.30 s celovečernim nastopom Dekliške vokalne skupine Bodeča Neža ob deseti obletnici njenega delovanja. Odlične pevke bo dirigirala Mateja Černic, glasbeni dogodek z naslovom »Naš čarni čas« v veliki dvorani centra Bratuž pa bo režirala Jasmin Kovic.

Bodeča Neža je uveljavljena dekliška pevka skupina, ki se je razvila iz Mladinske vokalne skupine Vrh sv. Mihaela, ustanovljene leta 2004 pod vodstvom Marje Feinig. Od manjše vokalne skupine je v nekaj letih prerasla v 20-članski zbor, ki ga sestavljajo pevke iz goriške in tržaške pokrajine pa tudi iz Slovenije. V letu 2007 je vodstvo skupine prevzela Mateja Černic. Zbor, ki deluje pod okriljem

Prosvetnega društva Vrh sv. Mihaela, je zelo aktiven ter nastopa v Sloveniji, Italiji in tujini. Bodeča Neža se je izkazala na različnih mednarodnih in državnih tekmovanjih, na katerih je prejela najvišje nagrade. Leta 2014 je za svoje umetniške dosežke prejela posebno nagrado ob dnevu slovenske kulture, ki jo podeljuje krovnica organizaciji SSO in SKGZ. Oktobra 2011 so pevke predstavile svojo prvo zgoščenko »Bodečenežno«, v decembru pa drugo zgoščenko »Stabat Mater« (Pergolesi). Skupina redno prejema vabila na mednarodne zborovske festivale. V zadnjih letih je sodelovala s priznanimi dirigenti in pedagogi (Urša Lah, Ragnar Rasmussen, Stojan Kuret, Mirko Ferlan, Tatjana Vasle, Katarina Lenarčič, Nina Kompare). Letos aprila je predstavila tre-

Dekliška vokalna skupina Bodeča Neža

tjo zgoščenko »Čas-tempo-time«.

Mateja Černic študira glasbeno pedagogiko na Akademiji za glasbo v Ljubljani in se redno izpopolnjuje na zborovskih seminarjih. Za umetniške dosežke z Bodečo Nežo je prejela nagradi Zlato zrno (2011) in Zlati znak (2013). Vo-

di tudi ženski pevski zbor Mens Sonora iz Ljubljane in Goriški komorni zbor iz Nove Gorice. Kot članica žirij sodeluje na državnih in mednarodnih tekmovanjih.

Vstopnice za petkov koncert so na prodaj v centru Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v petek, 19. septembra, ob 20.30 zadnja predstava v sklopu niza »Komigo«. V produkciji skupine Terzo Teatro iz Gorice bo na vrsti komedija »Quando le donne erano di sinistra«; informacije in prodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 24. (predpremier), 25. (premiera) in 26. septembra, ob 20. uri »Nora Gregor - skriti kontinent spomina / il continente nascosto della memoria / ein verborgener Kontinent der Erinnerung« (Neda R. Bric); informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.00 »The Giver - Il mondo di Jonas«. Dvorana 2: 17.30 »Winx Club: Il mistero degli abissi«; 19.50 - 22.10 »Colpa delle stelle«. Dvorana 3: 17.30 - 19.45 - 21.45 »I nostri ragazzi«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Colpa delle stelle«. Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.15 »Necropolis - La città dei morti«. Dvorana 3: 17.45 - 20.20 - 22.15 »Sex Tape - Finiti in rete«. Dvorana 4: 17.15 - 19.50 - 22.10 »I mercenari 3 - The Expendables«. Dvorana 5: 17.15 - 20.00 - 22.10 »I nostri ragazzi«.

Razstave

V GALERIJ STUDIOFAGANEL na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici bo v petek, 19. septembra, ob 18. uri odprtje razstave »Mocchiutti, Di Iorio, il maestro, l'allievo«, predstavila jo bo

Cristina Feresin; na ogled od 19. septembra do 18. oktobra.

V FOYERJU SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA v Novi Gorici bo v četrtek, 25. septembra, ob 19. uri odprtje razstave o goriški igralki Nori Gregor z naslovom »Nora, du bist ein Engel!«, ki so jo pripravili Kinoatelj Gorica, Zavod Kinoatelj Šmihel, SNG Nova Gorica in Visoka šola za Umetnost Univerze v Novi Gorici.

Koncerti

»DNEVI STARE GLASBE«: 18. septembra ob 20. uri v Kulturnem domu v Novi Gorici koncert stare srbske in balkanske vokalne glasbe »Čuvarji sanj« v izvedbi bratov Teofilović (brezplačne vstopnice pri blagajni ob odprtju nove sezone Kulturnega doma Nova Gorica). 19. septembra ob 20. uri v gradu Kromberk »Tasto solo«, nastopata španska instrumentalista Guillermo Perez (orgelski portativ) in David Catalunya (clavisimbalum). 20. septembra ob 17. uri v cerkvi v Gorjanskem pri Komnu »Puliti in Merulo«, igra Mario Penzar (orgle), poje sopranistka Martina Klarič (ob 15.30 bo brezplačno vodstvo po Gorjanskem, zbirno mesto pred Štreklejvo domačijo v bližini cerkve). 20. septembra ob 20. uri v cerkvi v Svetem pri Komnu koncert Milka Lazarja (čembalo) in Vasilija Meljnikovega (violina). 21. septembra ob 21. uri v gradu v Gorici nastopajo Marjeta Cerar (glas), Bor Zuljan (lutnja), Ensemble Dramsam in La Compagnia del Bontempo (ob 20. uri brezplačno vodstvo po razstavi starih instrumentov). Vstop na vse koncerte je prost.

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: 19. septembra »Naš čarni čas«, nastopa vokalna skupina Bodeča Neža ob 10-letnici delovanja. 8. oktobra »Klavir in orkester«, nastopata pianist Alexander Gadjev in Orkester iz Padove in Veneta. 22. decembra »In zopet prišla noč si sveta«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane. 6. marca 2015 ob 20.30 »Štirje pianisti za dva klavirja«, nastopajo Sijavuš Gadjev, dvas klavirja Gon, Alexander Gadjev in Giuseppe Guarrera. 24. aprila 2105 ob 18. uri (odhod avtobusa ob 16. uri) balet Petra Iljiča Čajkovskega »Labodje jezero« v SNG Opera in Ballet v Ljubljani. Informacije in nakup abonmaja v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org); več na www.centerbratuz.org.

Izleti

ŽENSKES IZ DOBERDOBA, ki so obiskovale lanske tečaj ročnih del na SKRD Jezero, organizirajo 17. oktobra izlet v Vicenzo na sejem pripomočkov za ročna dela. Vpisovanje in infor-

macije pri Magdi Prinčič do 28. septembra po tel. 347-1243400.

SPDG organizira v soboto, 20. septembra, v sodelovanju z goriško sekcijo CAI-a 6. kolesarski izlet MTB sezone 2014. Predstavitev izleta bo v četrtek, 18. septembra, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI-a v Ul. Rossini. Cilj izleta je Silvester Alm v Dolomitih v bližini Toblacha. Zbirališče na parkirišču goriškega sejmišča v soboto, 20. septembra, ob 7. uri ali ob 10. uri na železniški postaji v Toblachu (Dobbiaco). Tura je zahtevna, vzpon na 1815 m visok Silvester Alm; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezna čelada, zaželjena je prijava udeležencev.

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 27. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Sauris, Tolmeč in okolico: odhod avtobusa ob 7.30 iz Štivanja, s postanki ob 7.40 pri spomeniku v Jamljah, ob 7.50 pri spomeniku v Dobrodu, ob 8. uri pri piceriji Al Gambero v Ronkah. Prostim je še nekaj mest na avtobusu, informacije in vpisovanje v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

SPDG prireja 21. septembra izlet na Bavški Grintavec (2347 m). Obvezna prijava in prisotnost na srečanju, ki bo v četrtek, 18. septembra, ob 19. uri na sedežu društva; informacije po tel. 349-3887180 (Gabrijel).

Šolske vesti

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo prijave na brezplačne poskusne lekcije za šolsko leto 2014-15; informacije na tajništvo v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrta od 10. do 12. in od 15. do 16. ure (tel. 0481-531508), e-pošta gorica@glasbenamatica.org.

Obvestila

»MEDNARODNI POHOD MIRU« bo v organizaciji KSD Kras Dol-Poljane v nedeljo, 28. septembra, ob prireditvi z naslovom »Jeziki in narodi brez meja sto let kasneje«: start izpred sedeža društva na Palkiču bo ob vsakem vremenu med 8. uro in 9.30, na izbiro bosta 8 ali 13 km dolgi progi, zaželjena je prijava do 26. septembra po tel. 338-3176605, 335-5421420 ali na naslov pohodmiru2014@krasdolpoljane.it; več na www.krasdolpoljane.it.

»ZUMBA KIDS«: AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumba za osnovnošolske otroke. Brezplačna poskusna lekcija bo v četrtek, 18. septembra, od 17. do 18. ure v kulturnem centru v Jamljah. Otroci naj s seboj prinesejo vodo, brisačo in telovadne copate; informacije po tel. 345-8328493.

»ZUMBA«: AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumba za odrasle ob ponedeljkih in četrtek, od 20. do 21. ure v večnamenski dvorani v Jamljah. Prva

brezplačna vaja bo v ponedeljek, 29. septembra, ob 20. uri; informacije po tel. 347-6868225 (Patricija).

V VEČNAMENSKEM CENTRU v Ul. Baiamonti v Gorici bo danes, 17. septembra, ob 20.30 predstavitev seminarja z naslovom »La via dei Tarocchi«, ki bo potekal 27. in 28. septembra; informacije na naslov g.berdon@alice.it ali po tel. 347-9775427.

ZSKD obvešča včlanjene zbere, da rok prijave na deželno zborovsko revijo »Nativitas« zapade 30. septembra; informacije www.zskd.eu ali po tel. 040-635626.

PRI AŠZ DOM GORICA vpisujejo za športno sezono 2014-15: športni vrtec (letniki 2010-2011) - ponedeljek in četrtek od 15. do 16. ure, vodi prof. Dražen Grbac, začetek 2. oktobra; mikrobasket - novost - (letniki 2007-2008-2009) - ponedeljek in četrtek od 16. do 17. ure, vodi prof. Dražen Grbac, začetek 2. oktobra; minibasket (letniki 2004-2005-2006) - torek od 16.30 do 18. ure, sredo od 16. do 17. ure, petek od 18. ure do 19.30, vodi prof. Andrej Vremec, začetek 23. septembra; under 13 (letniki 2002-2003) - ponedeljek od 17. ure do 18.30, torek od 18. ure do 19.30, četrtek od 17. ure do 18.30, začetek 22. septembra; under 15 (letniki 2000-2001) - torek od 19. ure do 20.30, sredo od 18.30 do 20. ure, četrtek od 18.30 do 20. ure, začetek 23. septembra; cheerleading za osnovnošolce/ke - sredo od 17. ure do 18.30; petek od 16.30 do 18. ure, začetek 24. septembra. Za otroke vrtcev v Ul. Brolo, v Pevni in v Ul. Max Fabiani v Gorici ter za tiste, ki obiskujejo dijaške domove, je poskrbljen prevoz do telovadnice; informacije in vpisovanja po tel. 0481-33288, 329-2718115 (David Ambrožič) ali domgorica@gmail.com.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 12. do 22. oktobra, tudi z individualno prilagojenim paketom za zdravje oziroma dobro počutje; informacije in vpisovanje na sedežu krožka v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRUT obvešča, da se začenja vpisovanje za jesenski cikel skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gračeju, ki bo stekel v torek, 7. oktobra; informacije in vpisovanje na sedežu krožka v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KD DANICA z Vrha organizira tečaj zumba ob ponedeljkih in četrtek, z začetkom ob 19. uri; informacije po tel. 339-7484533 (Dolores). Prva lekcija bo 29. septembra.

AŠKD KREMENJAK prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike pod mentorstvom prof. Andreja Gropajca. Informativna seja bo v sredo, 1. oktobra, ob 18. uri v kulturnem centru v Jamljah; informacije po tel. 338-6805242 (Sonia).

KD SOVODNJE tudi letos organizira tečaj zumba. Začel se bo v sredo, 1.

oktobra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah; informacije po tel. 338-2251883 (Magda) ob uri kosila ali v večernem času.

SKRD JADRO IZ RONK s pokroviteljstvom ronške občine prireja v sklopu projekta »Manjšinska deželna interkultura in poznavanje slovenskega jezika« tečaj slovenščine za odrasle. Organizacijsko srečanje bo na sedežu društva v Romjanu v torek, 7. oktobra, ob 20. uri; informacije nudijo tudi v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Tržiču.

ZMAGOVITE ŠTEVILKE DOBERDENE LOTERIJE, ki so jih izžrebali v soboto, 6. septembra, ob Partizanskem mitingu v Selcah: 1. nagrada (listek št. 4934) potovanje v evropsko prestolnico; 2. (št. 5172) prenosni računalnik Acer Aspire; 3. (št. 4051) tablični računalnik Trevi; 4. (št. 3513) HI FI naprava LG; 5. (št. 5953) digitalna fotokamera Casio; 6. (št. 878) aparat za kuhanje kave Polti; 7. (št. 4309) prenosni telefon Sait Flip; 8. (št. 870) stiskalna centrifuga za agrume Ariete; nagrade so na razpolago na sedežu v Tržiču v Ul. Valentinis 84, tel. 0481-798098 do 8. oktobra, med 9. in 12. uro.

Prireditve

SLOVENSKA SKUPNOST - občinska sekcija za Gorico sporoča, da je redni kongres sklican za petek, 19. septembra, s pričetkom ob 20. uri na sedežu stranke na Drevoredu 20. septembra 118 v Gorici.

V CENTRU »MARE PENSANTE« v parku Basaglia v Ul. Vittorio Veneto v Gorici bo danes, 17. septembra, ob 17.30 v sklopu niza »DolceMentEstate 2014« okrogla miza z naslovom »Proposte olistiche per il Bene-essere«, ki jo bo vodil psihiater Marco Bertali.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo v četrtek, 18. septembra, ob 18. uri Giuliana laschi predstavila svojo novo knjigo »L'amore amico e altre storie«. S tržaško pisateljico se bosta pogovarjali zgodovinarica Anna Di Gianantonio in Silva Bon.

V NOVOGORIŠKI KNJIŽNICI FRANCE-TA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici v sklopu »Literarnih četrtkov«: v četrtek, 18. septembra, ob 18. uri pri klavirju bo predstavitev zbornika Goriškega literarnega kluba Govorica; v četrtek, 25. septembra, ob 18. uri v dvorani knjižnice bo predstavitev knjige »Žive vode« Iztoka Ostana.

ZGODOVINSKA PREDAVANJA ob 100-letnici prve svetovne vojne v prostorih Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) v Gorici: 19. septembra ob 18.30 bo zgodovinar Giorgio Milocco predaval na temo »I goriziani e i friulani nel corpo italiano in estremo oriente (1918/1920)«.

V KB CENTRU na Korzu Verdi 51 v Gorici bo v Tumovi dvorani v ponedeljek, 22. septembra, ob 18. uri predstavitev dvojezične publikacije »Ricordi della Lotta di liberazione sul Carso goriziano«, ki jo je izdal center Gasparini. Spomine Giuseppeja Venice je uredil Aldo Rupel, ki bo na večer sodeloval skupaj z Dariom Mattiussijem, centra Gasparini. Predstavitev organizira Sklad Dorče Sardoč v sodelovanju z goriško sekcijo VZPI-ANPI in centrom Gasparini.

Mali oglasi

IZPRAZNJUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja itd., popravilam pohištvo, lesena polkna, okna in vrata; tel. 340-2719034.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Luciana Cenni vd. Loversi iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V REDIPULJI: 11.00, Ottavio Giacovaz (iz tržaške bolnišnice ob 10.40) v cerkvi in na pokopališču v Fojljanu.

O NAŠEM TRENUTKU

Jezikovne zagate narodnih skupnosti

ACE MERMOLJA

Vprašanje jezika ni le slovensko ali slovensko-manjšinsko. Zaojmema naš »globalni« svet in torej svet v prepletanju, tudi jezikovnem. Ne mislim le na etnične ali celo plemenske govorice, ki dobesedno izginjajo, ampak na kodificirane jezikovne sisteme, skratka, na knjižne jezike. Vsi so namreč podvrženi kontaminaciji, hibridaciji, vdiranju novih in novih izrazov (začenši s tehničnimi), dominaciji mednarodnega anglo-ameriškega jezika itd. Nove tehnologije pospešujejo in omogočajo procese, ki so bili do včeraj nepojmljivi. Niti za eno vprašanje pa ne obstaja enostavna rešitev in je zato nesmiselno kako retorično jadikovanje.

Za hip se bom vrnil na svoje krajše in zame obvezno bivanje ob morju. Zvečer sem se zavedal, da s težavo razumem osrednja poročila hrvaške televizije. Nekoč mi je bilo to lahko, danes ne več. Pri čiščenju jezika pred vplivom nekdanje srbohrvaščine je prišlo do sprememb, ki jim nisem več kos. Spremembo mi je dokazala nekoliko starejša nadaljevanka, v kateri je še nastopal slovenski igralec Polde Bibič. To nadaljevanko sem z lahkoto razumel. Poslušal sem dva jezika.

Nadalje, hišni gospodar mi je svetoval, naj v nedeljo gledam še popularnejšo nadaljevanko. Gledal sem in malo razumel. Potem mi je gospodar priznal, da tudi sam s težavo sledi jeziku, ki je močno pomešan s splitskimi narečji in žargoni. Od knjižne do krajevno obarvane govorice sva bila v težavah Slovenec iz Trsta in Hrvat iz Zadra.

V baru je profesorica v pokoju razlagala kolegici, kako se hrvaščina spreminja, kako izginja knjižna izgovorjava in da niti igralci narodnega gledališča ne spoštujejo več kanoničnih pravil. Vzporodnica z osrednjo Slovenijo se mi je kar sama ponudila. Omenil sem primer, ko ni jasno ali gre za regres ali za napredek ali za oboje hkrati. Vsekakor ni več nekdanje hrvaščine, ki sem jo bral v univerzitetnih letih, ko sem se seznanjal s hrvaško literaturo.

Naj mi bo dovoljen kratek preskok. Italijanski pisatelj Ceronetti je v vsedržavnem časopisu potožil, kako angloameriško izrazoslovje preplavlja in v bistvu zastruplja pristni italijanski jezik. Pomislil sem, da je Italija vendarle država, ki se je dolgo let otepala učenja tujih jezikov. Ljudje moje generacije in celo mlajši slabo poznajo angleščino. Celotno politiko, ki nastopajo na mednarodni sceni, je krepko zatika. V KPI so imeli predsednika Napolitana za »snob« intelektualca, ker je obvladal angleščino in se še danes lahko brez problemov pogovarja z Obamo.

V Sloveniji in pri drugih manjših narodih je postala angleščina domača že v časih mojega šolanja. Njen vpliv je danes močan, kar lahko slišimo tako na ljubljanskih ulicah kot po radiu in televiziji, posebno v popularnejših programih. E-book omogoča branje angleških knjig in mednarodnih uspešnic neposredno, kar zmanjšuje v Sloveniji, na Hrvaškem in drugje prodajo knjig v prevodu (statistično dokazano). Za mlade generacije prevajanje ne bo imelo več smisla: na tablici bodo hitreje in ceneje brali knjige v izvirniku ali v angleškem prevodu. To pomeni avtomatično nižanje branja v slovenščini in posledično prodaje slovenskih knjig, ki so povrh vsega še dražje. To je konkretna grožnja, ki preti »malim« jezikom.

Razumljivo je, da smo Slovenci v Italiji, Avstriji in na Madžarskem do-

datno podvrženi pritisku italijanščine oz. nemščine ali celo italijanskim in nemškim krajevnim narečjem. Z znanjem šolske nemščine boš v koroških vaseh ljudi bolj slabo razumel. Milančan ne bo razumel Tržačana itd. Vsekakor je pojav zapleten in težko rešljiv. Sama šola ni dovolj za kljubovanje celokupnemu okolju, ki se marsikje prične v družini in se zaključi pri televiziji in na internetu. Pa še šola (v našem primeru slovenska) še zdaleč ni primerno opremljena za učinkovito uvajanje kolikor toliko čiste knjižne slovenščine in za odpravljanje interferenc, posebno če so zmes različnih jezikov in obenem lokalnih narečji. Problem ne zahteva le znanja, saj je teoretskih razprav kar nekaj, ampak tudi krepke denarne injekcije za osebje, metodologijo, aparature itd.

Negativne interference močnejših in večjih jezikov na manjše in šibkeješe pa niso edini problem. Če se vrnem k svojemu morju, so prišla v sosednje stanovanje tri dekleta iz Londona. Zaključila so maturo in se podala na jug. Izkrčala so se v viharju in mrazu. Mlade deklice so se tudi jezikovno težko znašle. Hišni gazda je mlél nekaj nemščine in italijanščine, ni poznal pa angleščine. Deklice pa so govorile samo angleško. Konec koncev je njihov jezik mednarodna lingua franca, s katero prideš kamorkoli in se sporazumevaš skoraj povsod.

V kolonialnem času je pred ali ob angleščini bila mednarodni jezik francoščina. Francozi še danes vztrajajo pri svoji veličini in ne poznajo kup jezikov kot intelektualci malih narodov. V Italiji so še mojo generacijo obilno pitali z grščino in predvsem z latinščino. Razlagali so, koliko nam bo koristila. Ja, koristi: pri učenju medicine in anatomije, kjer ti latinščina pri koščicah prav pride.

Želel sem le opozoriti na nasproten pojav, ko jezikovni kolonializem oži obzorje »kolonizatorjev«. Jezik za splošno uporabo pa se mora po lastni naravi poplitviti in poenostavljati zato, da se čim lažje uveljavi, pri tem pa sam izgublja »finese«. Problem je seveda manjši od malega jezika, ki je pod močnim udarom kontaminacije.

Vsekakor nas že sama tehnika sila v poenostavljanje in k izgubljanju jezikovnega bogastva. Velja McLuhanova ugotovitev, da je sredstvo obenem sporočilo. Izum tiskane besede je korenito spremenil jezik in znanje. Trubar je pomemben zaradi tiskane besede. Jezik sta spremenila radio in televizija. Manj izobraženi Italijani so se naučili razumeti knjižni jezik s pomočjo televizije (De Mauro).

Jezik ponovno spreminja internet s svojimi komunikacijskimi možnostmi. Pisana sporočila zahtevajo skrajno sintezo, komunikacija »na daleč« pa odvzema besedam dobršen del odgovornosti in se lahko tudi najbolj sramežljiv pisec izkašlja z nekaj kletvicami. Kletvice pa niso samo nasilne, ampak obenem najbolj sintetično izražajo negativno razpoloženje. Vprašanje jezikovnega nasilja po spletu je zanimiv (in neprijeten) pojav, ki se kot žogica odbija v našo vsakdanjo govorico: od bara do parlamenta, od ulice do televizijskih oddaj. Vsi po malem kolnemo naglas.

Problemov, s katerimi se srečujejo današnji jeziki in z jeziki ljudi, je več. Čiste jezikovne oaze pa so utopije kot zrak brez izpušnih plinov, ki gredo do roba veselja in povzročajo vremenske spremembe.

JEZIK NA OBROBJU

Razumljivo in do neke mere tudi opravičljivo je, če so naši objavljeni članki o upravnih zadevah pod močnim vplivom italijanskega jezika. Viri so italijanski, dvojezičnega poslovanja v javnih ustanovah skorajda ni, prevajalci pa za svoje delo največkrat niso strokovno usposobljeni. **Da bo naš slovenski upravni jezik boljši, mu bomo morali posvetiti več pozornosti. Ta težka naloga čaka predvsem naše politike.**

Drugače pa je, kadar mora naš poklicni novinar ali pa občasni poročevalec pisati o vsakdanjih dogodkih ali ukrepih, za kar ni potrebna posebna strokovna usposobljenost. Da se tudi ob takih dogodkih marsikdo težko znajde, nam potrjujejo članki, ki so izšli o novem tržaškem prometnem načrtu. Med drugim sem brala; da »predvideva prometni načrt trajnostne ukrepe«. Pridemnik trajnostni se je v Sloveniji razbohotil v zadnjih letih; o tem, kaj pravzaprav pomeni smo brali prave razprave. V Ljubljani so ustanovili celo stranko Trs, katere cilj je skrb za trajnostni razvoj, ki ne bo le začasen ali kratkotrajen, ampak bo nenehno skrbel za ohranjanje in razvoj narave in naravnih virov.

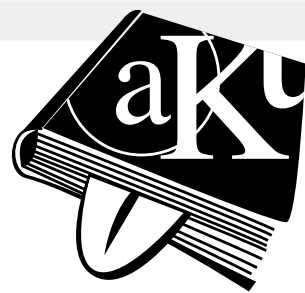
Kaj pa naj bi bili trajnostni ukrepi na področju prometa? Ukrepi so po-

trebni ob uvedbi nečesa novega. Če pričakujemo ali hočemo, da bo to novo obveljalo, moramo govoriti o trajnih ukrepih, medtem ko je trajnosten lahko samo razvoj, ki se stalno in po potrebi prilagaja razmeram. Ukrep, ki bo ostal v veljavi dolgo obdobje, je trajen. V medicini govorimo celo o trajnih posledicah nesreče ali o trajnih poškodbah, ki jih ni mogoče odpraviti. V botaniki poznamo sezonske in trajne rastline - trajnice, ki pozimi ne pozebejo in vsako pomlad na novo vzkljujejo. V pravo je znana obsodba na trajno izgubo državljanjskih pravic.

Govorimo in pišemo torej lahko le o trajnih ukrepih, čeprav je malo verjetno, da bodo res trajni. Podobno je tudi ohranjanje trajnega spomina na dragega ali pomembnega pokojnika, saj vsi vemo, kako hitro zbledi tak »trajni spomin«.

Namesto trajnostnih ukrepov bi bilo bolje, če bi zapisali, da predvideva prometni načrt trajne spremembe glede prevoznosti nekaterih ulic kot tudi samo pešcem namenjenih ulic ali večjih otokov.

O trajnosti tega najnovejšega prometnega načrta pa bomo lahko govorili in pisali čez nekaj let. Odkar namreč stanujem v Terezijanski četrti, so

že dvakrat ali trikrat spremenili prometni načrt. Vsakokrat je bilo toliko protestov tukajšnjih prebivalcev, da so morali vse dosedanje »nove« načrte spremeniti. **Teren je nasut in pod ulicami teče več potokov, zato je v vseh ožjih ulicah ogrožena stabilnost tal.** Vse hiše so bile polne razpok. Dolga leta je v teh ulicah popravljaj razpoke zidar, ki mu do visoke starosti ni zmanjkalo dela. Razpoke je pod ometom utrdil z železnimi zagozdami, ki so vsaj za nekaj let omejile nevarno širjenje. Tudi na novo položen asfalt, s katerim so utrdili te ulice, ni ublažil tresenja tal in stavb. **Stabilnejših je le nekaj širših ulic, to so ulice Ghega, Milano, Mazzini in Corso.**

Po ul. Geppa bi moral spet, kot je že nekajkrat prej, steči gost promet, pa se nam ga je (stanovalcem) že pred dokončno izvedbo posrečilo preusmeriti tja, kjer je škoda manjša.

Lelja Rehar Sancin

NARAVA - Posvet ob 90-letnici prvega zavarovanja Doline jezer

Dolina Triglavskih jezer zametek Triglavskega narodnega parka

BLED - Letos mineva 90 let od podpisa zakupne pogodbe, s katero je bil v Dolini Triglavskih jezer za 20 let vzpostavljen varstveni režim, torej prva uresničitev zamisli o zavarovanju, ki je kasneje prerasla v ustanovitev Triglavskega narodnega parka, kot ga poznamo danes. Ob tej priložnosti je Geografski inštitut Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti v sodelovanju s Triglavskim narodnim parkom, Ljubljanskim geografskim društvom, Planinsko zvezo Slovenije ter Planinskim društvom Ljubljana Matica 5. in 6. septembra v Koči pri Triglavskih jezerih organiziral znanstveni posvet. Zamisel za takšno srečanje se je porodila lani ponesrečenemu geografu dr. Bojanu Erhartiču, ki je večji del svoje raziskovalne poti opravil prav v Dolini Triglavskih jezer.

Jezer, po katerih je dolina dobila ime, kamnine in relief, predvsem pa njena lepota, so tako na prve obiskovalce kot tudi na naravoslovce naredili velik vtis. Slednji so se prvi lotili njenega pre-

Udeleženci posveta v Koči pri Triglavskih jezerih

A. ZDEŠAR

učevanja - med njimi je bil na primer botanik Karl Zois, ki je v Dolini že leta 1785 vzpostavil »raziskovalno postajo«. Po letu 1880 se je obisk Doline okrepil, saj je Avstrijski turistovski klub (ÖTC) postavil planinsko kočjo pri Dvojnem jezeru. Po-

stopoma se je krepila zavest o biseru narave, ki ga je treba ohranjati naslednjim generacijam, zato je Dolina postala prvi zametek Triglavskega narodnega parka.

Prvi dan posveta je devet vabljenih predavateljev predstavilo prispevke z različnih področij. Obravnavali so zavarovanje Doline Triglavskih jezer, njeno geologijo, reliefne značilnosti, jezera in življenje v njih, predstavili so nova spoznanja o rasti, zgradbi in razvoju smrekovih gozdov, spremembah rabe tal, posvetili pa so se tudi planinskemu odkrivanju, ter estetskemu vrednotenju reliefnih oblik. Vse obravnavane teme bodo objavljene v monografiji, ki bo izšla v okviru knjižne zbirke Geografija Slovenije, katere izdajatelj je Geografski inštitut Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Izid knjige je predviden ob koncu letošnjega leta. Drugi dan posveta sta bili organizirani strokovni ekskurziji po Dolini Triglavskih jezer ne temo žive in nežive narave ter fotografska delavnica.

V okviru posveta so v Koči pri Triglavskih jezerih tudi odprli fotografsko razstavo dr. Bojana Erhartiča z motivi iz Doline. Razstavo si bo mogoče ogledati še v Infocentru Triglavsko roža na Bledu, kjer bo Triglavski narodni park 15. oktobra 2014 organiziral sredin večer v sklopu praznovanj 90-letnice. Novembra se bo razstava preselila v Atrij Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

PISMA UREDNIŠTVU

Almirante in Slovenci

Berem danes (včeraj op. ur.) uvodnik v PD o »kontroverzni osebnosti«, to je Giorgiu Almiranteju, ki bi mu radi nekateri v spomin celo poimenovali neko ulico v Trstu. Uvodničar Sandor Tence pravilno postavi glede Almiranteja piko na i, osebno bi pa rad članku dodal še tole informacijo.

Dne 18. aprila 1974 je imela tržaška MSI shod na trgu Goldoni v Trstu in tam je Almirante imel govor, v katerem je izredno hudo žalil vse Slovence, ne glede na politično in idejno prepričanje. Na tistem shodu je Almirante na dolgo govoril o Trstu, ki da je »città italianissima«, potem pa se je spravil na levosredinske stranke, ki so sklenile na krajevni ravni sporazume, kar je šlo po njegovem »slovenizacijo Trsta«, saj da so se »Slovenci vrinili v strukture oblasti od občinskih do pokrajinskih in deželnih«. Takratni sporazum strank leve sredine je namreč poleg Dušana Hreščaka predvideval še vstop Rafka Dolharka v tržaški občinski odbor in mene kot deželnega svetovalca SSK za predsednika deželne

komisije za mednarodne sporazume. To seveda MSI in Almiranteju ni šlo v račun, zato je na omenjenem shodu zagrozil takole: »Zaradi te prisotnosti v organih oblasti predstavljajo Slovenci nevarnost. Te nosilce slovenskih bacilov je treba uničiti! Gre za vprašanje ljudskega zdravja!«.

Vse to sem podrobno opisal v svoji knjigi »V političnem vrtincu«, ki je izšla leta 2004 pri založbi Mladika.

Prav je, da se spomnimo na te za nas zamejske Slovence hude čase in se po svojih močeh upremo želji, da bi Trst dal kakršnokoli javno priznanje človeku, ki nas je žalil z »bacili«. Taki genocidni izrazi sovražstva proti nam in naši narodni skupnosti nikakor ne smejo v pozabo.

Drago Štoka

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Poljaki ugnali Brazilce

KATOWICE - Na moškem odbojarskem SP se je začela tretja faza. Poljska, ki jo na tem prvenstvu dobesedno nosijo navijači, je z zmago s 3:2 (25:22, 22:25, 14:25, 25:18, 17:15) proti Braziliji (na sliki trener Bernardo) vnovič potrdila željo po zmagi na SP v lastni režiji. V tekmi druge skupine je Francija zelo gladko odpravila Nemčijo.

Izida: Poljska - Brazilija, Francija - Nemčija 3:0 (25:15, 26:24, 25:22). **Danes:** ob 20.15 Nemčija - Iran in Brazilija - Rusija

Kostnerjeva se ničesar ne boji

MILAN - »Carolina Kostner ničesar ni prikrila, sploh ni zaskrbljena in ni vpletena v noben dopinški primer,« je povedala Giulia Mancini, agentka južnotirolske šampionke v umetnostnem drsanju, ki jo bo v petek zaslišala proti dopinška komisija CONI. Nekdanja zaročenka atleta Alexa Schwazerja, ki je bil kaznovan zaradi jemanja poživil, naj bi vedela za početje nekdanjega partnerja, zato bi jo lahko tudi kaznovali, čeprav nastopa zdaj le še na ekshibicijah.

SKUPINA A		Juventus - Malmoe				
2:0 Olympiacos - Atletico Madrid 3:2						
Juventus	1	0	0	0	2:0	3
Olympiacos	1	1	0	0	3:2	3
Atl. Madrid	1	0	0	1	2:3	0
Malmoe	1	0	0	1	0:2	0
PRIHODNJI KROG (1.10.): Malmoe - Olympiacos, Atl. Madrid - Juventus						

SKUPINA B		Liverpool - Ludogorets 2:1				
Real Madrid - Basel 5:1						
Real Madrid	1	1	0	0	5:1	3
Liverpool	1	1	0	0	2:1	3
Ludogorets	1	0	0	1	1:2	0
Basel	1	0	0	1	1:5	0
PRIHODNJI KROG (1.10.): Basel - Liverpool, Ludogorets - Real Madrid						

SKUPINA C		Monaco - Leverkusen 1:0				
Benfica - Zenit 0:2						
Zenit	1	1	0	0	2:0	3
Monaco	1	1	0	0	1:0	3
Leverkusen	1	0	0	1	0:1	0
Benfica	1	0	0	1	0:2	0
PRIHODNJI KROG (30.9.): Zenit - Monaco, Leverkusen - Benfica						

SKUPINA D		Galatasaray - Anderlecht 1:1				
Borussia D. - Arsenal 2:0						
Borussia D.	1	1	0	0	2:0	3
Anderlecht	1	0	1	0	1:1	1
Galatasaray	1	0	1	0	1:1	1
Arsenal	1	0	0	1	0:2	0
PRIHODNJI KROG (30.9.): Arsenal - Galatasaray, Anderlecht - Borussia D.						

NOGOMET - Prve tekme v Ligi prvakov, Jan Oblak v Grčiji prejel tri gole

Juventus dobro začel

Carlos Tevez je v ligi prvakov zadel prvič po letu 2009

ANSA

TURIN - Juventus je uspešno začel svojo pot v ligi prvakov. Švedski Malmoe je bil dokaj skromen, kljub temu je dolgo onemogočil Juventus, da bi povedel, po zadetku Carlosa Teveza v 59. minuti, kar je bil njegov prvi gol v ligi prvakov po letu 2009, pa so gostitelji povsem prevladali na igrišču, Argentinec pa je v 90. minuti dosegel tudi drugi gol. Ni pa prišel na roko Juventus rezultatu v Pireju, kjer je Olympiacos premagal Atletico iz Madrida. Slovenski vratar Jan Oblak je debitiral za finalista iz minule sezone, a njegov prvenec ni bil ravno uspešen. Že po 13 minutah je moral po žogo v mrežo, potem ko ga je z natančnim strelom ugnal Arthur Masuaku. Drugi zadetek je dobil v 31. minuti, potem ko ga je v kazenskem prostoru ugnal Ibrahim Afflay. Mario Mandžukić je v 38. minuti znižal Atleticov zaostanek s strelom z glavo, Konstantinos Mitroglu pa je Grkom zagotovil zmago v 74. minuti. Antoine Griezman je v 87. minuti poskrbel le za lepotni popravek izida. Očitno skupina A ni tako neizenačena, kot so napovedovali poznavalci.

V skupini B je Ludogorec Slovenca Romana Bezjaka (ki je zadel vratnico) z 2:1 izgubil proti Liverpoolu. Na Anfieldu je za Angleže v 82. zadel Mario Balotelli. Bolgari so izenačili v

sodniškem dodatku prek Danija Abaloja, a je zmaga vseeno le ostala doma po zasluzi enajstmetrovke Stevena Gerrarda. Na stadionu Santiago Bernabeu pa je branilcu naslova Realu in Baslu sodil Damir Skomina. Madridčani so pričakovano slavili, in sicer s 5:1 ter z avtogolom in goli Baleja, Cristiana Ronalda, Jamesa Rodrigueza in Karima Benzemaja.

V skupini C je Monaco ugnal Bayer Leverkusena z 1:0, edini gol je dosegel Joao Moutinho v 62. minuti. Benfica pa je doma izgubila proti Zenitu iz Sankt Peterburga z 0:2. Rusi so že v šesti minuti povedli prek

Hulka, v 18. minuti je vratar Artur dobil rdeči karton zaradi prekrška na robu kazenskega prostora, v 22. minuti pa je Axel Witsel z glavo povišal na 2:0.

Borussia Dortmund je v skupini D z enakim izidom odpravila Arsenal. Ciro Immobile, novinec v rumeno-črnem dresu, je Nemcem priigral prednost ob koncu prvega polčasa, na začetku drugega pa je Pierre Aubameyang postavil končni izid. Galatasaray in belgijski Anderlecht sta se razšla z 1:1.

DANES - Maribor v Ljudskem vrtu Desetkrat dražji Sporting po agresivnosti in dinamiki tipična portugalska ekipa

MARIBOR - Slovenski nogometni prvak Maribor bo danes ob 20.45 igral prvo tekmo v skupinskem delu lige prvakov po sezoni 1999/2000. Izbranci Anteja Šimundže, ta zaradi poškodbe ne bo mogel računati na srednjega branilca Marka Šulerja, v Ljudskem vrtu pričakujejo Sporting. Kljub temu, da tekmeč uživa večji ugled v nogometnem svetu, pa je želja domačih zmaga. »Igranje v ligi prvakov je velik privilegij tako za igralce kot klub. Vem, da bo težka tekma, a skupaj z navijači nam bo malo lažje,« je na novinarski konferenci v Mariboru povedal kapetan štajerske ekipe Marcos Tavares.

Trener Šimundža, ki je pred skoraj 15 leti dosegel prvi mariborski gol v ligi prvakov, in sicer za odmevno zmago v Kijevu proti Dinamu, je pred sedmo silo stopil umirjeno. »Igralci so psihično in fizično pripravljeni, sproščeni, se pa zavedajo pomembnosti in kakovosti tekmovanja. Na tekmi

bomo na visoki ravni,« napoveduje Šimundža. Tudi dejstvo, da je Maribor v finančnem pogledu palček med elito (Sporting, denimo, ima približno desetkrat dražjo ekipo), ga ne gane preveč. »Po financah smo na dnu, po garanju in trdem delu pa v vrhu. To nas ne obremenjuje, zgolj motivira,« pravi Šimundža.

Trener Sportinga Marco Silva ima na voljo kar nekaj uglednih imen v tem pogledu, na primer Nanija, Fredyja Montero, Williama Carvalha, Diega Capela ... »Sporting je ekipa, ki ima vse značilnosti portugalskega nogometa. Je izredno agresivna, čvrsta ekipa z ogromno dinamike, napadalne miselnosti. Seveda ima svoje pluse in minuse, ki pa jih bom zadržal za igralce,« je še povedal Šimundža.

Tekmo bodo sodili Francozi na čelu z Clementom Turpinom.

DANES tudi Roma - CSKA Moskva, Chelsea - Schalke in Bayern - Manchester City

ŠKOTSKA - Kaj bo s športom, če na referendumu zmagajo zagovorniki razdružitve?

Moč, zadržki in denar

Škoti so na zadnjih olimpijskih igrah osvojili kar sedem zlatih, vendar se njihov šport financira iz bogate britanske loterije

GLASGOW - Uspeh zagovornikov neodvisne Škotske na bližnjem referendumu bo predstavljal nov izziv tudi za tamkajšnje športnike. Največ neznank je povezanih z udeležbo Škotov na poletnih olimpijskih igrah v Rio de Janeiru leta 2016, manj z nogometom, v katerem imajo Škoti že od začetkov modernega nogometa svojo ligo in svojo reprezentanco. Na zadnjih poletnih olimpijskih igrah pred dve letoma v Londonu so športniki Škotske predstavljali približno eno desetino celotnega britanskega zastopstva, zasluzni pa so bili za osvojitve 13 olimpijskih odličij od skupno 65, kolikor so jih v Londonu osvojili britanski športniki. Kar sedem »škotskih« olimpijskih odličij v Londonu je bilo zlatih. Hipotetično, če bi Škoti že v Londonu teknovali pod svojo zastavo, bi se Škotska uvrstila na 12. mesto najuspešnejših držav olimpijskih iger.

Kljub tem odličnim dosežkom škotskih športnikov pa bo udeležba neodvisnih Škotov v Riu povezana s številnimi neznankami in ovirami. Podpredsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Craig Reedie, sicer tudi sam Škot po narodnosti, je bil zelo zadržan, češ da bo »zelo, zelo težko« tako hitro ustanoviti nov nacionalni olimpijski komitej, ki bi ga pravočasno priznali in mu uredili status za nastop v Riu. Vendar pa je vse bojzani, da bi

Škoti ostali pred vrati stadionov v Riu, odpravil predsednik Moka Nemec Thomas Bach, ko je dejal, da so se podobni dogodki odvijali leta 1992, ko so makedonski športniki po razpadu Jugoslavije na igrah v Barceloni sodelovali pod olimpijsko zastavo.

Edini zadržek za sodelovanje škotskih športnikov na igrah bi lahko predstavljal denar. Škoti so bili namreč doslej vključeni v sistem razdeljevanja sredstev, zbranih iz športnega prispevka velike britanske nacionalne loterije. Z odcepitvijo bi bil iz sistema financiranja izključen tudi škotski šport, ki se bi po novem moral zanašati na veliko manjšo škotsko loterijo.

»Večji trg pomeni večje število udeležencev v igrah na srečo, večje nagrade in večje prispevke škotskim športnim organizacijam,« je pred časom zadržke do neodvisne Škotske izrazil nekdanji britanski premier Gordon Brown.

O vprašanju neodvisne Škotske in odcepitvi od Velike Britanije se niso poenotili niti škotski športniki. Najuspešnejši kolesar na olimpijskih igrah Chris Hoy, šestkratni olimpijski prvak na stezi, ki je bil rojen v Edinburghu, je posvaril pred negativnimi vplivi škotske neodvisnosti za prihodnost tamkajšnjega športa. Hoy, ki velja za najtrofejnjšega škotskega športnika, je prepri-

čan, da na Škotskem ni ustrezne infrastrukture za razvoj vrhunškega športa. Čeprav se je veliko spremenilo na bolje, odkar je Glasgow letos gostil igre Commonwealtha, za kar so med drugim zgradili tudi nov velodrom.

Potem ko je postal tarča podpornikov neodvisnosti, se Hoy, ko je bil vprašan, ni želel javno opredeliti, ali je za ali proti. Manj težav s škotsko neodvisnostjo bi imel teniški zvezdnik Andy Murray, olimpijski prvak iz Londona ter zmagovalec US Opna (2012) in Wimbledon (2013). »Če bo Škotska postala neodvisna, bom pač igral za Škotsko,« je dejal, čeprav se prav tako kot Hoy ni izjasnil o tem, ali je osebno za neodvisnost in ali se bo sploh udeležil referenduma.

V nogometu, ragbiju in golfu je lažje, saj so Škoti že od začetkov teknovali s svojimi reprezentancami. Večini nogometnih navijačev, združenih v tako imenovani uradni navijaški skupini Tartan Army, srce bije za neodvisnost. Obstajajo pa tudi izjeme. Med njimi sloviti dolgoletni trener Manchester Uniteda sir Alex Ferguson, ki dvomi o uspehu odcepitve: »Kar 80.000 Škotov je, tako kot sem tudi sam, živelo in delalo v Združenem kraljestvu. Nikoli se nismo imeli za delavce na delu v tujini, bili smo le v drugem delu velike družine, ki tvori Združeno kraljestvo.« (STA)

TRST - Zaradi odbojke Triestina-Kras v ponedeljek in ne v nedeljo?

TRST - Tekmo 4. kroga nogometne D-lige med Triestino in Krasom bi lahko igrali v ponedeljek, 29. septembra, namesto - kot je v programu na koledarju - v nedeljo, 28. septembra. »Za zdaj je to le hipoteza. O tem se bomo v prihodnjih dneh pogovorili s tržaško kvesturo,« so povedali v taboru Triestine.

V nedeljo, 28. septembra, bodo namreč v tržaški športni palači PalaRubini na sporedu kar tri tekme ženskega svetovnega odbojarskega prvenstva. Ob 10.30 bosta igrali Kamerun in Turčija, ob 17.00 Bolgarija - Kanada, ob 20.00 pa bo na sporedu »big-match« tržaške skupine Srbija - Brazilija. Ker si z eno vstopnico lahko gledalci ogledajo popoldansko in večerno srečanje hkrati bi se lahko v nedeljo v tržaški športni palači PalaRubini že ob 16.30, pol ure pred začetkom odbojarske tekme, zbralo nekaj tisoč ljudi. »Če jih bo še enkrat toliko na nogometni tekmi na bližnjem tržaškem stadionu Nereo Rocco (začetek ob 15.00), se bo kvestor odločil, da bodo tekmo D-lige zaradi varnostnih razlogov preložili na ponedeljek ob 20.30,« ocenjujejo v taboru tržaškega kluba. Ponedeljek, 29., in torek, 30. septembra (med prvo in drugo fazo svetovnega odbojarskega prvenstva), bosta prosta dneva.

Predsednik repenskega društva Goran Kocman je bil precej skeptičen: »Mi bomo vztrajali, da se igra v nedeljo. Mislim, da odbojarske tekme niso tak problem.« Odločitev naj bi padla v prihodnjih dneh. Zadnje besedo bo imel tržaški kvestor. (jng)

DZP doo-PRAE srl 2014 © Vse pravice pridržane

Uspešni mladinci Doma

Na košarkarskem turnirju K2sport, ki ga v goriškem Kulturnem domu organizira ŠD Dom, je mladinska ekipa organizatorja turnirja premagala ekipo iz promocijske lige Atletismo, Heidrun pa je s 65:57 premagal Dinamo.

Dom U19 - Atletismo 72:66 (12:10, 25:37, 52:54)

Dom: Franzoni 22, Bogaro 2, Maffi 2, Coz 2, Gaggioli 10, Bensa 6, Antonello L. 16, Peteani 6, Cianetti nv, Vasić nv, Čubrilov nv, Antonello M. 6. Trener: Zavrtanik.

Danes: 19.30 Dom - Heildrun; 21.00 Dom U19 - Olimpia

Turnir letnikov 2002/2003: Ardita - Nova Gorica 43:40 (6:5, 18:10, 33:26)

JADRANJE - Svetovno prvenstvo v Santanderju

Narobe svet

Udeleženci regat za svetovno prvenstvo v olimpijskem razredu 470 v španskem Santanderju so preživeli še en mučen dan. Potem ko so v nedeljo in ponedeljek dolge ure čepeli v svojih jadrnicah na morju, vsega skupaj pa v tem času »pridelali« le eno nedeljsko regato, so si od včerajšnjega tretjega dne tekmovali v razredu 470, v katerem tekmuje tudi naša jadralca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti, obetali boljše vremenske razmere in izvedbo še treh zadnjih kvalifikacijskih regat.

A so se ušeli. Pihalo je sicer nekaj več, vendar je veter tako spreminjal smer, da je bil tudi včerajšnji nastop za tekmovalce čista loterija. V obeh kvalifikacijskih flotah so opravili prvi plov, drugega pa le ena od flot, v kateri ni bilo naših tekmovalcev. Tako sta Simon in Jaš v svojem edinem včerajšnjem nastopu pristala v svoji skupini na 11. mestu. »Štartala sva lepo. Mislila sva, da bova med prvimi na boji, a je veter obrnil za 25 stopinj v levo in sva izgubila deset mest. Škoda, sva pa nato nadoknadila del zaostanka, zato sva zadovoljna,« je povedal Farneti. Štartala sta nato še enkrat, vendar so plov zaradi težkih razmer prekinili.

Žrtve včerajšnjih nemogočih razmer v Santanderju je bil tudi nič manj kot sve-

V Santanderju tekmujejo v čudovitem okoliščini, brez pravega vetra

točni in olimpijski prvak Avstralec Belcher, ki se običajno znajde v vseh okoliščinah, a tretje regate tokrat sploh ni dokončal, kar velja tudi za Francoza Bouveta, ravno tako izjemnega jadralca. Je pa zato zadetek na »enallottu« uspel dvema italijanskima posadkama. Francesco Rebaudi je bil šesti in tretji, njegov rojak Matteo Pilati, ki na mednarodni ravni nikoli ne izstopa, pa osmi in nato celo drugi. »Praktično tam ni pihalo, a so or-

ganizatorji izsilili regato, ker s programom zdaj že hudo zamujamo,« je pojasnil Farneti.

Kdo se bo uvrstil v zlato skupino, bo tako znano šele danes. Morda.

Več sreče so imeli v drugih razredih, ki tekmujejo na drugih poljih. Slovenki Tina Mrak in Veronika Macarol sta kvalifikacije v razredu 470 končali na devetem mestu. Vasilij Žbogar je v finnu po prvem dnevu 13.

AVTOMOBILIZEM Andro Pertot na akademiji v Zagrebu

Ob prestopu v prestižnejše prvenstvo Clio Eurocup je v letošnji sezoni Andro Pertotu uspel tudi nekoliko drugačen avtomobilistični podvig. V ožjem spisku imen perspektivnih pilotov je bil izbran za slovenskega predstavnika na FIA Institute Young Driver Excellence Academy, ki se bo za pilote južne in zahodne Evrope do 23 let odvijala v Zagrebu med 22. in 25. septembrom.

Vozniška šola mednarodne avtomobilistične zveze FIA, je sicer enkratna priložnost izpopolnjevanja in nadgradnje voznških sposobnosti mladih talentov. Ob Pertotu se bodo v Zagrebu oglašili še po en voznik iz Portugalske, Španije, Italije, Turčije, Malte, BIH, Hrvaške in drugih držav, ki tekmujejo v višjih formulah in jih podpirajo dokaj solidna sponzorstva. Ti se bodo v štirih zagrebških dnevih pomerili v preizkušanju fizičnih sposobnosti, poznavanju profesionalnega razvoja figure pilota v današnjem času, izboljšanju timskega dela in seveda v spretnostni vožnji ter upravljanju dirkalnega avtomobila.

Program naj bi bil torej dokaj intenziven, vendar je svetoivanski pilot, ki je te dni dopolnil 23 let, dokaj navdušen nad ekskluzivno priložnostjo.

»Pozanimal sem se med bivšimi udeleženci o samem poteku akademije. Večina mi je potrdila zahtevnost in intenzivnost dogodka, kjer si stalno pod fizičnim in psihološkim pritiskom,« nam je zaupal Pertot po prejetju novice.

Po prvi zmagi za volanom svojega Clia RS v sklopu slovenskega prvenstva na Slovakiaringu se Pertotu počasi vrača vložen trud zadnjih sezon in možnost dodatnega napredka. Sicer ga takoj po FIA-ovi akademiji med 27. in 28. septembrom pričakuje še predzadnji nastop na Cliovem Eurocupu v francoskem Le Castelletu. Tam bo lahko dokazal tudi morebiten napredek po zagrebški izkušnji. (mar)

Obvestila

ZSSDI obvešča, da bo v četrtek, 18. septembra ob 20.30 na sedežu SK Devin v Slivnem, seja smučarske komisije.

AŠD SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da se bodo redni treningi pričeli v torek, 30. septembra v Športno Kulturnem Centru v Zgoniku. Urnik: otroci beli pasovi 16.00 / 17.00. Otroci barvani pasovi 17.00 / 18.00. Odrasli 18.00 / 20.00

Info: 338 7281332, 334 6218712

AŠD BREG - OTROŠKA TELOVADBA vabi vse predšolske in osnovnošolske malčke na prvo telovadno urico, ki bo v soboto 20. septembra v telovadnici S. Klabjana v Dolini. Urnik: vsako soboto osnovnošolci 9.30 - 10.30, predšolčki 10.30 - 11.30. Pridite številčni, saj bo letos poskrbljeno z vrsto prijetnih novosti.

GINNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR začne novo sezono ritmične gimnastike. Treninji na Stadionu 1. maj bodo potekali ob torkih od 16.30 do 17.30 za predšolske in osnovnošolske dekleta; ob petkih od 16.30 do 17.30 za predšolske deklice, za osnovnošolske pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 23.9. Treninji na Opčinah (telovadnica osnovne šole Bevk) ob sredo; za predšolske dekleta od 16.30 do 17.30 in osnovnošolke pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo 24.9. Za prijave in info 04051377 ali 3282733390 (Petra)

ATLETSKA SEKCIJA BOR sporoča, da potekajo treningi za srednje in višješolce na atletski stezi na Kolonji ob ponedeljkih, sredo in petkih, ob 16. uri. Prvi trening uveljavljanja v atletiko za osnovnošolce (3., 4., 5. raz.) na atletski stezi na Kolonji bo v ponedeljek, 22. septembra, ob 16.30.

ŠPORTNA ŠOLA TRST - ŠZ BOR obveščata, da se bo ŠPORTNA ŠOLA za otroke od 6. do 8. leta pričela na Stadionu 1. maja v ponedeljek, 22. septembra od 17.30 do 18.30 ure. Informacije in predpisi v uradu na Stadionu 1. maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 04051377.

ŠPORTNA ŠOLA TRST - ŠZ BOR obveščata, da se bo ŠPORTNA ŠOLA za otroke od 1. do 6. leta pričela na Stadionu 1. maja v soboto, 4. oktobra z urnikom: 9.30 - 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in 11.30 - 12.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije in predpisi v uradu na Stadionu 1. maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 04051377.

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaj plavanja na Alturi za otroke od 4. leta starosti dalje. Info in vpis na tel. 040-51377 ob delavnikih med 14. in 17. uro.

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT organizira v oktobru tečaj plezanja za začetnike, namenjen odraslim. Uvodno srečanje bo v četrtek, 25. septembra, ob 20, pod umetno steno v športnem centru Zarja (Bazovica). T Dodatne informacije: +39 335 702 3626 ali pisite na ao@spdt.org.

ŠD KONTOVEL vabi vse, ki so lani obiskovali tečaj Body mind tehnike in vse nove navdušence, na informativni sestanek, ki bo v torek, 23. septembra 2014, ob 19.00! Dobimo se v Kontovelski telovadnici. Za dodatne informacije: +39 338 4563202 (Katja).

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta starosti na brezplačen začetniški tečaj hokeja na rolerjih, ki poteka do konca septembra ob torkih in četrtek od 18. do 19. v športni dvorani na Pikelcu. Za morebitne informacije lahko pisete na info@polet.it

ATLETIKA - Fabio Ruzzier v vlogi organizatorja in trenerja

V Sloveniji že nekaj let uspešno obuja zanimanje za hitro hojo

Fabia Ruzzierja poznamo pri nas kot zagnanega veterana med hitrohodci, vse od upokojitve leta 2011 pa je tudi trener, saj v okviru Atletskega kluba Koper, čigar član tudi je in za katerega tekmuje, vodi skupino desetih mladih nadbudnih atletov, ki se preizkušajo v tej težki disciplini. Ruzzier je zato najbolj zaslužen, da v Sloveniji obujajo hitro hojo, ki je povsem zamrla, če vemo, da so pred njegovim angažiranjem zadnji nastop v mladinski kategoriji zabeležili leta 1988, prvega od Ruzzierjevih varovancev pa leta 2012. Sicer je športnik iz Lonjerja v okviru Atletske zveze že nekaj let referent za hitro hojo. V tej vlogi je marca letos v Ljubljani organiziral in povezoval seminar za sodnike in trenerje. Ker so bili predavatelji iz Italije je bil tudi prevajalec. Zdaj je prejel še eno priznanje, saj ga je Atletska zveza prvič vključila v strokovni štab za peterboj med mladinskimi reprezentancami Slovenije, Slovaške, Češke, Madžarske in Hrvaške, ki bo konec meseca v Mariboru. Strokovni štab sestavljajo po en trener za šprint, eden za teke na srednje

Fabio Ruzzier v več vlogah

proge, eden za skakalce, eden za metalice in Ruzzier za hitro hojo. »To predvsem pomeni, da novo vodstvo Atletske zveze kaže zdaj zanimanje tudi za to disciplino, zame pa pomeni zadoščenje in zavest, da sem s svojim delom v korist hitre hoje v Sloveniji na pravi poti,« pravi Ruzzier, ki je tudi že vzgojil perspektivno, 14 let staro Evo Čanadi, pod njegovim vodstvom pa vadi še nekaj obetavnih otrok. Nekaj malega se s hitro hojo zdaj ukvarjajo tudi v Celju in Mariboru. Zdaj je mladincev in mladink v Sloveniji okrog petnajst, prej ni bilo nobenega, najboljši hitrohodec med člani pa je Ruzzier, kljub temu, da je veterana.

Da je še vedno v odlični formi je potrdil tudi na mednarodni tekmi v Pordenonu za Trofejo petih pokrajin. V barvah tržaškega kluba Trieste Atletica je na 5 km z letošnjim najboljšim časom 26:13,1 prvič letos na tem tekmovalcu zmagal v absolutni konkurenci. Za njim se je v času 26:39,5 uvrstil deset let mlajši Silvio Dorigo, medtem ko je bil v času 27:44,7 tretji devetnajstletni zmagovalac prvih dveh tekem Trofeje Gianluca Barnabà.

O zmagovalcu Trofeje bo odločala zadnja tekma, Ruzzierja pa od Barnabaja loči le točka.

primorski_sport

facebook

Uspele priprave v Mežici

Pri AŠZ Sloga in AŠD Sloga Tabor so se na novo sezono, kot že dolgo vrsto let, začeli pripravljati v Mežici. Priprav, ki sta jih društvi organizirali v sodelovanju z ZSSDI, so se udeležile Slogine najmlajše odbojkarice (U13 in U14), skupina U14 in U16 nabrežinskega Sokola, tri mlade odbojkarice ŠD Breg in dve članici projekta Zalet, poleg deklet pa še mešana skupina odbojkarjev Sloge Tabor (U13, U14 ter mladinci oz. člani prve ekipe).

Odbojkarji in odbojkarice so bili razdeljeni v več delovnih skupin glede na tehnično znanje, včasih so mlajši fantje in dekleta trenirali skupaj. Treninge so vodili trenerji Danilo Berlot, Guido Neubauer in Nicholas Privileggi, ob njih pa še mežiški odbojarski trener Miroslav Rebula. Treninji so bili dvakrat dne-

vno po dve uri, dvakrat so pod vodstvom Nicholasa Privileggi-ja odbojkarji in odbojkarice sledili tudi teoriji odbojarske igre (pravila, različni sistemi postavitve na igrišču, itd.).

Udeleženci priprav so, kot vedno, stanovali v domu ČŠOD Peca, trenirali pa v telovadnici osnovne šole v Mežici ter na letnem telovadišču na odprtem. Med prostim časom so se družili Mežici ali v domu Peca, kjer so se kratkočasili z igranjem namiznega tenisa, kart ali igrani z žogo. Spoznali so tudi zanimivosti Mežice, kdor je bil na Koroškem prvič, pa si je ogledal tudi mežiški rudnik – muzej.

Skratka, za vse udeležence je bila to nadvse zanimiva izkušnja, sadovi opravljenega dela pa so vidni že sedaj, ko vsi redno trenirajo naprej v svojih ekipah doma in že čakajo na prve nastope v novi sezoni. (INKA)

višješolci pozor!!!

NAGRADA ŠPORT IN ŠOLA

prijave na razpis sprejemamo do 22.9.2014

podrobnejše informacije na: www.zssdi.it

ali v uradih Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmej-
na Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina – Il caffè **6.30**
Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: Uno-
Mattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **9.35**
Linea Verde **10.00** Storie vere **11.10** A con-
ti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco
13.30 16.30 Dnevnik in gospodarstvo **14.05**
Talent show: Dolci dopo il Tiggì **14.40**
Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in di-
retta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.00** Dnevnik
20.30 Igra: Affari tuoi **21.10** Serija: Velvet
22.45 Serija: Miss Fisher – Delitti e mister-
ri **23.40** Talk show: Porta a porta

Rai Due

6.00 Nad.: Dance! La forza della passione
7.20 Nad.: Heartland **8.00** Nad.: Le sorelle
McLeod **9.25** Nad.: Pasion Prohibida **10.10**
Vreme, dnevnik in rubrike **11.00** I fatti vo-
stri **13.00** 17.45 Dnevnik in rubrike **14.00**
Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** Su-
perMax Tv **18.00** Športna rubrika, sledi
dnevnik **18.50** Serija: N.C.I.S. – Los Ange-
les **19.40** Serija: N.C.I.S. **20.30** 23.05 Dnev-
nik **21.00** Lol – tutto da ridere **21.10** Film:
Piacere, sono un po' incinta (kom., i. J. Lo-
pez) **23.20** Film: Conan the Barbarian
(pust.)

Rai Tre

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **8.00**
Talk show: Agorà Estate **10.05** Film: Cro-
nache del '22 (dram.) **12.00** Dnevnik in ru-
brike **12.25** Serija: La signora del West
13.10 Rai Cultura – Il tempo e la storia
14.00 Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg
Regione – Piazza Affari, sledi Dnevnik LIS
15.00 Nad.: Terra nostra **15.45** Film: I de-
moni di San Pietroburgo (dram.) **17.35**
Dok.: Geo **18.55** 0.05 Dnevnik, Deželni
dnevnik in vremenska napoved **20.00** Va-
riete: Blob **20.10** Serija: Ai confini della
realtà **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05**
Chi l'ha visto?

Rete 4

6.20 Rubrika: Media shopping **6.50** Nad.:
Zorro **7.20** Serija: Hunter **8.15** Nad.: Cuor-
e ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ru-
brika: Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnev-
nik, vremenska napoved in prometne in-
formacije **12.00** Serija: Detective in corsia
13.00 Serija: La signora in giallo **14.00** Lo
sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg
distretto 21 **16.35** Film: Un marito per Cin-
zia (kom.) **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55**
Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il se-
greto **21.15** Serija: The Mentalist **23.05** Se-
rija: Bones

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik,
prometne informacije, vremenska napoved,
borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque
11.00 Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in
vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrini **14.45** Talk show:
Uomini e donne **16.15** Nad.: Il Segreto
17.00 Show: Pomeriggio Cinque **18.45**
Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vre-
menska napoved **20.20** Paperissima Sprint
20.40 Champions League, Roma – CSKA
22.45 Speciale Champions League

Italia 1

6.05 Nan.: Friends **7.05** Nan.: La vita se-
condo Jim **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Se-
rija: The Closer **10.25** Serija: Person of In-
terest **12.25** Dnevnik, vremenska napoved
in prometne informacije **13.00** Šport **14.05**
Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama
15.00 Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: The

Big Bang Theory **16.45** Serija: Chuck **18.30**
Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. - New York
21.10 Show: Le Iene Show

0.45 Film: **Trainspotting** (dram., '96,
r. D. Boyle, i. E. McGregor)

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Cof-
fee Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnev-
nik **14.00** Kronika **14.40** Serija: Le strade di
San Francisco **17.40** Serija: Il commissario
Cordier **19.40** Diciannovequaranta **20.00**
Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Le
donne del sesto piano (kom.) **23.00** Premio
Campiello

Tele 4

6.00 7.00, 13.20 Dnevnik **6.30** 13.00 Ru-
brika: Le ricette di Giorgia **7.25** 12.45 Ita-
lia economia e meteo **7.40** Dok.: Piccola
grande Italia **8.05** Dok.: Il portolano **8.30**
17.30 Deželni dnevnik **13.45** Qui studio a
voi stadio **18.00** 19.00, 23.50 Trieste in di-
retta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy
Hour **21.00** Azzurro Italia **23.00** Nočni de-
želni dnevnik in vremenska napoved **23.30**
Peccati in tavola

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro ju-
tro **10.35** Posebna ponudba **11.05** Osmi
dan **11.55** Dok. film: Kako je padala Evro-
pa **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in
vremenska napoved **13.30** Tednik **14.20**
Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** Dok.
serija: Village folk **15.55** 18.35 Otroški pro-
gram: OP! **16.00** Kviz: Male sive celice
17.00 Poročila **17.25** 23.40 Turbulenca
17.55 23.10 Točka preloma **18.30** Inf-
odrom **18.55** 0.15 Dnevnik, vremenska na-
poved in športne vesti **19.30** 0.40 Sloven-
ska kronika

20.00 Film: **Zoran, moj nečak idiot**
22.00 Odmevi **22.35** Šport, kultura in vre-
menska napoved

Slovenija 2

6.00 9.05 Infokanal **7.00** Otroški program:
OP! **8.55** Infodrom **10.20** Dobro jutro
13.05 19.00, 0.15 Točka **14.30** O živalih in
ljudih **14.55** Na vrtu **15.30** Glasnik **15.55**
Evropski magazin **16.10** Mostovi – Hidak
16.40 Španski pozdrav **17.40** Velika imena
malega ekrana **18.40** 100 Ježkovih let – Mi-
sijon dobre volje, 3. del, pon. **19.50** Žreba-
nje lota **20.00** Andrea Bocelli – Ljubezen v

Portofinu **21.25** Gostovanje Opere in Baleta
SNG Maribor na Japonskem, pon. **21.55**
Odd.: Bleščica **22.30** Film: Largo Winch

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05**
Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kroni-
ka **7.35** 20.00, 23.00 Aktualno **8.00** 8.30, 9.30,
15.30, 17.30 Poročila **8.50** 11.10, 17.50,
19.30, 21.45 Kronika **10.00** 14.00 Seje de-
lovnih teles **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska
kronika s tolmačem **20.30** Na tretjem... **21.30**
Žarišče **22.00** Globus **Sporod se sproti pri-
lagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

7.30 Infokanal **13.55** Dnevni program **14.00**
Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Evrono-
vice **14.30** City folk **15.00** Istrska potovanja
15.40 Vesolje je... **16.15** Vsedanes – Vzgo-
ja in izobraževanje **16.45** Vrt sanj **17.30** Istra
in... **18.00** Na obisku **18.25** Spomini **18.35**
Vremenska napoved **18.40** Primorska kro-
nika **19.00** 22.00 Vsedanes – dnevnik, sle-
di šport **19.25** Šport **19.30** Alpe Adria **20.00**
Najlepše besede **20.30** Folkest v Kopru
21.00 Boben **22.15** Peklenski izbor **23.00**
Arhivski posnetki **23.45** Artevisione

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno
8.30 Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 13.00,
14.30 Videostrani **12.00** Vedeževanje **17.30**
Vedno se bom spominjal **18.10** Ptiči:
smrdokavra **18.25** Spomini na Goriško –
Rudi Šimac, 1. del **19.25** Besede miru **20.00**
Lokalne volitve 2014 **21.00** Folklorna sku-
pina France Marolt **22.00** Glasbeni večer, Tv
prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **7.30** 14.00 Seri-
ja: Lepo je biti sosed **8.20** 9.30, 10.40, 11.55
TV prodaja **8.35** 14.55 Serija: Queen Lati-
fah show **9.45** 15.50 Nad.: Želim te ljubiti
11.55 16.45 Nad.: Sila **12.10** 17.55 Nad.:
Vrtinec življenja **13.05** 23.15 Serija: Ne-
premagljivi dvojec **19.00** 22.45 24UR - no-
vice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00**
Film: Očka po sili (kom., i. A. Sandler)

Kanal A

6.50 13.00 Risanke **8.25** 18.55 Serija: Alarm
za Kibro 11 **9.15** 13.45 Serija: Revolucija
10.05 16.35 Serija: Dva moža in pol **10.35**
17.05 Serija: Naša mala klinika **11.30** Serija:
Srečni klic **12.30** 13.30 Tv prodaja **14.35** Film:
Ameriška pita 3 (kom.) **18.00** 19.50 Svet **20.05**
Film: Bes Titanov (zf) **21.55** Film: Poljub smrti
23.50 Film: Greystoke – Legenda o Tarzanu

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25
Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kro-
nika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10
Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 Pogovo-
ri z Alojzom Rebuljo; 12.00 Jezikovni kotiček;
12.15 Jacques Offenbach – z opereto v svet;
13.20 Zborovska glasba, sledi Music box;
14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Mor-
ski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika;
17.10 Mavrica, sledi Music box; 17.30 Odprta
knjiga: Ivan Cankar: Gospa Judit – 3. nad., sle-
di Music box; 18.00 Pogovor o knjigi Nekdaj
v starih časih – spisi Rada Bednarika, sledi
Music box; 19.20 Napovednik, sledi Sloven-
ska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kro-
nika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Po-
ročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute;
7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska;
9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled
prireditve; 10.00 Živalski blues; 10.40,
15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opol-
dnevnik; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00
Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik;
19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za
srečanja; 21.00 Glasbena promenade; 22.00
Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00
Nočna kronika.

Sreda, 17. septembra
La 7, ob 21.10

Le donne del sesto piano

Francija 2010

Režija: *Philippe Le Guay*

Igrajo: *Fabrice Luchini, Sandrine Kiber-
lain, Natalia Verbeke in Carmen Maura*

Dogajanje je postavljeno v Pariz leta
1960. Borzni posrednik Jean-Louis in
njegova žena Suzanne živita mirno ži-
vljenje srednjega razreda v elegantni sta-
novanjski zgradbi. V šestem nadstrop-
ju iste zgradbe, je nadvse zabavno. Tam
namreč prebiva šest žensk različnih sta-
rosti. Vse so »gostujoče delavke«, ki so
prispele iz Španije. Jean-Louisa njihov
svet zelo privlači, ker se tako močno razlikuje od njegovega. A tem bliže mu
je ta tuji svet, tem težje se vrača domov. Jean-Louisovo vedenje pri soprog prav
kmalu zbudi ljubosumje in kmalu si Jean-Louis išče drugo streho nad glavo.
Naseli se nedaleč stran – v sobo za služinčad iste stanovanjske stavbe. Navdih
za zgodbo je scenarist in režiser Philippe Le Guay črpal v lastnem otroštvu, ko
je njegova družina prav tako zaposlila špansko hišno pomočnico.

VREDNO OGLEDA

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30,
11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30,
17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napo-
ved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnev-
nik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop;
8.35, 17.33 Euroregione News; 8.50, 12.15 Pe-
sem tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15,
19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski
programi; 10.35 Ora musica; 11.00, 21.00 L'ar-
gomento; 11.35 Café Brasil – Speciale mondiali
di calcio; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 18.00,
19.00, 23.00 Glasbena lestvica; 13.35 Fegiz Fi-
les; 14.00, 21.30 Mi ritorni in mente; 14.35, 22.30
Summerbeach; 15.00 La via Francigena; 15.30
Dogodki dneva; 16.00 E... state freschi; 19.30 Ve-
černi dnevnik; 20.00 Album charts; 22.00 La via
Francigena (pon.); 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00,
17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.15 112,
113 - nočna kronika; 6.50 Dobra novica; 7.00
Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 8.05 Sve-
tovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni pro-
gram; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 10.10 In-
tervju; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov.
glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do trinaj-
stih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Ra-
dio danes, radio jutri; 15.15 Dobra novica;
15.30 DiO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob
sedemnajstih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvesti-
la; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otro-
ci; 20.00 Gymnasium; 21.05 Glasovi iz sose-
ščine; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov;
22.30 Info odd. v angl. in nem.; 22.40 Minu-
te za šanson; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15
Za prijeten konec dneva; 0.00 Nočni program.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30,
16.30, 17.30, 00.00 Novice; 6.17 Vreme; 6.40
Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vreme; 7.00 Kro-
nika; 8.00 Dobro jutro; 8.25 Vreme, tempe-
rature, onesnaženost zraka; 8.55 Spored; 9.10,
17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Popevki ted-
na; 10.00 Avtomobilске prometne minute;
11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevlji žuli?;
13.00 Danes do trinajstih; 14.00 Kulturnice;
14.20, 17.35 Obvestila; 15.03 RS napoveduje;
15.30 DiO; 16.45 Odbita do bita; 17.10 Evro-
pa osebno; 18.00 Cederama; 18.50 Napoved
večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 No-
coj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00
V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba.

SLOVENIJA 3

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poro-
čila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05 Napo-
ved programa; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00
Lirični utrineki; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05
Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05
Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra;
13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum;
15.00 Divertimento; 15.30 DiO; 16.15 Svet kul-
ture; 16.30 Mojstri samospesva; 17.00 Glasbe-
ni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Li-
terarni nokturmo; 19.10 Medigra; 19.30 Slo-
venski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05
Glasni novi svet; 23.00 Jazz session; 23.55 Li-
rični utrineki; 0.00 Evropski klasični nokturmo.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio
ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-
17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pe-
sem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Di-
van; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva
10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

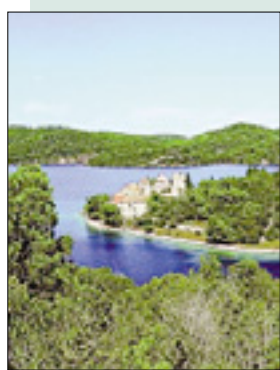
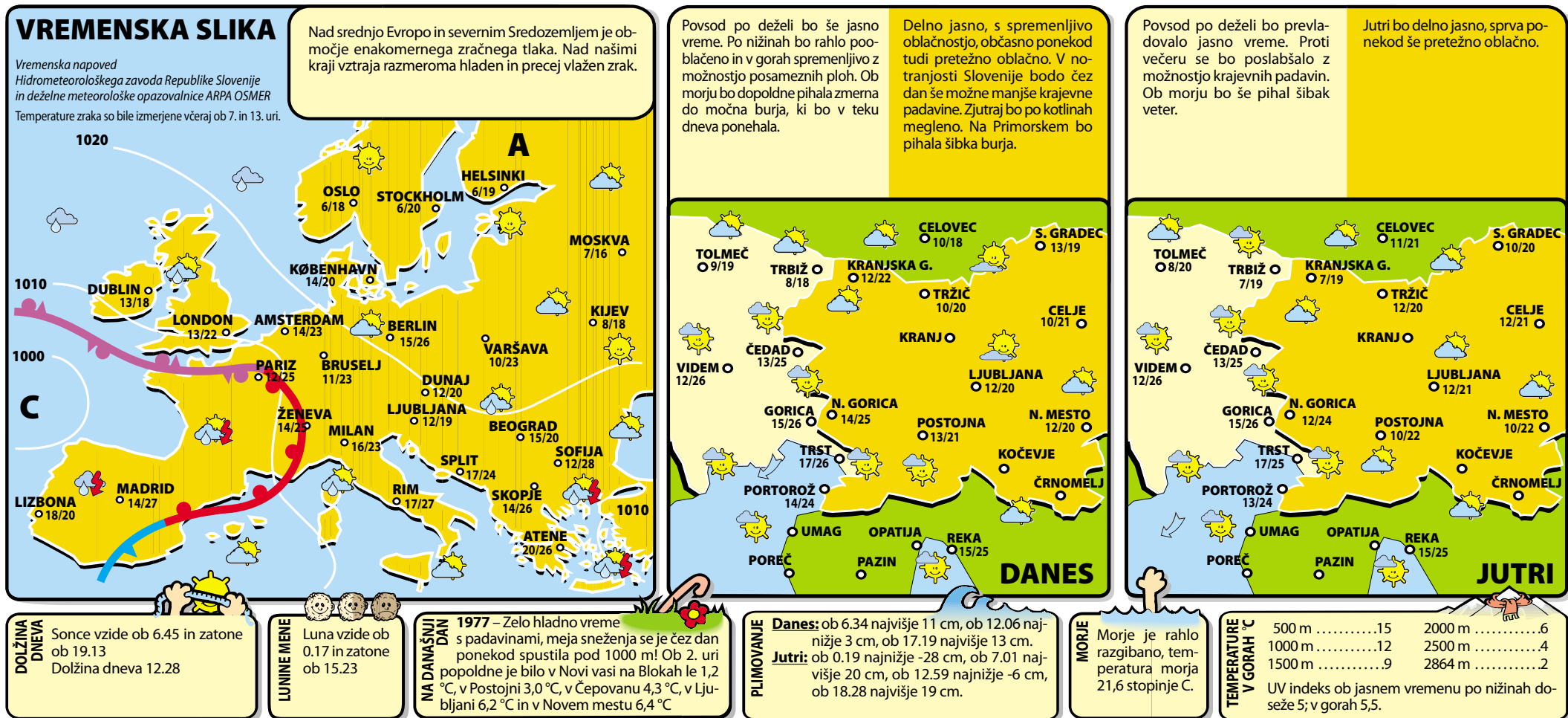
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

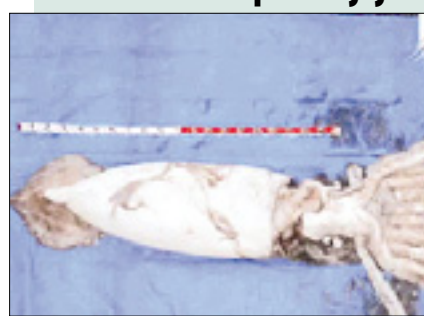
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

Na Mljetu snemajo španski resničnostni šov

ZAGREB - Na enem najlepših hrvaških otokov, na Mljetu na jugu Dalmacije, snemajo španski resničnostni šov Adam in Eva, v katerem so vsi udeleženci pred kamerami goli. Lokalne oblasti pričakujejo, da bo snemanje nudističnega televizijskega šova povečalo turistično promocijo tega najjužnejšega hrvaškega otoka in privabilo denar. Udeleženci šova morajo preživeti v skromnih razmerah v izoliranem kraju, medtem pa obstaja obilica priložnosti, da se med njimi razvijejo razmerja, je poročal Dubrovački vjesnik na svoji spletni strani. Šov bodo snemali do začetka oktobra, večinoma na peščeni plaži Limuni. Snemanje poteka v sodelovanju z madridskim uradom hrvaške turistične skupnosti in španskim televizijskim programom Channel Cuatro.

Znanstveniki preučujejo samico gigantskega lignja

WELLINGTON - Znanstveniki so včeraj sporočili, da preučujejo samico gigantskega lignja, ki je ob najdbi na območju Antarktike nosila jajčeca. Samica tehta približno 350 kilogramov in naj bi bila šele druga nepoškodovana predstavica svoje vrste, ki so jo kdajkoli odkrili. Ta vrsta lignjev, podobno kot druge hobotnice in vrste lignjev, ima tri srca - eno služi za črpanje krvi po telesu, drugi dve pa sta za njene škrge. Ocenjujejo, da je ta velikanska samica dolga 3,5 metra. »Ima dve perfektni očesi. Te vrste lignjev imajo dve veliki in zelo občutljivi očesi, ker živijo globoko pod morjem.«

ZAGREB - Na predlog društva Ekološko-socialni forum

Goli otok bi lahko postal gejevsko evropsko turistično središče

ZAGREB - Hrvaški urad za upravljanje z državnim premoženjem je na razpisu za projekte za ponovno oživitve 100 zapuščenih državnih nepremičnin prejel tudi predlog z Reke, da bi kompleks nekdanjega jugoslovanskega taborišča za politične zapornike Goli otok preoblikovali v počitniški raj za skupnost LGBT. Projekt »Goli otok - European Gay Resort Croatia« je predlagal predsednik društva Ekološko-socialni forum Aljoša Babić.

»Spoštujem vse predloge, ki želijo Goli otok preoblikovati v spominsko območje, a smo mnenja, da Hrvaška in njeni državljani ne morejo živeti samo od zgodovine in spomenikov,« je Babićev izjavo objavil današnji Novi list. Babić je pojasnil, da bi bilo evropsko gejevsko turistično središče zaprto za širšo javnost in

namenjeno rekreaciji, počitku in druženju oseb LGBT z vsega sveta. Zatrnil je, da mora Hrvaška ponuditi nove vsebine turistom in se tudi specializirati. Poudaril je tudi, da je Goli otok, ki se nahaja nedaleč od otokov Krk in Rab, idealen za skupnost LGBT, za katero mnogi ljudje nimajo razumevanja in se ji upirajo.

Gre za zemljišče v velikosti 4,5 milijona kvadratnih metrov, kar je slaba četrtina velikosti celotnega premoženja, ki ga je država ponudila za različne projekte.

Hrvaška je na 44. mestu po indeksu International Gay Guide Travel. Najslabšo oceno je dobila ravno zaradi odnosa lokalnih prebivalcev do oseb LGBT. Kot navaja Novi list, v Evropi dobrih 22 milijonov istospolno usmerjenih oseb let-

no za potovanja porabi približno 50 milijonov evrov. Turistična industrija LGBT letno obrne 65 milijard evrov prihodkov samo v ZDA, kažejo podatki agencije Community Marketing & Insight. Potencial svetovnega trga pa je desetkrat večji, navaja časnik.

Babić je medtem še spomnil, da so projekt lani že ponudili hrvaškemu ministru za turizem, a odgovora še niso dobili. Državna uprava za upravljanje z nepremičninami je poleg Golega otoka ponudila možnost za še 99 projektov, s katerimi namerava v uporabo vrniti zapuščeno in neizkoriščeno premoženje. Večinoma gre za nekdanje vojaške in rezidenčne objekte, kot tudi bivšo politično šolo v Kumrovcu in staro železarno v Sisku. STA)

SEUL - Ženska nogometna ekipa

Nagrada, ker so na tekmi izgubile »samo« s 5 : 0

SEUL - Predsednik tajske nogometne zveze Worawi Makudi bo nagradil žensko nogometno reprezentanco Tajske, saj so v prvem kolu azijskih iger proti Južni Koreji izgubile »zgolj« s 5:0. »Škoda, da smo prejeli veliko golov v prvem polčasu. V drugem smo bili veliko boljše. Zveza je nameravala v primeru zmage ekipo nagraditi z 200 000 bahti (nekaj manj kot 5000 evrov), a kljub porazu jim bomo namenili 100 000 bahtov (slabih 2500 evrov) za trud,« je povedal Makudi.

Njegova izjava je nekoliko nenavadna, saj so Korejke po prvem polčasu vodile z 2:0, v drugem pa so tajsko mrežo zadele še trikrat. Makudi je letos tajske nogometašice že nagradil s 15 milijoni bahtov (skoraj 360.000 evrov), potem ko so na azijskem prvenstvu osvojile peto mesto ter se tako uvrstile na svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Kanadi. To bo sploh prvi nastop tajske ženske nogometne reprezentance na svetovnem prvenstvu.

Število lačnih po svetu se zmanjšuje

RIM - Med letoma 2012 in 2014 se je število ljudi, ki nimajo dovolj hrane, v primerjavi z obdobjem med letoma 1990 in 1992 zmanjšalo na 805 milijonov ljudi. Pred več kot dvema desetletjema je bilo lačnih ljudi po svetu več kot milijarda, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Kot je razvidno iz poročila Združenih narodov o stanju prehranske negotovosti po svetu, »število se potrjujejo pozitivni trend zmanjševanja števila lačnih ljudi, katerih število se je v zadnjem desetletju zmanjšalo za več kot 100 milijonov in za več kot 200 milijonov po letih 1990-92«.

Leta 2000 je mednarodna skupnost sprejela razvojne cilje tisočletja, eden od ciljev pa je prepoloviti število lačnih ljudi v svetu med letoma 1990 in 2015. Kot ocenjujejo Mednarodna organizacija za hrano in kmetijstvo (FAO), Mednarodni sklad za kmetijski razvoj (IFAD) in Svetovni program za hrano (WFP), je ta cilj mogoče doseči, »če bodo narejeni ustrezni in takojšnji ukrepi«.

Na vzhodu in jugovzhodu Azije ter v Latinski Ameriki in na Karibih je po navedbah ZN ta cilj že dosežen, na območju Kavkaza in srednje Azije naj bi jim to uspelo prihodnje leto, medtem ko za Podсахarsko Afriko ter južno in zahodno Azijo predvidevajo, da jim to ne bo uspelo. Ob tem omenjene organizacije kot primer uspešnega boja proti lakoti omenjajo ukrepe sedmih držav - Bolivije, Brazilije, Haitija, Indonezije, Madagaskarja, Malavija in Jemna, ki dokazujejo, da je mogoče zmanjšati lakoto »z ustreznimi političnimi obvezami«.

V državah v razvoju je bilo med letoma 1990 in 1992 lačnih 23,4 odstotka prebivalcev, kar je 1,01 milijarde ljudi. Med letoma 2012 in 2014 se je ta odstotek zmanjšal na 13,5 odstotka, v letu 2015 pa naj bi padel na 12,8 odstotka. Razvojni cilj tisočletja je sicer 11,7 odstotka. Regije z največjim deležem podhranjenih ljudi so sicer Podсахarska Afrika (23,8 odstotka), Karibi (20,1 odstotka) in južna Azija (15,8 odstotka). 65 odstotkov lačnih po navedbah ZN živi v Aziji, najbolj gosto naseljeni celini.